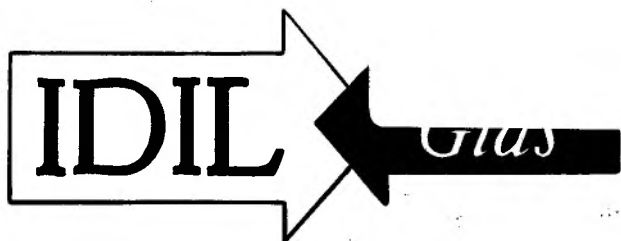


AUG./SEPT. 1962 JAARGANG XIV NUMMER 1/2



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
DRS. J. KLEIN

*Recensies 7786-7860*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	3
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd . . .</i>	11
<i>Herdrukken vragen uw aandacht . . . . .</i>	12
<i>Bibliografisch register . . . .</i>	13
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .</i>	—16

### VERKLARING DER TEKENS

#### VI = KINDERLECTUUR

- VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).
- VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.
- VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).
- VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.
- VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).
- VIa en b (9 - 14 jaar).
- VIb en c (6 - 11 jaar).
- VIa, b en c (6 - 14 jaar).

#### VI I = LECTUUR VOOR ALLEN

- V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.
- V, J = Idem voor jongens.
- V, M = Idem voor meisjes.
- IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).
- IV-V, J = Idem voor jongens.
- IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J)P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR  
Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- °° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.

- N = Storend neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdiensig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdiensig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- P = In protestantse geest.
- f = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

Om te beginnen een serie schoolleesboekjes onder de titel *Op eigen benen*, waarvan de eerste twee deeltjes zich ook uitstekend lenen voor huiselijke lectuur. *Cas Klavier* vertelt in deze boekjes korte verhalen, die telkens met enkele vragen besloten worden, om het machinaal lezen te voorkomen. Eerste-klassertjes zullen kunnen genieten van deze fleurige uitgaven, die bovendien aardig zijn geïllustreerd en van een geplasticeerde kaft voorzien. (f 1,50 per deel)

Voortreffelijke kinderlectuur wordt ook geleverd door *Chris Scheffer* in de eerste deeltjes van de *Puntje*-serie, getiteld *Puntje en Vlegel* en *Puntje en Spido*. *Puntje* is een klein egeltje, dat in het bos allerlei avonturen beleeft met andere dieren, namelijk met *Vlegel* de hond en *Spido* de specht. Zeer geschikt om aan kleuters voor te lezen, waarbij verwezen kan worden naar de geestige, vlotte tekeningen door *Babs van Wely*. De duidelijke druk maakt deze boekjes tevens bruikbaar als eigen lectuur voor kinderen uit de eerste klas. (f 1,—; geb. f 1,50)

Hoe drie biggetjes heel wat consternatie kunnen veroorzaken met hun streken kunnen we voorlezen aan de kleuters uit

*Drie dikke varkentjes* door *Heleen Vollewens*. Gezellige gebeurtenissen op de boerderij, in sobere, duidelijke taal verteld. De wijze van binden van deze uitgave is wel wat zwak voor grettige kinderhanden, vooral omdat de aardige illustraties tot intensief kijken zullen uitnodigen. (f 1,25)

Dat men steeds lief moet zijn voor anderen, ook al zijn die misschien anders, kunnen jonge lezertjes leren uit het sprookje *Floepje het libellemeisje* door *Lien Campfens*. *Floepje* is een menselijk wezentje, maar door haar gazen vleugels lijkt zij meer op een libelle. De dieren vinden haar wel vreemd, maar helpen haar tenslotte toch, zodat *Floepje* bij haar ouders kan terugkeren. De vergelijking tussen dieren- en mensenwereld valt voor de mensen niet bijster gunstig uit. Geschikt; fraai geïllustreerd.

(geb. f 2,75)

Versjes voor de verschillende feesten van het kerkelijk jaar bundelde *Anke van Ewijk* in *Feest door heel het jaar*. De versjes zijn eenvoudig van taal en rijm. Het zijn geen hoogvliegers, maar wel bruikbare gedichtjes voor school en gezin. De zwart-wit-tekeningen zijn ongelijk in kwaliteit, maar over het geheel wel geslaagd. (geb. f 1,35)

7790

7791

7792 Engeltjesverhalen, zelfs engeltjesstrips zijn de laatste jaren in zwang gekomen. En bekijkt men *Japie, een piepjong engeltje* met „strip-ogen” dan kan men slechts bewondering hebben voor de meesterlijke illustraties van Babs van Wely en ook wel voor de aardige, uitstekend bedoelde kolder van *Sebastaan*. Zesjarig, roodharig Japie wordt overreden en door Sint Petrus toegelaten tot het engelenkoor. Hij krijgt vleugels, speelt verstoppertje en mag zelfs voor Klaas Vaak spelen in Spanje, vanwaar hij met een autobus naar Nederland reist om zijn ouderlijk huis te bezoeken en van daar zijn teddybeer de hemel in te smokkelen. Zet men hierbij de bedachtzame bril op, dan vraagt men zich toch af hoe de kleine lezers de kolder of het sprookje moeten onderscheiden van datgene wat inhoud van de geloofsleer vormt. Aan ouders en opvoeders die geen kwade gevolgen duchten, wordt hier een heel prettig prentenboek geboden. (geb. f 2,50)

### Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

7793 Ook voor deze groep allereerst twee boeken in de sprookjesfeer. *Fernand Auwera* schreef *Het wonderlijk avontuur van Silvester de stenen kabouter*, die na maanden ingespannen oefenen erin slaagt zich te bewegen. Hij gaat er prompt vandoor. Zijn eigenares, juffrouw Zondag, is erg bedroefd. Maar de straathonden, die door haar altijd zo goed verzorgd worden, gaan Silvester zoeken. Na een hevig gevecht met bosdwerpen weten zij de kabouter weer veilig thuis te bezorgen. Jammer dat dit aardige verhaal een tikje houterig geschreven werd. (f 3,50)

7794 Een modern sprookje is *Meester Bikkel en de baardmanneljes* door *Jan Louwman*. Drie kinderen en de meester snoepen wonderdropjes en veranderen daardoor in honderdjarigen, die willens nilens reclame gaan maken voor de dropjesfabriek. Met het gelukkig effect van een ten lange leste gevonden anti-middel besluit dan dit wonderlijk verhaal, dat vooral kinderen met gevoel voor humor

zal aanspreken. Een werkelijk intelligent geschreven stukje lectuur, in goed Nederlands. De illustraties passen goed bij de sfeer. (f 1,75; geb. f 2,50)

Vervolgens een viertal boeken, waarin dieren de hoofdrol spelen. Welk dier dat is in het boek van *Richard Parker* blijkt wel uit de titel: *De leeuw is los*. Barry Matthews ziet in het maanlicht een leeuw, maar iedereen beweert dat hij wel gedroomd zal hebben. Barry gaat echter samen met een vriendinnetje op zoek. Zij vinden een heuse leeuw en verzorgen hem. Erg tam is het beest toch ook weer niet en er komt circuspersoneel aan te pas om het roofdier te vangen. Natuurlijk krijgt Barry nu weer het vertrouwen van zijn familie. Een buitengewoon aardig boek voor jongens en meisjes van 9 tot 12 jaar. (f 1,50)

Spannende gebeurtenissen staan ook te lezen in *Koen en zijn ezeltje* door *Rosemary Garland*. Een Londense jongen



komt met de kinderrechter in aanraking wegens driftig wangedrag. Ter verbetering wordt hij naar een boerderij gestuurd, waar ook zijn dierbare ezeltje

verschijnt. Temidden van de vredige natuur leert de knaap zijn drift beheersen en dank zij zijn grote vriend — een politieagent — komt er spoedig een einde aan alle narigheid. Dit aardige boekje had de uitgever, blijkens de bandtekst, bedoeld voor kinderen van 4 tot 8 jaar, maar dat kan men beter lezen als: van 10 tot 12. (f 1,25)

97 Een ontroerend verhaal van wederzijdse trouw tussen kind en dier kan men lezen in *Wolf mijn vriend* door *Francine Schregel-Onstein*. Tim raakt zijn prachtige herdershond Wolf kwijt, die door een ongure hondendief wordt meegelokt en tot kettinghond gedegradeerd. Dank zij een nachtelijke fietstocht naar de Veluwe vindt Tim zijn vriend terug. In dit goed geschreven boek staat de liefde voor de natuur voorop. De beschrijving van de Veluwe is rondweg prachtig. Dit joyeuze kinderboek had een kwiekere uitgave verdiend. (geb. f 2,90)

98 In *De redders van Engelmond* door *Jan Mens* gaat Wouter Mus, een Amsterdamse jongen, met zijn ouders in Engelmond wonen. Hij wordt al spoedig geheel opgenomen in de kring van Engelmondse vissers en hij is degene, die het initiatief neemt voor een aktie om het paard van de gemeentelijke reinigingsdienst voor de slachtbank te behoeden. Jan Mens strooit heel wat wetenswaardigs omtrent 't strand, het juttien en het reddingswezen door dit sympathieke verhaal. Gezellige lectuur met licht-protestantse inslag. (f 1,50). Dan wordt het nu tijd, voor de jongelui tussen 8 en 11 het avontuur eens op te zoeken. Dat is bijvoorbeeld ruimschoots te vinden in *De Kameleon blijft favoriet* door *H. de Roos*.

99 Siets en Hielke Klinkhamer met hun beroemde boot Kameleon zullen al aan heel wat kinderen bekend zijn. Deze keer helpen de jongens een weduwe uit de narigheid, ontdekken een testamentvervalsing en beleven overigens allerlei vrolijke en dolle zaken. Een en ander is ditmaal wel wat dik aangezet en niet steeds even fijnzinnig. Maar veel kinderen kunnen toch in onschuld genieten van dit simpele ferme-jongens-verhaal. (geb. f 2,90)

*Het verstoorde bivak* door *Frits van Vlijmen* laat een groep jongens tijdens hun vakantie een smokkelaar ontmaskeren. Op zichzelf een bekend thema, maar ditmaal gaat het over een paar jongens uit het Blindengesticht in Grave, zodat er en passant heel wat verteld kan worden over blinden, braille en blindeninstituten. De spanning van het verhaal doet vergeten, dat de documentaire gedeelten wel eens wat schools worden opgediend. Jongens zullen het boek zeker in één ruk uitlezen. (f 3,80; geb. f 4,90)

7801 Dat een kasteel zonder meer verdwijnt, is onwaarschijnlijk. Dat vindt Cocky ook en hij gaat met zijn vriendinnetje op onderzoek. Op hun speurtochten krijgen zij te maken met een geheimzinnige toverkamer, een heks met een gouden hoed, en zo al meer. Maar het raadsel wordt opgelost en Cocky heeft een fijnere vakantie gehad dan hij ooit had durven dromen. Dit alles wordt fris en boeiend verteld door *Elizabeth Beresford* in *Het verduenen kasteel*. (f 1,50)

7802 Avonturen van meer huiselijke aard staan te lezen in *De club van avontuur* door *Elizabeth Enright*. Hier zijn het de vier kinderen Melendy die besluiten voortaan hun wekelijks zakgeld bijeen te leggen, om van het totaalbedrag beurtelings een wens in vervulling te doen gaan. De een gaat naar een museum, de ander naar de opera, een derde naar het circus. Er heerst een gezonde sfeer in dit Amerikaanse gezin, waarmee onze jeugd stellig graag kennis zal willen maken. Het boek mist enige godsdienstige achtergrond en de vertaling wel eens het goede Nederlands. (f 1,25)

7803 Gezinsperikelen en levensgrote avonturen vindt men tesamen in *Raadsels om de Heksenhoek* door *Malcolm Saville*. De Heksenhoek is de naam van een landhuisje, waar een Londense familie komt wonen op de vlucht voor Duitse bommen. Men heeft daar de handen vol aan de eigenwijze tweeling van negen jaar en daar komt dan de ontdekking bij, dat er gevaarlijke saboteurs aan het werk zijn. Het is een boeiend verhaal geworden, waarvan het slot niet het sterkste deel is. Fris, instructief en ook uitstekend

- 7804 geschreven. Aanbevolen. (f 1,25)  
 Als laatste avonturenboek voor deze lezersgroep willen wij dan nog noemen *Het televisiespook* door *Donald Smee*. In een klein plaatsje dreigt de school opgeheven te worden. Men is het daar niet mee eens en zoekt in den lande aandacht voor dit probleem, liefst via de televisie. Om de t.v.mensen ter plaatse te krijgen wordt een rondlopend spook ten tonele gevoerd. Dit wordt het begin van de redding van de school. Een originele spookgeschiedenis, wel een beetje onwaarschijnlijk, maar dit neemt niet weg dat het een plezierig boekje is. De vertaling is prima. (f 1,25)
- 7805 Na al deze avonturen drie boeken die de jeugd in aanraking brengen met andere landen en volken. Uit het Duits vertaald is het aardige boek *Plaats voor Gino*. Hierin vertelt *H. Diessel* over de pientere oudste zoon uit een arm gezin in Rome. Vader is pas gestorven en nu moet Gino de kost verdienen. Hij probeert het als gids voor buitenlandse toeristen; later met pottenbakkerswerk, het ambacht van zijn vader. Een levendig boek, dat aan onze jeugd een blik gunt in een reëel milieu elders. Het verhaal speelt in katholieke omgeving, maar dit treedt weinig op de voorgrond. (f 3,80; geb. f 4,90)
- 7806 Eveneens een aanbeveling waard is het



werk van *Karah Feder-Tal*, een Israëliëse van Nederlandse afkomst en eerder auteur van „Laten wij vrede sluiten”. Haar nieuwe boek *Waar bleef de ring?* is vooral interessant door het levendige beeld dat het geeft van het gewone dagelijkse bestaan in de jonge staat Israël. Mazal, het dochtertje van een weduwnaar verzet zich tegen een tweede huwelijk van haar vader. Zij pakt daarom de nieuwe trouwring weg, die nadien op zwerftocht geraakt. Tenslotte komt alles goed, ook voor Mazal die haar tweede moeder leert waarderen. (geb. f 4,90)

Nog een titel met uitheems karakter is *De zwarte ram en de witte maraboe* door *Tom Marin*. In dit rimboe-verhaal dreigt er oorlog tussen de Bakoema-negers, die de zwarte Ram vereren, en de Wahomoe die de witte Maraboe als een heilbrenger beschouwen. Een blanke arts verzoent de partijen. Menselijke, positieve lectuur voor jongens van 10 à 11 jaar, waarin men wel enige aanduiding mist van het huidige Afrika-in-wording. (geb. f 1,50)

Van geheel andere, namelijk historische aard is tenslotte *Het geheim van de Hemony's* door *Erik Uyldert*. Het geheim van de Hemony's was hun talent om klokken zuiver op toonhoogte te stemmen. Daardoor konden zij tientallen grote en kleine klokken laten samenklinken. In dit jeugdboek leren we veel over hun leven en werk, terwijl daarnaast figuren als de uurwerkmaker Sprakel, de bouwmeester Jacob van Campen en de beeldhouwer Quellinus ten tonele verschijnen. Het geheel is daardoor onderhoudend en leerzaam, al dringt het instructieve element zich wel eens te sterk op. Een waardevolle uitgave. (f 2,20; geb. f 2,95)

### Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Zoals gewoonlijk is het merendeel van de verschenen boeken voor deze categorie van het avontuurlijke genre. *Ad de Beer*

laat bijvoorbeeld in *Kees Corvers vindt het avontuur* twee vrienden in handen vallen van een misdadigersbende, die een militair geheim gestolen heeft. Dat de kwieke jongens er in slagen, het hele complot aan de politie uit te leveren weet men vooruit. Een conventioneel jongensboek dus. (f 1,50)

0 Qua thema is *Nick Jordan trekt van leer* door *André Fernex* wel origineler. Hier gaat het over de miljoenen dollars die Hitler had laten namaken om de geallieerde economie te ontwrichten. Waar is dat geld gebleven? Agenten van een vreemde mogendheid en Nick Jordan namens de Sureté gaan het mysterie te lijf, ieder met eigen methodes. Een bijzonder spannend verhaal, dat echter ontwaard wordt door een zelfmoord. (f 1,35)

11 Spanning is ook de voornaamste kwaliteit van *Rob Robson en het groene licht* door *Bernard Bruinhof*. Vier scholieren uit een Amerikaans stadje raken verwikkeld in een complot met gestolen schilderijen. Ze halen er de beroemde speurder Rob Robson bij, die met ongeoorloofd veel wijsheid en kracht de zaak rond maakt. Om de spanning en een bepaald soort humor zal het verhaalje er bij de jonge heren wel ingaan; overigens haalt het nauwelijks de middelmaat. Knap geïllustreerd. (f 1,50)

12 A. Assollant schreef *De wonderbaarlijke avonturen van kapitein Corcoran*. Deze kapitein vertrekt met zijn trouwe tijgerin Louison naar Engels-Indië op zoek naar oude documenten. Hij raakt verwikkeld in de strijd tegen de Engelsen — het verhaal speelt in de vorige eeuw — wordt Maharadja en regeert zegenrijk over zijn volk. Er wordt in dit boek eindeloos en bloedig gevochten, waarbij Louison meestal voor de wonderbaarlijke reddingen zorgt. De humor schuilt vooral in de spot met het Engelse volkarakter en met pretentieuze wetenschapsmensen, maar dat zal de jeugd wel boven de pet gaan. Als jeugdlectuur ook daarom niet zo geslaagd.

(f 2,20; geb. f 2,95)

13 Als tweede deel van de Dick Snel-reeks schreef J. C. Thieme *Het geheim van het witte paard*. Dick gaat mee naar

Perzië, waar de Voedselorganisatie van de Verenigde Naties een groot project uitvoert. Hij helpt mee om het geheim van het witte paard op te lossen en krijgt intussen van zijn Perzische vriend Ali alles te horen over de witte paarden, die in de verschillende godsdiensten van Perzië een rol hebben gespeeld. Er is spanning genoeg, ook soms wat wreedheid, maar ondanks het thema geen godsdienstige ondergrond. (f 4,50)

Het enthousiasme voor de luchtvaart van de vrienden Martin en Peter is het uitgangspunt van het verhaal *Oefening Parnassus* door *Ad van Seijen*. Toevallig luisteren de jongens een gesprek af van twee bendeleden, die sabotage beramen. Natuurlijk komen de jongelui in actie en mede dank zij hun ingrijpen kan er veel kwaad voorkomen worden. Er heerst een positieve geest in dit boek, dat overigens niet over de hele linie geloofwaardig is gemaakt. (f 4,25)

In *Het geheim van de Wallenburg* door *Willem van Pijkeren* ontdekt een jongensclub tijdens het spel een onderaardse gang. De knapen gaan op speurtocht en stuiten op een geheimzinnige bende. De politie komt te hulp, maar vlak voor hun neus worden de bendeleden door een vliegende schotel ontzet. Vanaf dat ogenblik gaat het hard tegen hard en dank zij schranderheid en moed van de jongens worden alle raadsels opgelost. Deze menging van jongensavontuur en science-fiction heeft geen sterk verhaal opgeleverd. De rol van de jongens bij het speurwerk is opgeblazen en hun gedrag is te kinderlijk tegenover hun prestaties. Een matige uitgave, waar wel enige spanning in zit. (f 1,75)

Er verschenen ook weer enkele nieuwe avonturen van de beroemde Biggles door *W. E. Johns*. In *Biggles en het luipaardmysterie* krijgt de held te maken met geheimzinnige moorden in Centraal-Afrika en er zijn heel wat adembenemende avonturen met bloeddorstige schurken en verscheurende dieren voorbij, als de luipaardmannen onschadelijk zijn gemaakt. In *Biggles en de kroonjuwelen* gaat het over sluipmoordenaars die het op de troonopvolgers van Moldavië ge-

7814

7815

7816

7817

- munt hebben. Ook hier geven de moed en de schranderheid van Biggles de doorslag. (per dl. f 1,25)
- 7818 Natuurlijk kan men het avontuur ook in strip-vorm aanbieden. *Raymond Reding* schreef *Jari in de knel*, waarin het gaat over twee tennisvirtuozen, die hun successen te nutte maken voor een bergdorp, dat door een stortvloed van een bergmeer is verwoest. Deze mooie opzet verliest wel iets aan waarde, omdat alles zo gemakkelijk en moeiteloos verloopt. Al met al een kleurig niemandalletje, dat geen jongen kwaad, maar ook geen aanwijsbaar goed kan doen. Op de taal zou men bij volgende delen wat meer moeten letten: het Frans steekt er aan alle kanten doorheen. (geb. f 3,90)
- 7819 *De vlammenzee* is een product van *Jacques Martin*. Professor Le Gall heeft een grote uitvinding gedaan en prompt verschijnen er kapers op de kust. Reporter Lefranc en zijn jeugdige vriend Jan hebben er handen vol werk aan. Een spannend verhaal op het gewone stramien. De tekeningen zijn keurig verzorgd. De tekst mocht hier en daar wat minder gezwollen zijn. Het formaat maakt het boek minder geschikt voor uitleenbibliotheken. (f 3,90)
- 7820 Auto's spelen de hoofdrol in het stripverhaal *De renbaan van de angst* door *Jean Graton*, evenals de twee vorige een nummer uit de Lombard Collectie. Het verhaal zal mede door de technische inslag de jongens wel aanspreken; de tekeningen zijn goed, de tekst mocht wat minder onvertaald Frans bevatten. Als geheel acceptabel, al blijven de bekende bezwaren tegen het stripverhaal onverkort gehandhaafd. (f 3,90)
- 7821 Vanzelfsprekend ontbreken ook ditmaal  
7822 niet de cowboy- en Indianenboeken.  
7823 Uitgeverij Het Spectrum is, zoals bekend, bezig de boeken van *Karl May* opnieuw uit te geven. Voor- en tegenstanders van dit genre zullen elkaar dus wel opnieuw in de haren vliegen. Men kan immers in het werk van deze auteur zowel edelmoedigheid, trouw, eergevoel, moed, liefde voor de natuur aanwijzen, als bloedorst, pedanterie en wreedheid.
- Toch lijkt het ons waarschijnlijk dat ook de hedendaagse jeugd nog gevoelig is voor de positieve kwaliteiten van dit werk. In *Winnetou, het grote opperhoofd* trekt de schrijver als greenhorn naar het wilde Westen, verwerft daar de erenaam Old Shatterhand en sluit vriendschap met de jonge Indianenkrijger Winnetou. In *Old Shatterhand* trekt de held voor de tweede maal erop uit, ditmaal als particulier detective om de zoon van een rijke bankier terug naar huis te halen. *De schat in het Zilvermeer* komt in het bezit van Old Shatterhand, Old Firehand, Winnetou en hun paladijnen na hevige strijd tegen misdadige blanken en trouweloze Indianen. (per dl. f 1,50)
- Een rasechte western is ook *Bella en Bob van Buffalo Bend* door *W. J. Verbeeten*. De kinderen volgen hun vader, die door een valse beschuldiging de prairie wordt ingedreven. Vader gaat tussen de bisonjagers zijn vak van wapensmid beoefenen, maar ook hier zijn weer boeven in actie. De dappere Bob en zijn lieve, kordate zusje weten echter precies de dingen te doen, die nodig zijn om voor een goed einde te zorgen. Een prettig boek met een goede moraal. (geb. f 4,25)
- Van *Frank van Wieringen* is het boek *Vrijbuiters langs de Abajo*. De beroemde speurder Bowie Scott redt de Crossbowfarm van de ondergang en lost meteen een aantal raadsels op, waardoor een hele streek van ontuig wordt gezuiverd. Er is bijzonder veel spanning te beleven, zonder dat sensatie of wreedheid daarbij in het geweer worden geroepen. De omgang van de held met jonge vrienden, die hij steeds diep in de ogen kijkt en bij de handen vasthoudt, doet wel wat sentimenteel aan. Maar jongens van 12 tot 15 jaar lezen hier zeker aan voorbij. (geb. f 3,50)
- Na al dit knallen van geweren wordt het tijd, een vrediger soort lectuur aan te snijden. Die kan men vinden in een nieuw deel van de Zwarte Hengst-serie door *Walter Farley*. Het gaat nu om *Black Minx, het veulen van Black, de Zwarte Hengst*. Alec en Henry, reeds



bekend uit eerdere delen, nemen de hengst Black en zijn zoon Satan uit de races om met deze dieren een fokkerij te beginnen. Black Minx is de eerste merrie die zij aankopen, een eigenzinnig dier dat zij echter tot een vurig en succesvol renpaard weten te maken. De liefde voor het dier voert de boventoon in dit frisse jongensboek. Wie echter niet hippofiel is, zal het misschien een tikje overdreven vinden. Opgemerkt dient wel, dat meermalen de foktechniek ter sprake komt, zodat men wel dient te zorgen dat jonge lezers de feiten zullen weten te plaatsen. (f 1,90)

27 Geen paarden maar stieren zijn de hoofdfiguren in *Het gesprek in de arena* door Heinz Sponsel. Pierre Manet, een jongen uit Arles in Zuid-Frankrijk trekt met zijn vriend Leon te paard als herder door de wijde Camargue aan de monding van de Rhône. Er ontstaat een bijzondere genegenheid tussen Pierre en een van de vele jonge stieren die nog moeten uitgroeien tot rijpheid voor de arena's in Zuid-Europa. Later volgt de jongen zijn lievelingsdier in gevangenschap en weet voor de stier de vrijheid te herkrijgen. Een prachtig verhaal, door H. Becker-Berke met fraaie pentekeningen verlicht. (geb. f 4,50)

28 Dan zijn er nog enkele boeken, die een meer documentair karakter dragen doordat zij uitvoerig informeren omtrent personen, volken of landen. Vooral het eerste deel van *Niku de zigeunerjongen* door W. F. H. Visser is in dit opzicht waardevol. Hier wordt het leven van de zigeuners beschreven in hun winterkwartier in Polen, hun met bijgeloof gemengd geloof, hun gebruiken bij dood en begrafenissen en hun feesten. In het tweede deel trekt de hoofdfiguur samen met een Joodse jongen door het door de Duitsers bezette Polen, op zoek naar zijn ouders. (f 2,20; geb. f 2,95)

29 Veel, misschien wel te veel, historisch feitmateriaal is verwerkt door Felix Dahn in *Strijd om Rome*. In 526 n. Christus, na de dood van de Gotenkoning Theodorik, breekt er een moeilijke tijd aan voor de overwinnaars van Italië. Strijd, intriges, verraad en moed

staan tegenover elkaar. Een boeiend fragment uit de geschiedenis, ondanks het comprimeren van zoveel stof in honderd bladzijden. (f 2,20; geb. f 2,95)

Een aardig historisch verhaal biedt ook *De eed van de Viking* door Bart Sereyns. Onderlinge machtsstrijd tussen machtige Noormannen brengt de auteur wel tot zwart-wit getekende karakters, maar de tendens is van edel gehalte: de overwinning van het goede in de strijd tussen onderdrukker en verdediger van de lijfeigenen. (f 2,20; geb. f 2,95)

*P. de Zeeuw J. Gzn.* schreef *Berend de spion*, een verhaal uit het begin van de 14-c eeuw, waarin de gewiekste herbergier Berend een avontuurlijke tocht onderneemt door het Zeeuwse en Zuid-Hollandse eilandengebied om de zoon van Floris V uit de stad Zierikzee te helpen ontsnappen. Een plezierig boek, waarin een „spwaakgebwek” van Berend echter op irritante wijze wordt aangeduid. (f 2,20; geb. f 2,95)

De hedendaagse historie komt aan de orde in *Het avontuur van Albert*



Uit: *Het avontuur van Albert Schweitzer*

7833

*Schweitzer* door *Titt Fasmer Dahl*. Leven en streven van deze Elzasser worden duidelijk uit deze boeiende lectuur. Men mag wensen dat veel jonge mensen zich te goed doen aan de inhoud van dit werkje en dat in elk van hen iets blijft van de daadkracht en offerzin van deze formidabele tijdgenoot. (f 3; geb. f 3,90)

Tenslotte in deze rubriek nog twee uitgaven van meer bizar karakter. In *Bob Morane en de onzichtbare vijand* door *Henri Vernes* laat een atoomprof inbreken en stelen door mensen die hij gecondenseerd heeft tot de grootte van loden soldaatjes.

7834

Dit zou allemaal best zijn, als de auteur niet in een serieuze voetenoot een aantal wetenschappelijke blunders presenteerde. De aanvaardbaarheid van dit toch al onwaarschijnlijke verhaal wordt hierdoor aanmerkelijk geringer. (f 1,35)

Een dwaas verhaal, waarvan de humor stellig aan kinderen zal ontgaan is *De legende van de Pilatusberg* door *E. van de Vijver*. Pilatus wordt met een steen om zijn hals in de Tiber geworpen. Onmiddellijk breekt er een onweer los, dat pas ophoudt als Pilatus weer wordt opgevist. Dit natuurgebeuren herhaalt zich telkens opnieuw. Zijn laatste rustplaats wordt het meer bij Luzern, maar na vijf eeuwen laat men het meer leeglopen en er is niets bijzonders te vinden. Voor kinderen lijkt ons dit alles weinig geschikt. (f 2,40)

### Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

7835

Liefdesromans vormen in deze afdeling zoals gebruikelijk het hoofdgerecht. *Ans Muiderman* schreef fijnzinnig en op goed niveau *De derde roos*, waarin Greet van Rijn, een door kinderverlamming gehandicapt meisje, zich eenzaam en uitgeschakeld voelt. Pas wanneer zij in aanraking komt met lotgenoten beseft zij, welke mogelijkheden zij nog heeft en waar haar levenstaak ligt. Zij krijgt weer belangstelling voor de buitenwereld en vindt zelfs een verloofde. (geb. f 5,90)

Een historische meisjesroman die zich afspeelt in Amerika anno 1700 schreef *Dorothy Gilman Butters* met *Arbella vecht zich vrij*. Het temperamentvolle meisje Arbella onderneemt vanuit Boston een gevaarlijke tocht naar het gebied van de Indianen, om het geld van haar vader op te sporen. Het boek is avontuurlijk, humoristisch en fris-romantisch, zodat het zeker een aanbeveling waard is. (f 1,25)

Eveneens van goede kwaliteit is *Ik noem je Ingeli* door *Elja Vlas*. Hierin wordt



een episode beschreven uit het leven van de twintigjarige Ingeborg, een Joodse oorlogswaas, die als onderwijzeres een baan heeft aanvaard in een klein dorpje op de Veluwe. Zij leert hier ook de liefde kennen en tegelijkertijd de bemoeien roddelzucht van de mensen. Het is een vlot, reëel geschreven boek waarin de problemen niet worden ontweken. (geb. f 4,90)

Een *Omweg naar het geluk* maakt de hoofdpersoon in dit boek van *Hans Hartekamp*. Ank wil haar journalistieke carrière in haar huwelijk voortzetten, maar dit brengt verwijdering tussen het jonge paar. Koppigheid en jaloezie maken, dat Ank zelfs wegloopt, maar korte tijd later volgt de verzoening. Er is dus wel sprake van een eigentijds probleem, dat in dit overigens matige boek aan de orde wordt gesteld. (f 4,90)

*De bruidsschat* door *Rona Lentinck* behelst een romance uit de eerste helft van de zeventiende eeuw tussen een schijn-

baar veramde dochter van een Frans edelman en een Amsterdamse kantoor-klerk. De auteur heeft zich moeite gegeven om de toenmalige zeden en gebruiken tot leven te wekken. Dit verhaal met historische achtergrond zal onze meisjes wel aanspreken. (f 3,80; geb. f 4,90)

0 Veel oppervlakkiger is *Boeken en liefde* door *Ina Hennink*. De tweelingzusjes *Lia* en *Mia* leiden een leesbibliotheek en vertellen hier 27 hoofdstukken lang over hun amoureuze avonturen. In de laatste hoofdstukken wordt een serieuzere toon aangeslagen en we zullen dus moeten hopen, dat die de meeste indruk maakt op de lezeressen. (geb. f 5,90)

1 Aan de weetgierigheid van vele teen-  
2 agers naar bijzonderheden omtrent het  
3 leven van hun idolen heeft *Ed Bente* tegemoet willen komen in diverse deeltjes van de serie *T.V.Parade*, respectievelijk: *Corry Brokken*, *Teddy en Henk Scholten* en daarna het drietal *Mieke Telkamp - Rita Reys - Rudi Carrell*. Een kinderhand, en misschien ook een fan-hand is gauw gevuld. Maar in deze boekjes wordt toch doorgaans wel met ergerlijke oppervlakkigheid gewerkt en bovendien kan men zich nogal eens stoten aan taal- en stijlfouten. De foto's — meermalen met verkeerde onderschriften — zijn aardig. (f 1,50 per deel)

4 Van aanmerkelijk ernstiger aard zijn tenslotte de vier boeken die nog in deze categorie aan de beurt komen. *Michel Duino* schreef *Achter de schermen van de wereldsmokkel*. In deze pocket vindt men een aantal boeiende historische verhalen over de vindingrijkheid van beroepsmokkelaars en hun bestrijders, de douaniers. Een strijd die meestal sportief, maar soms ook bloedig verloopt. Spannende en leerzame lectuur. (f 1,35)

5 Met *Door storm en duisternis* brengt *Meyer Sluysen* een vervolg op „Tussen speurders en spionnen”. *Dirk Poldervaart* duikt met zijn geheime zender onder in Friesland. Later vlucht hij naar Engeland en neemt deel aan wapentransporten naar Rusland. Een grimmig beeld van de bezettingsjaren; leerzaam voor de jonge generatie. (geb. f 4,95)

5 *In de schaduw van Hiroshima* door

*Isoko Hatano en Itsjiro Hatano* bevat het dagboek 1944-1948 van een Japans lyceïst en het weerwoord van zijn fijnzinnige moeder op deze overpeinzingen. Een verbijsterend eerlijk document van hoge geestesbeschaving, waarin zich tevens iets weerspiegelt van Japans geestelijke evolutie. Een zeldzaam mooi boek, spontaan en overtuigend, zeer rijk en boeiend ook voor jongeren die ervoor openstaan. De areligiositeit vormt geen enkel bezwaar, al komt de oude Samoe-rai soms even om de hoek kijken.

(geb. f 4,90)

De bekende schrijfster *Miep Diekmann* geeft in *Als je het nog niet wist* blijkens de ondertitel: Voorlichting en levenskunst voor teenagers. Behalve de fraaie uitgave bezit dit boek andere in het oog springende kwaliteiten: de toon voor het beoogde publiek (jongemeisjes) lijkt doorgaans goed getroffen, de seksuele voorlichting is geplaatst binnen het volledige raam van de levenswerkelijkheid, de stijl is joyeus en lichtvoetig. Daartegenover staan wel enkele gemeenzaamheden in woordgebruik, die sommigen te ver gaand of zelfs te plat zullen achten, en de integratie-opzet geeft aan het geheel een soms rommelig karakter omdat niet naar logische, maar naar psychologische indeling van onderwerpen werd gestreefd. Voor katholieke teenagers geldt evenwel als belangrijker bezwaar, dat het gehele werk toch wel erg neutraal is, hetgeen juist in deze materie zwaar weegt. De behandeling van het onderwerp onanie is hiervan een voorbeeld: te ongenueanceerd, te tolerant. Mogelijk is het boek wel te benutten door hen, die tegenover een uitgesproken katholieke benadering van deze onderwerpen aanstonds agressief worden. (geb. f 6,50)

## POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

*May Edel* schreef een boeiend en helder 7848  
relaas over de speurtocht van de geleerden naar het ontstaan en de ontwikkeling van de mens in het boek *Repor-*

tage uit de oertijd. Men dient bij de jonge lezers echter wel een behoorlijke intelligentie te mogen veronderstellen, want niet alleen stelt de tekst flinke eisen, maar ook zal bij katholieke kinderen een kritisch onderscheidingsvermogen nodig zijn om raak- en verschilpunten van hypothesen en geloofsleer te begrijpen. (f 1,25)

7849 *Henriëtte Holthausen* geeft in *Meisje kun je koken?* originele en gezellige recepten, die evenwel niet alle zo simpel zijn als men in een beginnersboekje zou verwachten. De uitleg is echter heel duidelijk en de uitgave is bijzonder plezierig verzorgd. (f 6,90)

7850 Pittige puzzels en leuke knutselwerkjes zijn in een groot aantal bijeen te vinden in *Puzzelboek voor de jeugd 2* door *Laurens A. Daane*. Er komen zelfs enige eenvoudige goocheltoeren in voor.

(f 1,25)

7851 Drie delen in een band bevat *Het gouden dierenboek*, namelijk *Dieren uit het verre verleden*, *Dieren van de zee*, en *Wonderen uit de dierenwereld*. Meerdere auteurs verzorgden de tekst. De bijgevoegde plaatjes moeten door de jeugdige lezer zelf worden ingeplakt. Een behoorlijke uitgave, waaraan menig jong dierenliefhebber veel plezier zal beleven. Ditzelfde geldt voor *Het tweede gouden dierenboek*, eveneens door meerdere auteurs samengesteld (*Purcell* e.a.) en van plakzegels voorzien. In deze bundel komen aan de orde: Wilde dieren en hun jongen, Vogels uit alle landen, en De schelpen. (geb. 4,90 per dl.)

7852 Bijzonder geschikt voor leerlingen van het voortgezet onderwijs is de uitgave *Vogels boven land en zee* door *M. de Ridder*. In dit Vlaamse boek wordt de anatomische bouw en de levenswijze beschreven van de vogels die in onze streken voorkomen; dat zijn er bijna honderd. Het werk is zeer geslaagd en kan zeker de interesse voor vogels op jonge lezers overbrengen. (geb. f 3,75)

7853 *Dick van Rijn* bewerkte het Duitse boek *Das grosse Buch vom Sport* onder de Nederlandse titel *Encyclopedie van de sport*, dat in 4 deeltjes verscheen. Talrijke vooraanstaande sportbeoefenaars

uit ons land schreven een bijdrage over hun eigen tak van sport, verduidelijkt met goede tekeningen. Volledig is het boek niet — tennis en golf ontbreken bijvoorbeeld — maar mede door een toegevoegde lijst van Olympische prestaties heeft deze uitgave toch beslist waarde voor sportbeoefenaars en trainers. (f 1,50 per dl.)

## HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT

Eerst enkele boeken voor de kleinsten. De derde druk verscheen van *Torentje, torentje bussekruid* door *Lea Smulders* en *Tom Bouws*. Leuke sprookjesachtige



verhaaltjes, grappige oude en nieuwe kinderversjes, diverse spelletjes, kortom een bundel gezellig amusement.

*Kom maar binnen!* is de naam van het buitenhuisje, waar vader, moeder, twee kinderen en een hond wonen. *Marie Schmitz* beschrijft hun gezellige avontuurtjes, soms wat ouderwets en helaas zonder een spoor van godsdienstigheid.

(f 1,75; geb. f 2,50)

*Eugeen Bosschaerts* bewerkte nog eens met Vlaamse tinten *Het vrolijk leven van Tijn Uilenspiegel*. Deze zevende druk

bewijst wel, dat kinderen zich nog altijd laten amuseren door de grappen en grollen van Tijn. Qua humor heeft het allemaal weinig om het lijf, maar het doet ook geen kwaad. (f 3,90)

Een kostbare uitgave vormen de vier *Sprookjes van Hauff*, die door Nienke van Hichtum voor kinderen werden bewerkt. Er heerst een bijzondere sfeer van spanning, avontuur en oosters mysterie in deze verhalen, die rijk werden geïllustreerd door W. J. Rozendaal.

(f 7,—; geb. f 8,90)

*Hanny Hoogland* schreef een prettig, onopgesmukt verhaal over een *Kermis-meisje*, dat als weeskind wordt toegewezen aan een oude, ongetrouwde vrouw met reumatiek. Het is aanvankelijk allemaal niet zo leuk, maar te juister tijd breekt de zon door de wolken en komt

alles in orde. (f 3,80; geb. f 4,90)

In de strijd tegen Filips II was het niet ongebruikelijk, dat Nederlandse jongens bij Spaanse soldaten in dienst traden om een krijgsopleiding te krijgen. Dat was ook het geval met *De kleine ranseldrager*, waarover *Ton Oosterhuis* vertelt. Deze dappere jongen wist later toch nog een belangrijke dienst te bewijzen aan zijn landgenoten tijdens de belegering van Maastricht. Van dit boeiende, vlotte verhaal verscheen de tweede druk.

(f 1,50)

*Om het bruine monster*, het succesnummer van *Pieter Nierop*, is ook herdrukt. Het is hier alles voetballen wat de klok slaat. Maar de jongens zullen zeker weer smullen van de felle strijd tussen twee clubs, die niet altijd met eerlijke middelen gevoerd wordt. (f 1,50)

7859

7860

## BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volnummer)

Assolant, A.: De wonderbaarlijke avonturen van kapitein Corcoran (Van Goor), 128 p. — VIa . . . . .	7812
Auwers, F.: Het wonderlijk avontuur van Silvester de stenen kabouter (Wereld Bibl.), 92 p. — VIb, JM . . . . .	7793
de Beer, A.: Kees Corvers vindt het avontuur (Helmond), 144 p. — VIa, J	7809
Bente, E.: Corry Brokken (Helmond), 80 p. — V . . . . .	7841
Bente, E.: Mieke Telkamp - Rita Reys - Rudi Carrell (Helmond), 79 p. — V	7843
Bente, E.: Teddy en Henk Scholten (Helmond), 78 p. — V . . . . .	7842
Beresfort, E.: Het verdwenen kasteel (Arbeiderspers), 152 p. — VIb . . .	7801
Bosschaerts, E.: Het vrolijk leven van Tijn Uilenspiegel (Wereld Bibl.), 136 p. — VIb-c . . . . .	7856
Bruinhof, B.: Rob Robson en het groene licht (Helmond), 143 p. — VIa, J	7811
Butters, D. G.: Arbella vecht zich vrij (Spectrum), 192 p. — V, M . . . . .	7836
Campfens, L.: Floepje het Libellemeisje (Dieben), 70 p. — VIc . . . . .	7790
Daane, L. A.: Puzzelboek voor de jeugd 2 (Spectrum), 192 p. — VIa-b . . .	7850
Dahn, F.: Strijd om Rome (Van Goor), 104 p. — VIa . . . . .	7829
Diekmann, M.: Als je het nog niet wist (ten Brink), 204 p. — IV-V, M, N	7847
Diessel, H.: Plaats voor Gino (Van Goor), 144 p. — VIa . . . . .	7805
Duino, M.: Achter de schermen van de wereldsmokkel (Bruna), 160 p. — V, J	7844
Edel, M.: Reportage uit de oertijd (Spectrum), 192 p. — VIa-b . . . . .	7848
Enright, E.: De club van avontuur (Spectrum), 160 p. — VIb . . . . .	7802

van Ewijk, A.: Feest door heel het jaar (Malmberg), 36 p. — VIc, † . . .	7791
Farley, W.: Black Minx, het veulen van Black, de zwarte hengst (ten Brink), 222 p. — V, J . . . . .	7826
Fasmer Dahl, T.: Het avontuur van Albert Schweitzer (Van Goor), 120 p. — VIa, P . . . . .	7832
Feder-Tal, K.: Waar bleef de ring? (Ploegsma), 156 p. — VIa . . . . .	7806
Fernez, A.: Nick Jordan trekt van leer (Bruna), 160 p. — V, J . . . . .	7810
Garland, R.: Koen en zijn ezeltje (Spectrum), 96 p. — VIB-c . . . . .	7796
Graton, J.: De renbaan van de angst (Standaard Bkh.), 64 p. — VIa-b, J . . . . .	7820
Hartekamp, H.: Omweg naar het geluk (Kluitman), 159 p. — IV-V, M . . . . .	7838
Hatano, I., en I. Hatano: In de schaduw van Hiroshima (Van der Peet), 156 p. — V . . . . .	7846
Hauff, W.: Sprookjes van Hauff (Van Goor), 240 p. — VIb . . . . .	7857
Hennink, I.: Boeken en liefde (Van der Peet), 166 p. — IV-V, M . . . . .	7840
Holthausen, H.: Meisje kun je koken? (Wolters), 228 p. V . . . . .	7849
Hoogland, H.: Kermismeisje (Van Goor), 152 p. — VIb, M . . . . .	7858
Johns, W. E.: Biggles en de kroonjuwelen (Spectrum), 192 p. — V, J . . . . .	7817
Johns, W. E.: Biggles en het luipaardmysterie (Spectrum), 160 p. — V, J . . . . .	7816
Klavier, C.: Op eigen benen 1 (Zwijssen), 32 p. — VIc . . . . .	7786
Klavier, C.: Op eigen benen 2 (Zwijssen), 32 p. — VIc . . . . .	7786
Lentinck, R.: De bruidsschat (La Rivière & V.), 188 p. — IV-V, M . . . . .	7839
Louwman, J.: Meester Bikkel en de baardmannetjes (Van Goor), 96 p. — VIb . . . . .	7794
Marin, T.: De zwarte ram en de witte maraboe (J. N. Voorhoeve), 77 p. — VIb, J . . . . .	7807
Martin, J.: De vlammenzee (Standaard Bkh.), 64 p. — VIa-b . . . . .	7819
May, K.: Old Shatterhand (Spectrum), 151 p. — VIa, J . . . . .	7822
May, K.: De schat in het Zilvermeer (Spectrum), 352 p. — VIa, J . . . . .	7823
May, K.: Winnetou, het grote opperhoofd (Spectrum), 320 p. — VIa, J . . . . .	7821
Mens, J.: De redders van Engelmond (Arbeiderspers), 176 p. — VIb, P . . . . .	7798
Muiderman, A.: De derde roos (Van Goor), 180 p. — IV-V, M . . . . .	7835
Nierop, P.: Om het bruine monster (Kluitman), 160 p. — VIa-b, J . . . . .	7860
Oosterhuis, T.: De kleine ranseldrager (Arbeiderspers), 160 p. — VIa, J . . . . .	7859
Parker, R.: De leeuw is los (Arbeiderspers), 128 p. — VIb . . . . .	7795
Purcell, J. W., A. T. White en J. R. Saunders: Het tweede gouden dieren- boek (Zuid-Ned. Uitg.), 144 p. — VIa-b . . . . .	7851
van Pijkeren, W.: Het geheim van de Wallenburg (De Lanteern), 152 p. — VIa, J . . . . .	7815
Reding, R.: Jari in de knel (Standaard Bkh.), 64 p. — VIa-b . . . . .	7818
de Ridder, M.: Vogels boven land en zee (Sikkel), 112 p. — VIa-b . . . . .	7852
de Roos, H.: De Kameleon blijft favoriet (Kluitman), 128 p. — VIb, JM . . . . .	7799
(van Rijn, D.): Encyclopedie van de sport. 4 dln. (Helmond), resp. 120, 112, 136 en 135 p. — V . . . . .	7853

Saville, M.: Raadsels om de Heksenhoek (Spectrum), 224 p. — VIa . . .	7803
Schregel-Onstein, F.: Wolf mijn vriend (Bosch & Keuning), 128 p. — VIb	7797
Sebastiaan: Japie een piepjong engeltje (Dieben), 64 p. — VIc . . .	7792
Scheffer, Ch.: Puntje en Spido (Van Goor), 31 p. — VIc . . . . .	7788
Scheffer, Ch.: Puntje en Vlegel (Van Goor), 31 p. — VIc . . . . .	7787
Schmitz, M.: Kom maar binnen! (Van Goor), 100 p. — VIc . . . . .	7855
Sereyns, B.: De eed van de viking (Van Goor), 120 p. — VIa, J . . . .	7830
van Seijen, A.: Oefening Parnassus (Spaarnestad), 152 p. — VIa-b, J . . .	7814
Sluysen, M.: Door storm en duisternis (Parool), 191 p. — V, J . . . . .	7845
Smee, D.: Het televisiespook (Spectrum), 128 p. — VIb, JM . . . . .	7804
Smulders, L. en T. Bouws: Torentje, torentje bussekruit, 96 p. — VIc . . .	7854
Sponsel, H.: Het gesprek in de arena (Ploegsma), 166 p. — VIa . . . . .	7827
Thieme, J. G.: Het geheim van het witte paard (Kluitman), 157 p. — VIa, J	7813
Uyldert, E.: Het geheim van de Hemony's (Van Goor), 104 p. — VIa-b . . .	7808
Verbeeten, W. J.: Bella en Bob van Buffalo Bend (Spaarnestad), 136 p. — — VIa-b . . . . .	7824
Vernes, H.: Bob Morane en de onzichtbare vijand (Bruna), 160 p. — VIa-b, J	7833
Visser, W. F. H.: Niku de zigeunerjongen (Van Goor), 136 p. — VIa-b . . .	7828
Vlas, E.: Ik noem je Ingeli (La Rivière & V.), 180 p. — IV-V, M . . . . .	7837
van Vlijmen, F.: Het verstoorde bivak (Van Goor), 152 p. — VIb, J . . . . .	7800
Vollewens, H.: Drie dikke varkentjes (Spectrum), 96 p. — VIc . . . . .	7789
van de Vijver, E.: De legende van de Pilatusberg (Opdebeek), 30 p. — V	7834
van Wieringen, F.: Vrijbuiters langs de Abajo (De Lanteern), 160 p. — VIa-b, J . . . . .	7825
XX: Het gouden dierenboek (Zuid-Ned. Uitg.), 144 p. — VIa-b . . . . .	7851
de Zeeuw J.Gzn., P.: Berend de spion (Van Goor), 116 p. — VIa-b . . . . .	7831



# WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermogt te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

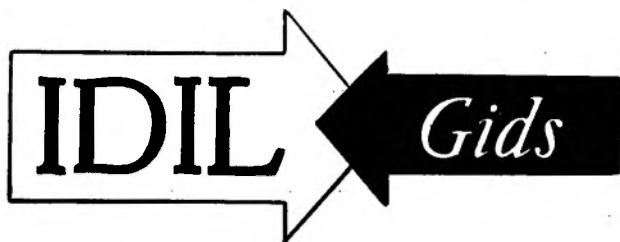
auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-kaartje	MK	EE
Carmiggelt, S.: Dag opa (Arbeiderspers f 3,90 i)		V	8447	6	7
Tedere, rake en wijsgerige portretjes van een kleinzoon, knap van taal en humor.					
Gregor, M.: De straat (De Boekerij f 8,90)		III	Op 8490	2	6
Tijdsroman over jeugdverwildering. Vooral als pedagogisch probleem van belang.					
Harwood, R.: Zoeloe zonder speer (Elsevier f 6,90)		III	8456	2	6
Christelijke benadering van Z.-Afrika's apartheid. Evenwichtigheid vereist.					
Heeresma, H.: Bevind van zaken (Contact f 5,90)		IV	8492	5	7
Acht novellen, die zonder begaan-zijn een egoïstische wereld registreren.					
Manzini, G.: De arke Noachs (Pax f 5,90)		IV	T 8459	4	6
Magische dierenverbeeldingen (essays). Interessant maar moeilijk.					
Membrecht, S.: Het einde komt vanzelf (Contact f 5,90)		III	8460	4	6
Deze nog jeugdige schrijver tracht in deze, zijn tweede, roman allerlei bewustzijnsvernuuwingen te registreren in zijn twee hoofdpersonen Walt, een Amsterdams student, en Caro, een wat nozachtig meisje; in Walt treden deze remmingen en verengingen op tengevolge van schuldgevoelens i.v.m. een zelfmoord van een vriend, in Caro i.v.m. een geschondenheid in de jeugd en een teleurgestelde liefde. De ontmoeting van beiden en hun reis naar Italië zou dan een oplossing, een uitweg uit de benardheid moeten brengen, maar in het „spel" dat ze op hun zwerftocht samen spelen, blijken ze alletwee zo gefrustreerd, dat een bevrij-	ding van angst en eenzaamheid samen onmogelijk wordt. Membrecht tracht het leven als absurdeiteit, als chaos te bezweren; daaruit een residu over te houden dat een leefbaar persoonlijk leven is. Bij deze poging ziet hij de religie alleen als een rechtvaardiging van angst en eenzaamheid. Ook dat is bewustzijnsvernuuwing. Membrecht overtuigt van zijn talent met deze roman, doordat hij ontwapenend echt de normloze onzekere jonge mens gestalte heeft gegeven; en dit ondanks nogal wat literaire pedanterie (in de beeldspraak bijv.) en een zekere vormloosheid.				
Rulfo, J.: Pedro Páramo (Tijdstroom f 4,90)		IV	• 8465	3	7
Dichterlijke queeste met de obsederende sfeer van een verlaten streek in Mexico.					
Sivirsky, A. M.: Terugkeer naar Boedapest (Stols f 8,90)		IV	8467	4	6
Hongaarse huwelijksroman, rijk aan thema's, boeiend. Om ietwat kritisch te lezen.					
Visser, A.: De hel met negen deuren (Stols f 8,90)		IV	8468	5	6
Het verslag van één dag, met rake typering van artiesten.					
van der Wal, Th. J.: De geur van jasmijn		IV	8470	5	7
(J. M. Meulenhoff f 1,50 i)					
Unieke vertelkunst met als thema: de tragiek van de beperktheid van de mens.					
West, M.: De tweede overwinning (Desclée f 10,90)		III-IV	8504	6J	5M
Spannende roman (ondanks onwaarschijnlijkheden), spelend in bezet Oostenrijk. (1945).					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.



OKTOBER 1962 JAARGANG XIV NUMMER 3



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
DRS. J. KLEIN

*Recensies 7861-7909*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 399400 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.  
 Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## I N H O U D

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	19
<i>Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken . . . . .</i>	25
<i>Prijs Kinderboek 1962 . . . .</i>	25
<i>De Rafaël-catalogus 1962. . .</i>	26
<i>Kinderboekenweek. . . . .</i>	26
<i>Bibliografisch register . . . .</i>	26
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .</i>	28

### VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIIa en b (9 - 14 jaar).

VIIb en c (6 - 11 jaar).

VIIa, b en c (6 - 14 jaar).

V I = LECTUUR VOOR ALLEN

V. JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V. J = Idem voor jongens.

V. M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J)P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Lectuur voor geestelijk volwassenen.

◦ = Pedagogisch niet verantwoord.

◦◦ = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.

● = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.

N = *Storend* neutraal.

K = Kommunistisch; Marxistisch.

T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.

H = A-godsdienstig humanistisch.

Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.

Ma = Materialistisch.

Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.

Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.

P = In protestantse geest.

† = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

*M. Clarenbeek-Van Klaveren* voegde weer drie nieuwe deeltjes toe aan haar serie over Jan en Joppie. Het zijn pretentieloze avontuurtjes uit het leven van Joppie en haar broertje, zoals in *Jan, Joppie en Joris*, waarin op aantrekkelijke manier wordt verteld over de verjaardag thuis en op school en over het mooie geschenk: de hond Joris. De gebeurtenissen van *Jan en Joppie in de kou* spelen zich af in de winter. Jan is onvoorzichtig en zakt door het ijs. Gelukkig is de veldwachter in de buurt, die de drenkeling thuis brengt. Daar wordt de jongen door zijn zusje goed verzorgd en het vriendje, dat Jan zo roekeloos had uitgedaagd, komt berouwvol met fruit op visite.

In het zesde deeltje zijn *Jan en Joppie op de kermis*, waar natuurlijk heel wat pret te beleven valt. De auteur schrijft gezellig over het alledaagse kleuterleven, waarin de voorvallen allicht niet altijd uitblinken door originaliteit. Als leesboek en voorleesboek zijn deze deeltjes heel geschikt. (p.dl. geb. f 1,75)

Aan *Elisabeth Chapman* danken wij de vondst, om de techniek binnen de kinderlijke sprookjessfeer te trekken. In de Marmaduk-serie komen geen kabouters

voor, maar draait alles om de rode vrachtwagen van Jan. Die zogenoemde Marmaduk kan praten, zwemmen, cadeautjes kopen, de dierentuin bezoeken, en wat al niet. Al deze wederwaardigheden staan te lezen in *Langs de weg met Marmaduk* en in *Avonturen met Marmaduk*. Niet elk kind zal even gemakkelijk gegrepen worden door deze eigentijdse fantasie, maar wie er rijp voor is, kan er toch wel kostelijk van genieten. De boekjes zijn leuk geïllustreerd.

(p.dl. geb. f 2,90)

*Bouke Jagt* heeft een drietal boekjes geschreven, waarin de kolder hoogtij viert. Het genre zal voor vele kleuters nieuw zijn, maar de vele, grappige illustraties zullen zeker de belangstelling weten te wekken. *Ted en Silvie tekenen een pozzebok* in het eerste deel. Pozzebok is de naam van een potloodkrabbel die 's nachts gaat leven en de kinderen meeneemt naar het pozzebokkenbos. De volgende dag proberen Ted en Silvie weer nieuwe pozzebokken te tekenen, maar dat lukt niet, want die worden alleen maar per ongeluk getekend.

Een gemeen jongetje tekent gemene pozzebokken en geeft ze een vlakgum, waarmee de goede pozzebokken worden uitgewist. Ted en Silvie trekken ten strij-

7866  
7867  
7868

de, al tekenende en op de rug van een pozebok rondvliegende. Dit gebeurt in *Ted en Silvie helpen de pozebokken*. Dezelfde auteur is ook nog de ontdekker van het boekebeest. Dit is een rupsachtig diertje, dat op rommelzolders voorkomt en zich vermenigvuldigt door in een spiegel te kijken: het spiegelbeeld komt dan vanzelf tot leven. Het beest Loeroes speelt dan ook de hoofdrol in *Ted en Silvie en het boekebeest*. Men kan desgewenst aan deze serie een zekere gezochtheid verwijten, maar is dit wel te vermijden wanneer men de platgetreden paden verlaten wil? Zonder twijfel zullen vele kinderen oprecht genieten van deze kolderverhalen, die amusant werden geïllustreerd door Nanda van Essen.

(p.dl. geb. f 2,50)

- 7869 Meer traditioneel, maar toch beslist aardig zijn de veertig kleutterrijmen van *Maurits Mok*, bijeengebracht in *Rom Bom Bom!* Het zijn grappige woordspelletjes, soms simpele verhaaltjes. Een keurige uitgave met suggestieve tekeningen en een veelkleurige stijve kaft.

(geb. f 1,50)

- 7870 *Lea Smulders* weet, ongetwijfeld tot vreugde van vele kinderen, nog steeds nieuwe avonturen te bedenken voor Piet-

verloting ten bate van een kinderziekenhuis een televisietoestel wint. Maar zijn vreugde verkeert al spoedig in radeloosheid, want alle burens komen mee kijken en Pietjes werk blijft daardoor liggen. Het kwieke kleermakertje lost het probleem op door zijn toestel aan het ziekenhuis te schenken. Een prettig verhaaltje met gezonde moraal, dat zeker een aanbeveling verdient. (geb. f 1,35)

Miep Diekmann vertaalde de tekst van het prachtige prentenboek *Het eendje Dagdag* van de Poolse auteur *Benedykt Hertz*, waarin vooral de tekeningen verrukkelijk zijn. Een piepjong eendje is stiekem op pad gegaan en kan moeder niet terugvinden. Bij allerlei dieren van de boerderij gaat hij informeren en tenslotte wordt hij door moeder teruggevonden. Jammer dat de platen soms niet geheel kloppen met de tekst, maar al bijeen toch een aanwinst. (geb. f 3,50) *Pim en Puk* door *Niek van Noort* zijn baas en hond, waarvan de baldadige Puk heel wat last geeft, onder meer door meerdere malen kwijt te raken. Een leuk verhaal voor de kleinsten. Omdat de taal niet overal eenvoudig genoeg gehouden is, lijkt deze uitgave vooral om voor te lezen. Geschikt. (f 1,95)



je Prik. *Het geluk van Pietje Prik* bestaat hierin dat hij op een feestelijke

## Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

*Hoempa Pa de Roodhuid* is een stripverhaal door *Gosciny* over een befaamde indiaan, die hier in aanraking komt met een bende zeerovers. Felgekleurde tekeningen en gebruikelijke ballonteksten. Simpel, ongenanceerd kijkplezier, dat men geen aanbeveling meegeeft.

(f 3,90)

*Thea Wamelink* schreef *De vakantie van koning Bollewang*. Deze koning is het regeren moe en daarom gaat hij incognito op vakantie. Het kost hem wel moeite om zich aan te passen in het gewone burgermans-leven, maar het lukt toch. Hij ziet nu ook het leven van zijn onderdanen eens uit een andere hoek. Toch is Bollewang blij, als hij weer gewoon kan gaan regeren. Humor en moraal

zullen gemakkelijk over de hoofden van jeugdige lezers heengaan. Daarom als voorleesstof beter geschikt. (geb. f 2,75) Er komt *Hoog bezoek bij Josje en Jaap!* en het valt vooral Jaap niet licht, om zich dan zo keurig te gedragen als hem op het hart werd gedrukt. En toch is het ditmaal belangrijk genoeg, want men komt aan vader zijn promotie meedelen. Daaraan zit bovendien verbonden, dat vader voortaan over een auto beschikken kan. *Nel Verschoor-Van der Vlis* heeft dit gegeven aardig uitgewerkt in protestantse geest. (f 1,95)

Er zijn ook weer enkele nieuwe deeltjes verschenen in de serie „Dierenverhalen uit de wildernis”, beiden door *C. Bernard Rutley*.

Deel 6 beschrijft de levensgeschiedenis van *Miska de zeehond*, vanaf zijn geboorte tot het eerste jaar waarin hij een familie om zich heen verzamelt. Uit *Pieko de bever* kunnen de jongelui heel wat wetenswaardigs leren over de leefgewoonten van deze diersoort. De auteur is terzake goed op de hoogte en weet zijn kennis prettig te populariseren. Wel worden daarbij de dieren sterk vermenselijkt, zodat bijvoorbeeld een beverdam „een sterk staaltje van denkwerk” wordt genoemd. Op den duur is deze natuurvisie toch niet aan te bevelen, al kan men de boekjes overigens waarderen.

(p. dl. geb. f 1,75)

Het tweede deel van de *Bijbel voor de kinderen* door *Dr. J. L. Klink* is in alle opzichten een vervolg op het oud-testamentische deel. Ook nu wordt dikwijls de letterlijke bijbeltekst gevolgd, ook nu worden de bijbelse verhalen op een frisse kinderlijke manier weergegeven en aangevuld. In de aanvulling is de sfeer volop bijbels, ook daar waar gegevens van profane auteurs worden overgenomen. Het werk is rijk gesierd met machtige tekeningen (van Piet Klaase) en wordt aangenaam onderbroken door gedichtjes, liederen en toneelstukjes. Uit namen, zinswendingen en formuleringen spreekt soms de protestantse inslag van de auteur, echter nergens zo dat het voor katholieke lezers ongeschikt is. Daarom is deze kinderbijbel ook goed bruikbaar

in katholiek milieu, zeker als een en ander met verdere literatuur kan worden aangevuld. (geb. f 14,90)

## Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Eerst een aantal boeken, waarin vooral het avontuur op de voorgrond staat. *J. van der Laan* beschreef dit avontuur bij *Jagers in 't vrije veld*, dat is in dit geval Friesland, waar vier jongens eieren zoeken, schaatsen en op eendenjacht gaan. Over dieren en daarmee verband houdende beroepen is het boekje voortreffelijk gedocumenteerd. Minder prettig is de hard-reële sfeer: het viertal doet flink brutaal tegenover ongewenste volwassenen en er wordt niet veel vergeven. Daartegenover staat echter weer het grote medeleven met de vogels. Een onderhoudend, leerzaam boek. (f 1,50)

Voor paardeliefhebbers is er weer een nieuw deel in de Zwarte Hengst-reeks: *Black, de zwarte hengst komt in opstand*. *Walter Farley* beschrijft ditmaal, hoe Black en zijn berijder verongelukken met een vliegtuig. Black ontsnapt naar het ruige bergland en zijn baas heeft vele avonturen te doorstaan, voor hij de hengst weer kan grijpen. Een spannend boek. (f 1,90)

*Frank Vernooy* schreef *Johnny Peters' avontuur in Schotland*. Johnny mag naar zijn oom in Schotland op vakantie, maar onderweg wordt hij gekidnapt. Blijkbaar is hij slachtoffer van een der partijen die op een verborgen schat jagen. Een prettig ontspanningsboek voor jonge lezers, waarin vriendentrouw en jeugdbravuur elkaar afwisselen. (geb. f 2,50)

De Engelse auteur *Malcolm Saville* ont-raadselt in zijn boek *Het geheim van De zeven witte hekken*. Het meisje Peter logeert op de boerderij De zeven witte hekken en daarvan lost zij met haar clubgenoten het geheim op. De karaktertekening van de kinderen is uitstekend. Knap is ook, hoe de schrijver allerlei vreesaanjagende verschijnselen tot een simpele verklaring terugbrengt en zo de jeugdige lezer de zinloosheid van onge-



gronde angst bijbrengt. Een fijn boek.  
(f 1,25)

7883 Natuurlijk ontbreekt ook deze keer niet de afdeling indianenboeken. *Gordon D. Shireffs* schreef *De zoon van het Dondervolk*. De familie Warden verlaat Illinois om in Arizona een nieuw bestaan te zoeken. Tijdens een gevecht met de Apachen wordt de jonge Alan Warden door de Indianen gevangen genomen en verder als lid van de stam opgevoed. Later echter is het Alan, die zonder bloedvergieten een vrede tussen blanken en roodhuiden weet te bereiken. Een boeiend verhaal met prachtige natuurbeschrijvingen en zonder weergave van wreedheden, die zoveel indianenboeken ontseriesen. (f 1,50)

7884 In *Paarden voor de wolvenranch* door *Bert Benson* is de zestienjarige Brod de hoofdpersoon. In de strijd met vee- en paardendieven weet hij, ondanks enkele domheden en dank zij de hulp van de Indianen, alles tot een goed einde te brengen. Er is spanning genoeg in dit verhaal, al mocht er misschien wat minder geweld en strijd in voorkomen.

(geb. f 2,50)

Intussen wordt ook de reeks boeken van *Karl May* voortgezet. Spannende avonturen en sterke staaltjes spoorzoeken staan te lezen in *De zoon van de Berejager*, als een gezelschap woudlopers de berejager Baumann redt uit handen van een gevaarlijke Indianenstam. In *De zwarte Mustang* wordt de strijd beschreven van Old Shatterhand tegen de Comanches en hun opperhoofd. De uitgave in pocketvorm brengt soms wel het bezwaar mee, dat veel tekst in een beperkt aantal bladzijden moet worden samengeperst, terwijl ook het ontbreken van illustraties de lectuur extra compact maakt. Maar *Karl May* zal zijn weg toch wel weer vinden. (p. dl. f 1,75)

Weinig opgetogen kan men zijn over *Tamboer in de zon van Austerlitz* door *Theo Fleischman*. In dit boek verhaalt Jean Bargasse, bijgenaamd Tamboer, zijn belevenissen op het slagveld in het leger van Napoleon, tussen 1800 en 1806. De slag bij Austerlitz vormt hierbij het hoogtepunt. Het boek is met verve geschreven en bijzonder fraai geïllustreerd. Wat echter tegenstaat, is de grenzeloze verheerlijking van Napoleon en het krijgsbedrijf. Dit gejuich over de oorlogvoering is pedagogisch beslist afkeurenswaardig. (geb. f 4,90)

Voor de meisjes in deze leeftijdsgroep zijn er weer twee delen toegevoegd aan de Mieke-serie door *Mien van 't Sant*. Eerst zien wij *Mieke als gymnasiaste*, al komt het gymnasium weinig aan bod. Mieke gaat kamperen in Duitsland en verzorgt daar een zwerfhondje. Het dier gaat later ook mee naar huis en zorgt daar samen met witte muizen en een kat voor dolle gebeurtenissen. Een onverwacht gezellig Sinterklaasfeest vormt het slot van dit gezellige meisjesboek, waarbij echter wordt verondersteld, dat men ook het eerste deel van de serie gelezen heeft. Dit laatste geldt ook voor het derde deel: *Mieke slaat op hol*. Want al heeft Mieke het op school best naar haar zin, soms kan ze het met zichzelf moeilijk hebben. Ze slaat dan wel eens op hol en niet altijd loopt het even goed af. De auteur kiest in stijl (bakvis-jargon) en intrige wel sterk partij voor deze woelige puber.

Meisjes van twaalf tot dertien jaar zullen deze serie echter stellig leuk vinden.  
(p. dl. f 2,65; geb. f 3,90)

- 7890 In de Huishoudschool-serie door *Freddy Hagers* kan *Kathinka van de Huishoudschool* wel afzonderlijk gelezen worden. Ditmaal worden Italiaanse vakantieplannen afgezegd om gebrekkige kinderen een leuk reisje te bezorgen op een hospitaalschip, dat door de Hollandse wateren zal varen. Het wordt een onvergetelijke vakantie met veel afwisseling voor de patiëntjes, en de leerlingen van de huishoudschool gaan voldaan huiswaarts. Een gezellig meisjesboek met een beetje „liefde”, positieve strekking en clichématige tekeningen van Hans Borrebach.  
(geb. f 3,90)

### Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- 7891 Om te beginnen twee boeken, die zich met de voorbije oorlog bezighouden. *Willy Bourgeois* schreef *De R.A.F. houdt stand*, een geromantiseerd verhaal over de slag om Engeland in de zomer van 1940. Twee Franse piloten evacueren uit Duinkerken en komen bij de R.A.F. terecht als Spitfire-piloten. Het boekje is wat stug vertaald. Het is geen specifieke jeugdlectuur, temeer omdat elk spoor van geloof in God ontbreekt, maar wel serieuze bijgelovigheid compareert.  
(f 1,35)

- 7892 Een aanbeveling kan het ook niet lijden bij *Menselijke torpedo's* door *Serge Ouwaroff*. Dit boek verhaalt de pogingen zowel van de As als van de Engelsen, om door middel van door mensen bestuurde torpedo's, miniatuur-duikboten e.d. elkanders vloten naar de kelder te jagen. Wel spannend, maar ook hard en daarom pedagogisch aanvechtbaar. (f 1,35)

- 7893 Van een geheel ander genre is de autobiografie van *Cliff Richard: Fijn om jong te zijn*. De talrijke fans van Cliff zullen zeker smullen van dit gerecht, ook al zijn vorm en inhoud matig. Men kan hier moeilijk meer verwachten dan oppervlakkigheid in de trant van reisindrukken als: „Wat me in Zweden fascineerde was, dat alle teenagers daar En-

gels praten”. Overigens zal het jongensachtig geschriftje ook weinig kwaad doen. (f 1,50)

Zoals gebruikelijk ressorteert de meerderheid der uitgaven in deze rubriek onder het hoofd: liefdesverhalen. *D. Bakker-Winsemius* schreef een vervolg op 'Een glazen dak voor Nicolet' onder de titel *Geef je hart, Nicolet*. De eerste huwelijksjaren van Nicolet blijken niet zo heerlijk te zijn als zij zich had voorgesteld. Haar man heeft het druk met de opbouw van zijn zaak en Nicolet verveelt zich overdag. Ze verzorgt een tijdlang de kinderen van een zieke moeder en vindt tenslotte nuttige bezigheid als administratrice in de zaak van haar man. Geen sterk geïnspireerd of boeiend boek, maar toch met genoeg positieve kanten.  
(geb. f 4,50)

In *Haar eerste patiënt* door *Nel van der Zee* vormen Nicolette Martens, haar vader en broertje Peter een zielig gezin, omdat moeder naar het buitenland is gegaan om haar zangkunst te hervatten. Als Nicolette zich gaat verlossen weet zij echter haar moeder te bewegen, bij het feest aanwezig te zijn. Een prettig meisjesboek. (geb. f 4,90)

Veel meer cliché is *Vaart onder eigen vlag* door *Paulina H. Coleman*. Een 17-jarig meisje begeleidt haar jeugdige grootmoeder op een zeereis. Het luxeleventje op een groot passagiersschip blijkt ook hier een dankbaar gegeven voor uitvoerige beschrijving van feestjes en flirtations. Grootmoeder en kleindochter komen tenslotte beiden met een a.s. echtgenoot te voorschijn. Wel erg oppervlakkig. (geb. f 4,50)

Van serieuzer inhoud is *Het dubbele leven van Job Tersteeghe* door *M. C. Loonen-Van der Linden*. Tersteeghe, medisch student, heeft een tragische jeugd gehad. Uiterlijk is hij er bovenop. Maar innerlijk lukt hem dit pas als een begripend meisje hem helpt. Een aardig en opbouwend meisjesboek, dat echter de problematiek iets te zwaar heeft aangezet. (geb. f 5,75)

*Sanne van Haven* schreef in *Ontmoeting aan het meer* over de jongste dochter van Jo en Frans uit „Hun geheim”.

7894

7895

7896

7897

7898

Het meisje is uit haar evenwicht geraakt door de teleurstellende ontmoeting met haar correspondentievriend. Zij tracht in Zwitserland op verhaal te komen en ontmoet daar een nuchtere, degelijke Hollandse jongeman. Na lange aarzelings durft zij het met hem aan. In de gesprekken is zeker veel positiefs te noteren, maar men zou de intrige graag minder sentimenteel en meer hedendaags willen zien. Het genre valt nu echter eenmaal in de smaak. (geb. f 5,50)

7899 Veel waardevoller is *Regen over India* door *Frédérica de Cesco*. Nadira, dochter van een Europese vader en een Indiase moeder, brengt na haar middelbare schoolopleiding haar vakantie thuis



door. Daar maakt zij een overstroming mee, waardoor besmettelijke ziekten uitbreken. Ook haar broertje sterft. Nu rijpt bij Nadira het plan om arts te worden. Het kost haar veel moeite, maar zij slaagt. Dan vat zij liefde op voor Salim, de zoon van een paria, die ook medicijnen heeft gestudeerd en samen trekken zij naar zijn bergdorp, om daar de arme bevolking te helpen. Een gaaf, rijk gedocumenteerd boek, dat een betere uitgave verdiende dat deze pocket. Zeer aanbevolen. (f 1,35)

7900 *Marijke de Jongh* schreef *Een huis voor een gulden*. Twee zusjes wonen bij hun wat zure oude tante. De oudste maakt kennis met een leuk stel, dat een huis heeft gekocht voor een gulden en dit nu zelf gaat opknappen. Als zus later zelf

weer leeg en kan het jonge paar erin trekken. Een matig boek, weinig geloofwaardig. (geb. f 3,90)

Ook niet opzienbarend is *Bloemen bloeien in december* door *Hans Hartekamp*. Om alle herinneringen aan een verbroken verloving te vergeten gaat Monica een jaartje naar Corsica. Ze vindt daar na een aantal verwickelingen de man van haar dromen, die hoewel hij in Marseille woont, kans ziet in haar leven zelfs midden in de winter bloemen te laten bloeien. Een luchtige meisjesroman, die echter wel wat al te eenvoudig over diverse problemen heenstapt. (geb. f 2,50)

Helaas typerend voor de vele meisjes, die hun baan enkel beschouwen als een wachttijd op de ware Jozef, is het boek *Waar wacht je op, Miranda?* door *Mary Stolz*. Miranda is een besluiteloos meisje, dat wel weet, welk type man zij zoekt, maar overigens geen beslissingen durft nemen. Tot die zelfverzekerdheid komt zij pas, als zij een pretendent afwijst en haar baan opzegt. Er zijn goede karaktertekeningen in dit boek. De pessimistische (Amerikaanse) moeder, die geen geluk vindt in haar huishoudelijke taak, moet wel door de jonge lezeressen goed geïnterpreteerd worden. Geschikt.

(f 1,25)

*Hermelijn's dochter* is het vierde deel uit de Hermelijn-serie door *Mia Bruyn-Ouwehand*. Hierin worden de lotgevallen verhaald van Hermelijn en haar kinderen gedurende de Japanse bezetting van Indonesië. Een van de kinderen sterft van honger en na terugkeer in Nederland moet het gezin een nieuw bestaan opbouwen. Het gegeven is dus levensecht genoeg. Jammer dat de auteur soms de indruk maakt, kunstmatig modern te willen doen, waaruit dan hoogdravende dialogen ontstaan. (geb. f 4,95)

Tenslotte schreef *C. Th. Jongejan-De Groot* het boek *Kameleon*, dat ietwat zweeft tussen meisjesboek en volwassen roman. Hoofdpersoon is een kantoorjuffrouw van ruim dertig jaar, die in contact komt met een weduwnaar met vier kinderen. Zij neemt enige maanden de huishouding waar en moet dan worstelen om

7901

7902

7903

7904



jongelui. Een nevenintridge wordt gevormd door het verschijnen van een gereclasseerd dienstmeisje. Al bijeen wel wat overdaad aan problematiek, die weliswaar positief wordt aangevat, maar toch voor vele meisjes buiten de gezichtskring zal blijven. (geb. f 4,90)

## SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

- 7905 *Donald Duck en andere verhalen* door *Walt Disney* voert de held ten tonele, die alle kinderen min of meer frekwent onder ogen krijgen. Men kent alle bezwaren tegen stripverhalen, niettemin is Donald Duck moeilijk nog uit de kinderkamer weg te werken. In ieder geval is deze uitgave goed verzorgd en laten we dan maar hopen, dat ook langs deze weg het plezier in echt-lezen wordt ontdekt. (f 0,75)
- 7906 In *Het grote boek vol dierenverhalen* werden door *Hans Andreus* vicrentwintig dieren sprookjes verzameld in een eigen bewerking. Men treft er o.a. werk aan



van Lewis Caroll, Grimm, Kipling, Lagerlöf, Andersen en volkssprookjes uit verschillende landen.

Taal en stijl zijn niet geïnfantiliseerd, zodat ook volwassenen er van kunnen genieten. Het boek is magnifiek uit ge-

kleurrijke illustraties door Janusz Grabiński. Een verrukkelijk boek, dat harte-lijke aanbeveling verdient. (geb. f 12,50)

*Het gouden sprookjesboek* door *Walt Disney* kan minder juichtonen losslaan. Deze Amerikaans-opgewerkte filmversies van de vertrouwde sprookjesprinsessen doen de oorspronkelijke charme van deze verhalen toch geen goed. Bovendien doet de Amerikaanse tekst het in de (zuid-) Nederlandse bewerking niet zo plezierig. Ergens staat een „domende theepot“; midden in het tweede sprookje roept iemand ondoorgrondeijk: „En... en... Philippe!“ terwijl in het hele geval zo iemand niet voorkomt. Bijgeleverde plaatjes kunnen worden uitgeknipt en ingeplakt, maar mooi zijn die afbeeldingen niet. (geb. f 3,90)

*De twaalf wonderlijke sprookjes van Koningin Fabiola* door *Koningin Fabiola* zullen alleen door de naam van de auteur reeds in de belangstelling staan. Er staan dan ook charmante vertelsels in dit boek en de illustraties zijn fraai. De moraliserende strekking doet soms zoetelijk aan, terwijl het woordgebruik van de vertaling uitgesproken Vlaams is. (geb. f 5,90)

Dan is er tenslotte nog *Aan moeders schoot*, een Margriet-uitgave. Diverse auteurs vertellen sprookjes en het prettige is, dat dit nu eens bijna allemaal nieuwe verhalen zijn. De illustraties zijn voor het kind aantrekkelijk, maar de grote lappen tekst doen bij het lezen wat onprettig aan. Een boek om aan de klei-neren voor te lezen en om iets oudere kinderen zelf te laten lezen. (geb. f 3,65)

## DE PRIJS VOOR HET KINDER- BOEK 1962

Als kinderboek 1962 is aangewezen *Pau-lus de hulpsinterklaas* van de auteur *Jean Dulieu*.

Het bekroonde boek vindt men besproken in jaargang XIII, onder nummer 7426, terwijl in het maart-nummer van jaargang X een interview met de auteur

7907

7908

7909

# DE RAFAËL-CATALOGUS

## 1962

De catalogus is gratis bij de boekhandel verkrijgbaar. Vraag ernaar!

Zojuist is voor de elfde maal verschenen onze jeugdboekengids 'Boeken veroveren de jeugd' (Rafaël-catalogus). In deze, in opdracht van het Katholiek Lectuur-Centrum samengestelde, catalogus zijn de titels van 400 kwaliteitsboeken uit de gangbare — deels allernieuwste — productie opgenomen. Redactionele medewerking werd verleend door de Vereniging van Katholieke Ambtenaren bij de Leeszaal en Bibliotheken. Door de onderschriften, rubrieke- en leeftijdsaanduidingen enz. is deze Idiluitgave een goede hulp bij de boekenkeuze door en voor de jeugd. De prijsvraag 'Een klaverblad van mogelijkheden', waaraan 50 boekenprijzen verbonden zijn, maakt de gids voor de jeugd extra aantrekkelijk.

## KINDERBOEKENWEEK

De Kinderboekenweek 1962 wordt gehouden van 27 oktober tot 3 november. Het Kinderboekenweekgeschenk zal ditmaal een boekje zijn dat geschreven is door de tienjarige Hans Dijkhuis. Het verhaal werd geïllustreerd door Piet Klaase. Bij besteding van tenminste f 3,50 aan kinderboeken ontvangt men het Geschenk, dat als titel draagt 'Keesje Kruimel'.

Voor de jeugd verschijnt tevens de 'Keesje Kruimel Krant'. Deze krant, die naar uiterlijke vorm en indeling zo getrouw mogelijk op een 'grote mensen-krant' lijkt, bevat verhalen en illustraties alsmede een lijst van kinderboeken. Deze krant is verkrijgbaar in de boekhandel.

## BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

(Andreas, H.): Het grote boek vol dierenverhalen (Ploegsma), 240 p. — VIc	7906
Bakker-Winsemius, D.: Geef je hart, Nicolet (W.-Friesl.), 196 p. — IV-V, M	7894
Benson, B.: Paarden voor de Wolvenranch (Kluitman), 159 p. — VIa, J	7884
Bourgeois, W.: De R.A.F. houdt stand (Bruna), 159 p. — IV-V (V°, J)	7891
Bruyn-Ouweland, M.: Hermelijn's dochter (Van Holkema & W.), 195 p. — IV-V, M	7903
de Cesco, F.: Regen over India (Bruna), 160 p. — IV-V, M	7899
Chapman, E.: Avonturen met Marmaduk (H. ten Brink), 87 p. — VIc	7865
Chapman, E.: Langa de weg met Marmaduk (H. ten Brink), 88 p. — VIc	7864
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Jan en Joppie in de kou (Spaarnestad), 32 p. — VIc	7862
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Jan en Joppie op de kermis (Spaarnestad), 32 p. — VIc	7863
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Jan, Joppie en Joris (Spaarnestad), 32 p. — VIc	7861
Coleman, P. H.: Vaart onder eigen vlag (W.-Friesl.), 189 p. — IV-V, M	7896
Disney, W.: Donald Duck en andere verhalen 6 (Geïll. Pers), 100 p. — VIc	7905
Disney, W.: Het gouden sprookjesboek (Zuid-Ned. Uitg.), 64 p. — VIc	7907
Fabiola: De twaalf wonderlijke sprookjes van koningin Fabiola (Desclée), 80 p. — VIb	7908
Farley, W.: Black, de zwarte hengst komt in opstand (H. ten Brink), 223 p. — VIa, J	7880

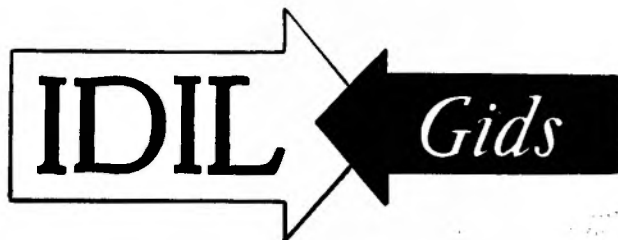
Fleischman, Th.: Tamboer in de zon van Austerlitz (Helmond), 158 p.	
— VIa, J	7887
Gosciny: Hoempa Pa de roodhuid (Standaard-Bkk.), 64 p. — VIb	7873
Hagers, F.: Kathinka van de huishoudschool (Kluitman), 144 p. — VIa, M	7890
Hartekamp, H.: Bloemen bloeien in december (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	7901
van Havelte, S.: Ontmoeting aan het meer (Van Holkema & W.), 216 p.	
— IV-V, M	7898
Hertz, B.: Het eendje Dagdag (Kramers), 32 p. — VIc	7871
Jagt, B.: Ted en Silvie en het boekebeest (Van Holkema & W.), 37 p.	
— VIc	7868
Jagt, B.: Ted en Silvie helpen de pozzebokken (Van Holkema & W.), 34 p.	
— VIc	7867
Jagt, B.: Ted en Silvie tekenen een pozzebok (Van Holkema & W.), 38 p.	
— VIc	7866
Jongejan-De Groot, C. Th.: Kameleon (Callenbach), 190 p. — V, M	7904
de Jongh, M.: Een huis voor een gulden (W.-Friesl.), 148 p. — V, M	7900
Klink, J. L., dr.: Bijbel voor de kinderen met zingen en spelen. 2e Deel: Het Nieuwe Testament (Wereldvenster), 320 p. — VIb, P	7878
van der Laan, J.: Jagers in 't vrije veld (Kluitman), 160 p. — VIa	7879
Loonen-Van der Linden, M. C.: Het dubbele leven van Job Tersteeghe (Voorhoeve), 176 p. — IV-V, M	7897
May, K.: De zoon van de berejager (Spectrum), 352 p. — VIa, J	7885
May, K.: De Zwarte Mustang (Spectrum), 368 p. — VIa, J	7886
Mok, M.: Rom bom bom! (W.-Friesl.), 39 p. — VIc	7869
van Noort, N.: Pim en Puk (Kok), 57 p. — VIc	7872
Ouvaroff, S.: Menselijke torpedo's (Bruna), 160 p. — V	7892
Richard, C.: Fijn om jong te zijn (Helmond), 78 p. — IV-V, JM	7893
Rutley, C. B.: Miska de zeehond (Verkenner), 64 p. — VIa-b	7876
Rutley, C. B.: Pieko de bever (Verkenner), 62 p. — VIa-b	7877
van 't Sant, M.: Mieke als gymnasiaste (De Eekhoorn), 183 p. — VIa, M	7888
van 't Sant, M.: Mieke slaat op hol (De Eekhoorn), 187 p. — VIa, M	7889
Saville, M.: Het geheim van De zeven witte hekken (Spectrum), 224 p.	
— VIa en b	7882
Shireffs, G. D.: De zoon van het Dondervolk (H. ten Brink), 176 p. — VIa, J	7883
Smulders, L.: Het geluk van Pietje Prik (Malmberg), 45 p. — VIc	7870
Stolz, M.: Waar wacht je op, Miranda? (Spectrum), 160 p. — V, M	7902
Vernooy, F.: Johnny Peters' avontuur in Schotland (Kluitman), 157 p. — VIa, J	7881
Verschoor-Van der Vlis, N.: Hoog bezoek bij Josje en Jaap! (Kok), 57 p.	
— VIb, JM, P	7875
Wamelink, Th.: De vakantie van koning Bollewang (Spaarnestad), 80 p.	
— VIb	7874
XX: Aan moeders schoot (Geill. Pers), 118 p. — VIc	7909
van der Zee, N.: Haar eerste patiënt (W.-Friesl.), 206 p. — IV-V, M	7895

## RECTIFICATIE

In recensie nr. 7853 — Encyclopedie van de sport — staat dat de tennissport niet wordt besproken. Dit is in deel 3 echter wel het geval.



NOVEMBER 1962 JAARGANG XIV NUMMER 4



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
DRS. J. KLEIN

*Recensies nr. 7910-7970*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.  
 Condities op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## I N H O U D

	<i>pag.</i>
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	31
<i>Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd . . .</i>	44
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>Jo Elsendoorn . . . . .</i>	46
<i>Bibliografisch register . . . .</i>	48
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .</i>	52

Idils *Jeugdlectuurlijst*, die een keuze uit de goede lectuur voor de katholieke jeugd bevat, treft U als bijlage aan.

### VERKLARING DER TEKENEN

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

VIIa en b (9 - 14 jaar).

VIIb en c (6 - 11 jaar).

VIIa, b en c (6 - 14 jaar).

VI I = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de zijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. *bedoeld*. Dus b.v. III (VIa°, JJP).

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Lectuur voor geestelijk volwassenen.

◦ = Pedagogisch niet verantwoord.

◦◦ = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.

● = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.

N = *Storend* neutraal.

K = Kommunistisch; Marxistisch.

T = Theosofisch, spiritistisch, pantheistisch, of anderszins vaag-religieus.

H = A-godsdienstig humanistisch.

Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.

Ma = Materialistisch.

Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.

Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.

P = In protestantse geest.

† = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## *Voor de kleinsten tot acht jaar*

7910 Geen aflevering zonder enkele kabouter-verhalen voor de kleintjes. *Lea Smulders* schreef over *De muts van Kasjetoe*, die door twee boswachterskinderen wordt gevonden. Kabouter Kasjetoe komt dapper zijn muts terughalen, maar hij vat onderweg kou. De kinderen verplegen het kleine mannetje en heel de kaboutergemeenschap komt op ziekenbezoek. Een aardig verhaaltje in simpele rijmen.

(geb. f 1,35)

7911 Wel geen kabouters, maar toch heel kleine mensjes bevolken de boekjes uit de *Ronnie*-serie door *Willy Schermelé*, waarvan vier deeltjes verschenen zijn. Eerst komt *Ronnie bij de bosmannetjes*, want hij is als wees in huis bij een oude zeurderige vrouw, die hem en z'n vriendjes, de dieren, grote opeters noemt. Dat zint *Ronnie* niet langer en op een goede dag vertrekt hij met zijn dieren naar het bos. Dat is een toverbos, waarin uitgeweken liliputters wonen, die hokus-pokus pillen kunnen maken, waardoor men onzichtbaar wordt.

7912 In het tweede deel verschijnt *Ronnie in het berenhuisje*. Hij ontmoet namelijk een jonge beer in het bos en zo ontstaat een nieuwe vriendschap. Daarmee blijkt

dan ook de onschuld van de berenfamilie aan de geheimzinnige verdwijning van enkele bosmannetjes. De tovenaer lijkt van dat drama meer te weten.

Vervolgens gaat *Ronnie* er met zijn hond op uit om de ban van de boze tovenaer *Triratruuk* te verbreken. Bijgestaan door de pillen der onzichtbaarheid, het jeuksteentje en veel geluk, weet hij zelfs het hele woud te onttoveren. Groot feest alom dank zij *Ronnie en het toverstafje* dat hij aan *Triratruuk* weet te ontfutselen.

7913  
7914  
Dat zelfde toverstafje doet goede dienst als later *Ronnie en heks Kniezerina* het met elkaar aan de stok krijgen. De heks is namelijk boos, omdat de storm al haar toverboeken, pillen en drankjes heeft weggeblazen. Zij maakt het iedereen in het bos vreselijk lastig. Maar gelukkig is er dus *Ronnie* nog om alle narigheid te bestrijden.

7915  
De auteur heeft deze verhaaltjes met simpele humor en een zeker gevoel voor sfeer verteld en ook zelf geïllustreerd. Stijl en structuur zijn evenwel niet overal even sterk. Met name de verbinding tussen de verschillende deeltjes is gebrekkig. Wel geschikt. (p.d.l. geb. f 1,50) Steeds duidelijker wordt men zich thans

bewust, dat de opvoeding tot veilig verkeer zo vroeg mogelijk moet aanvangen, liefst al in de kleutertijd. *Annie M. G. Schmidt* schreef daarom op rijm over *Woelewippie onderweg*, een klein meisje dat door het drukke stadsverkeer naar de kleuterschool stapt. Er wordt vooral aandacht besteed aan het oversteken, al of niet via een zebrapad. Het boekje is voorzien van kostelijke, gekleurde tekeningen door Fiep Westendorp. Een gezellig, vlot en instructief boekje, waarin echter het links-en-rechts-probleem voor de kleuters niet eenvoudiger wordt als op blad 19 *Woelewippie* van de andere straatzijde af getekend wordt. Maar omdat dit boekje toch vooral voorgelezen zal worden, kan men dit schoonheidsfoutje wel toelichten. (f 1,80)

7916 Een boekje dat in de tweede helft van het eerste leerjaar al zelfstandig gelezen kan worden is *Rolf op reis* door *Nel de Groot*. Rolf mag zo nu en dan met de wasbaas meerijden om de klanten te bedienen. Er zijn wat kleine avontuurtjes en bovendien vertelt de wasbaas onderweg een prachtig sprookje. Een goed, in protestantse geest geschreven boekje, dat ook aardig voorleesmateriaal biedt voor onze kleuters. (f 1,50)

7917 Dan zijn er nog vier boeken, waarin dieren een belangrijke rol spelen. *Netty van der Meer* schreef *Goed zo, Annetmieke!* Dit meisje logeert in de herfstvakantie buiten bij haar grootouders. Grootvader weet haar liefde voor dieren en voor de herfstnatuur bij te brengen. Bovendien beleeft zij veel kinderpretjes. Een onvoorzichtig roeipartijtje geeft haar de gelegenheid een hondje uit het water te redden. Met dat hondje keert Annetmieke voldaan terug in Amsterdam. Een aardig milieu-verhaal voor kleine meisjes die de leestechneik al enigszins onder de knie hebben. De veelvuldige vrome opmerkingen van de grootmoeder moeten zij daarbij voor lief nemen.

(geb. f 0,90)  
7918 Dat er ook in het boekje van *Hans Rowaan* van dieren sprake is, blijkt al uit de titel: *De uilenjacht*. De meester heeft op school zo mooi over uilen verteld, dat

een groepje jongens besluit, een paar van die vogels te gaan vangen. Maar de jacht mislukt: een haalt een nat pak en een ander raakt beklemd in een holle boom. De brandweer komt er zelfs aan te pas om alles goed te laten aflopen. Een aardig verhaal in kinderlijke trant met een godsdienstig accent op de juiste plaats. De tekeningen zijn wat primitief.

(geb. f 0,80)

Een heel gezellig en door Tini van Asselt snoezig geïllustreerd boekje schreef

7919



*A. J. Pleysier* over *Bertje, Annelies en de torenkraai*. Bertje zou zo graag 'n kraai willen hebben, maar een expeditie naar de kerktoren loopt verkeerd af. Later krijgt hij toch een ouderloze jonge kraai te verzorgen en in het voorjaar geeft hij

het dier zijn vrijheid terug. Deze uitgave met eenvoudige zinsbouw en woordkeuze verdient een aanbeveling. (f 1,95)

7920

Een prachtig prentenboek voor onze kleintjes is *Bamse in Lapland* door *Inga Borg*. In dit boek, rijk aan warm getinte, prachtige illustraties, beleven we een paar jaar uit het leven van beer Bamse in Lapland, die samen met zijn zusje opgroeit en na een onbezorgde jeugd als volwassen beer zijn eigen weg zoekt. Deze zeer verzorgde, artistiek verlichte uitgave zal veel lezertjes trekken en is ook uitnodigend om uit voor te lezen of te vertellen. Aanbevolen! (geb. f 4,90)

### Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

Alle kinderen van deze leeftijdsgroep lezen graag boeken die in gezinsmilieu spelen en door gelijkenis of contrast met eigen levensomstandigheden vergelijkbaar zijn. Aan deze interesse komt *Jeannette van Luipen-Bronwasser* ruimschoots tegemoet in *Frits en Tineke*. Wanneer Frits in het grote witte huis naast de bakker komt wonen, denkt de bakkers-

7921



**M. Klarenbeek-van Klaveren: JAN EN JOPPIE-serie**

Zes vrolijke boekjes over twee ondeugende kinderen, die door hun kostelijke streken alle lezers van 6 tot 9 jaar aangenaam zullen bezighouden. Grappige tekeningen van Pluvier.



1. Jan en Joppie
2. Jan en Joppie en een rare verjaardag
3. Jan en Joppie en de witte wagen
4. Jan, Joppie en Joris
5. Jan en Joppie in de kou
6. Jan en Joppie op de kerms

Per deel f 1.75

*Truus Sparla jr.* schreef voor jongens en meisjes van 7 tot 11 jaar een aantal uitstekende boeken, die opvallen door het originele gegeven en de prachtige taal.



- Katja en de kleine olifanten f 2.75**  
**Peter zoekt de maan f 2.25**  
**Wieske, avonturen van een zigeunerkind f 4.25**  
**Wieske en Prut-Prut f 4.25**

*Een aantrekkelijk omslag en vele magnifieke tekeningen maken deze boeken tot een begerenswaardig bezit.*

**VERKRIJGBAAR IN DE BOEKHANDEL**

**N.V. DRUKKERIJ DE SPAARNESTAD - HAARLEM**

- dochter Tineke dat zij haar heerlijk speelterrein in de tuin van de buren kwijt is. Maar later kan zij zich geen fijner vriendje voorstellen. Het eenvoudige bakkersgezin oefent intussen een weldadige invloed uit op de nieuwe buren en als klap op de vuurpijl mag Tineke met hen een hele maand mee naar zee. De beide milieus worden misschien wel een tikje ouderwets geschilderd, maar het verhaal heeft een bijzondere charme. (geb. f 1,10)
- 7922 Ook aardig, ofschoon meer oppervlakkig is *Trix kan alles* door *Charlotte Phaff*. De twaalfjarige Trix, een nakomertje uit een groot gezin, is een stadskind. Zij is verrukt van alles wat het dorp biedt als zij een tijdje gaat wonen bij Mick. Ofschoon nog op de lagere school blinkt Trix al uit in koken en judo en ook, wat nog meer waard is, in de ambitie om anderen gelukkig te maken. Een gezellig verhaal. (geb. f 2,90)
- 7923 *Ronny van de Eerenbeemt* schreef onder de toepasselijke titel *Het hek van de dam* een boek vol zotte avonturen in het gezin Sonneveld. Moeder is op reis en vader is een vergeetachtige schrijver. De kinderen komen met de politie in aanraking en er wordt zelfs een geheimzinnige inbraak gepleegd. Bovendien wordt er bij gelegenheid vrolijk gefuifd, kortom een weinig diepgaand, maar toch wel vlot en amusant verhaal. (geb. f 2,90)
- 7924 Een veel ernstiger toon wordt aangeslagen in *Prikkie gaat de boer op* door *A. van Hartingsveldt*. Na een auto-ongeluk veranderen de levensomstandigheden van Prikkie helemaal. Boer Dirk haalt hem uit de sloppen en bij zijn drankzuchtige vader vandaan. Hij komt op de boerderij, eerst op vakantie, later als pleegkind. Het boek is bepaald niet vrij van melodramatische effecten, met name in de sentimentele armoede-beschrijvingen. Matig. (f 1,25)
- 7925 *Storm over Bronckhorst* door *Aart Grimme* speelt in Gelderland tijdens de veertiende eeuw. In een machtsstrijd tussen de heer van Bronckhorst en die van Heeckeren moeten de boeren het ontgel-
- den, bijzonder de jonge Eggert. Maar hij leert van pater Berend zijn vijand te vergeven en goed te doen. Het verhaal is wat omslachtig verteld, ofschoon het door dit gebrek nu ook duidelijk genoeg is voor jongens van een jaar of tien. Oudere jongens zal het misschien niet boeien, omdat die meer tempo gewend zijn. Het verhaal bevat overigens mooie lessen voor wie de stijl kan verduwen. (geb. f 1,55)
- 7926 De serie „Dierenverhalen uit de Wildernis” door *C. Bernard Rutley* is aangevuld met *Inkosi de leeuw* en *Bru de Grizzly-beer*. In het eerstgenoemde deel volgen we het leven van een leeuwjong, dat uitgroeit tot een vorstelijk dier. Inkosi kiest zich dan een gezellin en zo eindigt het boek waar het begon: een nest welpen. In het andere boekje gaat het om de jonge Bru, die al vechtend en spelend met zijn broer en zusje uitgroeit tot een volwassen beer, die zelf op zoek gaat naar voedsel en strijden moet voor zijn bestaan. Beide uitgaven schetsen een boeiend beeld van het dierenleven. Opgemerkt moet wel worden, dat vooral in het laatstgenoemde deel het taalgebruik pover te noemen is. (p.dl. geb. f 1,75)
- 7927 Reeds vaak hebben wij aandacht gewijd aan de uitgaven *Historische Verhalen*, die als kleine brochures nader licht werpen op belangrijke momenten uit de wereldgeschiedenis. De negende reeks van deze verhalen is nu compleet; tien deeltjes, soms zeer geslaagd, soms ook min of meer naast de roos geschoten. De keuze van de onderwerpen demonstreert uiteraard de Belgische origine. *Marcel van Jole* schreef over *Rubens in Italië*, hoe hij daar succes had en bij de dood van zijn moeder voorgoed naar Vlaanderen terugkeerde. Een aantal wetenswaardige feiten worden hier aannemelijk aaneen geschreven als nuttige informatie aan de jeugd.
- 7928 *E. Scholliers* en *F. Auwera* schreven *Een fort in de rimboe*, waarin op eerlijke wijze kritiek wordt geleverd op het kolonisatiebeleid van Jan Pieterszoon Coen op de Indische eilanden. Weinig diep-

## **DIT IS ONS LAND !**

Een boeiende en instructieve boekenserie voor onze jeugd van 8-12 jaar, die onze kinderen op ongedwongen en aantrekkelijke wijze betreft in het leven in de landen nabij en ver van onze grenzen. Kinderen uit die landen vertellen over hun vaderland, volk, cultuur, kunst en volksgebruiken, kortom, over alles, wat in hun land aan belangrijks is te vinden. En dit alles gaat extra voor onze jeugd leven door de prachtige kleurenfoto's, die elk boek bevat en die het niet alleen voor de kinderen, maar óók voor ouders en opvoeders tot een bron van grond maken !

In de serie

„DIT IS ONS LAND” verschenen:

### **„KINDEREN UIT DE EENZAME VALLEI”**

Een fascinerende vakantie voor onze kinderen in het Lötschental in Zwitserland, temidden der bergen.

### **„ONZE SCHIPPERSKINDEREN”**

Een reis aan boord van een van onze grote Rijnschepen met velerlei ontmoetingen.

### **„KINDEREN UIT KLEURRIJK ITALIË”**

Italiaanse dorpskinderen vertellen over hun dagelijks leven en over de eeuwige stad Rome.

### **„KINDEREN VAN KAAPSTAD”**

Kennismaking met het prachtige land van Zuid-Afrika.

### **„KINDEREN VAN DE SCHOTSE HOOGLANDEN”**

Land en volk van Schotland in al hun schilderachtigheid.

### **„JOSÉ EN PEDRO UIT PORTUGAL”**

Boeiend en interessant vertoont zich het nog zo weinig bekende Portugal aan het oog van onze jeugd.

### **„OP BEZOEK BIJ ONZE ZWEEDSE KARIN”**

Fascinerend beeld van het Zweedse volk, zijn prachtige land en de fraaie stad Stockholm.

### **„PERICLES, ONS GRIEKSE VRIENDJE”**

Kennismaking met zowel het oude als het moderne Griekenland.

### **„MET CHRISTOPHER IN AUSTRALIË”**

Tocht door het binnenland van Australië, zijn grote steden en een boeiend beeld van de rijke dierenwereld.

### **„HEIKI UIT FINLAND”**

Het zoeklicht op het dappere Finse volk, de befaamde „duizend meren”, de prachtige stad Helsinki en het interessante Lappenleven.

Prijs per deel f 4,90. Van elk boek werd ook een speciale filmstrip met 32 prachtige kleur-opnamen vervaardigd, bestemd voor projectie-apparaten van 24 x 36 mm. Met verklarende tekst f 13,50 per strip. Ideaal voor schoolbioscopen en huiskamer-projectie !

Wij vestigen ook nog Uw aandacht op twee kinderboeken van de bekende Zweedse schrijfster EDITH ÜNNERSTAD :

„PELLE'S WONDERLIJKE AVONTUREN” en „ANDERS' MERKWAARDIGE REIS”

Bijzonder boeiende verhalen voor onze jeugd van 8-10 jaar, die een gezonde geest ademen en... uw kinderen wat meegeven! Per deel f 5,90.

**AD. M. C. STOK - ZUID-HOLLANDSCHE UITGEVERSMATSCHAPPIJ - DEN HAAG**

## WIPNEUS, PIM EN DE WONDERAUTO.....

het vijftiende deeltje in de WIPNEUS-SERIE

Nieuwe avonturen van de kabouters Wipneus en Pim, waarnaar duizenden kinderen reikhalzend uitkijken.

Voor kinderen van 8-11 jaar.

Bijzonder aardige boekjes.

(De steeds stijgende verkoop zegt alles).

*Prijs per deeltje Fl. 1,60.*

## ZONNEHUISJES-SERIE

Aan de eerder verschenen twaalf deeltjes in deze serie werden twee nieuwe bijgevoegd:

Henk van Amstel: *Turkie Bom en zijn Vrienden op Avontuur.*

J. Linder: *Munkie de Apekok.*

Frisse boekjes in kleurige geplasticeerde bandjes.

Voor kinderen van 8-11 jaar.

*Prijs per deeltje Fl. 1,95.*

Vraag eens naar deze boekjes bij Uw boekhandelaar.

## UITGEVERIJ J. SCHENK - MAASTRICHT

(Adv.)

7930

gang, maar toch wel bruikbaar. Een beknopte levensbeschrijving van de Antwerpse luchtvaartpionier Jan Olieslagers werd door *R. de Cnodder* geschreven in *Een pionier van de luchtvaart*. Het boekje verhaalt Olieslagers' successen als wielrenner, zijn gevechten als piloot in de Eerste Wereldoorlog en zijn stuntvliegen daarna. Al met al wordt daarmee een aardig beeld gegeven van de ontwikkeling van het vliegwezen in de lage landen.

7931

In de laatste maanden van de voorbije oorlog was het voor de geallieerden belangrijk, de Antwerpse haveninstallaties ongeschonden in handen te krijgen. Een Antwerpse verzetsman zorgde er voor, dat een colonne tanks via *De brug van de vrijheid* de stad en het havengebied kon ontzetten. Deze belangrijke episode wordt verdienstelijk beschreven door *Frans de Bruyn*.

7932

Leven en streven van Pepijn de Korte geeft *Hendrik Diddens* behoorlijk weer

in *Een hofmeier wordt koning*. Het taalgebruik is wat wankel: afwijkingen in de tempora en onjuist hanteren van vaste uitdrukkingen. Het verhaal is middelmatig, maar toch nog wel geschikt.

*Irène Vertessen* weet *Een brief van Justus Lipsius* vaardig te gebruiken, zodat een beeld ontstaat van de wisselende gebeurtenissen van de 80-jarige oorlog. Voorzover Lipsius zich uitlaat over de godsdiensttwisten geeft de tekst weinig houvast aan jeugdige lezers.

Summiere informatie, die wellicht tot verdere lectuur lokt, geven *E. Scholliers* en *F. Auwera* in *Verkenners varen naar Indië* over Jan Huyghen-Van Linschoten die in de 16e eeuw door zijn reisverslagen belangrijke diensten bewees aan Hollandse zeelieden en reders.

*Gaston Durnez* beschreef hoe de Zuid-Nederlander Abraham Verhoeven in 1618 *Onze eerste krant* uitgaf. Het leven en de moeilijkheden van deze pionier worden op romantische manier verteld.

7933

7934

7935

# Geschiedenis voor jonge mensen

De zoon van Karel de Grote  
*Barbara Willard*

Albert Schweitzer  
*Anita Daniel*

Bloedrode Halvemaan  
*Henry Garnett*

Mahatma Gandhi  
*Reginald Reynolds*

Britannicus in Palestina  
*Ernest A. Gray*

Fleming/Ontdekker der penicilline  
*John Rowland*

Kit Carson en het Wilde Westen  
*Ralph Moody*

Met Napoleon naar Rusland  
*Ernest A. Gray*

Lawrence van Arabië  
*Geoffry Bond*

De Dalai Lama  
*Lowell Thomas Jr.*

De Brazza/Pionier in Kongo  
*Jeanne Carbonnier*

Het leven van Harriët Tubman  
*Ann Petry*

Onder de serietitel „Geschiedenis voor Jonge Mensen” verschijnen een aantal jeugdboeken, die de jonge lezer in boeiende vorm een stuk geschiedenis vertellen.

De onderwerpen zijn zeer uiteenlopend, maar de boeken hebben alle twee dingen gemeen: ze zijn gebaseerd op historische gegevens en ze zijn in boeiende verbaaltrant geschreven.

Naast de serie „De Jonge Reizigers” een serie boeken van blijvende waarde voor iedere jongerenbibliotheek.

Alle delen zijn met foto's of tekeningen geïllustreerd en fraai verzorgd.

In flexibele geplasticeerde band.

f 4,90 per deel, gebonden.



**MAHATMA  
GANDHI**

**C. P. J. VAN DER PEET / A'DAM**

(Adv.)

7936 Herinneringen aan *Een Prins te Beloeil* vertelt René Turkry in verband met het nog steeds bestaande kasteel Beloeil. Er wordt iets van de toenmalige levenssfeer opgeroepen, maar duidelijke historische situering heeft niet plaats. Van een verhaal kan men ook al niet spreken. Niet interessant, tenzij misschien voor bezoekers van het kasteel.

7937 Wel heel summier vertelt A. van Nerum tenslotte de strijd tussen Hertog Jan van Brabant en Siegfried van Westenburg *Om de hertogskroon van Limburg*. Het is teveel een opsomming van feiten om boeiend te zijn (p.d.l. f 0,95)

### Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

7938 Ditmaal zijn het vooral de jongens die in deze afdeling nieuwe lectuur krijgen aangeboden. Kruiddamp en avontuur is weer in ruime sortering ter beschikking. Ray Franklin schreef weer twee nieuwe avonturen van de schrandere Winfair te midden der Indianen. In *Winfair en de rode mocassin* wordt de hele familie Winfair gevangen genomen, maar als de jongen in een uiterst gevecht zijn tegenstander spaart, verwerft hij de achting en de vriendschap van de Sioux-indianen. Een goed geschreven boek, hier en daar een tikje aangezet, maar daar houden jonge lezers van dit soort lectuur wel van. Spanning is er voldoende, alleen de laatste scène, een terechtstelling, is nogal realistisch.

7939 Later, in *Winfair en de held van de Zwarte Bergen*, treden Frank en zijn trouwe indiaanse gezelschap Panatsche op om een groep opstandige indianen op te sporen en aan het opperhoofd uit te leveren. Opmerkelijk weet de schrijver in de sfeer rond het opperhoofd en zijn vonnis het probleem van het lijden en de ongerechtigheid te plaatsen. Ietwat vreemd is de inlassing van een tweede verhaal over vier rovende goudzoekers, dat nagenoeg geen verband houdt met het eerste verhaal. Overigens een boek waarvan onze jeugd enkele uren kan genieten. (p.d.l. f 1,50)

7940 J. L. Eggermont verhaalt, hoe de zoon van Grote Bever en zijn blanke broeder Frank Honney, alias Blanke Bever, *De nederlaag van de Rode Adelaar* bewerkten. Grote Bever had getracht Rode Adelaar tot vrede met de blanken te bewegen, maar hij werd bij dit edele pogen vermoord. Er is ongelooflijke dapperheid nodig van de twee jeugdige knapen om een algemeen bloedbad te voorkomen. Een conventionele opzet, waarin de meeste accenten te sterk worden aangezet. Matig. (geb. f 3,90)

Dan is er ook weer een nieuwe Arendssoog van P. Nowee, namelijk *Arendssoog*



*en het blaffende zand*. Arendssoog en Witte Veder raken in Zuid-Mexico slaags met een bende die een stadje terroriseert. Het lukt hun niet alleen de bandieten gevangen te doen nemen, maar ook de man achter de schermen, die op een lugubere manier gebruik maakte van het feit dat aan de rand van het stadje een zandplaat geluid kon voortbrengen. Deze 25e Arendssoog, — een jubileum! — mag er weer zijn: spanning en ridderlijkheid in evenredige verdeling.

(geb. f 3,90)

Karl May is ook weer present met *Men-* 7942

## *Geliefde boeken voor de jeugd:*

*Roman voor  
oudere meisjes:*

E. Salden-Campfens

### **INGRID HEEFT WEER WAT**

158 blz., formaat 13,5 x 21 cm. Gebonden f4,25

*Spannende  
jongensboeken  
(12-16 jaar):*

De bekende boeken van Debo Hage:

### **WILD WEEKEND DE GESCHONDEN GRAFTEMPEL JACHT OM HET HANDSCHRIFT VERKENNERS EN BOLHOEDEN**

Formaat 16,5 x 24,5 cm. Elk deel gebonden f3,75

*Voor jongens  
en meisjes  
van 8-12 jaar:*

Sebastiaan

### **KONING GOMMENIKKES**

74 blz., formaat 15 x 21,5 cm. Gebonden f2,75

Lien Campfens

### **FLOEPJE, HET LIBELLE-MEISJE**

70 blz., formaat 15 x 21,5 cm. Gebonden f 2,75

*Voor de beginnende  
kleuter:*

Sebastiaan

### **JAPIE, EEN PIEPJONG ENGELTJE**

64 blz., 15 x 20,5 cm. Gebonden f2,50

---

*Interessante boeken  
voor Vader en Moeder:*

Dr. W. J. A. Visser

### **DE CULTUUR VAN ONS WESTEN**

618 blz., formaat 17,5 x 24 cm. Gebonden f12,50

Marius Monnikendam

### **50 MEESTERWERKEN DER MUZIEK I, II en III**

Formaat 14 x 21 cm. Per deel gebonden f2,95

J. van Sante, pr.

### **GOD IN ZIJN GEHEIMEN**

220 blz., formaat 11 x 16 cm. Gebonden f6,90

*Verkrijgbaar bij de boekhandel*

**UITGEVERIJ H. J. DIEBEN - DEN HAAG**

(Adv.)

senjagers aan de Nijl. Kara Ben Nemsi, de Walter Mitty die alles weet en alles kan, begint in dit deel zijn avonturen met slavenjagers in de Soedan. Dat May vertellen kan, behoeft geen betoog. Bij alle onwaarschijnlijkheden weet hij nog de aandacht van de lezer te behouden. Ook zijn documentatie mag er wezen. Maar zijn Germaanse mentaliteit, een soort panchristelijk superioriteitsgevoel, lijkt toch niet je ware. Wel verklaart het iets van de ontwikkelingen in Noord-Afrika. De vertaling is behoorlijk.

(f 1,75)

7943 Niet alle avonturen zijn noodzakelijk aan de cowboy-sfeer gebonden. Dat toont bijvoorbeeld *Bjorn Rongen met S.O.S. Ijsberg S.O.S.* De jonge Leiv maakt met zijn vader zijn eerste reis op diens robbenschip. De boot wordt gekraakt door een ijsberg en er volgen vele bange uren op een ijsschots voor er redding komt opdagen. Het boek biedt veel wetenswaardigs over de visvangst in de Noorse wateren. Een pittig boek, waarin een poging tot zelfmoord van een der schipbreukelingen detoneert, vooral omdat hiertegenover geen morele stellingname wordt geplaatst. (geb. f 2,90)

7944 In *De doodstamam dreunt Mike Munco* beschrijft *Nic van de Burgt* hoe Mike Munco van de S IV-afdeling van de Geheime Politie de opdracht krijgt om de achtergrond te onderzoeken van de steeds toenemende spanningen onder de arbeiders van een uraniummijn. Door de hulp van een ervaren woudloper slaagt hij in zijn opdracht, al is het met de nodige verwondingen en tegenslagen. Het boek geeft een aardig beeld van het oerwoud, zijn geheimzinnigheid en verborgen gevaren. De gefingeerde plaatsnamen maken de strijd op een politiek hoger niveau mogelijk. Een boek met positieve waarde. (geb. f 3,75)

7945 *Jan Louuman* beschrijft hoe twee HBS-vrienden te maken krijgen met *Het geheim van de sémaphore*. De jongemannen gaan samen op vakantie naar Zuid-Frankrijk en komen daardoor midden in een smokkelaarsavontuur terecht. Zij willen dit zonder hulp tot een goed ein-

de brengen, maar dit lukt toch niet helemaal. Wel weten zij zich bij de ontmaskering van de bende verdienstelijk te maken. Het verhaal is zeer spannend verteld. De schildering van de vakantie en van het diepzeeduiken is boeiend en voor jongeren zeer aantrekkelijk. Een boek dat jongens zeer zal interesseren. Aanbevolen. (f 1,50)

*W. E. Johns* zet ditmaal *Biggles in de kou*. Het is een allesbehalve gemakkelijke opgave voor Biggles om de geheime documenten van een gestorven professor te gaan zoeken en ze naar Finland te brengen. Ze worden gevonden, maar Biggles raakt ze kwijt aan zijn grote tegen-speler Von Stahlhein. Nu begint er een spel van kat en muis met veel dolle avonturen. Niet altijd zijn de oplossingen even logisch, maar spannend zijn ze al-  
lemaal. Geschiede kost. (f 1,25)

In onze tijd met maanraketten zullen de jongens zeker weer opnieuw geboeid kunnen worden door de *Reis naar de maan* door *Jules Verne*. In tien dagen maken Barbicane, Nicholl en Ardan in hun ruimteschip de reis naar de maan en terug. Hedendaagse jongelui zullen het boek wel kritischer lezen dan hun leeftijdgenoten uit 1865, maar interessant blijft het. De taal en de 250 tekeningen van de naast de tekst afgedrukte beeldroman zijn goed verzorgd.

(geb. f 2,75)

Na deze veelsoortige avonturen volgen nu enkele boeken voor de meisjes uit deze leeftijdsgroep. Vol kostelijke humor is *Herrie om Jumbo* door *Gillian Avery*. Het verhaal speelt in 1875 in Oxford. Harriets tante probeert een olifant uit de Londense dierentuin te redden uit de handen van een circusdirecteur en alle beschikbare middelen worden aangewend om dit edele doel te bereiken. Het originele verhaal is uitstekend geschreven en fijn geïllustreerd. Het laat zich niet zo heel gemakkelijk lezen, maar het is de inspanning waard. (f 1,25)

Een uitbinker is ook *Niemand is alleen* door *H. Grit Seuberlich*. Het leven van Isabella is boordevol eenzaamheid en ontevredenheid. Alle mensen lijken haar



# HOLLANDIA JEUGDBOEKEN

EEN ZEER BIJZONDERE  
JEUGDUITGAVE

## „EN GOD ZAG DAT HET GOED WAS”



Het scheppingsverhaal voor de jeugd verteld en getekend door Fritz en Margrit Hug. Deze bijzonder mooi geïllustreerde uitgave werd bewerkt door Ds. H. J. Kater. De prachtige platen werden gedrukt in 8-kleuren litho.

*Indien tezamen gekocht met HET LEVEN VAN JEZUS, waarvan J. A. C. Bäcker, (Prof. in de H. Schrift Seminarie Rijsenburg, Driebergen) zei, „Geen bezwaar voor katholieke kinderen”.*

(f 7,50 per deel)

### PETER JASPERS

„DE ENKELING” geb. f 4,90

*Een hartveroverend boek over gewone, gekke mensen in een groot gek huis. Geïllustreerd door Mance Post.*

ANNEMARIEKE deel I, 5e druk, geb. f 4,90

ANNEMARIEKE deel II, 2e druk, geb. f 4,90

*Annemarieke, Marjolein, Martie en René op de lagere- en middelbare school. Bewerkingen van de bekende radiohoorspelen.*

### J. RIEMENS-REURSLAG

DE OUDE SPROOKJES Nieuwe goedkope herdruk, geb. f 4,90

*Verzameld en vertaald naar de oorspronkelijke teksten.*

*Geïllustreerd met 135 tekeningen door Toby Vos, Judith Kruijs, Jos Ruting, Henk Kabos, J. de Gruyter en Rie Kooyman.*

*Gebonden in afwasbare plastic kleurenband.*

### DIET KRAMER

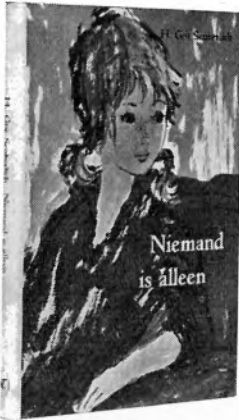
LODEWIJK DE MENSENREDDER 12e druk, geb. f 3,90

*Een warme hartelijkheid doorstraalt dit verhaal, de warmte van wie dier en kind lief heeft. Geïllustreerd door W. A. van de Walle.*

LODEWIJK DE CIRCUSHOND 3e druk, geb. f 3,90

*De geweldige avonturen van Lodewijk de Circushond, de zoon van Lodewijk de Mensenredder in en om het circus. Illustraties van W. A. van de Walle.*

(Adv.)



vijandig gezind. Totdat Mischa, haar stiefbroer, haar op zekere dag de ogen opent en laat zien hoe vervelend en negatief haar houding is, terwijl ieder om haar heen het toch zo goed bedoelt.

Isabella groeit nu uit tot een tevreden en opgewekt meisje. Dit zeer goed geschreven en psychologisch verantwoord meisjesboek mist jammer genoeg elk religieus gevoel.

(geb. f 4,90)

7950 Niet op ditzelfde hoge peil staat *Kleine zuster uit Korea* door Irene Kordt. Mai-Cha leeft met haar familie in een klein Koreaans dorp. Dan breekt de oorlog uit en haar hele familie komt bij een bombardement om. Een Amerikaanse oorlogscorrespondent vindt het meisje en neemt haar mee naar huis. Ondanks Mai-Cha's goede wil blijkt het toch moeilijk te zijn, zich aan te passen aan de Amerikaanse samenleving. Maar uiteindelijk weet men elkaar te vinden. Het boek geeft een aardig beeld van de tegenstellingen tussen Oost en West, maar een en ander zou wat minder haastig verteld moeten zijn. (geb. f 2,50)

7951 Een origineel, typisch Frans boekje is *Drie meisjes en één droom* door René Guillot. Drie zorgzame vriendinnen vinden in een portiek van een Parijse achterbuurt een baby. Zij vertroetelen hem in een onbewoond leegstaand huis tot hun geheim wordt ontdekt en de moeder van het drie maanden oude jongetje komt opdagen. Het oudste meisje is geheel in beslag genomen door haar verdriet en wordt slachtoffer van een verkeersongeval. Na haar genezing mag zij in het huis van de baby komen wonen. Twaalfjarige meisjes zullen deze uitgave

zeer zeker weten te waarderen. (f 1,25)  
Van het eerder onder de titel 'n Vrolijke Gast verschenen boek door *Mimi van den Heuvel* is nu de herdruk genoemd : *Rinie kent geen problemen*. Ondanks al haar dwaze invallen heeft Rinie, de jongste van drie zusjes uit een vaderloos gezin, een hartje van goud. Zij brengt zelfs twee oude dames tot elkaar, die sinds jaren geen woord met elkaar wilden wisselen. Intrige en stijl zijn uit een voorbije periode, al zullen de meisjes het verhaal nog wel willen lezen. (f 1,50)

7952

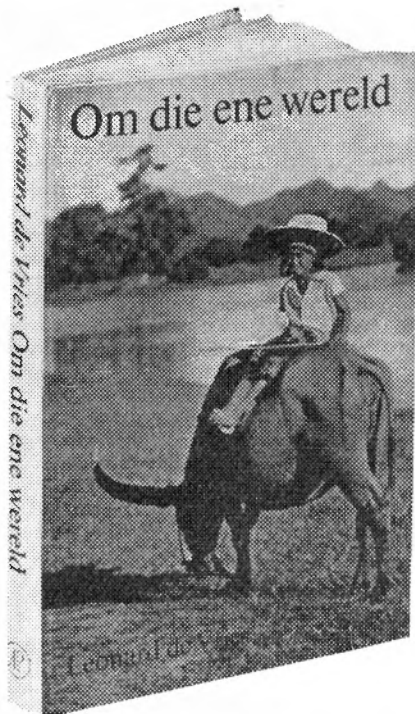
### Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

De oogst in deze categorie bevat ditmaal enige waardevolle uitgaven. Zo zou men *Wonderlijke nachten* door Godfried Bomans wellicht als kinderverhalen willen rangschikken, maar toch zullen slechts ouderen de humor, de ironie, de ernst en ook de stijl kunnen proeven van dit knappe werk. 'Hun kan men de lectuur over de nachtelijke reizen van de kleine Simon en zijn kabouter van harte aanbevelen. (f 0,95)

7953

Een compliment verdient ook *Leonard de Vries* voor zijn *Om die ene wereld*, waarin het werk van Unicef en Wereldgezondheidsorganisatie onder de aandacht van de jeugd wordt gebracht. De schrijver laat de reportage van zijn wereldreis met de 'Oranje' verzorgen door Geertje, een Joodse tiener die met haar tweelingbroer Noud en haar vader in Thailand werkzaam is voor Unicef. Het is een zeldzaam onderhoudend jeugdboek geworden, leerzaam in de beste betekenis. Een schat van actuele en historische wetenswaardigheden is plezierig verwerkt. Aan het slot wordt uitvoerig verteld wat men allemaal doen kan om Unicef en daarmee de zieke en noodlijdende kinderen van de wereld te helpen. Dit boek kan onze welvaartsjeugd verder leren kijken dan hun eigen horizon. Jammer, dat de povere papier-soort de foto-reproducties zo weinig eer aandoet. (geb. f 5,90)

7954



7955

Boeiende lectuur wordt eveneens geboden door *Gertie Evenhuis* in *Wij waren er ook bij*, waarin die 'wij' een aantal Drentse HBS-ers zijn tijdens de bezetting. Misschien komt het verhaal wat traag op gang; dat lijkt althans zo indien men de geschiedenis kent. Overigens kan die indruk van traagheid ook ontstaan door een zekere onnatuurlijkheid in de dialoog, in de weergave van gevoelens en reacties. Deze tekortkoming groeit er echter uit naarmate het verhaal vordert. Vooral het tweede deel is een uitstekende verbeelding van bezettingsstemmingen en dito toestanden. Hier en daar voelt een gelovig mens pijnlijk het ontbreken van iedere toespeling op het religieuze. Aan het verhaal als zodanig doet dit gemis geen afbreuk, zodat toch zeker sprake is van interessante, ge-

schikte lectuur voor belangstellenden.

(f 4,50; geb. f 5,90)

*André Fernex* zet weer eens *De schijnwerpers op Nick Jordan*, de Franse inspecteur van de Sûreté Nationale. Nick wordt op het spoor gezet van een spion die er met belangrijke documenten 'vandoor' is. Bijna maakt de geheime dienst een onherstelbare fout, maar op het moment dat dit onze held het leven zal gaan kosten, krijgt hij volkomen onverwachte hulp. Spanning genoeg, maar ook niets meer. De oplossingen zijn nogal geforceerd. De bladzijden aan het slot betreffende de werkzaamheden van spionagediensten pogen enige verheldering te brengen op dit gebied; het blijft bij pogen. (f 1,35)

7956

Mede door de televisie staat *Ivanhoe* van *Sir Walter Scott* opnieuw in de belangstelling. *Ivanhoe*, door zijn vader Cedric de Sakser van huis en hof verdreven, leidt sindsdien het bestaan van een zwerver. Intussen blijft hij zich actief bemoeien met het ingewikkelde politieke spel van het Engeland van die dagen. Het verhaal, alom bekend, is levendig tot het einde en in deze 'gekuiste' vorm ook geschikt voor de jongere lezer. De kwistige illustraties staan een vlot doorlezen van de begeleidende tekst wel eens in de weg. (geb. f 2,75)

7957

Tenslotte dan nog een vijftal meisjesromans voor onze teenagers. Het vierde Bonnie-pocketboek door *Lenora Mattingly Weber* onder de titel *Bonnie doet het zelf* belooft enkele amusante leesuur. De jongste spruit uit het gezin Malone werkt zich weer eens, ondanks haar goede bedoelingen, danig in moeilijkheden. Zij wil een Iers nichtje gaan verwennen dat komt logeren. Maar tegen de verwachting blijkt dit een onaangename wezentje te zijn. Bonnies fraaie voornemens gaan in rook op. Daarnaast krijgt zij nog langs ingewikkelde wegen de zorg voor een verlaten baby, waardoor de radeloosheid ten top stijgt en Bonnie van haar vriendje vervreemdt. Deze tragikomische geschiedenis, spelend in katholiek milieu, is speels en boeiend verteld. Een aanbeveling waard. (f 1,25)

7958

POPULAIR-  
WETENSCHAPPELIJKE  
LECTUUR VOOR DE JEUGD

- 7959 *Irene Kordt* schreef behalve het hiervoor genoemde *Kleine zuster* uit Korea ook *Kleine zuster in Amerika*, dat niet zoals de uitgever meent voor 10-jarigen, maar toch wel voor oudere meisjes geschikt te noemen is. *Mai-Cha*, het Koreaanse meisje, is nu volledig opgenomen in een Amerikaans gezin. De tegenstelling tussen de Amerikaanse way-of-life en haar Oosterse cultuur treedt opnieuw naar voren in haar verliefde relatie met Fred, die het niet zo serieus bedoelt als het meisje veronderstelt. Later vindt *Mai-Cha* gelukkig haar ideaal in een jeugd-vriend en landgenoot. In de dialogen worden problemen als echtscheiding en arbeid van de gehuwde vrouw wel aangeoord, maar weinig bevredigend uitgepraat. (geb. f 2,50)
- 7960 Onder de poëtische titel *Woestijnbloem* vertelt *Esma Kaih*, hoe vier jongelui een vakantie in Egypte mogen doorbrennen. De gelegenheid om veel wetenswaardigs te vertellen heeft de auteur niet aange-grepen. Wel schildert zij de sfeer in een gezellig gezin, waarbij de Oosterse mentaliteit een belangrijke rol speelt. Het verhaal is goed van taal en stijl en zal middelbare scholieren wel aanspreken. (f 1,25)
- 7961 Weinig opgetogen kunnen wij zijn over de laatste twee uitgaven. *Patrick Saint-Lambert* zegt *Hallo Vicky* en dient dan een weinig geloofwaardig verhaaltje op over een onnozele professor, bij wie Vicky als secretaresse in dienst komt. Er volgt een expeditie naar Australië, waarbij een opalen-ader wordt ontdekt. Op-pervlakkige ontspanningslectuur. (f 1,35)
- 7962 *Co de Kloet* dient in *Daar dromen alle meisjes* van een waardeloos verhaal op over vijf meisjes van een internaat die vijf jonge musici ontmoeten en daardoor allerlei vreemde, onwaarschijnlijke en zelfs uitdagende dingen gaan doen. Een vlot, al te kluchtig verhaaltje, dat o.a. *The Blue Diamonds* in de schijnwerper plaatst. (f 1,50)
- Van de auteurs *Leonard de Vries* en *Dr. C. van Rijsinge* is een alleraardigste reeks boekjes verschenen onder de verzamel-titel 'De wereld om je heen'. In zes achtereenvolgende deeltjes komen diverse technische en natuurhistorische onderwerpen aan de orde, die in heldere taal worden besproken. De voortreffelijke, duidelijke en aantrekkelijke illustraties ondersteunen de tekst en zorgen tevens voor een uitnodigende aanblik. In *Vlieg-machines en hoe zij vliegen* worden de bouw- en voortbewegingsprincipen van vliegtuigen besproken. Dit deel geeft, evenals trouwens de andere delen, aan het einde van het boekje een kernachtige samenvatting van het besprokene, waaraan enkele zelf te nemen proeven worden toegevoegd.
- Elke jongen stelt belang in *Raketten en hoe die werken*. Uit het beginsel van de vuurpijl wordt de ontwikkeling van de moderne raket en haar betekenis voor de toekomstige ruimtevaart geschetst. De illustraties zijn magnifiek.
- De voor kinderen niet eenvoudige be-grippen rond *Aarde en ruimte* komen ter sprake in het derde deel. Over de horizon, de bolvorm van de aarde, de zwaartekracht, de ruimte, de maan, de planeten en de sterren wordt op een-voudige wijze verteld. In dit deeltje zou een klein eerbewijs aan de Schepper van al dat groots niet misstaan hebben. Ondanks dit gemis wordt dit boekje aan alle kinderen, opgroeiend in de pioniers-jaren van de ruimtevaart, aanbevolen.
- Over *Zaadjes en hoe zij groeien* kunnen weetgierige kinderen geïnformeerd worden in deel 4. Gezellig en begrijpelijk wordt het verloop van zaad tot plant en opnieuw van plant tot zaad verhaald. In zich blijft dit natuurlijk een moeilijk biologisch onderwerp, maar kinderen die er zich toe zetten, zullen stellig profijt hebben van deze lectuur.

# De jonge reizigers in

Amerika  
Rusland  
Griekenland  
Italië  
Zweden  
Israël  
Turkije  
India/Pakistan  
Japan  
Canada  
Zuid-Amerika  
Zuidzee Eilanden



*Een serie instructieve reisboeken voor jonge mensen*

De auteurs van deze boeken nemen de jeugdige lezers mee op reis door landen waar zij meestal slechts een oppervlakkige kennis van hebben. Aan de hand van een zorgvuldig geplande reisroute wordt het gehele land verkend, op zijn schoonheid, zijn bevolking, zijn industrie, zijn cultuur en folklore.

De lezer gaat mee op reis en wordt onderricht zonder het te merken. Mede door het goed gekozen foto-materiaal zijn deze boeken een waardevolle aanwinst voor iedere jeugdbibliotheek.

*In flexibele geplastificeerde band. f 4,90 per deel, gebonden.*

**C. P. J. VAN DER PEET / A'DAM**

*(Adv.)*

De nieuwe „Maartje“ :

## MAARTJE EN DE PRAKTIJK

door Jan de Vries en Margreet Reiss

In dit nieuwe boek worden de lotgevallen beschreven van Maartje in de praktijk van haar man, dokter van Rossum, maar tevens ervaart Maartje de praktijk van het leven. Fris, origineel, boeiend en humoristisch, maar ook ernstig. En aan het einde van dit zesde deel van de „Maartje“-serie voelt het doktersechtpaar Van Rossum-De Wit zich weer iets wijzer en volwassener.

De „Maartje“-serie omvat verder de volgende delen: MAARTJE DE WIT, MAARTJE VRAAGT DE AANDACHT, MAARTJE ZIET SPOKEN, MEVROUW MAARTJE en MAARTJE & MAARTJE.

De prijs per deel is f 4,90, rijk geïllustreerd, fraai gebonden, met foto-stofomslag.

## Boeken van Hugo Hooftman

VAN BRIK TOT STARFIGHTER

Deel I :

MET STOFBRIL EN LEREN VLEGKAP

1912-1940

Deel II :

IN DE SCHIETSTOEL

1940-1962

De gehele geschiedenis van 50 jaar Nederlandse Luchtvaartvliegtuigen. Met meer dan 400 prachtige, soms zeldzame, foto's. Prijs per deel f 8,90 gebonden.

### Alles over Straalvliegtuigen

Een revolutie in de luchtvaarttechniek.

### Alles over Raketten en Raketvliegtuigen

Geschiedenis en toekomst van de raketvoortstuwung.

### Alles over Straalverkeersvliegtuigen

en wat eraan vooraf ging

met o.a. beschrijving van historische vliegtuigen.

Ieder boek bevat meer dan 100 foto's. De prijs bedraagt voor deze „Alles over“-serie f 7,90 per deel gebonden.

De nieuwe

## GLORIA-REEKS

brengt U iedere drie maanden een frisse, goede roman voor jonge mensen.

Dit is het nieuwe programma 1962-1963 :

### 1. Zuster Gon onder de Tropenzon

Inger Austweg en Ruth Nissen-Drejer

### 2. Joffer Machteld

Rona Lenimck

### 3. Karin zoekt haar weg

Diet Verschoor

### 4. De Toekomst heeft geen grenzen

Ina Brusse

Prijs f 3,90 per deel bij abonnement. Los verkrijgbaar f 4,90 per boek.

UITGAVEN VAN

### La Rivière & Voorhoeve - Zwolle

Iedere boekhandel heeft ze.

(Adv.)

De meeste kinderen moeten op het spoor worden gezet om buiten in de natuur te leren kijken naar alles wat leeft. De liefde voor de natuur moet bij hen worden wakker gemaakt. Bij volwassenen ontbreekt daartoe vaak geduld en tijd. Daarom is een boekje als *De dieren en waar zij wonen* zo waardevol. Heel beknopt, maar knap getypeerd, zowel in tekening als in tekst, vertelt het over dieren van de hele wereld.

Over *Mikroben de kleinste levende wezens* vertelt het laatste deel van deze reeks. Een paar moeilijke woorden zijn zonder verklaring in de kou blijven staan, maar overigens wordt er bevatelijik en onderhoudend een en ander uit de doeken gedaan. Globaal genomen is het wel verstandig aan kinderen te zeggen: „Blijf uit de buurt van zieke mensen“. Als ze er maar geen blijvende afkeer van hulp aan zieken uit overhouden! (p.d. f 1,20)

*Kees Spierings* verzorgde een kleine encyclopedie in twee delen getiteld *Wou derwereld der zoogdieren*. Voor schoolbibliotheken lijken deze boekjes heel geschikt. In alfabetische volgorde worden enige honderden zoogdieren besproken: waar ze thuis horen, waarvan ze leven, hoe ze eruit zien. Typografie en stilering doen wat droog aan; ook het beperkte fotomateriaal is matig van kwaliteit. Als naslagwerkje kunnen deze boekjes toch wel aardig dienst bewijzen. (p.d. f 1,50)

*Mogen wij u voorstellen:*

## JO ELSEENDOORN

In een torenflat in Amsterdam-Zuid worden wij door de auteur Jo Elseendoorn, gastvrij ontvangen, en in het praatje dat wij met hem maken komt een auteur naar voren met een warm hart voor de jeugd en een groot liefhebber van de natuur.

Ik ben geboren, aldus de schrijver, in de schaduw van de bomen van Zeist en ik heb het mijn hele leven betreurd dat



mijn vader toen ik vier jaar oud was naar Utrecht ging verhuizen. Later op mijn elfde jaar vestigde hij zich in Amsterdam en daar heb ik veel minder spijt van, omdat Amsterdam voor mij de mooiste stad van West-Europa is, een stad die boeiend is en leeft. Maar naar de bossen heb ik altijd gehunkerd; hoe dichter begroeid hoe geheimzinniger en je kon nooit weten wat achter het struikgewas wel verborgen zou kunnen zijn. Mijn romantisch verlangen naar de natuur is er waarschijnlijk de oorzaak van dat mijn eerste boek heet *De jeugd van Ruuntje het reekalf*. Het behandelt het eerste levensjaar van een hertje in de bossen op de Veluwe. Het is geheel gebaseerd op eigen waarnemingen, samen met die van de dierentekenaar Jos Ruting, ook bekend als bioloog. Een ander boek waar de natuur een grote rol in speelt is: *De zeven beloningen van Hamadan*. Zeven dierenverhalen in zeven verschillende landen splend. In latere boeken

zoals *Moent en de bergbeklimmers van het Engadin*, *De wegebouwer van Rotondo*, *De krekelvanger van Cap Canaille*, *Het spook der Carolinahoeve* en *In Coyama's voetspoor*, zijn jongens, meisjes en volwassenen weliswaar het hoofdmotief, maar de natuur is de achtergrond waartegen zich alles afspeelt. Vaak was voor mij een landstreek de eerste aanleiding om er een verhaal in te laten afspeelen. Ongeveer twee jaar geleden heb ik voor het eerst een boek geschreven dat in een stad gesitueerd was en dat is *De blaaspijper van de Montelbaan*. Het gaat hier om een aantal kinderen uit de havenbuurt van Amsterdam. Heeft u nog iets op stapel staan, vragen wij onze gastheer. Ja zeker! Het boek waar ik nu mee bezig ben, gaat zich echter weer afspeelen op het platteland en wel in Zeeuws-Vlaanderen. De mensen en kinderen die daarin een hoofdrol vervullen zijn mij wel bekend (het zijn allemaal bestaande mensen), maar wat er precies in gaat gebeuren weet ik nog niet, evenmin als de titel van het boek. De gebeurtenissen die een schrijver in een boek laat geschieden moeten natuurlijk eerst geheel vaststaan en de openvolgving daarvan moet logisch zijn, d.w.z. dat de ene gebeurtenis noodzakelijk uit de andere voortvloeit. Als het verloop van de handeling vaststaat, kan een schrijver de personen daarin een rol geven, en pas als hij zich ingeleefd heeft in alle details van de handeling, dan kan hij zich aan het schrijven zetten. Natuurlijk is het mogelijk om op verschillende manieren een boek te schrijven, maar de meeste van mijn collega's maken eerst een schema van de handeling, delen hoofdstukken in en beginnen dan aan de uitwerking.

Op onze vraag hoe hij tot schrijven gekomen is, staart Jo Elsendoorn even voor zich uit. Ja, zegt hij, u moet zich hier wel even de situatie van 30 jaar geleden voor ogen trachten te roepen. Het is namelijk zo, dat ik (behalve op school) tot mijn 12e jaar nooit een boek gelezen heb, omdat ik liever buiten speelde. Pas op mijn 16e jaar had ik echt

zin in lezen en ook in schrijven. Omdat ik als onderwijzer in 1933 in de gemeente Amsterdam f 33,— in de maand verdiende ben ik in de journalistiek gegaan, want ik had een aanbieding die f 12,— hoger lag en ik ben als journalist dus begonnen met een salaris van f 45,— in de maand. Daarvan kon ik vrijwel elke dag eten, maar geen kleren kopen. Ook nu is het zo, dat ik van het schrijven van kinderboeken niet kan leven. Mijn hoofdbezigheid is dan ook het organiseren van culturele manifestaties zoals het Holland Festival en concoursen voor jonge musici. Het schrijven doe ik in mijn vakantie en 's nachts. Ik heb niet echt de roeping om jeugdschrijver te zijn, ik schrijf die boeken omdat ik er zelf plezier in heb en ook omdat ik het leuk vind kinderen

allerlei dingen te laten doen die ik graag zelf zou willen doen als ik er niet te oud voor was. Verder is het amusant als kinderen opgewonden naar je toe komen om te vragen of al die personen uit een boek echt bestaan en of dat allemaal waar gebeurd is. Er zijn maar twee boeken van de ongeveer tien, die ik geschreven heb, waarin vrijwel alles echt gebeurd is en dat is *In Coyama's voetspoor*, dat in Arizona speelt en het komende boek over Zeeuws-Vlaanderen.

Wij dalen weer naar de begane grond, maar niet alvorens de heer Elsendoorn dank te zeggen voor zijn bereidwilligheid om onze lezers iets te vertellen over zijn werk als schrijver, en hem veel succes te wensen met het boek dat nu op stapel staat. R

## BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Avery, G.: Herrie om Jumbo (Spectrum), 192 p. — VIa, M . . . . .	7948
Bomans, G.: Wonderlijke nachten (Geill. Pers), 192 p. — V . . . . .	7953
Borg, I.: Bamse in Lapland (Nijgh & Van D.), 32 p. — VIc . . . . .	7920
de Bruyn, F.: De brug van de vrijheid (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7931
van de Burgt, N.: De doodstamtam dreunt Mike Munco (Desclée), 125 p. — VIa, J . . . . .	7944
de Cnodder, R.: Een pionier van de luchtvaart (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7930
Diddens, H.: Een hofmeier wordt koning (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7932
Durnez, G.: Onze eerste krant (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7935
van den Eerenbeemt, R.: Het hek van de dam (Kluitman), 128 p. — VIa-b, M . . . . .	7923
Eggermont, J. L.: De nederlaag van Rode Adelaar (Spaarnestad), 144 p. — VIa . . . . .	7940
Evenhuis, G.: Wij waren er ook bij (Van Goor), 168 p. — V, JM . . . . .	7955
Fernez, A.: De schijnwerpers op Nick Jordan (Bruna), 160 p. — V, J . . . . .	7956
Franklin, R.: Winfair en de held van de Zwarte Bergen (Elsevier), 159 p. — VIa, J . . . . .	7939
Franklin, R.: Winfair en de rode mocassin (Elsevier), 160 p. — VIa, J . . . . .	7938
Grimme, A.: Storm over Bronckhorst (Callenbach), 126 p. — VIb, J . . . . .	7925
Grit Seuberlich, H.: Niemand is alleen (Tijdstroom), 133 p. — VIa, M . . . . .	7949
de Groot, N.: Rolf op reis (Bosch & K.), 56 p. — VIc, P . . . . .	7916
Guillot, R.: Drie meisjes en één droom (Spectrum), 160 p. — VIa, M . . . . .	7951
van Hartingsveldt, A.: Prikkie gaat de boer op (Meinema), 192 p. — VIa-b, P . . . . .	7924
van den Heuvel, M.: Rinie kent geen problemen (Gottmer), 144 p. — VIa, M . . . . .	7952
Johns, W. E.: Biggles in de kou (Spectrum), 192 p. — VIa, J . . . . .	7946



De katholieke

# Bijbel voor de jeugd

door Alphons Timmermans



Deze nieuwe uitgave moet het prachtige resultaat genoemd worden van een gelukkige samenwerking tussen exegeten, didactici en kunstenaars. Het is een juweel van een boek op ieder gebied. Voor het katholieke kind een geschenk voor het leven, waarmee het spelenderwijs vertrouwd raakt met de bijbelse gedachten en waarin levende gestalte wordt gegeven aan de bijbelse figuren die genoemd worden met de namen die zij thuis, op school en in de kerk leren kennen. Het bijbelse verhaal werd geheel getransponeerd naar deze tijd en is zo boeiend geschilderd, dat het kind er zich volledig één mee voelt.

Een uitgave waarvan terecht gezegd mag worden, dat ze niet vroeg genoeg kan worden aangeschaft.

Een schat voor de huiskamer en een weelde voor de school

Deel I Het Nieuwe Testament, 304 pagina's, illustraties van Gerrit de Morée, waarvan vele in twee kleuren, gebonden in linnen band met goudstempel, voorzien van omslag in vier kleuren, prijs f 14,90.



Uitgeverij 'Helmond' te Helmond

Verkrijgbaar in de boekhandel.

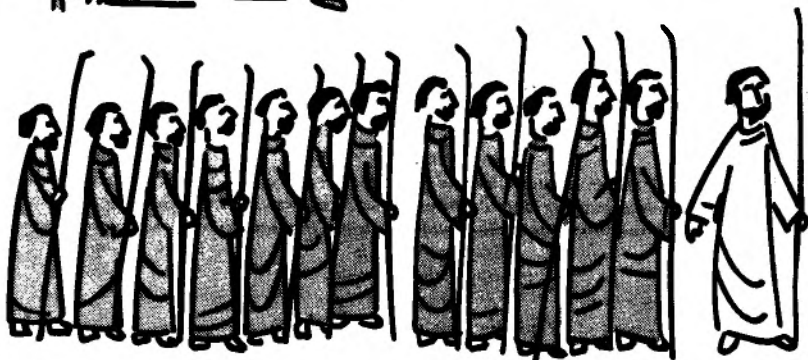
(Adv.)

van Jole, M.: Rubens in Italië (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7928
Kaih, E.: Woestijnbloem (Meinema), 191 p. — V, M . . . . .	7960
de Kloet, C.: Daar dromen alle meisjes van (Helmond), 80 p. — V . . . . .	7962
Kordt, I.: Kleine Zuster in Amerika (W.-Friesl.), 99 p. — V, M (VIa-b <sup>o</sup> )	7959
Kordt, I.: Kleine Zuster uit Korea (W.-Friesl.), 99 p. — VIa, M . . . . .	7950
Louwman, J.: Het geheim van Sémaphore (Kluitman), 159 p. — VIa, J . . . . .	7945
van Luipen-Bronwasser, J.: Frits en Tineke (Callenbach), 77 p. — VIb, JM	7921
May, K.: Mensenjagers aan de Nijl (Spectrum), 320 p. — VIa, J . . . . .	7942
van der Meer, N.: Goed zo, Annemieke! (Callenbach), 54 p. — VIb-c, M, P	7917
van Nerum, A.: Om de hertogskroon van Limburg (Sikkel), 32 p. — VIa	7937
Nowee, P.: Arendsoog en het blaffende zand (Malmberg), 160 p. — VIa, J	7941
Phaff, Ch.: Trix kan alles (Kluitman), 136 p. — VIa-b . . . . .	7922
Pleysier, A. J.: Bertje, Annelies en de torenkraai (Kok), 53 p. — Vic . . . . .	7919
Rongen, B.: S.O.S. ijsberg S.O.S. (W.-Friesl.), 124 p. — VIa, J . . . . .	7943
Rowaan, H.: De uilenjacht (Callenbach), 45 p. — Vic, J . . . . .	7918
Rutley, C. B.: Bru de grizzly-beer (Verkenner), 64 p. — VIa-b . . . . .	7927
Rutley, C. B.: Inkosi de leeuw (Verkenner), 64 p. — VIa-b . . . . .	7926
Saint-Lambert, P.: Hallo Vicky (Bruna), 159 p. — V, M . . . . .	7961
Schermclé, W.: Ronnie bij de bosmannetjes (Het Goede Boek), 56 p. — Vic	7911
Schermclé, W.: Ronnie en heks Kniezerina (Het Goede Boek), 56 p. — Vic	7914
Schermclé, W.: Ronnie en het toverstafje (Het Goede Boek), 57 p. — Vic	7913
Schermclé, W.: Ronnie in het berenhuisje (Het Goede Boek), 55 p. — Vic	7912
Schmidt, A. M. G.: Woelewippie onderweg (Vermande), 36 p. — Vic . . . . .	7915
Scholliers, E., en F. Auwera: Een fort in de rimboe (Sikkel), 32 p. — VIa	7929
Scholliers, E., en F. Auwera: Verkenners varen naar Indië (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7934
Scott, W.: Ivanhoe (Lanteern), 216 p. — V, J . . . . .	7957
Smulders, L.: De muts van Kasjetoe (Malmberg), 32 p. — Vic . . . . .	7910
Spierings, K.: Wonderwereld der zoogdieren I (Helmond), 112 p. — VIa-b	7969
Spierings, K.: Wonderwereld der zoogdieren II (Helmond), 132 p. — VIa-b	7970
Turkry, R.: Een prins te Beloëil (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7936
Verne, J.: Reis naar de maan (Lanteern), 216 p. — VIa, J . . . . .	7947
Vertessen, I.: Een brief van Justus Lipsius (Sikkel), 32 p. — VIa . . . . .	7933
de Vries, L.: Om die ene wereld (Arbeiderspers), 217 p. — V, JM, Op	7954
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Aarde en ruimte (Tijl), 24 p. — VIa-b	7965
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: De dieren en waar zij wonen (Tijl), 24 p. — VIa-b . . . . .	7967
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Mikroben de kleinste levende wezens (Tijl), 24 p. — VIa-b . . . . .	7968
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Raketten en hoe die werken (Tijl), 24 p. — VIa-b . . . . .	7964
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Vliegmachines en hoe zij vliegen (Tijl), 24 p. — VIa-b . . . . .	7963
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Zaadjes en hoe zij groeien (Tijl), 24 p. — VIa-b . . . . .	7966
Weber, L. M.: Bonnie doet het zelf (Spectrum), 192 p. — V, M . . . . .	7958

# een wondermooi kijk-lees-boek



en een geschenk  
dat blijft  
is het 'kinderevangelie'  
van John Torenbeek:



## ZO LEEFDE JESUS

De tekst van deze kinderbijbel, die een zeer beknopte en vereenvoudigde weergave is van de letterlijke woorden van het Lukas-evangelie en die daardoor geheel blijft binnen de sfeer en de stijl van de Bijbel, werd door John Torenbeek geïllustreerd met meer dan 180 tekeningen in zwart en zes kleuren. Duidelijke, kernachtige en forslijnige tekeningen, die geheel in overeenstemming met de geboden tekst én geheel in overeenstemming met de mentaliteit van het kind zich niet verliezen in details maar in enkele markante lijnen het wezenlijke aanduiden en die daarom ook onmiddellijk aan spreken. Rotonde

Voor 7 à 8 jaar en ouder, Geb. f 6,90

NEDERLAND'S BOEKHUIS, TILBURG



(Adv.)



## WOELEWIPPIE ONDERWEG

door Annie M. G. Schmidt  
en Fiep Westendorp

Een geliefd kleuterboekje, tevens een hulpmiddel om de kleuters enigszins vertrouwd te maken met, en te beschermen tegen de gevaren van het steeds toenemende verkeer.

f 1,80

## VERMANDE ZONEN UITGEVERS IJMUIDEN

Ook via uw boekhandel.

(Adv.)

## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

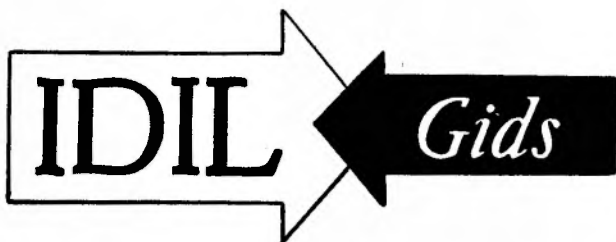
Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermogen te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- ficatie	recensie- nummer*)	MK	EE
de Ceulaer, J.: Te gast bij Vlaamse auteurs (Garve 38 fr. i)		IV	17.546	4	7
Tweede reeks interviews met nuttige bio-bibliografische gegevens.					
Daisne, J.: De man die zijn haar kort liet knippen (Manteau f 4,50 i)		III	17.493	4	6
Deze roman uit 1948 is ontegenzeggelijk Daisnes beste boek. Het dramatische verslag (in de vorm van een biecht) van de neergang en ondergang van een leraar bezit een werkelijkheidsgehalte dat wij lang niet altijd in andere werken van deze auteur aantreffen. Ook composito-					
risch een krachttoer. Deze herdruk is door de schrijver herzien en dient als de 'voorlopig definitieve' te worden beschouwd. Wegens enkele gruwelijke facten in de uitwerking van het gegeven is enig voorbehoud gewenst.					
drs. Jan van Sleeuwen					
Greene, G.: Afrikaans dagboek (Contact f 4,90)		III-IV	17.566	2	5
Dagboek van twee reizen, dat enig licht werpt op 'Genezen verklaard'.					
Maugham, W. S.: Verhalen v. d. geheime agent (Spect. f 1,25 i)		IV	17.649	5	7
Avonturen uit het inlichtingenwerk tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ontspanning.					
van der Veen, A.: De man met de zilveren hoed (Querido f 1,75 i)		III, H	17.777	4	5

Verhalen en novellen, meest van een grijs realisme, met gave gedeelten.

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. \*) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

DECEMBER 1962 JAARGANG XIV NUMMER 5



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
DRS. J. KLEIN

*Recensies 7971-8029*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616

## INHOUD

	<i>pag.</i>
Kroniek van jeugdlectuur . . .	55
Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken . . . . .	—64
Kerstlectuur voor de jeugd . .	65
Bibliografisch register . . . .	66
Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .	—68

### VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).  
VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).  
VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.  
VIa en b (9 - 14 jaar).  
VIb en c (6 - 11 jaar).  
VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V I = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. bedoeld. *Dus b.v.*  
III (VIa°, J)P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR  
Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR  
Lectuur voor geestelijk volwassenen.

◦ = Pedagogisch niet verantwoord.

◦◦ = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.

● = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.

N = *Storend* neutraal.

K = Kommunistisch; Marxistisch.

T = Theosofisch, spiritistisch, pantheistisch, of anderszins vaag-religieus.

H = A-godsdienschtig humanistisch.

Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.

Ma = Materialistisch.

Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.

Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.

P = In protestantse geest.

† = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

7971 *De avonturen van Gripgrap en Grombrom* en *De verdere avonturen van Gripgrap en Grombrom* door *J. J. Frinsel*, zijn als pocketboeken herdrukt. Daarmee zijn dus het forse formaat en de fleurige platen prijs gegeven, hetgeen waarschijnlijk iets afdoet aan de charme van het sprookjesboek. Maar kinderen die aan deze moderne vormgeving kunnen wennen, zullen toch wel van harte genieten van de belevenissen van de twee kabouters. Spanning is er genoeg in het eerste deel, als het hoestdrankje een toverdrankje blijkt te zijn en het grote verjaardagsfeest van de kabouterkoning bijna in duigen valt. Het vervolg is in twee gedeelten gesplitst: eerst moet er door onze beide vrienden gestreden worden tegen enkele boze kabouters, die de bosbewoners allerlei nare poetsen bakken. Daarna beleven Gripgrap en Grombrom adembenemende avonturen met hun luchtschip. Geschikte boekjes, die zich ook lenen om te worden voorgelezen. (p.d.l. f 1,50)

7973 *Wim Witteboer* schreef een sprookje on-

der de titel *Bertje en de poppenrover*. Bertje heeft een wonderlijke droom: met Hapje, het stralenmannetje, maakt hij een nachtelijke tocht door zijn eigen tuin. Zij hebben daar interessante ontmoetingen en kunnen terloops de dieren behulpzaam zijn. Tussen de regels door worden er eenvoudige lesjes in natuurlijke historie gegeven. Het verhaaltje is goed, maar niet steeds eenvoudig genoeg verteld. Leuke voorleesstof. (f 2,25)

*Kooltje Roet helpt de koning* is het derde deel uit de serie *Avonturen van Kooltje Roet* door *Anneke Bloemen*. Het betoverde negerpopje van de prinses moet voor de koning de tovenaars Kanalles gaan opsporen om een oplossing te vinden voor een nijpend landsprobleem. De kinderen willen namelijk opeens niet meer naar school. Kooltje en zijn koruiten vinden Kanalles en die knapt het keurig op. De inhoud van het verhaal is dus vrij eenvoudig, maar de vormgeving is bijzonder geslaagd. Het boekje zit vol heerlijke, doodsimpele geestigheid. De onweerstaanbare mol Diena is met tedere ironie getekend. Iets van de bedoelingen zal wel eens over de hoofden van de kleintjes heengaan, maar er blijft toch

7974

zoveel te genieten over, dat we dit boek een warme aanbeveling willen meegeven.  
(geb. f 2,50)

7975 Over *Fluutje* door *L. Huisinga-Scaf* kan jammer genoeg niet hetzelfde worden gezegd. Het is een sprookjesachtig verhaal waarin Fluutje, een plaatje uit een boek tot leven komt en veel avonturen beleeft met dieren, sterren en rovers. Hij redt een levendgeworden dia-plaatje uit de handen van de boze koning Elektron, die wel eens een kerntje splitst. Woordkeus en plot zijn volkomen vreemd aan de wereld van het kind. Dit boek moet daarom ongeschikt genoemd worden, hoe jammer dat ook is voor de goede uitgave en de mooie illustraties.  
(f 2,60; geb. f 3,50)

7976 *Willem G. van de Hulst Jr.* schreef *Kerstfeest voor een gulden*. Kleine Jan mag met zijn ouder broertje oom Gijs helpen bij de straatverkoop van kerstbomen. Alle footjes zullen de jongens samen delen. Maar als Jan een gulden fooi krijgt, de eerste die hij ooit heeft bezeten, bezwijkt hij voor de bekoring, die stiekum zelf te houden. Zijn geweten laat hem echter niet met rust en tenslotte biecht hij alles op. Nu kan hij pas echt Kerstmis vieren en ten overvloed gooit hij in zijn blijdschap een gulden, die hij van oom kreeg voor het helpen, in een kerstpotje van het Heilsleger. Een braaf verhaal over de eerlijkheid, maar zo fris-kinderlijk en ongeunsteld verteld, dat het zowel charme als opvoedkundige waarde heeft. Aanbevolen. (geb. f 1,—)

7977 Een kostbaar, maar werkelijk prachtig boek werd samengesteld door *Fritz en Margrit Hug* onder de titel *En God zag dat het goed was*. Fraaie, kleurige tekeningen ondersteunen de summier tekst uit Genesis 1, 2 en 3, waarin dus de schepping wordt gevolgd in de dagenindeling. Dan volgen de zondeval, de verdrijving uit het paradijs en de geboorte van Kain en Abel. Een schitterend kijkboek, dat men ook voor de katholieke jeugd kan aanbevelen. (geb. f 8,50)

## Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

*Ina de Vries-Van der Lichte* beschreef 7978 in haar boek *Jitske* het dagelijks leven van een gezinnetje Friese emigranten in Canada. Vader is eierboer; moeder heeft heimwee naar Friesland en ze krijgt een kans om haar ouders te bezoeken tijdens een verblijf in Canada van haar zus. Dan brandt de oude boerderij af, maar de Here God spaart de inwonenden. Mede door de hulp van vrienden en buren kan er een nieuwe woning worden gebouwd. Een trouwhartig godsbesef wordt er, naar onze maatstaven, enigszins dik opgelegd. De religieuze naïviteit zal menig katholiek lezertje misschien storen. Jammer, want het is overigens een positief boek, onderhoudend verteld.

(geb. f 1,20)

*Marlieske op 'De Meihorst'* door *Max de Lange-Praamsma* bevat een liefgezinverhaaltje over een bijdehand meisje van acht jaar. Zij mag een week-end bij een vriendin van moeder doorbrengen. Deze vriendin is directrice van een tehuis voor ouden van dagen. Marlieske gaat met een vriendinnetje uit het dorp langs de huizen en zingt een liedje, om zo wat geld te verzamelen voor een ziek meisje. Het boek heeft uitstekende pedagogische kwaliteiten. Geschreven in protestantse sfeer, is het ook voor de katholieke jeugd goed te gebruiken. 7979

(geb. f 1,25)

Dezelfde auteur vertelt over *Marlieske bij de Vierdaagse*. Broer Henk loopt voor de eerste keer mee en zijn familie trekt er dagelijks op uit om hem ergens langs de route te zien passeren. Henk haalt het en Marlieske mag hem met bloemen inhalen. Allerlei kleine belevensjes vullen verder de gaatjes in het verhaal. De jonge lezeressen raken gezellig vertrouwd met dit sportieve gebeuren, maar het klimaat van het gezin is wel ouderwets-burgerlijk. Geschikt. 7980

(geb. f 1,25)

*B. van Westering-Van der Plaats* vertelt 7981 in *De verrassing*, hoe Peter en Duco tij-



dens de vakantie met hun ouders hun huis in Den Haag ruilen voor een huis in een Gelders dorpje. Voor de jongens is dit een geweldige belevenis. Maar als zij weer terug zijn in eigen huis, mist een van de jongens geld. De vakantie-gasten worden min of meer van diefstal verdacht, totdat alles op een vergissing blijkt te berusten en ieder weer in ere hersteld wordt. Het verhaal zal het bij de jongens zeker wel doen, al is de grote lijn wat conventioneel. (geb. f 1,10)

7982 *Cok Grashof* beschrijft, hoe *Renée* leert fietsen. In vorige boeken heeft *Renée* al leren zwemmen en kamperen; in dit boek krijgt zij een echte damesfiets. Al jaren heeft zij een meisjesfiets bereden, waarom moet zij dan nu nog leren fietsen? Enfin, zij oefent intensief, maar de schoolwedstrijd verliest zij toch door een noodlottige val. Dat is een leuke tegenval voor het zelfingenomen meisje, maar later organiseert de grootvader van een vriendin een nieuwe wedstrijd, die *Renée* nu natuurlijk wint. Alles bijeen opgelegd pandoer, dat niet meer dan matig te noemen is. (geb. f 1,95)

983 Zoals te verwachten is, speelt ook het nieuwe boek van *K. Norel* bij en op het water. *Lientje* en *Jan* wonen vlak bij de haven en zijn, zo jong als ze zijn, al echte *Waterrotten*. Samen verkennen zij hun omgeving en doen daarbij wel eens gevaarlijke dingen, zoals een verboden roeitocht op het IJ, die nog maar amper goed afloopt. Op dit punt had de auteur zijn afkeuring wel iets uitdrukkelijker mogen doen blijken. Gezellig is dan later weer de boottocht van de kinderen met de beurtschipper over het IJsselmeer naar Harlingen. Als steeds weet de auteur weer heel wat wetenswaardigs over de scheepvaart door het verhaal te mengen. Voorin is zelfs een verklarende woordenlijst opgenomen. Een prettig, geschikt boekje. (geb. f 1,—)

7984 *Klappertje Delaney* verveelt zich een beetje op een vakantiedag in het bos waar hij woont, buiten Bay Village op Long Island (N.Y.). Maar dan staat er plotseling een kermiswagen op het terrein van zijn tante. Met de goochelaar

*Marmaduke* beleeft *Klappertje* 'n prachtige vakantie: hij leert goochelen en tenslotte krijgt *Marmaduke* de kans om in Bay Village te blijven wonen. In de ietwat slappe vertaling is *Klappertje en de goochelaar* door *Marjory en Earl Schwalje* toch een aardig verhaal gebleven met wat sentiment en wat humor. Een zeer behoorlijk kinderboek. (f 1,50)

Een steeds meer beoefend genre, ook in de jeugdlectuur, is de bizarre kolder. Een knap voorbeeld hiervan geeft *Michael*

7985



Uit: *Jim Knoop* en *Lucas* de machinist

*Ende* met het boek *Jim Knoop en Lucas de machinist*, een sprookjesachtig verhaal over een machinist, zijn vriendje *Jim* en de locomotief *Bella*. Zij trekken er op uit om het Chinese prinsesje te bevrijden dat samen met andere kinderen gevangen gehouden wordt in de stad van de duizend draken. Na een ongelofelijke tocht met gelukkige afloop keren zij voldaan huiswaarts. De verteltrant is kinderlijk; de stijl vlot en beeldend. Het boek ziet er gezellig uit en werd royaal en geestig geïllustreerd. Een kostelijk boek, waar kinderen met veel fantasie en gevoel voor humor echt van zullen genieten.

(geb. f 5,90)

Niet minder fantastisch is *De toverschelp* door *Margaret J. Baker*. Wanneer het schip van kapitein *Topling* in de Zuidpoolzee vermist wordt en officieel als

7986

verloren wordt beschouwd, besluit zijn vrouw een pensioen te gaan houden in de badplaats Brighton. Haar drie kinderen beleven daar hoogst ongewone avonturen wanneer zij door een gevonden toverschelp in contact komen met een echte zeemeermin. Deze zal hun wensen vervullen en natuurlijk is een van hun wensen: de terugkeer van vader. Kapitein Topling kéért terug en... de kinderen hebben de zeemeermin nooit meer teruggezien. Een fijn verhaal. (f 1,50)

7987 Origineel is ook *Karbonkel* door *Barbara Sleigh*. De zwarte kat Karbonkel is geen gewone kat, dat ontdekken Rosemarie en haar vriendje al gauw. De poes leeft in de ban van een betovering en het is zaak, de punthoed en de kookketel van de heks te vinden. Daarmee kan de betovering ongedaan worden gemaakt. De onderneming slaagt en Karbonkel kan zijn koninklijke waardigheid in de wereld van de katten hernemen. In dit zeer amusante verhaal zijn realiteit en sprookjesfeer uitstekend verweven. Het boek is vlot geschreven, goed vertaald en bovendien uitstekend geïllustreerd. Ook om voor te lezen zal het een plezierig boek blijken. (geb. f 3,90)

7988 Ofschoon zeer geïnteresseerd in 't Zuid-Poolgebied, wordt meneer Popper toch wel overdonderd als hij plotseling voor de opgave staat een twaalfstal pinguïns te huisvesten. De hele familie komt er aan te pas. Om de kosten te dekken laten zij de dieren in een circus optreden, maar tenslotte geven zij de pinguïns mee aan een Pool-expeditie, omdat de dieren nu eenmaal in een koud klimaat thuishoren.

Deze goedkope herdruk brengt een kostelijk verhaal binnen het bereik van een grote groep kinderen met gevoel voor humor. *Meneer Popper en zijn pinguïns* door *Richard Atwater* en *Florence Atwater* is verlucht met goede pentekeningen. (f 1,50)

7989 Tenslotte nog twee uitgaven van ernstiger karakter voor deze leeftijdsgroep. *Rose Wyler* verzorgde het rijk geïllustreerde boek *De toverwereld van de natuur*, waarin in 25 beknopte hoofdstukjes

dieren, planten, gesteenten, dag en nacht, regen en sneeuw, de hemel en de zee besproken worden. De uitleg is zoveel mogelijk vereenvoudigd, ofschoon meermaalen toch nog moeilijkheden overblijven. De kleurige tekeningen zijn duidelijk, maar verraden herhaaldelijk hun Amerikaanse herkomst, o.a. door het halfroond op de globes. Ook zullen dieren als coyotes en lynxen onze kinderen meestal onbekend zijn. Maar voor leergierige jongelui is het een geschikt boek.

(geb. f 6,90)

Tenslotte een voorlichtingswerkje, dat bedoeld is om aan de kinderen in handen te geven: *Waar komen de kindertjes vandaan?* door *Karl de Schweinitz*. Ofschoon in kinderlijke stijl geschreven lijkt het toch weinig geschikt voor kinderen: er komen enkele wel erg moeilijke woorden in voor: sperma, spermatozoën. Daarbij geeft het een erg beperkt onderdeelje van de voorlichting, namelijk het biologische en daarmee is het dan ook eenzijdig. Het menselijk voortplantingsproces wordt veel te sterk gezien in het licht van het dierlijk proces. Het zal voor de opvoeder moeilijk zijn om na een dergelijke inleiding nog een basis te vinden voor het menselijk liefdeleven. Er zijn gelukkig betere werkjes, waar dit alles op een hoger niveau geplaatst wordt. Deze wijze van voorlichten is eigenlijk al lang niet meer bij. Daarom pedagogisch niet verantwoord. Ongeschikt. (geb. f 2,95)

7990

### *Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar*

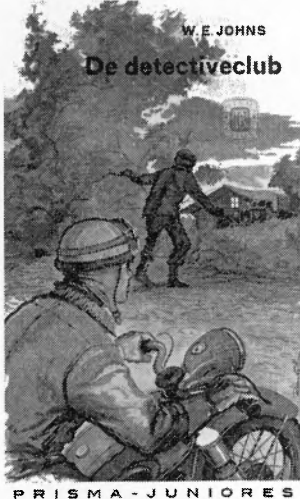
Het grootste deel van de boeken in deze afdeling houdt zich, zoals gebruikelijk, bezig met avonturen van allerlei aard. *G. A. Bürger* herschreef nog eens *De reizen en wonderlijke avonturen van Baron van Münchhausen*. Tekenaar W. J. Rozendaal heeft bizarre tekeningen gemaakt en zich daarmee goed aangepast aan de merkwaardige belevissen van de hoofdpersoon, die leefde omstreeks het midden van de achttiende eeuw. Het is

7991

vermakelijke leesstof voor alle jongens en meisjes die zich binnen Europa een beetje kunnen oriënteren. Het leuk verzorgde boek sluit met enige wetenswaardige gegevens over de baron en de geschiedenis van dit boek. Ouwe koek, maar bijzonder smakelijk opgediend.

(f 4,—; geb. f 4,95)

- 7992 Spannende avonturen zijn er ook steeds te beleven bij de jacht op misdadigers. *W. E. Johns* schreef met *De detectiveclub* een voorbeeldige jeugdspeurder.



Drie jongelui in Londen beginnen na hun middelbare opleiding een geheim bureau: ze zijn erop uit, beloningen in de wacht te slepen voor tips die tot het terugvinden van gestolen goederen leiden. Dank zij enige kostbare contacten, een goed geheugen voor gezichten en het nodige geluk, slaagt de onderneming. Daarneven kunnen zij enkele leeftijdgenoten helpen ontkomen aan de greep van dievenbenden. Menselijk medeleven en nuchterheid plaatsen deze speurder boven de meeste soortgenoten. Zelden komt de waarschijnlijkheid in het gedrang. Er zit behoorlijk spanning in de losse reeks verhalen. De vertaling is wat

houterig; de dialoog is beter; de punctuatie abominabel. (f 1,25)

Speurende jongelui zijn ook aan te treffen in *De man met de trekharmonica* door *Paul Berna*. Het lezen van een advertentie, waarin een geleidehond wordt gevraagd voor een blinde harmonicaspeler wordt voor de 'bende van André' (bekend uit het boek *Het paard zonder hoofd*) aanleiding tot spannende avonturen. Het hoogtepunt wordt bereikt bij het terugvinden van het zoontje van de blinde. Een spannend boek, goed geschreven en vertaald en prettig geïllustreerd. Aanbevolen. (geb. f 3,90)

Oudere jongens zullen ook genieten van *Jef Farèl en de onvindbare Arabier* door *G. H. van Marcn*. Jef maakt aan boord van een schip kennis met een jonge dokter, die op een onderneming in de tropen zijn oom moet gaan vervangen. De daar aanwezige bedrijfsleider wenst de nieuwe leiding niet te erkennen en scheidt grote moeilijkheden. Jef Farèl krijgt handen vol werk om alle onaangename verrassingen, inclusief ontvoeringen, voor zijn vriend op te vangen. Maar alles komt goed terecht. Het boekje is met suggestieve tekeningen verlicht. Het zal graag gelezen worden. (f 1,25)

*Franklin W. Dixon* liet zijn fantasie wel zeer de vrije loop in *Smokkelaarseiland*. Hier mogen Frank en Joe hun vader helpen bij zijn speurderswerk op een onbekend eiland, waar een smokkelbende een eigen koninkrijk gesticht heeft. Er doen zich moeilijke en gevaarlijke situaties voor, maar de jongens schrikken zelfs voor het onmogelijke niet terug. De toevalsfactor brengt vaak de vereiste oplossing. In de serie 'De Hardy's' zijn wel betere delen verschenen, waarin de logica minder geweld werd aangedaan. Matig dus. (f 2,60; geb. f 3,50)

*Ray Franklin* schreef over zijn trouwe held *Winfair en het geheim van de duivelskreek*. Het verdwijnen van enkele mustangs is voor Frank Winfair en zijn indiaanse vriend Panátsche aanleiding om een onderzoek te gaan instellen in de Duivelskreek. Maar voor zij daar zijn, hebben zij verschillende ontmoetingen

7993

7994

7995

7996

- met strijdlustige indianen, die gezworen hebben de Sioux-indianen te vernietigen, omdat die vrede hebben gesloten met de blanken. Tenslotte ontdekt Winfair dan toch het geheim dat de Duivelskreek verborg. Een spannend verhaal, zonder overdadige nadruk op het recht van de sterkste. Ook door goedheid en verstandig overleg kan men zijn vijand verslaan. Kortom: een wildwest boek van het goede soort. (f 1,50)
- 7997 In de Kansas-Kidd-reeks door *J. Blinxma* verscheen als tweede deel *Kansas-Kidd en de schatten der Azteken*. De held beleeft hachelijke avonturen als hij de Duitse professor Wendelmayer en diens helper Klaus begeleidt op hun tocht naar Mexico. Zij hopen daar een tot nu toe onbekend gebleven deel van de kunstschaten der Azteken op te graven. Dan verschijnen echter de boef Bill Norton en zijn bende als kapers op de kust. Kansas-Kidd krijgt er handen vol aan. Het boek handhaaft een goede moraal en bevat ook menige positieve opmerking. Jammer dat dit spannende boek door veel zetfouten wordt ontsierd. (geb. f 4,90)
- 7998 En daar zijn dan ook weer twee nieuwe delen uit de serie *Karl May Pockets*. Mannelijkheid, dapperheid, vastberadenheid, rechtvaardigheid en nog een hele serie uitstekende eigenschappen vergezellen Old Shatterhand als iets vanzelfsprekends bij zijn gewaagde avonturen in Noord-Mexico. Zijn tegenspeler is een mormoon: Harry Melton. Deze man is de uitgerekende perfide schurk, benodigd voor een vlijmscherpe zwart-wit tekening in *De rotsvesting in Sonora*. De simpele liefdeshistorie die bij uitzondering in dit verhaal een rolletje speelt, is niet van invloed op het oordeel: geschikt voor grotere kinderen.
- 7999 Later treffen wij Old Shatterhand weer *Aan de Rio de la Plata*. De super-held raakt hier verward in politiek-gekleurde moeilijkheden. Met open vizier treedt hij die tegemoet, raakt in gevangenschap, wordt ter dood veroordeeld, ontsnapt, steekt zich elders weer in de nesten, enzovoort. Weer spanningen in overvloed, zowel voor vader als zoon. (p.d.l. f 1,75)
- Drie jongens en twee meisjes volgen *Het spoor door de wildernis*, om een oude misdaad op te lossen. *Eleonor Spence* beschreef deze moeilijke tocht door een woest stuk Australië, zestig kilometer door de 'bush'. Onderweg hebben de jongelui de gelegenheid door de omstandigheden en de onderlinge wrijvingen een heel eind naar de volwassenheid toe te groeien. Het verhaal is daardoor meer dan een loutere avonturen-geschiedenis. Ook de psychische ontwikkeling speelt hier een belangrijke rol. Een fris, spannend en origineel boek met leerzame elementen. Neutraal. (f 1,25)
- Een interessant verhaal is ook *Verloren in de wildernis* door *Victor Pohl*. Rimboe-avonturen uit Zuid-Afrika anno 1815 worden aaneengeregen door middel van een trektocht. Neef Pierre mag met zijn oom mee. Zevenhonderd mijl ver van huis worden de volwassenen van het groepje gedood en de trekkieren gestolen door Zoeloes. Pierre onderneemt dan de maandenlange terugtocht in gezelschap van een andere jongen, een Bosjesman, en van zijn Deense dog Siebie. Het Nederlands, ontsierd door zetfouten, is soms logvoetig en zeker te zwaar voor tienjarigen. Maar het verhaal is alleszins de moeite waard. De positieve trekken zijn wat conventioneel getekend en aangebracht. De documentatie lijkt niet onberispelijk. (geb. f 3,90)
- Een zeer bijzonder boek is *De koning van 't woeste eiland* door *Hugo Kocher*. Jean Karsten, 15 jaar, zoon van een Canadees ambtenaar op een eenzame post in de Baffinsbaai, drijft af op een ijschots. Mede dank zij zijn wolfshond Wodan overleeft hij maandenlange avonturen onder de Eskimo's en wordt tenslotte bij zijn vader teruggebracht. Geleidelijk ontwikkelt het boek zich tot een overtuigend en meeslepend relaas van het leven in ijs en sneeuw, van de geest en zeden der Eskimo's en van een ongecompliceerd maar rechtlijnig jongenskarakter. De ontmoeting met een oude, eenzame Eskimo-jager vormt een hoogtepunt zoals men in jongensboeken zel-



den aantreft : markant, tragisch en sober. Aan de godsdienst wordt een onopvallende maar centrale plaats ingeruimd. Naasteliefde en begrip worden niet slechts verkondigd, maar beleefd, en reeel voorgesteld. Een uitstekend boek, dat een warme aanbeveling verdient.

(f 1,50)

8003 *Steffa Wine* schreef een vervolg op ‚Ay, ay Pepita‘ onder de titel *Pepita in Spanje*. Pepita is na een lang verblijf in Nederland in haar vaderland teruggekeerd en heeft daar een heerlijke vakantie met drie schoolkameraadjes die als winnaars van een wedstrijd een reis naar Spanje mogen maken. Hoogtepunten van het verhaal zijn de plotselinge ziekte van Pepita's tante, een balletdanseres, en de geboorte van twee broertjes. De schrijfster is er in geslaagd allerlei wetenswaardigheden over land en volk van Spanje te combineren met een gezellig meisjesverhaal. Vooral door meisjes met een intellectuele belangstelling zal deze lectuur gewaardeerd worden. (f 1,50)

8004 Eveneens boeiend en tegelijkertijd leerzaam is *Giftige pijlen en stenen bijlen* door *C. Butner*. Mijnheer Bos, chef van een houtmaatschappij diep in het Suri-naamse oerwoud, trekt met zijn bediende, de bosneger Kodjo en enkele geleerden mee met een expeditie langs de Zuidgrens van Suriname. Het is onder meer hun taak, iets te weten te komen

over de zoekgeraakte blanke man die volgens de verhalen temidden der Indianen moet leven. Na veel avonturen en ontberingen slagen zij er inderdaad in deze man op te sporen. Het boek is rijk aan beschrijvingen van de tropische flora en fauna, terwijl ook veel interessants wordt verteld over de enkele indianenstammen die ginds zeer primitief leven. Een prachtig boek. (f 3,—; geb. f 3,95)

Het boek van *Lola Bower* over *Jaboolaan de Zoeloejongen* staat wel niet op dezelfde hoogte als het voorgaande, maar heeft toch ook verdiensten. Hier worden de belevenissen beschreven van een Afrikaanse jongen, zijn vriendschap met de oude medicijnman, zijn avonturen in het oerwoud en diverse andere gebeurtenissen, die het leven van een Zoeloejongen uitmaken. Het dooreenvlechten van realiteit en volksverhaal heeft iets bekoorlijks, maar maakt de compositie weinig doorzichtig. Het woordgebruik is meermalen te moeilijk. (geb. f 3,90)

8005

Een rondweg verrukkelijk boek is *Poe Ban en zijn olifant* door *Robert R. Harry sr.* Poe Ban, van kindsbeen opgegroeid met zijn olifant — eigendom van een houtkapbedrijf in Birma — heeft zijn vader verloren. Als hij twaalf jaar wordt, wil hij moeder helpen en vraagt daarom een plaats als kornak. Maar zijn eigenzinnige olifant blijkt hiervoor onrijp. Na

8006



ettelijke lessen en spannende avonturen verdient Poe Ban de begeerde post. Een rijk boek, door de informatie en de hartelijkheid waarmee de hoofdpersonen getekend worden. Het Nederlands is bewonderenswaardig; de verlichting infor-

matief. Het boedhisme komt amper aan bod, maar waar het opduikt, valt het wel te begrijpen (er wordt iets te vlot over bijgeloof gesproken i.v.m. offers). De figuur van Poe Ban, met zijn geduld en ongeduld, zijn arbeidzaamheid en zorgzaamheid, vertegenwoordigt een rasrecht jongenstype wiens kennismaking de jonge lezer veel goed kan doen.

(geb. f 4,90)

8007 Op naam van *Jean Petrus* staat de uitgave *Mijn eerste reis om de wereld*. Dit boek met veel platen en korte teksten geeft een wel wat oppervlakkige, maar toch elementaire kennis van vele landen en volken. Hierdoor zal stellige de interesse kunnen worden gewekt, zodat de jeugdige lezers zeker meer zullen willen weten over de aangeroerde onderwerpen. Merkwaardig is wel dat de bewerkster slaafs de Franse kijk heeft gehandhaafd; dat Indonesië het met een tiental regels moet doen; dat Polen c.s. ontbreekt; dat er vier pagina's gespenseerd worden aan de Chinese revolutie, waarbij geen woord over het marxisme of over de vrijheidsbeknotting valt. Bovendien is het Nederlands van de bewerking beslist onverzorgd: gallicismen, spelfouten, verschrijvingen, slordige interpunctie. Geschikt mag men het werk ondanks dit alles toch nog wel noemen. (geb. f 5,90)

8008 *Gertie Everhuis* is dichtster bij huis gebleven met het boek *Verdreven Vloot*. De dreigende afsluiting van de zee brengt heel wat deining in Veere en zij laat ook de kinderen niet onberoerd. Die voelen de zorg van de ouders om de groeiende dam, die de vissers en hun boten gaat afsluiten van de zee, waarop zij van ouder tot ouder hebben gevaren. Als er dan onverwacht een nieuwe jongen op school komt, het zoontje van een Waterstaat-ingenieur, raken de jeugdige gemoederen op drift. Maar de meester vertelt van het Drie-eilanden-plan, van de Watersnood 1953 en van de eeuwige Zeeuwse strijd met het water. Dat geeft hun een andere kijk op het probleem. Dan komt er een dag dat de vissersvloot voor de laatste maal de Walcherse thuishaven verlaat, ondanks het feit dat een

complot van Veerse kinderen dit had willen verhinderen door het onklaar maken van de scheepsmotoren. En het Veerse Gat ging dicht. Dit levendige, goed gedocumenteerde verhaal rond een recent historisch gebeuren verdient warme aanbeveling. Het boek werd ook bijzonder smaakvol uitgegeven.

(geb. f 8,90)

Speciaal voor de meisjes schreef *M. A. M. Renes-Boldingh* het boek *De tent op de boswei*. Twee vriendinnen gaan 'kamperen' bij het huis van tante. Zij ontmoeten daar nieuwe vrienden en beleven een paar avontuurtjes. Drie studenten kamperen in de buurt en na de kennismaking groeit het plan om het volgende jaar samen op kamp te gaan. Een boekje met weinig kwaliteiten, maar toch voldoende om onze meisjes van 12 tot 15 jaar een paar uurtjes ontspanning te geven. (geb. f 1,35)

8009

### Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Eerst een drietal boeken door *Jeanette van Luijpen-Bronwasser*. Twee daarvan betreffen een schoolclub van jongens en meisjes: *De club van dertien*. Dezelfde jongelui bevolken *Een zomer om nooit te vergeten*. Het eerste deel heeft als hoofdpersonen de levensblijve drukke Tip, die na een aanrijding een voet moet missen, en haar zachte vriendin Lenneke. De moderne aanpak van het invaliditeitsprobleem: gewoon doen, geen opzichtige deernis, geen romantisering is aardig in het verhaal verwerkt. Heel de club helpt Tip in deze geest, reëel en hartelijk. Ook de ontbolstering van de dure, deftige, maar in de grond zielige Saskia is een goede pedagogische noot. De meisjes lijken levensechter getekend dan de jongens, wat niet zo'n bezwaar is in een uitgesproken meisjesverhaal. In het vervolg-deel gaan de vrolijke HBS-ers over naar de vierde klas. Als beloning mag de hele club vier weken doorbrengen op de Veluwe bij Tante Nancy. De gebeurtenissen zijn ditmaal

8010  
8011

veel oppervlakkiger, maar de bakvissen zullen er zich toch wel mee amuseren.

(p.dl. geb. f 3,90)

8012 Van dezelfde auteur is ook *Margot gaat in de kunst*. Na het gymnasium gaat Margot in een exclusieve kunstzaak werken. Zij wordt een vlug verkoopstertje in de moeilijke branche. Tegelijkertijd leert zij het leven kennen. Een tijdlang meent zij dat de grote stad met feestjes en danspartijen, flirt en muziek geweldig is, maar gauw nadien ontdekt zij dat Leo uit haar dorp de enige is met wie ze echt gelukkig kan worden. Het boek laat zich gezellig lezen, al is Margot wel wat te ideaal voorgesteld. (geb. f 4,50)

8013 *Liesbeth Lems* schreef *Gineke zoekt een baantje*. Een HBS-meisje neemt in de vakantie twee weken lang een baantje aan als oppas bij drie kleine kinderen, waarvan de moeder door ziekte van huis is. Er valt natuurlijk het een en ander te beleven met de kleintjes. Daarnaast is er de bakkersjongen, die tenslotte werkstudent blijkt te zijn. Een ook wel aardig boekje voor onze meisjes. (f 1,25)

8014 Evenmin een uitblinker is *Reis naar het geluk, Annet!* door *Ellen Schöler*. Annet vindt haar geluk bij een toekomstig levenspartner, via een medische post in Afrika, waar haar vader werkt, en een paar maanden in een modezaak in Parijs. De auteur heeft de frivole oppervlakkigheid (Parijs) gesteld tegenover het serieuze levensbesef. In zoverre heeft het boek wel iets te zeggen aan de jongedames. Jammer, dat de intrige soms iets te ver van de waarschijnlijkheid wegdrijft. (geb. f 4,90)

8015 Waarschijnlijkheid is ook niet de sterkste zijde van *Nooit draait de tijd terug* door *Leni Saris*, maar tevens moeten van dit boek de originele opzet en de vlotte stijl worden geprezen. Het geadopteerde weeskind Dagmar Norde vindt wat levensvreugde bij familieleden van haar pleegouders. Deze bezorgen haar een baan in een exclusieve hoedenzaak, die door Dagmar van een faillissement wordt gered. Tenslotte vindt het meisje haar grote liefde bij neef Allard, die aanvankelijk wel een rijke nietsnut leek, maar in feite

niet minder is dan inspecteur van Interpol. De bedoelingen van de schrijfster zijn niet alle geheel uit de verf gekomen, maar de vlotte stijl vergoedt wel wat.

(geb. f 4,90)

8016 Dan wordt het tijd ook eens aan de jongens uit deze leeftijdsgroep te denken. Een boeiend circus-verhaal staat te lezen in *Acrobaten* door *Miep Waanders-De Haer*. Een grote brand heeft tot gevolg dat de directie van het circus veel jongeren moet ontslaan. Ook Tom, de dertienjarige zoon van de paardendresseur die als acrobaat en paardrijder optrad. Met veel moeite vindt hij in Amsterdam werk bij een variété-gezelschap. Hij leidt een partner op en samen werken zij zich omhoog. Later worden zij bij het circus weer met open armen ontvangen. Een pittig boek met een kerngezonde strekking. (geb. f 3,90)

8017 *Henri Vernes* bedacht weer nieuwe avonturen. *Bob Morane en de dinosaurussen* treffen wij aan, als Bob de milliardair Frank Reeves gaat opsporen in het mezozoïcum. Voor dit bedenksel moest natuurlijk een tijdmachine worden ingeschakeld en daarbij is de waarschijnlijkheid wel eens geducht in de knel gekomen. Jongens die alleen maar wat verstrooiing zoeken, lezen het wel.

8018 *Bob Morane en de vallende vliegtuigen* is minder fantastisch. Bob wordt hier betrokken bij een complot met tweeledig doel: het vernietigen van een bepaald soort vliegtuigen en het verspreiden van narcotica. Bob slaagt, waar de politie faalde. Het lukt hem de basis van waaruit geopereerd werd, in handen van de politie te spelen. Dezelfde bruikbaarheid als hierboven. (p.dl. f 1,35)

8019 *Klaas van der Geest* schreef *Vernietig die raketten!* Sergeant Bruce van de afdeling bijzondere operaties wordt in oorlogstijd naar Duitsland gestuurd om een raketbasis te verkennen, gegevens daarover naar Engeland te seinen, waarna de basis door bommenwerpers vernietigd zal worden. Het boek bevat echte spanning en ook menselijk medeleven met gevangenen en joden. Helaas wordt er foutief geoordeeld over het recht van de mens,

zichzelf te doden, liever dan de kans te lopen geheimen aan de vijand te verraden. Hoewel hieraan slechts een korte passage is gewijd, vergt deze toch voorbehoud. (geb. f 3,90)

8020

Ook *W. van der Gaag* bezorgt de jongens een portie spanning met *De kristallen tiran*. Op een eenzaam eilandje werkt een geniale geleerde aan een grootsse uitvinding. Hier wordt het elektronisch brein geboren, dat de wereld aan zich zal onderwerpen. Twee jonge ingenieurs werken eerst mee aan dit project, maar beseffen geleidelijk dat hier de slavernij van het mensdom wordt ingeluid. Zover komt het ook werkelijk, maar toch slagen zij er in, de dictatuur van de robots te breken. Het noodlots-thema van veel science-fiction wordt verdienstelijk bespeeld; dit vraagt echter wel enige geestelijke rijpheid. De stijl is amechtig, som retorisch. Geschiedt.

(f 3,80; geb. f 4,90)

8021

In de serie TV-parade verscheen *Portret van Tom Manders* door *Bob Wallagh*, een levens- en persoonsbeschrijving van de bekende cabaretier die vooral als Dorus gevierd is. Het boekje is anecdotisch opgezet. Dit principe is nochtans onvoldoende verschoning voor het ratjetoe dat de lezers in doolhof-Nederlands wordt voorgezet. (f 1,50)

## SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

8022

Kinderen die nog niet kunnen lezen, zullen het prettig vinden enigermate bij het voorlezen te worden ingeschakeld door plaatjes in of bij de tekst te kunnen aanwijzen. Deze mogelijkheid is uitgebuit door *Fie van Dijk* in *Ik lees van...* Dertig korte verhaaltjes, elk een bladzijde grote druk. Hoofdpersoon is een dier of ding, maar een pointe ontbreekt veelal. Vaak zijn het kostelijke, absurde situaties. In de zinnen zijn woorden vervangen door tekeningetjes, zodat de kleinen schijnbaar kunnen meelezen. Origineel, maar wel wat rommelig.

(geb. f 2,95)

Van *Gr. Gilhuis-Smitskamp* en *D. Thomas-Gilhuis* is *Een koffer vol verhaaltjes*. 8023

Een prettig boek over voorvalletjes uit het dagelijks leven van een kleuter. Op een enkel verhaaltje en versje na is het een geslaagd geheel. Het boek doet fleurig aan door de aardige illustraties van *Tiny van Asselt*. Heel geschikt tot voorlezen aan kleuters. (geb. f 7,50)



Geschiedt is ook *Mijn liefste vertelselboek*, al doet de omslag door *K. Thole* iets te 8024

veel verwachten. Dit zijn nu eens echt verhalen, die de kleuters nog nergens gehoord of gelezen hebben. Jammer dat de uitgave met een grauwe papiersoort tevreden moet zijn. (geb. f 2,95)

'n *Warme aanbeveling* verdient 't *Groot* 8025

*vakantieboek*, waarin enkele prachtige verhalen de hoofdschotel vormen, voorzien van goede illustraties. Daarnaast een menigte spelletjes en raadsels. Ook als voorleesboek heeft de uitgave verdiensten, al hebben de langere verhalen voor de rijpere jeugd duidelijk de bovenhand. (geb. f 3,65)

*Tom Hulsebosch* verzorgde de samenstelling van een *Winterboek*, een gezinsboek 8026

volgens het vertrouwde procédé: een jongensclub-avontuur en een bakvisgeschiedenis, omkranst met velerlei kleingoed: sprookjes, versjes, stripverhalen, spelletjes en raadsels. Dit alles kwistig



geïllustreerd, soms met een onbesuisd kleurgebruik. Het boek geeft zoveel mogelijk ieder zijn portie, zodat de verschillende gezinsleden naar eigen smaak kunnen 'plunderen'. Geschikt. (geb. f 3,65)

8027 *Lea Smulders* en *F. van de Poel*, s.j. zijn de auteurs van *Wij zijn blij*. Godsdienstige vertellingen voor de jonge kinderen, meer in het bijzonder ten dienste van de godsdienstige vorming op kleuterscholen. *Lea Smulders* schrijft in haar bekende trant geslaagde versjes, gebedjes en verhalen, gevolgd door suggesties voor spelletjes, e.d. De verhalen, uit het dagelijks leven en uit het Nieuwe Testament lijken minder spontaan dan we van haar gewend zijn. Komt dat door de korte inleidingen van *F. van de Poel* s.j.? Kleuterleidsters zullen er dankbaar gebruik van kunnen maken. Ook de ouders? Voor thuis lijken de verhalen te omslachtig en de inleidingen niet in praktijk te brengen. Ontraden onderwerpen als duivel, hel, vagevuur, zonde, zondaar, biecht, eucharistie, reële tegenwoordigheid, Christus Godheid en nog veel meer hoort de kleuter in zijn omgeving vernoemen, soms bespreken. 'Verschrikkingen' als de doornenkroning — die ook niet mag — hangen aan de wand, op het kruisbeeld. Waarom mag de voorbereiding op Kerstmis maar een paar dagen duren en die op Pasen twee weken? Terwijl de kleuter zelf maandenlang kan uitzien naar een feest als Sinterklaas. Wij vrezen het ergste voor de spontaniteit bij de ouders. Voor het gezin lijkt het boek ongeschikt. Voor gevormde kleuterleidsters kan het goede diensten bewijzen. (geb. f 5,90)

## KERSTLECTUUR VOOR DE JEUGD

### *Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen*

Het jaarlijkse kerstboek van uitgeverij Ploegsma met als titel *Het licht schijnt overal 1962* bevat een serie verhalen

rond kerstmis voor kinderen van diverse leeftijden. Enkele hebben een christelijk tintje, maar de meeste zijn wel erg neutraal. Het voordeel van dergelijke sfeerverhalen is misschien, dat men aan het denken gebracht wordt. Zo gezien, heeft het verschijnen van dit boekje wel zin. Achterin treft men nog enkele voorbeelden van handenarbeid, puzzles etc. aan.

(f 1,40)

*Op weg naar de kribbe* is een adventskalender in spiraalband. Een dertigtal gekleurde figuren om uit te knippen en te plakken, en daarbij 25 korte legenden (die van de ezel ontbreekt). Tussen de legenden door, ook in het kort het kerstverhaal en hier en daar kerstoverwegingen die wel wat zwaar zijn voor jonge kinderen. Uitleg van volwassenen zullen ze er best bij kunnen gebruiken, mede omdat de tekst van de vertaling er niet steeds in slaagt de kindertoon aan te slaan. Voor het uitvoeren van de knutsel-aanwijzingen geldt hetzelfde: moeder zal even moeten helpen. Maar deze hulp zal er vanzelf toe moeten dienen om het doel van deze uitgave van *Friedrich Hoffmann* te bereiken: een vruchtbare gezinsvoorbereiding op het kerstfeest, die des te beter zal slagen naarmate de ouders er zich meer bij laten betrekken.

(f 4,90)



# BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:	(volgnummer)
Atwater, R., en F. Atwater: Meneer Popper en zijn pinguïns (Arbeiderspers), 112 p. — Vīb, JM . . . . .	7988
Baker, M. J.: De toverschelp (Arbeiderspers), 128 p. — Vīb, JM . . . . .	7986
Berna, P.: De man met de trekharmonica (W.-Friesl.), 154 p. — VIa-b, JM . . . . .	7993
Blinxma, J.: Kansas-Kidd en de schatten der Azteken (Holland), 143 p. — VIa, J . . . . .	—7997
Bloemen, A.: Kooltje Roet helpt de koning (Cantecleer), 71 p. — VIc . . . . .	—7974
Bower, L.: Jaboeiaan de zoeloejongen (Van der Peet), 91 p. — VIa-b, JM . . . . .	8005
Bürger, G. A.: De reizen en wonderlijke avonturen van baron van Münchhausen (Van Goor), 144 p. — VIa . . . . .	7991
Butner, C.: Giftige pijlen en stenen bijlen (Van Goor), 128 p. — VIa-b, J . . . . .	8004
Dixon, F. W.: Smokkelaarseiland (Van Goor), 136 p. — VIa, J . . . . .	7995
van Dijk, F.: Ik lees van... (Spaarnestad), 32 p. — VIc . . . . .	8022
Ende, M.: Jim Knoop en Lucas de machinist (W.-Friesl.), 196 p. — Vīb . . . . .	7985
Evenhuis, G.: Verdreven vloot (Ploegsma), 224 p. — VIa, JM . . . . .	8008
Franklin, R.: Winfair en het geheim van de Duivelskreek (Elsevier), 160 p. — VIa, J . . . . .	7996
Frinsel, J. J.: De avonturen van Gripgrap en Grombrom (J. H. Gottmer), 144 p. — VIc . . . . .	—7971
Frinsel, J. J.: De verdere avonturen van Gripgrap en Grombrom (J. H. Gottmer), 144 p. — VIc . . . . .	—7972
van der Gaag, W.: De kristallen tiran (Van Goor), 144 p. — V, J . . . . .	8020
van der Geest, K.: Vernietig die raketten! (Callenbach), 160 p. — V, J . . . . .	—8019
Gilhuis-Smitskamp, Gr., en D. Thomas-Gilhuis: Een koffer vol verhaaltjes (Callenbach), 111 p. — VIc . . . . .	—8023
Grasshoff, C.: Renée leert fietsen (Kluitman), 94 p. — Vīb-c, M . . . . .	7982
Harry sr., R.: Poe Ban en zijn olifant (Van der Peet), 142 p. — VIa, Op . . . . .	8006
Hoffmann, F.: Op weg naar de kribbe (Cantecleer), 96 p. — Vīb-c . . . . .	8029
Hug, F., en M. Hug: En God zag dat het goed was (Hollandia), 32 p. — VIc . . . . .	7977
Huisinga-Scaf, L.: Fluutje (Van Goor), 88 p. — VIc . . . . .	—7975
(Hulsebosch, T.): Winterboek (Geïll. Pers), 286 p. — VIa, b, c . . . . .	8026
van de Hulst jr., W. G.: Kerstfeest voor een gulden (Callenbach), 62 p. — Vīb-c . . . . .	—7976
Johns, W. E.: De detectiveclub (Spectrum), 160 p. — VIa, J . . . . .	—7992
Kocher, H.: De koning van het woeste eiland (Helmond), 143 p. — VIa, J, Op . . . . .	8002
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske bij de Vierdaagse (Callenbach), 85 p. — Vīb, M . . . . .	7980
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske op 'De Meihorst' (Callenbach), 84 p. — Vīb, M . . . . .	7979
Lems, L.: Gineke zoekt een baantje (Meinema), 190 p. — V, M . . . . .	8013

van Luipen-Bronwasser, J.: De club van dertien (W.-Friesl.), 141 p. — V, M	8010
van Luipen-Bronwasser, J.: Margot gaat in de kunst (W.-Friesl.), 189 p. — V, M	8012
van Luipen-Bronwasser, J.: Een zomer om nooit te vergeten (W.-Friesl.), 142 p. — V, M	8011
van Maren, G. H.: Jef Farèl en de onvindbare Arabier (Meinema), 192 p. — VIa, J	7994
May, K.: Aan de Rio de la Plata (Spectrum), 320 p. — VIa, J	7999
May, K.: De rotsvesting in Sonora (Spectrum), 360 p. — VIa, J	7998
Norel, K.: Waterrotten (Callenbach), 62 p. — VIB-c	7983
Petrus, J.: Mijn eerste reis om de wereld (Standaard-Bkh.), 64 p. — VIa	8007
Pohl, V.: Verloren in de wildernis (W.-Friesl.), 156 p. — VIa, J	8001
Renes-Boldingh, M. A. M.: De tent op de boswei (Callenbach), 102 p. — VIa, M, P	8009
Saris, L.: Nooit draait de tijd terug (W.-Friesl.), 201 p. — IV-V, M	8015
Schöler, E.: Reis naar het geluk, Annet! (La Rivière & V.), 196 p. — IV-V, M	8014
Schwalje, M., en E. Schwalje: Klappertje en de goochelaar (Arbeiderspers), 144 p. — VIB	7984
de Schweinitz, K.: Waar komen de kindertjes vandaan? (Contact), 79 p. — VIB°	7990
Sleigh, B.: Karbonkel (W.-Friesl.), 156 p. — VIB	7987
Smulders, L., en F. van de Poel, s.j.: Wij zijn blij (Cantecleer), 174 p. — V, †	8027
Spence, E.: Het spoor door de wildernis (Spectrum), 192 p. — VIa	8000
Vernes, H.: Bob Morane en de dinosaurussen (Bruna), 160 p. — V, J	8017
Vernes, H.: Bob Morane en de vallende vliegtuigen (Bruna), 160 p. — V, J	8018
de Vries-Van der Lichte, I.: Jitske (Callenbach), 94 p. — VIB, M, P	7987
Waanders-De Haer, M.: Acrobaten (Arbeiderspers), 181 p. — V, J	8016
Wallagh, B.: Portret van Tom Manders (Helmond), 88 p. — V	8021
van Westering-Van der Plaats, B.: De verrassing (Callenbach), 78 p. — VIB, J	7981
Wine, S.: Pepita in Spanje (J. H. Gottmer), 144 p. — VIa, M	8003
Witteboer, W.: Bertje en de poppenrover (Standaard-Bkh.), 65 p. — VIC, JM	7973
Wyler, R.: De toverwereld van de natuur (Helmond), 58 p. — VIa-b	7989
XX: Groot vakantieboek (Geill. Pers), 392 p. — VIa-b	8025
XX: Het licht schijnt overal 1962 (Ploegsma), 64 p. — VIB	8028
XX: Mijn liefste vertelselboek (Lanteern), 92 p. — VIC	8024

## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

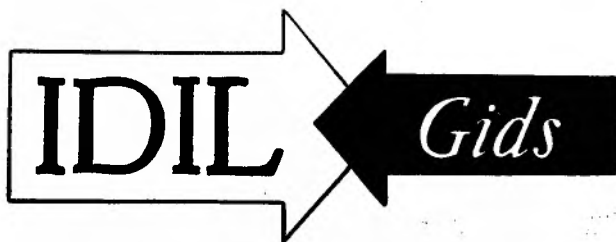
auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-kaartje	MK	EE
<b>Carmiggelt, S.:</b> Tussen twee stoelen (Bezige Bij f 4,50 i) Prachtige humorverhalen uit 'Louter leugens' en 'Tussen mal en dwaas'.		IV •	8541	6	8
<b>Claus, H.:</b> De verwondering (Bezige Bij f 4,50 i) Zo objectief mogelijk 'noteert' Claus de decadente krachten in de onzekere mens van nu.		III	8543	4	5
<b>van Goethe, J. W.:</b> Faust (deel 1) (Bruna f 1,50 i) De tragedie van de hartstochtelijke zoeker, subliem vertaald door Anthonie Donker.		III, T •	8548		9
<b>Raes, H.:</b> Een tijdelijk monument (Bezige Bij f 2,50 i) Ondergangsnovellen, toekomst, angst, het leven als griezeling, als absurditeit.		III	8560	4	5
<b>Simonon, G.:</b> Betty (Bruna f 1,50 i) Psychologische roman op Freudiaans gegeven. Juist de hoofdpersoon stelt teleur.		III	8562	3	4
<b>van der Veen, A.:</b> De boze vrienden (Querido f 4,50 i) Nachtelijk-gekleurde moralistische novelle over een viertal jongemensen onderling.		III, H	8565	4	5
<b>Vestdijk, S.:</b> De held van Temesa (Nijgh & v. D. f 14,50) Vestdijk schiep een meesterwerk in een smetteloos proza dat nooit tot vlakheid vervalt, maar dat integendeel bijzonder evocatief is. Zijn fantasie is speels en helderziend. Op een betrekkelijk smal thema schreef hij een grote, boeiende roman: spelend 500 jaar v. Chr. in een Griekse stad in Zuid-Italië: Temesa. Vestdijk koos de vorm van gedenkschriften: hij liet de priester Plexippos, de laatste bewaker van het heroön, opgericht ter genoegdoening van de held Polites, zijn autobiografie schrijven. Polites was metgezel van Odysseus en werd in Temesa gestenigd, omdat hij daar een meisje had aangerand. Delphi gelastte dat ieder jaar ter verzoening een jong meisje moest geofferd worden. Het gaf telkens aanleiding tot		III, Ni •	8566	4	6
					dramatische spanningen. Tenslotte was het de bokser Euthymos, olympisch overwinnaar, die de 'schim' van Polites verdreef. Het kostte hem zelf, door priesterlijke wraakneming, het leven. Deze moord is tegelijk slot en hartbeklemmend hoogtepunt van het boek. Vestdijks bespiegelend intellect greep zijn unieke kansen. Maar: er ontbreekt iets. Is het levenswarmte? - Niet geheel. Aan deze levensconceptie ontbreekt de ethos. Het menselijke geweten is er niet. In plaats van geloof een uiterste scepsis: koel, hautain. Háárscherpe berekening, soms perversiteit, egoïsme overal, en innigheid alleen als het blinde bloed spreekt. Toch een meesterlijk boek, en onderhoudend door inventie, schriftuur en bespiegelend intellect. Piet Oomes
<b>Wolf-Catz, H.:</b> Duizendbrand (Contact f 7,90) Roman, 4e uit een cyclus, geïnterpoleerd door een vizioen en een oorlogsrelaas.		IV	8568	5	7
<b>Wolkers, J.:</b> Kort Amerikaans (J. M. Meulenhoff f 4,50 i) (Bezettingen) roman van 'n paria, één hunker naar liefde, maar goor van detaillering.		III	8569	4	4

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

JANUARI 1963

JAARGANG XIV

NUMMER 6



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
DRS. J. KLEIN

*Recensies 8030-8103*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.  
 Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## INHOUD

	pag.
<b>Kroniek van jeugdlectuur . . .</b>	71
<b>Herdrukken</b>	
<b>vragen uw aandacht . . . .</b>	81
<b>Bibliografisch register . . . .</b>	82
<b>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .</b>	—84

### VERKLARING DER TEKENS

- |  |  |
|--|--|
| <p><b>VI = KINDERLECTUUR</b></p> <p><b>Vla</b> = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).<br/> <b>Vla-b</b> = voor circa 11, 12 jaar.</p> <p><b>Vlb</b> = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).<br/> <b>Vlb-c</b> = voor circa 8, 9 jaar.</p> <p><b>Vlc</b> = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).<br/> <b>Vla</b> en <b>b</b> (9 - 14 jaar).<br/> <b>Vlb</b> en <b>c</b> (6 - 11 jaar).<br/> <b>Vla</b>, <b>b</b> en <b>c</b> (6 - 14 jaar).</p> <p><b>V I = LECTUUR VOOR ALLEN</b></p> <p><b>V, JM</b> = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.</p> <p><b>V, J</b> = Idem voor jongens.</p> <p><b>V, M</b> = Idem voor meisjes.</p> <p><b>IV-V, JM</b> = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).</p> <p><b>IV-V, J</b> = Idem voor jongens.</p> <p><b>IV-V, M</b> = Idem voor meisjes.</p> <p>Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor</p> | <p>welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J)P.</p> <p><b>IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR</b><br/>                 Veronderstelt voldoende levensinzicht.</p> <p><b>III = VOORBEHOUDEN LECTUUR</b><br/>                 Lectuur voor geestelijk volwassenen.</p> <p>° = Pedagogisch niet verantwoord.</p> <p>°° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.</p> <p>● = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.</p> <p><b>N</b> = <i>Storend</i> neutraal.</p> <p><b>K</b> = Kommunistisch; Marxistisch.</p> <p><b>T</b> = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.</p> <p><b>H</b> = A-godsdienstig humanistisch.</p> <p><b>Ag</b> = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.</p> <p><b>Ma</b> = Materialistisch.</p> <p><b>Ni</b> = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.</p> <p><b>Op</b> = Ophouwend, optimistisch, idealistisch. positief.</p> <p><b>P</b> = In protestantse geest.</p> <p>† = In katholieke geest.</p> |
|--|--|

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## *Voor de kleinsten tot acht jaar*

- 8030 *W. ter Horst* schreef een drietal boekjes onder de serietitel „De Dieren van het Park”. Het zijn leesboekjes voor de tweede klas; typische schooluitgaven, zoals blijkt uit de toegevoegde vragen. In het eerste deeltje ontsnapt *Bert het Hert* uit het hertenkamp. Na verschillende avonturen wordt het jonge dier teruggebracht door de vader van een krantenjongen, die daarvoor een royale beloning ontvangt van de burgemeester. Het verhaal is bevattelijk en karakteristiek verteld, al is de kromtaal van de agent goedkoop.
- 8031 In *Hans de Gans* beleeft een Surinaamse jongen zijn eerste winter in Nederland. Er is ijspret en ook het obligate door-het-ijs-zakken, gevolgd door ziekbed. Aardig in dit boekje is de zorg van de jongen voor de vogels in het park, met name voor een domme gans die met de poten aan het ijs is vastgevroren. De jongen zorgt dat het dier behouden blijft en mag dan als beloning de gans houden.
- 8032 In het derde deeltje worden de avonturen verteld van *Jaap het Schaap*. Het

is letterlijk en figuurlijk een zwart schaap dat hier zijn geschiedenis vertelt. Jammer genoeg is in deze uitgave het taalgebruik niet steeds onberispelijk; zo is bijvoorbeeld „zin aan iets hebben” geen algemeen-beschaafd Nederlands.

(p.d.l. f 1,50)

*Dolf Verroen* publiceerde een bijzonder aardig boekje onder de titel *Sjoe en Piet zijn vriendjes*. In dezelfde geest als het voorgaande ‚Sjoe en Piet’ van deze auteur, behandelt dit vervolg een aantal simpele gebeurtenissen uit het dagelijks leven van het negermeisje Sjoe en haar blanke vriendje Piet. Ze gaan samen naar de speeltuin, ze rijden mee op de wagen van een koopman, ze raken een step kwijt, en zo voort. Tenslotte reikt het verhaal tot hun eerste dag op de kleuterschool. Het verhaal is gezellig verteld in korte, duidelijke zinnestjes. Er zit sfeer in ieder hoofdstukje. Graag aanbevolen. (geb. f 2,90)

Van *Mies Bouhuys* is de bundel *Het hok vol dagen en 23 andere verhalen*. De korte verhaaltjes — anderhalf tot twee bladzijden lang — zijn heel geschikt om te worden voorgelezen voor het slapen gaan. Ze zijn geestig en vol fantasie. Voorwer-

8033

8034

pen en begrippen worden levend en sprekend gemaakt; een zeer aantrekkelijke wijze van vertellen voor de kleintjes.



Grote kinderen zullen er met plezier ook zelf uit kunnen lezen. Het boek is goed geïllustreerd. (f 1,50)

8035 *Lo Vermeulen* vertelde de avonturen van *Pit en An* in korte zinnnetjes en met royale illustraties. Hoofdzaak is in dit boekje, dat de kinderen een hond en een mannetje boetseren, die nadien gaan leven. Als moeder binnenkomt zijn het dode voorwerpen. Voor de kat zijn het echter geduchte rivalen. Tenslotte worden de nieuwe kameraadjes in bed gestopt. In vormgeving is dit wel geslaagde lectuur voor de kleinsten. Minder geslaagd is de vermenging van fantasie en werkelijkheid in het verhaal, waardoor de kinderen in verwarring zullen worden gebracht.

(f 3,50)

### **Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen**

8036  
8037  
Eerst een viertal sprookjesachtige dierenverhalen. Van *Michael Bond* zijn de boeken *De beroemde beer Paddington en Paddington op pad*. Uit eerdere deeltjes is al bekend, dat de onderhavige beer op

een Engels perron werd aangetroffen en door een familie geadopteerd en *Paddington* gedoopt. De avontuurtjes die de merkwaardige beer thans beleeft zijn dezelfde als een vierjarig jongetje zou kunnen meemaken: het schilderen van de eigen kamer, inkopen doen voor Kerstmis e.d. De sfeer is typisch Engels. Omdat de stijl vrij moeilijk is, zal voorlezen hier wel het meeste succes opleveren. In het laatstgenoemde deel gaat de familie *Brown* met *Paddington* op vakantie in Frankrijk, waar de vreemde combinatie al even vanzelfsprekend wordt ontvangen als in Londen. Als de beer zich met de reisroute gaat bemoeien, lopen heel wat zaken in het honderd, maar spannende belevenissen maken de reis toch prettig. Dit kolder-realisme, zal niet door alle kinderen even gemakkelijk verstaan worden. Bovendien gaat in de vertaling onherroepelijk een en ander verloren. Maar voor liefhebbers is het een aparte schotel, zeer aan te bevelen en gekruid met magnifieke tekeningen.

(p.d.l. f 1,50)

8038  
De slak *Amalia* is een creatie van *Bettien van Lookeren Campagne*. De avonturen van *Amalia Slak* beginnen hiermee, dat zij door een vogel wordt opgepakt en meegenomen. Gelukkig schrikt de vogel onderweg en laat *Amalia* vallen, ergens ver van de andere slakken vandaan. Op terugweg naar huis ontmoet de slak spinnen, kevers, mieren en wespen, waarover en passant veel interessante bijzonderheden worden verteld. De aantrekkelijke verhaaltrant wordt daarbij voortreffelijk ondersteund door kleine, duidelijke tekeningen van de schrijfster.

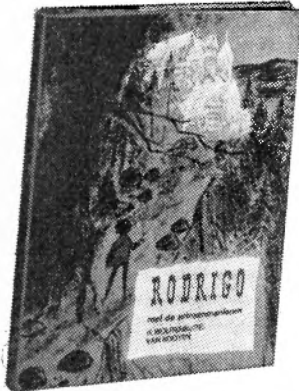
8039  
Ook *Amalia Slak trekt er op uit* staat vol interessante ontmoetingen. *Amalia* maakt kennis met de trekvlinders; gaat vervolgens op stap met *Jaap* de langpootmug, die later in een vleesetende plant terecht komt, maar op het nipper-tje gered wordt door *Top* de veldmuis. De slak bezoekt een mierennest waar ze er getuige van is, hoe de mieren bladluizen melken. Kortom: een hele rijkdom aan wetenswaardigheden over het gedierde vlak boven en onder de grond.



Tot slot redt Amalia een bijna verdrinken distelvlinder. Daarbij valt ze flauw en loopt een barst op in haar huisje. Beide kostelijke boekjes verdienen een warme aanbeveling. (p.d.l. geb. f 3,90)

8040

Een enthousiaste aankondiging verdient ook het boek *Rodrigo met de Prinsenmanieren* door *H. Wolfenbuttel-Van Rooijen*. Ten tijde van koning Zilverdak woonde aan de rand van het Zeboewoud een nijvere houthakkersfamilie. Op zekere dag krijgen de zes stoere zoons er een broertje bij. Twaalf bosfeëen gaven hem de naam Rodrigo en de manieren van een prins. De knaap komt als leerlingkok op het kasteel en moet daar tevens de straffen van de echte prins uitboeten.



Zo raakt Rodrigo in de kerker, maar zijn woedende broers willen hem bevrijden. Als zij hem niet kunnen vinden, nemen zij de echte prins gevangen mee naar huis. Zo krijgt die ondeugende jongen meteen een stevig lesje. Aan het einde is Rodrigo weer gewoon een tevreden leerling in de keuken. Dit mooie sprookje is boeiend en fraai verteld en suggestief verlucht. Een nadrukkelijke aanbeveling voor dit prachtige boek is zeker op zijn plaats. (geb. f 3,95)

8041

*T. van der Roest-Kleinmeijer* vertelt in *Siep vindt zijn thuis* over een ouderloze jongen die het ondanks zijn goede bedoelingen zijn pleegmoeder niet naar de zin kan maken. Na verschillende onpret-

tige gebeurtenissen ontvlucht Siep het huis. Later zien zowel de pleegouders als Siep hun tekortkomingen in en gaan zij samen proberen, om voor Siep een echt 'thuis' te scheppen. De psychologische verklaring van het conflict tussen Siep en zijn pleegmoeder zal wellicht de kinderen ontgaan, maar dit is voor het verhaal niet belangrijk. Het boekje is positief, simpel en wat braaf. Ook voor katholieke kinderen geschikt. (geb. f 1,35)

Het vrolijke, fantastische verhaal *Vacantie en alleen thuis* werd geschreven door *Mary Nash*. De drie kinderen Pollock wonen enkele maanden alleen, want vader is op reis en de huishoudster moest onverwachts naar een ziek familielid. Alles gaat redelijk goed totdat het huishoudgeld op is. Door een toeval vindt de jongste Pollock een eetlust-opwekkend sausje uit, dat zij via de kruidenier kunnen verkopen. Zij maken daarmee goede zaken en als de ingrediënten op zijn, komt te juister tijd iedereen weer thuis. Een grappig, vlot geschreven boekje.

8042

(geb. f 2,95)

De Nederlandse titel *Vier vrolijke vrijbuiters* is niet zo gelukkig gekozen voor het verhaal door *Noel Streatfeild* over het gezin Gray. Vader is een jong jurist die nog niet veel verdient. Moeder maakt er vrolijk het beste van en Nana, de oude nurse van oma, die eigenlijk niet meer 'hoeft' te werken, deelt lief en leed. Van de vier kinderen blijkt de jongste een begaafd danseresje, dat wordt ontdekt door een beroemdheid en een beurs krijgt. Ook een gefortuneerde Lord wiens poedel door een der jongens van onder het ijs wordt gered, zorgt voor lichtpuntjes. Een gezellig en ongemerkt opvoedend verhaal voor 9-12 jarigen, dat echter door de typisch-engelse sfeer het meest geschikt is voor kinderen uit wat ontwikkelder milieu, wier ouders eens het een of ander kunnen toelichten. (f 1,25)

*D. A. Cramer-Schaap* schreef *In 'De vrolijke Eend'*. Als moeder voor langere tijd naar het ziekenhuis moet, is het rustige leventje van Marietje Boerenga verstoord. Oma komt in huis om haar en vader te verzorgen, maar Marietje mag tijdens de

8043

8044

paasvakantie in Amsterdam gaan logeren, zodat zij moeder elke dag kan gaan bezoeken. De pop deelt in alle gebeurtenissen : het verzorgen van dieren en zelfs het aanbieden van bloemen aan de Koningin. Vader heeft in de garage een poppenhuis gemaakt van het bovenstel van een 'lelijk eendje'; ook daar spelen zich avonturen af. Een aardig verhaal.

(geb. f 3,95)

8045 *A. van der Zwet* vertelt in *Piet Vrolijk en de valse munters*, hoe Piet tijdens een kampeervakantie aan zee toevallig terecht komt in de schuilplaats van een drietal valse munters. Mede door het moedige optreden van Piet en zijn vriend André kunnen de boeven worden ingerekend, maar voordien zijn er heel wat hachelijke momenten. De stijl is eenvoudig, vlot en niet zonder spanning, ofschoon de schrijver zich hier en daar wat gemakkelijk naar de ontknoping werkt. Een aardig, pretentieloos boekje. (f 1,25)

8046 *Ina Hofman* beschreef *De ontdekking van Rajoe en Roeki*, twee kinderen van christelijke familie in het Hindoestaanse dorp Koelampoer in India. Wanneer in hun dorp een onderwijzer-evangelist gaat wonen en zij door diens activiteiten met vele andere christenen in aanraking komen, ontdekken Rajoe en Roeki dat christenen, ondanks verschillen, toch één grote familie vormen. Dit zendingsverhaal is knap in elkaar gezet en irenisch gedacht. Voor katholieke kinderen heeft het verhaal dezelfde bezwaren als elk zendingsverhaal : het is volstrekt geconcentreerd op een offer- en priesterloos christendom. Is het kind er rijp voor, dan kan het dus aan het lezen gaan. Maar waar en bij wie is de oecumene al zo ver gevorderd? Voor onze jeugd dient het boek daarom ongeschikt genoemd te worden. (geb. f 1,10)

8047 In de serie 'Grote dag in...' schreef *Geraldine Kaye* het deel *Kwasi gaat naar Accra*. Hierin wordt het feest van de verjaardag van Ghana's onafhankelijkheidsdag gezien door de ogen van een klein negertje. Deze Kwasi mag op de feestdag naar zijn grootmoeder in de stad. Hij vermaakt zich met dansen, kij-

ken naar optochten en andere festiviteiten. Het opvallende van dit boekje zijn zeker de gekleurde illustraties, die door een quasi-primitieve weergave bijzonder aantrekkelijk zijn. (f 3,90)

Het vijfde deel uit de Leontien-serie door *Poul Nørgaard* heet *Leontien in Italië*. Het meisje maakt met haar vriendin Kirsten een reis van Zwitserland naar Italië, waarbij enkele avontuurtjes te beleven vallen : verwisselde koffers, fruit kopen van een kleine straatventer, varen in een gondel. Het spannendste gedeelte is dat, waar de meisjes door een toeval een ongelukkig jongetje bij zijn grootmoeder kunnen terugbrengen. Het dunne boekje is goed vertaald en fijntjes geïllustreerd.

(geb. f 2,—)

Onder de jeugdlectuur verschijnen de laatste tijd steeds meer boeken, die de kinderen de ogen willen openen voor andere landen en volken. Deze intentie vindt men ook in de diverse delen van de serie 'De Wereld Rond'. *Madeleine Lequime* verzorgde het eerste deel: *Edoc en Rode Pijl*, een simpel verhaaltje over een negerjongetje in Kameroen, dat op jacht een jonge antiloopt vangt en later met vader mee naar de hoofdstad mag om cacao's te verkopen. In de stad raakt hij de weg kwijt. Deze bijzonder aardige uitgave bevat kleurige illustraties en een kaart van Afrika.

Aan de titel van het tweede deel *Tonnie en de kangeroe*, geschreven door *Jean Ollivier*, kan men reeds zien, dat dit verhaal zich in Australië afspeelt. Tonny woont op een uitgestrekte farm en zijn grootste vriend, de cowboy Peter Jones, kan kostelijk vertellen over zijn vroegere reizen. Van hem krijgt Tonny een rode kangeroe ten geschenke, die echter na enkele jaren toch weer de wildernis invlucht. Mede door de aansprekende illustraties, die op een originele manier over de bladspiegel zijn verdeeld, geeft het boekje een levendige, eerste indruk van dit vreemde werelddeel.

In *Mario en de meeuw* door *Guy Lamarque* beleeft een Portugees jongen gelukkige maanden in een vissersdorp. Zijn tamme meeuw brengt de vissers op het

spoor van een school sardines. Veel interessante bijzonderheden over land en volk zijn met fijn maatgevoel tot een verhaaltje verwerkt. Gezien de ruime lezerskring waar de serie zich op richt, kan men het billijken dat de diepe godsdienstzin waarvoor het Portugese vissersvolk befaamd is, hier wordt herleid tot één onvertaalde uitroep „Nossa Senhora!” (Onze Lieve Vrouw). Juweeltjes van aquarellen zijn kwistig over de bladzijden gestrooid.

8052 Met *Tonio en de stier* door *P. Sesmero* worden de jonge lezers in Spanje binnen geleid, waar in dit geval de stierengevchten het punt van aandacht zijn. Tonio houdt veel van zijn stier Clavelito en hij vindt het daarom erg, als het dier verkocht wordt voor een stierengevecht in Madrid. Tonio mag mee naar de arena om het gevecht te zien. Als Clavelito het strijdperk betreedt, begint hij niet meteen te vechten maar komt eerst de handen likken van zijn jonge vriend. Dit ontroert de toeschouwers zo, dat zij genade vragen voor het trouwe beest. Ook dit deeltje geeft interessante informatie en voortreffelijke illustraties.

(p.d.l. f 1,95)

### **Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar**

8053 *Kathleen Fidler* schreef *De Deans gaan verhuizen*. In hun nieuwe verblijfplaats vinden de Deans — een gezin met drie kinderen — een buurvrouw die aan een soort hysterisch snobisme lijdt. Alle mensen zijn haar te min, en ook haar dochtertje Camille mag met niemand omgaan. De manier waarop ze haar dochtertje houdt opgesloten, doet onwaarschijnlijk aan, en niet minder onwaarschijnlijk is haar „beking”: vrij plotseling, nadat de burens haar hebben geholpen bij een acute blindedarmonsteking. Ook de pogingen van de kinderen om Camille te bevrijden lijken niet van deze wereld. Maar in het kader van het boek zelf wordt een en ander wel aanvaardbaar gemaakt. Ongetwijfeld is het

een verdienste dat de oude bekende recepten van dit soort boeken hier zijn doorbroken. De vertaling is behoorlijk, maar niet steeds kundig. (f 1,50)

*Toveren op Zaterdag* is een wonderlijk boek, geschreven door *Edward Fenton*. Juffrouw Exterley, een schilderes, geniet allesbehalve de sympathie van de kleingeestige bewoners van het stadje Gilead. Alleen de moeder van Ben en Martha en de Italiaanse barbier zijn haar goed gezind. Zo mogen de twee kinderen nu elke zaterdag naar het atelier toe om zich te laten portretteren. Na afloop stappen zij het spieraam binnen van allerlei schilderijen en vertoeven dan in de meest exotische landschappen, waarover de schilderes hun verteld heeft. Maar ook in het alledaagse leven gebeuren tenslotte wonderbare dingen, die verband schijnen te houden met het toveren op zaterdag. In dit boek zijn droom en werkelijkheid op kunstzinnige wijze vloeien. Om alles goed te verstaan is wel enige ontwikkeling nodig. Vooral meisjes, die in hun eigen geesteswereld nog tussen droom en realiteit kunnen zweven, zullen van deze lectuur genieten.

(geb. f 5,90)

Nog voortreffelijker is *De brief voor de koning* door *Tonke Dragt*. In het land van koning Dagonaut en het land van koning Unauwen spelen de veelbewogen avonturen zich af van de jonge Tiuri, die in de nacht voor zijn ridderslag de laatste proef niet doorstaat, omdat hij naar de stem van een geheimzinnige onbekende luistert, die een dringend beroep doet op zijn hulp. Daarmee begint de jonge edelman een lang en gevaarlijk avontuur. Hij moet een brief brengen naar koning Unauwen, een document dat beslissend is voor oorlog of vrede. Tiuri trekt door wouden, over bergen en rivieren, steeds belaagd door vijanden en verraders. Hij blijft echter zijn belofte trouw en volbrengt glansrijk de moeilijkste opdracht. Dit spannende boek stelt wel eisen aan de jonge lezer: het verhaal is ongewoon lang voor een jeugdboek. Het is echter te hopen dat veel jongelui deze concentratie zullen opbre-

8054

8055

- gen, want er is hier sprake van een meesterlijke uitgave : voornaam, historisch getint; edel van inhoud en boeiend in elk hoofdstuk; bovendien prachtig gestileerd. Een juweel ! (geb. f 8,90)
- 8056 Historisch getint is ook *Reis in rumoerig land* door *H. te Merwe*. Tijdens de Franse revolutie maakt een Hollandse koopmanszoon een zakenreis naar Parijs, waar hij midden in de ongeregelheden terecht komt. Ettelijke keren ontsnapt hij ternaauwernood aan plunderende benden die van de algemene verwarring gebruik maken. Als zijn zakenrelatie en diens vrouw worden vermoord, ontfermt de jongeman zich over de beide dochters, die hij mee naar Holland neemt. Een aardig avonturenverhaal in soms wat nadrukkelijke, doch niet hinderlijke, protestantse geest. (f 1,25)
- Over avonturen gesproken : alle volgende boeken voor deze leeftijdsgroep behoren tot dit genre lectuur, al moet gezegd worden dat de kwaliteit sterk uiteenloopt.
- 8057 *De schipbreuk van de Saginaw*, beschreven door *Keith Robertson*, had plaats in 1870 op het koraalrif van een onbewoond eiland in de Stille Oceaan. Per zeilbootje trokken vijf schipbreukelingen er op uit om de 2000 km verder gelegen Hawaï-eilanden te bereiken. Slechts een van hen overleefde deze moedige tocht. De overige scheepsbemanning kon toen gered worden. Een sober verhaal van mannelijke moed ter zee. Er is niets geromantiseerd of nodeloos gedramatiseerd. Te juister plaats wordt een bemoedigend Godsvertrouwen vermeld. Een kerngezond jongensboek dat een aanbeveling verdient. (f 1,50)
- 8058 Veel zwakker is *S.O.S. 'Justa I' in nood* door *Leopold Vermeiren*. De trouwe vrienden Bob en Steven werken met enkele geleerden aan een nieuwe uitvinding, een apparaat dat zich onder de grond voortbeweegt, een 'ondergronder' dus. De onwaarschijnlijkste avonturen volgen elkaar op : het stijgen van het water in een kurkdroge woestijn, bloedtransfusies waarbij het probleem van de bloedgroepen niet eens ter sprake komt; als een van de vrienden door ziekte dreigt te bezwijken, volgt de dwaze vraag 'of er een priester aanwezig is' onder zijn makkers, met wie hij al maanden samenwerkt. Moreel zijn er geen bezwaren tegen dit boek, maar veel aanwijsbaar goeds is er niet te vinden. (geb. f 2,90)
- In het tweede deel van de 'Bob en Steven-serie' van genoemd auteur *De stad onder de aarde*, ontdekken de vrienden op reis met de Justa I een onderaardse stad met 'rolschaatsende' wezentjes : de Dagos, die getranmiseerd worden door de Siras. Bob en Steven zetten hun leven op het spel om de Dagos te bevrijden uit hun slavernij en om een einde te maken aan de mensenoffers, die een afzichtelijk dier dagelijks eist. Een fantastisch, irrefeel verhaal, waarin de spanning met sensationele tafereelen wordt opgevoerd. De beknopte stijl is zeer middelmatig en de woordkeus eentonig. (geb. f 2,90)
- 8060 Ook ditmaal enkele delen van de onverwoestbare *Karl May*. *Het geheim van Old Surehand*, namelijk het geheim van diens afkomst, wordt door Old Shatterhand ontsluitend nadat hij met Winnetou enkele vrolijke prairiejagers en een detective weer veel avonturen heeft beleefd met opstandige Indianen. Uitvoerige beschouwingen over godsdienst, moraal en natuurschoon vertragen het tempo. (geb. f 2,90)
- 8061 *In het land van de Mahdi* trekt de heldhaftige en edelmoedige Kara Ben Nemsi ten strijde tegen mensenjagers en slavenhandelaars. De avonturen zijn bepaald niet alle waarschijnlijk te noemen.
- 8062 Het thema van *De laatste slavenjacht* sluit daar op aan, spelend in het Nijldal en het Nabije Oosten. Ook de dood van het paard Rih en de bevrijding van Doerimeh, de oude profetes, zijn spannend verteld. De kwalificatie van deze Karl May-boeken mag bekend worden verondersteld. (p.d. f 1,75)
- 8063 Spanning is er ook volop in *De drie vingers* door *J. E. Niemeijer*. Twee jongens zetten hun tentje op langs de rivier en prompt meert een smokkelschip dichtbij. Zij gaan nieuwsgierig op onderzoek, worden met hun kano overvaren, ge-

vangen genomen en opgesloten. Op het nippertje loopt alles goed af. De avonturen zijn wel wat te volwassen voor deze knapen, die nog op de lagere school zitten. Als men dit manco wil vergeten blijft er een onderhoudend boek over.

(geb. f 2,50)

8064 *Jan Stolk* verhaalt *Een vreemde expeditie* van Leo van Loon, die als jong journalist een uranium-expeditie begeleidt naar de Sinai-woestijn. In werkelijkheid worden echter wapens gesmokkeld naar Israël en er zijn vele gevaren te overwinnen, voor Leo aan deze dans ontpringen kan. Het boek is wat stijfjes verteld en niet helemaal uit de verf gekomen. (f 1,50)

8065 Ook de Hardy's zijn weer present. *Franklin W. Dixon* beschrijft ditmaal, hoe de jongelui zich mengen in de concurrentiestrijd tussen twee zeeduikers om *De gezonken schat*. Vriend Perry wint dit duel, maar onwaarschijnlijkheden vormen schering en inslag van dit boek, ofschoon het aantal avonturen toch wel de beoogde spanning schept. Er wordt vreselijk hard geknokt, alweer met de meest ongelooflijke gevechtswendingen. Het boek is behoorlijk vertaald, maar het peil komt niet hoger dan een middelmatig stripverhaal. (f 2,60; geb. f 3,50)

8066 In *Alles draait om Pintas* door *Clara Colnot* trekt een twaalfjarig dorpsjongetje zich het lot aan van een mishandelde hond in een woonwagenkamp. Het kost hem veel moeite om de hond te kopen, en als dat gelukt is duikt plotseling een eigenaresje op, aan wie de hond vroeger ontstolen is. De jongen en het meisje sluiten echter vriendschap en zullen voortaan samen goed voor de hond zorgen. Het boek is zwak gebouwd, terwijl veel gebeurtenissen onaannemelijk blijven. Bovendien wordt iedereen om het minste razend van drift en gaat sakkeren en schelden. De onnauwkeurige interpunctie maakt de overigens frisse dialogen soms onverstaanbaar. Alles bijeen een merkwaardig boek, dat toch bepaald niet sterk te noemen is. (geb. f 3,90)

8067 Daarentegen verdient *Rossie ontdekt de Rode Vlam* door *L. Lems* een aanbeve-

ling. Huib van Rossel gaat ieder jaar met zijn familie op vakantie in Rockanje waar hij zijn vriend Ab treft. Dit jaar heeft Huib voor het eerst zijn nieuwe speurhond Rossie bij zich, die door zijn speurzint zorgt voor vele avonturen. De jongens ontdekken het bestaan van een



geheimzinnige organisatie 'De Rode Vlam'. Allerlei voorbarige conclusies worden getrokken, waarbij het tot soms komische, soms spannende situaties komt. Uiteindelijk blijken zij te doen te hebben met een onschuldige jongensclub. Dit door en door jongensachtige verhaal is boeiend verteld en vormt een aantrekkelijk geheel. (f 1,25)

Spannende avonturen biedt ook *Jef Farèl contra Kameleon* door *G. H. van Maren*. Jef Farèl, de man van de krant, slaagt er in om samen met Woutje van Diest en Ege Verhoeven een Chinese smokkelaarsbende op te rollen. De leider van die bende was Kameleon, die onder verschillende gedaanten opereerde. Een klein foutje van de smokkelkoning is voor de jeugdige speurders voldoende, om de ganze façade naar beneden te halen. Aardige ontspanningslectuur. (f 1,25)

*Van W. E. Johns* zijn er weer twee Biggles-boeken. Eerst is *Biggles in de woestijn* om het raadsel op te lossen van de op geheimzinnige wijze verdwijnende vliegtuigen. Hierbij komt het ook tot persoonlijke gevechten tussen onze held en de aanvoerder van de vijanden. Het gedrag van Biggles en zijn ondergeschikten getuigt van grote moed, maar ook van menselijkheid tegenover de vijand.

- 8070 Daarna is *Biggles op Borneo*, waar hij een geheim vliegveld inricht om vandaar uit aanvallen te doen op de Jappen. Hij weet de vijand veel schade toe te brengen, al kan men dit moeilijk kloppend maken met de historische werkelijkheid van de Tweede Wereldoorlog. Minder juist is ook de avontuurlijke voorstelling van het krijgsbedrijf. Toch nog wel geschikt. (p.d. f 1,25)
- 8071 Een vrolijk verhaal staat te lezen in *Bandieten in het motel* door *Carol Ryrie Brink*. Een familie erft van een zonderlinge oom een fondantrose motel in Florida, dat steeds de raarste gasten blijkt te herbergen. In dit excentrieke milieu zijn zelfs bandieten goede mensen, zodat het boek ons feitelijk in een soort sprookjeswereld verplaatst, waarin het goede het kwade radicaal overwint. Een onderhoudende en gezonde uitgave. (f 1,25)
- 8072 *L. Bartels* beoogde met *Wraak in het oerwoud* een tot zekere hoogte waar verhaal te schrijven over de Havik-Indianen in het stroomgebied van de Amazone. Als redacteur van een missieblad beschikt de auteur over interessante authentieke gegevens, die knap in het verhaal verwerkt zijn. Carara heeft de moord op zijn vader, het opperhoofd Grote Zon, gewroken en wil nu terugkeren naar zijn geboortedorp. Het wordt een avontuurlijke en levensgevaarlijke tocht door het oerwoud. Een prettig, leerzaam en spannend boek. (geb. f 3,90)
- 8073 Een cowboy-boek volgens het bekende recept is *Knock-out Nick en Kleine Lynx* door *W. J. Verbeeten*. Nick moet damesgezelschap van een station naar de ranch brengen, maar onderweg raken ze verstrikt in heel wilde avonturen. De vriendschap met kleine Lynx, de zoon van het Cheyenne-opperhoofd, geeft aan de geschiedenis een bekoorlijk accent. Jongens zullen dit vlotte verhaal graag lezen. (f 1,50)
- 8074 *H. Th. de Booy* schreef in *Het geheim van het Zwarte Meer* opnieuw over Shan Flynn, nu in dienst van een ondergrondse groep republikeinse fanatici. Hij wordt door de politie gezocht, op verdenking van ernstige misdrijven. Drie jongens, op vakantie in Ierland, vallen in zijn handen en worden als gijzelaars gevangen gehouden in een grot. Na veel avonturen worden zij bevrijd. Een aardig boek voor jongens van 12 tot 15 jaar. (geb. f 4,50)
- In *Bob Morane en de waanzinnige* door *Henri Vernes* raakt de onverschrokken Bob verstrikt in een complot dat uitgaat van een waanzinnig geworden bioloog, die plannen beraamt om de hele wereld in een woestijn te veranderen. Dank zij Bob blijft de wereld voor deze ramp gespaard. Wie van een sterk verhaal houdt en niet te hoge eisen stelt kan hier zijn hart ophalen. (f 1,35)

### Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

Eerst twee populair-wetenschappelijke uitgaven.

*Scheikunde thuis* door *H. L. Heys* bevat enkele honderden eenvoudige chemische proeven, die heel duidelijk beschreven zijn. Men mag verwachten dat velen door het zelf nemen van deze proeven een warme belangstelling zullen krijgen voor dit mooie vak. Voor jongens biedt het boek tevens een prachtige mogelijkheid voor vrije tijdsbesteding.

(geb. f 7,50)

*Planten tussen pool en evenaar* door *prof. dr. S. G. Kiriakoff* behoort tot de Belgische reeks 'Onze Horizon', waarin voor scholieren allerlei interessante onderwerpen behandeld worden. Dit deeltje over plantengeografie is wel deskundig geschreven, maar vrij schools. De inhoud bestaat voor een groot gedeelte uit het binnenvoeren in vreemde termen. Het taalgebruik en de besproken landschappen maken dit boek speciaal voor België geschikt. (geb. f 3,75)

Vervolgens een aantal boeken met avontuurlijk karakter.

Onder de titel *Alarm voor spoetnik 7* vertelt *Claude Vauzière* hoe de doodgewaande Daila Lama met een groep vrouwen een ideale schuilplaats inricht

in het Himalajagebergte. Vandaar gaan zij zich bezig houden met de oorlogsdreiging in de wereld, waarbij zij over geheimzinnige technische middelen beschikken. De grote mogelijkheden worden op deze wijze tot bezinning gebracht. Dit toekomstverhaal bevat spannende elementen, maar er zijn te veel lange uiteenzettingen en ook de afloop is te vaag.

(f 1,35)

8079 Het oorlogsverhaal *Vlucht naar de vrijheid* door P. de Zeeuw J. Gzn. heeft een interessante inhoud, maar is wat oppervlakkig verteld. Dolf Diekema, leerling van de zeevaartschool, ontsnapt op avontuurlijke wijze naar Engeland en sluit zich daar aan bij de marine. Hij wordt gedropt in Nederland en gegrepen. Hij weet te ontvluchten, maar belandt daarna door een misverstand in Engeland in de gevangenis, die hij pas na de oorlog kan verlaten. De goed verzorgde uitgave en de tekeningen deden iets meer verwachten dan dit schematische verhaal feitelijk biedt. (geb. f 2,10)

8080 *An Rutgers van der Loeff-Basenau* heeft met *Vlucht Wassilis, vlucht!* een werkelijk prachtig boek geschreven. Na een verblijf in een Albanees gevangenkamp keert Wassilis, zoon van een gesneuvelde Griekse vrijheidsheld, met zijn moeder, zusjes en broertje in Griekenland terug. Zij hebben de vrijheid herkreken, maar moeten nu in het verpauperde vaderland een bestaan opbouwen. Eerst als schaapherder, later als schoenpoetser in Athene, probeert Wassilis de kost te verdienen. Verdacht van diefstal vlucht hij, raakt betrokken in een smokkelhandel in verdovende middelen en belandt in een vluchtelingendorp waar Nederlanders in internationaal teamverband hulp verlenen. Door hard werken verwerft hij daar een bestaan voor zichzelf en zijn familie. Een voortreffelijk jeugdboek, rijk aan inhoud en stijlvol geschreven. Bijzonder goed is de karaktertekening van de impulsieve jongen, die snel in zijn trots gekwetst is. Aanbevolen.

(geb. f 6,90)

8081 *Willy Bourgeois* schreef *Het commando van de dorst*, het relaas van een geal-

lieerde patrouille door een woestijn. De mannen volbrengen hun moeilijke, gevaarvolle opdracht, maar twee van hen bezwijken onderweg. Een hard boek.

(f 1,35)

*Mark Vendelier* vertelt in *Baaf Jellinga maakt geschiedenis* hoe deze Baaf leeft voor de hockeysport, maar met zijn studie niet goed overweg kan. Deze twee zaken leveren voldoende conflicten op om zijn jeugd moeilijk te maken voor hemzelf, zijn medestudenten en zijn vriendin. Bij de goede verteltrant vallen enkele kleine gedeeltes ietwat uit de toon, zoals de ontmoetingen met de vriendin Marieke en een nozem-scène. Het boek heeft weinig diepgang.

(geb. f 3,90)

In *Hier reddingboot 'Brandaris'* door H. Th. de Booy zijn schipper Steven Spits en de Terschellinger bemanning van de *Brandaris* levensechte figuren, die de lezer vervullen met groot ontzag voor het werk van al die mannen die bij nacht en ontij klaar staan voor hun in nood verkerende medemensen. Aan het eind van het verhaal komt Jelle, de zoon van de schipper als volwaardig 'opstapper' uit de bus, dank zij de harde leerschool die hij bij zijn vader heeft doorgemaakt. Dit krachtige boek is werkelijk in staat om grote sympathie te wekken voor het reddingwezen, waarin de auteur een autoriteit is. (geb. f 2,95)

En dan zijn nu de typische meisjesboeken aan de beurt.

*Tim Timmy* schreef *De fantasietjes van Lies Anderson*. Als Lies aan een vreemde dame een fantasieverhaal over haar familie opdist, raakt zij in allerlei moeilijkheden, tot een spionagezaak toe. Deze affaire wordt mede door haar toedoen later opgehelderd. In het geestig-bedoelde verhaal komen uitsluitend abnormale mensen voor en de stijl is gewild vlot. Ongeschikt. (f 1,35)

*Ingrid heeft weer wat* is een aardig meisjesboek door E. Salden-Campfens. Ingrid kan slecht aarden op de nieuwe school. „Ze heeft altijd wat anders”, zeggen de leraren en leerlingen. Na veel moeilijkheden krijgt ze eindelijk aansluiting. In-

8082

8083

8084

8085

- grids moeder doet haar beseffen dat er in elk mens iets goeds schuilt. Niet op alle punten is het boek even waarschijnlijk, maar het geheel is toch wel onderhoudend. (geb. f 4,25)
- 8086 Veel matiger is *Signorina N.N.* door *Karl Springenschmid*. Nina is opgevoed in een weeshuis. Zij heeft haar ouders niet gekend en weet zelfs niet wie dat waren. Als zij oud genoeg is om aan een pleegvader te worden toegewezen, krijgt zij de naam *Nessuno* ('niemand'), wat haar erg pijnlijk treft. In het pleeggezin wordt zij belaagd, maar het geluk wenkt als een frisse knaap haar zijn liefde betuigt en bovendien haar afkomst weet te achterhalen, zodat zij tenslotte zowel een vader als een man bezit. Het prettig vertelde verhaal is melodramatisch van inhoud. De zorg voor weeskinderen is in dit Florentijns milieu middeleeuws geschilderd. Dergelijk vals sentiment rond 'vondelingen' is toch wel uit de tijd. (f 3,80; geb. f 4,90)
- 8087 Daarentegen kijkt *Marij* door *Annet van Battum* juist op verblijdende wijze af van het bekende schabloon. Openhartig komen de karakters verschillen en wijvingen tussen de ouders van *Marij* ter sprake en hun strijd om zich beter bij elkaar aan te passen. Er is een jonge tante die om haar onwettig kind door de familie wordt afgewezen, behalve door de lieve wijze grootmoeder. En dan is er de tere charme van *Marij's* schoolverkering met *Jan*, compleet met de minnebriefjes in extenso, hier in alle argeloosheid weergegeven. Dit boek steekt flink boven de middelmaat uit, ook door stijlqualiteiten. (geb. f 4,90)
- 8088 *Anita krijgt een gouden plaat* door *Karin de Leeuw* verhaalt, hoe *Anita* de misbruiken rond de jacht op jong talent aan de kaak wil stellen door zelf voor jonge zangers te spelen. Maar haar eigen rock-en-roll-plaat wordt notabene een succes! Vlotte amusementslectuur. (geb. f 1,75)
- 8089 *Waarom ik nou!* door *Martie Verdenius* speelt in een artistiek milieu, waar de huwelijkszedes als burgerlijke koek zijn terzijde geschoven. Het meisje *Elly* zwerft rond tussen deze perikelen in haar omgeving en gaat tenslotte een huwelijk aan met een gescheiden man. Een onaanvaardbaar boek. (geb. f 5,90)
- In *Het geheimzinnige huis* door *Dola de Jong* woont de familie *Barlett*, vader, moeder en drie kinderen. Er zit een geheime lade in een schoorsteen en daarachter weer een verborgen luik. Kortom, aan geheimzinnigheid geen gebrek. Iedereen, tot en met *Oma* en de kater *Porto Rico*, slaat aan het speuren. Een spannend verhaal in een New Yorks gezin. (geb. f 2,95)
- 8090 *Margreet Velsen-Quast* stelt in *Hoor ik er wel bij?* de actuele problematiek aan de orde van het half-indische kind, dat Nederland nog nooit had gezien. *Atie* voelt zich met haar bruine huid alleen staan op school en zoekt aansluiting bij *Hans*, die heel ongelukkig loopt. Haar droombeeld is echter de rijke *Nico* en pas als deze van zijn voetstuk is getuimeld, beseft *Atie* wat *Hans* voor haar betekenen kan. Een origineel en goed geschreven verhaal, waarin enkele details minder waarschijnlijk aandoen. (geb. f 2,95)
- 8091 *Maria de Lannoy* vertelt de wederwaardigheden van *Miriam Wieland*, die zich als ideaal gesteld heeft, veel te doen voor verlamde kinderen. Even lijkt het er op dat zij dit plan zal moeten opgeven, omdat ze de zorg voor haar zieke moeder op zich moet nemen. Maar vlugger dan ze denkt komt er voor haar een kans die zij gretig aanvaardt. Het boek geeft enkele goede gedachten over levensproblemen van jonge mensen, maar het is traag en soms wat saai verteld. (geb. f 4,90)
- 8092 De *Romanomnibus voor oudere meisjes* door *Adri Groenevelt* en *H. Herzberg-Pinas* bevat drie meisjesboeken. 'Carla' beschrijft hoe een meisje in Indië een schatrijke Amerikaan aan de haak slaat. 'Colette' wordt door haar rijke vader teruggevonden als dompteuse. 'Meisje Miek' leeft met haar zus op kamers en bouwt een zelfstandig leven op. Alleen het laatste deel is de moeite waard. (geb. f 4,95)
- 8093 *Peter Jaspers* beschrijft, hoe in villa *De*
- 8094



- Enkeling* een artistiek echtpaar met drie dochters er lustig op los leeft, vol dollen en dwaze invallen, zuiver bohémien. De schoolkameraden worden geïnspireerd door deze sfeer en in en buiten de school wordt het leven amusant. In deze dulle klucht zijn vooral de dialogen zeer geestig. De mentaliteit van de leraren is echter ongeloofwaardig en ordinaar; daarmee houdt de brutaliteit van de jongelui gelijke tred. De sfeer is nadrukkelijk neutraal in dit overigens amusante boek, waarin enkele accenten een tikje te roekeloos zijn aangezet. (geb. f 4,90)
- 8095 *Dolf Kloek* schreef een vervolg op 'Liselot' onder de titel *Tóch de verte, Liselot!* Na de HBS vindt het meisje een baan- tje op een reisbureau in Amsterdam; later komt zij aan de receptie van een druk hotel. Ook Louis, haar oude school- vriend, heeft enkele baantjes afgewerkt in de hoofdstad. Liselot is een grote steun voor deze rusteloze jongen van gescheiden ouders. Toch ligt haar geluk niet bij hem. Een matig romannetje. (f 1,25)
- 8096 *Maar Mieke bleef op haar post* werd geschreven door *Netty Koen-Conrad*. Na de dood van moeder neemt Mieke de teugels van het gezin in handen. Ze heeft vooral liefde en zorg voor Karel- tje, die een beetje 'achter' is. Otto van de bur- gemeester wordt verliefd op haar, maar de veel edelmoedige Leo, de buurjon- gen, wint haar hart. Een geschikt boek, dat soms de hoofdpersoon al te braaf afschildert. (geb. f 4,90)
- Herdrukken vragen uw aandacht**
- Voor veel kinderen zal het een vreugde zijn dat er een herdruk verscheen van *De geschiedenis van Doctor Dolittle* en *De dierentuin van Doctor Dolittle*, beide door *Hugh Lofting*. Ook de huidige jeugd zal zich nog uitstekend amuseren met de wonderlijke dierenarts, die de taal van de dieren verstaat. De heel aparte tekeningen passen uitstekend bij de sfeer van deze uitgaven. (p.d.l. f 1,50)
- 8099 Ook *Juf en Jetty* door *Mimi van den Heuvel* zal het nog best doen. Jetty, een moederloos meisje is door steeds wisse- lende juffrouwen opgevoed en daardoor balsturig geworden. Ook de nieuwe juf wil zij het leven zuur maken, maar deze keer weet de kinderjuffrouw de liefde van het kind te winnen. Geen hoogvlie- ger, maar wel een gezellig boek. (f 1,50)
- Hanneke en haar vriendenkring* van de- zelfde schrijfster is minder geslaagd. Vier belhamels maken met deels afgezaagde, deels zeer brutale streken het leven zuur van de tante, die in hun gezin de moe- der vervangt. Pas als tante voor enige tijd weg is, beseffen de kinderen het af- schuwelijke van hun wangedrag. Geen aardig boek. (f 1,50)
- Tjeerd Adema* schreef *De man die de trap afgang*, waarin het niet direct origi- nele onderwerp wordt behandeld van de gestolen technische tekeningen, die door een paar jongens worden teruggevonden. Een en ander wordt wel met de nodige spanning opgediend. (f 1,50)
- Ook *De promotie van Jet Didam* door *Nel van der Zee* werd herdrukt. De ou- derloze Jet zakt voor het eindexamen H.B.S. en gaat bij haar getrouwde broer weg omdat haar schoonzus haar het le- ven zuur maakt. De blijmoedige Jet maakt snel promotie. Via de betrekkingen van tweede meisje, kinderjuf en gezelschapsdame bij een aristocratische mevrouw wordt ze de echtgenote van de zoon des huizes. Een vlot verteld neu- traal meisjesboek zonder pretenties. (f 1,50)
- Tenslotte de derde druk van *Gebeden voor jonge mensen* door *dr. N. Perquin s.j.*, praktisch geheel gelijk aan de vorige drukken met dezelfde verdiensten en tekortkomingen. Als Misboek zijn er be- langrijke verbeteringen: veel meer dan vroeger is het Offer als gemeenschaps- offer benadrukt. Dit is terug te vinden in de inleidende gedachten en in de beter aan de liturgie aangepaste indeling. Het is, gezien de vernieuwingen in de liturgie, uiteraard de vraag hoe lang dit boekje nog als actueel kan worden be- schouwd. Tot dan is het voor een be- paalde, min of meer traditioneel-denken- de groep van jonge mensen een geschikt kerkboek. (geb. f 5,90)

# BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volnummer)

Adema, T.: De man die de trap afgang (Arbeiderspers), 160 p. — VIa, J .	8101
Bartels, L.: Wraak in het oerwoud (Spaarnestad), 99 p. — VIa-b, J .	8072
van Battum, A.: Marij (Holland), 143 p. — IV-V, M, Op .	8087
Bond, M.: De beroemde beer Paddington (Arbeiderspers), 128 p. — VIb	8036
Bond, M.: Paddington op pad (Arbeiderspers), 128 p. — VIb .	8037
de Booy, H. Th.: Het geheim van het Zwarte Meer (Stafleu), 136 p. — VIa, J .	8074
de Booy, H. Th.: Hier reddingboot 'Brandaris' (Ploegsma), 135 p. — V, J	8083
Bouhuys, M.: Het hok vol dagen en 23 andere verhalen (Ten Brink), 144 p. — VIc	8034
Bourgeois, W.: Het commando van de dorst (Bruna), 160 p — V, J .	8081
Brink, C. R.: Bandieten in het motel (Spectrum), 160 p. — VIa-b •	8071
Colnot, C.: Alles draait om Pintas (Holland), 96 p. — VIa, J .	8066
Cramer-Schaap, D. A.: In 'De vrolijke eend' (Ploegsma), 143 p. — VIb :	8044
Dixon, F. W.: De gezonken schat (Van Goor), 136 p. — VIa-b, J .	8065
Dragt, T.: De brief voor de koning (Leopold), 340 p. — VIa-b, J •	8055
Fenton, E.: Toveren op zaterdag (v. d. Peet), 166 p. — VIa .	8054
Fidler, K.: De Deans gaan verhuizen (Helmond), 128 p. — VIa-b, M .	8053
Greenevelt, A., en H. Herzberg-Pinas: Romanomnibus voor oudere meisjes (J. H. Gottmer), 328 p. — V, M .	8093
van den Heuvel, M.: Hanneke en haar vriendenkring (J. H. Gottmer), 176 p. — VIb, M .	8100
van den Heuvel, M.: Juf en Jetty (J. H. Gottmer), 176 p. — VIb, M .	8099
Heys, H. L.: Scheikunde thuis (Thieme), 282 p. — IV-V, J .	8076
Hofman, I.: De ontdekking van Rajoe en Roeki (Callenbach), 77 p. — VIb, P	8046
ter Horst, W.: Bert het hert (Kok), 63 p. — VIc	8030
ter Horst, W.: Hans de gans (Kok), 55 p. — VIc	8031
ter Horst, W.: Jaap het schaap (Kok), 62 p. — VIc	8032
Jaspers, P.: De Enkeling (Hollandia), 172 p. — V, M	8094
Johns, W. E.: Biggles in de woestijn (Spectrum), 160 p. — VIa, J .	8069
Johns, W. E.: Biggles op Borneo (Spectrum), 160 p. — VIa, J .	8070
de Jong, D.: Het geheimzinnige huis (Ploegsma), 120 p. — V .	8090
Kaye, G.: Kwasi gaat naar Accra (Bezüge Bij), 34 p. — VIb .	8047
Kiriakoff, S. G., prof. dr.: Planten tussen pool en evenaar (Sikkel), 111 p. — IV-V	8077
Klock, D.: Tòch de verte, Liselot! (Meinema), 192 p. — V, M .	8095
Koen-Conrad, N.: Maar Mieke bleef op haar post (W.-Friesl.), 189 p. — V, M	8096
Lamarque, G.: Mario en de meeuw (Roelofs v. Goor), 20 p. — VIb .	8051
de Lannoy, M.: Miriam Wieland (Callenbach), 190 p. — V, M .	8092
de Leeuw, K.: Anita krijgt een gouden plaat (Lanteern), 160 p. — IV-V, M	8088
Lems, L.: Rossie ontdekt de rode vlam (Meinema), 192 p. — VIa, J .	8067
Lequime, M.: Edoe en Rode Pijl (Roelofs v. Goor), 20 p. — VIb .	8049
Lofting, H.: De dierentuin van doctor Dolittle (Arbeiderspers), 192 p. — VIb	8098

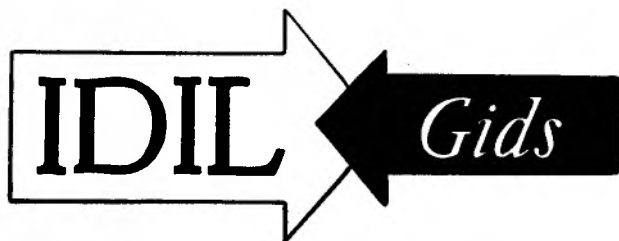
Lofting, H.: De geschiedenis van doctor Dolittle (Arbeiderspers), 127 p. — V <b>Ib</b>	8097
van Lookeren Campagne, B.: Amalia Slak trekt er op uit (Bezige Bij), 78 p. — V <b>Ib</b> -c, J <b>M</b>	8039
van Lookeren Campagne, B.: De avonturen van Amalia Slak (Bezige Bij), 80 p. — V <b>Ib</b> -c, J <b>M</b>	8038
van Maren, G. H.: Jef Farèl contra Kameleon (Meinema), 192 p. — V <b>Ia</b> , J	8068
May, K.: Het geheim van Old Surehand (Spectrum), 335 p. — V <b>Ia</b> , J	8060
May, K.: In het land van de Mahdi (Spectrum), 320 p. — V <b>Ia</b> , J	8061
May, K.: De laatste slavenjacht (Spectrum), 352 p. — V <b>Ia</b> , J	8062
te Merwe, H.: Reis in rumoerig land (Meinema), 192 p. — V <b>Ia</b> , J, P	8056
Nash, M.: Vacantie en alleen thuis (Ploegsma), 111 p. — V <b>Ib</b>	8042
Niemeijer, J. E.: De drie vingers (Bosch & K.), 100 p. — V <b>Ia</b> , J	8063
Nörgaard, P.: Leontien in Italië (W.-Friesl.), 76 p. — V <b>Ib</b> , M	8048
Ollivier, J.: Tonnie en de kangoeroe (Roelofs v. Goor), 20 p. — V <b>Ib</b>	8050
Perquin, N., dr., s.j.: Gebeden voor jonge mensen (Romen), 424 p. — V, J <b>M</b>	8103
Robertson, K.: De schipbreuk van de Saginaw (Ten Brink), 159 p. — V <b>Ia</b> , J	8057
van der Roest-Kleinmeijer, T.: Siep vindt zijn thuis (Callenbach), 109 p. — V <b>Ib</b> , J, P	8041
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Vlucht Wassilis, vlucht! (Ploegsma), 163 p. — V	8080
Salden-Campfens, E.: Ingrid heeft weer wat (Dieben), 158 p. — IV-V, M	8085
Sesmero, P.: Tonio en de stier (Roelofs v. Goor), 20 p. — V <b>Ib</b>	8052
Springenschmid, K.: Signorina N.N. (Van Goor), 144 p. — IV-V, M	8086
Stolk, J.: Een vreemde expeditie (Callenbach), 160 p. — V <b>Ia</b> , J	8064
Streatfeild, N.: Vier vrolijke vrijbuiters (Spectrum), 128 p. — V <b>Ib</b> , J <b>M</b>	8043
Timmy, T.: De fantasietjes van Lies Anderson (Bruna), 158 p. — IV-V, M	8084
Vauzière, C.: Alarm voor Spoetnik 7 (Bruna), 159 p. — V, J	8078
Velsen-Quast, M.: Hoor ik er wel bij? (Ploegsma), 120 p. — V, M	8091
Vendelier, M.: Baaf Jellinga maakt geschiedenis (Malmberg), 160 p. — V, J	8082
Verbeeten, W. J.: Knock-out Nick en Kleine Lynx (Helmond), 143 p. — V <b>Ia</b> , J	8073
Verdenius, M.: Waarom ik nou! (Nijgh & Van D.), 191 p. — IV-V <sup>o</sup> , M	8089
Vermeiren, L.: S.O.S. 'Justa I' in nood (Standaard-Bkh.), 110 p. — V <b>Ia</b> , J	8058
Vermeiren, L.: De stad onder de aarde (Standaard-Bkh.), 118 p. — V <b>Ia</b> , J	8059
Vermeulen, L.: Pit en An (Sikkel), 47 p. — V <b>Ic</b>	8035
Vernes, H.: Bob Morane en de waanzinnige (Bruna), 160 p. — V <b>Ia</b> en V, J	8075
Verroen, D.: Sjoer en Piet zijn vriendjes (Leopold), 78 p. — V <b>Ic</b>	8033
Wolffenbittel-Van Rooijen, H.: Rodrigo met de prinsmanieren (Cantecler), 112 p. — V <b>Ib</b> , J <b>M</b>	8040
van der Zec, N.: De promotie van Jet Didam (W.-Friesl.), 159 p. — IV-V, M	8102
de Zeeuw J. Gzn., P.: Vlucht naar de vrijheid (Callenb.), 158 p. — IV-V, J	8079
van der Zwet, A.: Piet Vrolijk en de valse munters (Meinema), 192 p. — V <b>Ib</b> , J	8045



FEBRUARI 1963

JAARGANG XIV

NUMMER 7



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
DRS. J. KLEIN

*Recensies 8104-8168*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.  
 Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## INHOUD

	pag.
Kroniek van jeugdlectuur . . .	87
Mogen wij u voorstellen:	
Tonke Dragt . . . . .	97
Bibliografisch register . . . .	98
Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .	100

### VERKLARING DER TEKENS

- VI = KINDERLECTUUR
- VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).  
 VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.
- VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).  
 VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.
- VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).  
 VIa en b (9 - 14 jaar).  
 VIb en c (6 - 11 jaar).  
 VIa, b en c (6 - 14 jaar).
- VI = LECTUUR VOOR ALLEN
- V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.
- V, J = Idem voor jongens.
- V, M = Idem voor meisjes.
- IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).
- IV-V, J = Idem voor jongens.
- IV-V, M = Idem voor meisjes.
- Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J)P.
- IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Veronderstelt voldoende levensinzicht.
- III = VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Lectuur voor geestelijk volwassenen.
- o = Pedagogisch niet verantwoord.
  - oo = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
  - = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = Storend neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch. positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

- 8104 Eerst een viertal nieuwe nummers in de serie Gouden Boekjes.  
In *Ik kan vliegen* door *Ruth Krauss* vormen de artistieke tekeningen van *Mary Blair* de hoofdzaak. De beknopte tekst beweegt zich rond het thema: „Huppekee, huppeka, ik doe alle dieren na”. De stevige en tevens smaakvolle uitgave maken dit een geschikt voorleesboekje voor de kleuters.
- 8105 Het deeltje over *De nieuwe ponnie* van jarige *Harry*, geschreven door *Blanche Chenery Perrin* heeft dezelfde kwaliteiten en bovendien bevat het een moraal; namelijk de aansporing om goed te zorgen voor onze huisdieren. Een prettig prentenboek voor de kleintjes.
- 8106 Ook *Circus Ondersteboven* door *Georges Duplaix* is een welgeslaagd kijk- en leesboekje. Er is opstand in het circus: de krokodil sluit het directeursgezin in een kooi en de dieren spelen de baas, tot de giraf met een list de mensen in ere herstelt. Dit deeltje bevat eveneens voortreffelijke, gedetailleerde tekeningen.
- 8107 *Carl Memberg* vertelt, hoe de aanvalslust van *Cornelis de Neushoorn* eigen-

lijk het gevolg is van angst. Een dokter ontdekt dat *Cornelis* alles en iedereen als één grote vlek ziet. Een bril brengt gelukkig uitkomst. De bewerking door *Annie M. G. Schmidt* van dit deeltje is zeer geslaagd. (p.d.l. f 1,75)

Vervolgens vier boekjes door *L. Huisin-ga-Scas*, alle voorzien van speelse tekeningen door *Ted Schaap*. In „*Fuut*” *zei de fuut* gaat het om een eenzame fuut, die zo graag een vriendje zou willen hebben. Hij vindt dat in een al even eenzame ooievaar, die hij helpt om zijn door de regen weggespoelde nest weer op te bouwen. De grapjes in dit verhaal zullen soms wel over de hoofden van de kleuters heengaan, maar het geheel is toch wel aardig.

*Poes Alfa* is, zo vertelt dezelfde auteur, een trots dier, dat de sterkste poes ter wereld meent te zijn. Reus *Omega* neemt *Alfa* op in een wervelwind en doet hem pardoes tussen de tijgers belanden. Hier leert *Alfa* wel een toontje lager zingen, vooral als er ook nog een kolossale olifant op het toneel verschijnt. Dit kort verhaal in grote letters is misschien wat kunstmatig voor onze kleintjes, maar er valt toch wel even van te genieten.

Vervolgens van dezelfde hand *Sjoerd* en

8108

8109

8110

*zijn vriendjes*. Een leuke vertelling voor de kleuters over Sjoerd, die altijd geitemelk moet drinken en onderweg naar boer Lubbers van alles beleeft. Ook hier weer leuke illustraties.

8111 De intrige van het laatste deeltje, *William weet wat*, is een kostelijke vondst: William besluit zijn verzameling prentbriefkaarten te gaan uitdelen aan de voorbijgangers, zowel mensen als dieren. Door dit gegeven komt er in het verhaal een grote afwisseling van werkelijkheid en sprookje. Een bijzonder geslaagd boekje. (p.dl. geb. f 1,75)

8112 Het is een genoegen weer drie nieuwe Paulus-boeken van de onlangs bekroonde *Jean Dilleu* te kunnen aankondigen. De creatie van het goedwillende kabouterdje is nog steeds levensecht en zijn belevenissen zullen de jeugd geboeid houden. Soms blijkt wel dat met name de dialogen sterk op voordracht geschreven zijn. Bij voorlezen valt dit bezwaar meteen weg en ietwat getrainde lezertjes zullen die hindernis wel weten te nemen. *Paulus en Mol* leven in onmin, omdat Mol gevaarlijke gangen graaft in de tuin van Paulus. Maar als de uil Oehoehoeroe de mol voor straf wil opeten, neemt de boskabouter het bange diertje in be-

tekeningen van de auteur illustreren dit meesterlijke sprookje.

*Paulus en het levenswater* verhaalt hoe Paulus in het gelukkige bezit is van een flesje vocht, waarmee men elk wezen onttoveren kan. Dit kostbare bezit wordt door de heks Eucalypta en Rein de Vos belaagd, die daarbij sluw te werk gaan. Maar Paulus die altijd zo lief en behulpzaam is voor alle dieren, wordt door zijn vrienden geholpen. Het einde is dan ook dat de heks haar eigen toverdrankje drinkt en in een schildpad verandert. De kabouter doet haar 'n touwtje om de nek en gaat triomfantelijk aan de wandel.

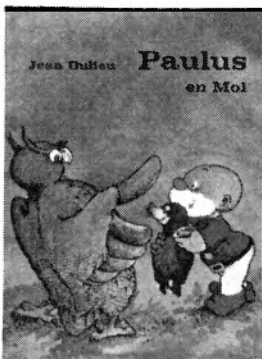
Dit sprookje vindt zijn vervolg in *Paulus en Joris het vispaard*. De goedhartige boskabouter heeft met behulp van enkele druppels levenswater de schildpad weer veranderd in Eucalypta. De ondankbare heks brengt echter haar weldoener zo ver, dat die zich een vispaard wenst en stuurt hem dan daarbij een lastige reus op het dak. Pas na veel onplezierige situaties kan Paulus door zijn schrandereid zich weer van zijn ongenenste huisgenoten verlossen. Ook weer een verrukkelijk boekje, al zijn er kleuters die Eucalypta beslist eng vinden.

(p.dl. geb. f 2,95)

Van *Willy Schermelé* volgen nu twee delen uit een nieuwe Bram en Bromserie en twee vervolgdelen uit de Ronnieserie. Als vader Tobie, die altijd speelgoed maakt voor arme kinderen, in geldverlegenheid zit, komt het zover dat *Bram en Brom willen helpen*. Bram is een pop en Brom een teddybeer. Zij gaan zich verkopen aan een speelgoedwinkel en beleven daar heel wat avonturen voor zij weer naar huis kunnen ontsnappen.

Die moeilijke tocht naar huis brengt *Bram en Brom bij Bientje Boeboe*, een lief vrouwtje dat de vluchtelingen fijn helpt. Dat was wel nodig, want Brom had bij zijn sprong uit het raam een winkelhaak opgelopen en de vogels pikken de vulling uit zijn lijfje. Beide boekjes zijn in simpel Nederlands geschreven en smaakvol geïllustreerd.

(p.dl. geb. f 1,35)



scherming. Mol bewijst zijn dankbaarheid door het toverboek van de heks Eucalypta weg te halen. De heks was namelijk van plan nu eindelijk eens voor goed met Paulus af te rekenen. Kostelijke



8117 *Ronnie en de rode vlieger* is al het zesde deel uit de Ronnie-serie en deze wijze van publiceren brengt toch wel duidelijke bezwaren mee. Heeft men immers de voorgaande delen niet gelezen, dan blijven er te veel vaagheden in de intrige, vooral bij het op gang komen van het verhaal. In deze aflevering maakt het bosmannetje Kootje een rode vlieger voor Ronnie. Daarmee spelen zich allerlei avonturen af. Zelfs doet hij dienst bij het vegen van de schoorsteen van Kootje en daarbij komen zo waar schatten te voorschijn.

8118 *Ronnie redt Koning Biebelebas* in het zevende deel. Die goede koning is erg trots op zijn baard, die zo lang is, dat hij een dienstknecht heeft aangesteld om die baard te dragen. Geen wonder dat Biebelebas in zak en as zit, als er groene en rode verf over dit pronkstuk is uitgegoten. Maar dank zij Ronnie en zijn toverstafje komt alles weer goed, ofschoon het even angstig is, want heks Kniezerina roert zich achter de schermen. Deze gezellige boekjes zijn heel geschikt, al zou wat ons betreft de serie-uitgave niet voortgezet behoeven te worden. (p.d.l. geb. f 1,50)

8119 *Thomas Boelabas*, zo vertelt *Hanny S. R. Meyler*, schildert alle dieren uit Artis en ook de zebra, maar dan in bonte kleuren. Het vreemde dier maakt allerlei mee in een circus. Thomas wordt intussen naar het land van Koning Keel ontboden, om diens beide overleden ooms op het doek te vereeuwigen. Met betoverde verf aan het penseel slaagt Boelabas ook in deze opdracht. De auteur heeft het sprookjesgenre modern aangepakt, maar het verhaal is toch ietwat verward. De illustraties van Bert van Praag zijn erg aardig. (geb. f 3,90)

8120 *Op straat en op het water*, door *Ali Mitgutsch* getekend, is een louter kijkboek in harmonika-vorm. Aan de ene zijde staat over de gehele lengte een tekening van een straat met allerlei tafereeltjes, zoals een meisje dat met pas gekochte ballonnen omhoog zweeft en een bestelauto die een giraffe vervoert. Aan de andere kant zijn enkele manieren afge-

beeld waarop de mens het water gebruiken kan. Daarbij zullen echter de waterkracht-centrale en de stookolie-tank voor de kleintjes minder begrijpelijk zijn. Maar het kleurige geheel zal zeker kunnen boeien. (f 2,95)

Bijzondere waardering verdient *Max en de mannetjes* door *Gisela Bonsels*. Het jongetje Max en zijn poedel amuseren zich een lange vakantie met vijf mannetjes die Max op het behang getekend en van namen voorzien heeft. De mannetjes gedragen zich naar de gekregen betekenis, komen van de plaats en beginnen hun avonturen. Pietje Gymnas-

8121



tiek is leider en blijft dat ook dank zij een vluchtige drogreden. Rudolf de Grote is de tragische figuur, aan wie uitgerekend alle drie de ongelukken overkomen die het verhaal beschrijft. Na enkele spannende dagen dreigt de behanger een einde te maken aan het amusante gedoe, maar Max's moeder stelt tactisch diens bezoek uit. Een pittig, oprecht verhaaltje, ad rem en met bepaald geestige dialogen. Kinderlijke woordspelingen geven de kleuters zicht op de taal. Dit uitstekende boekje, vol fantasie

en geestkracht, verdient warme aanbeveling. (f 1,25)

### Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

8122 De naam Jonathan Swift had wel ergens vermeld mogen zijn in *Gullivers reizen* door *Erich Kästner* en *Miep Diekmann*. Maar overigens heeft deze bewerking iets van de oorspronkelijke satirische en filosofische inslag behouden in *Gullivers* avontuur met de Lilliputters en dat met de reuzen. De stofbehandeling verdient alle lof, vooral in vergelijking met de vaak zo slordige wijze waarop sommige anderen met dergelijke klassieken om springen. Ook de fantastische illustraties zijn sterk. Doordat de actiegedeelten zeer beknopt gehouden zijn, zal deze lectuur ook bij voorlezen toch niet alle kinderen even sterk aanspreken. (geb. f 5,90)

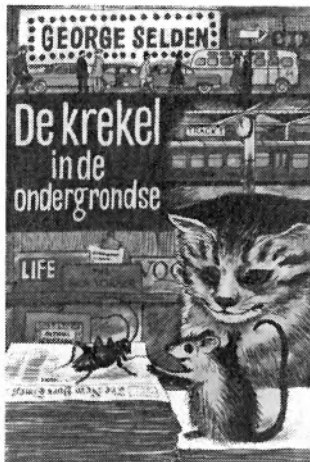
8123 *Jan Louwman* schreef met *Ting-Tang* een bundel sprookjesachtige verhalen, die wel te gebruiken is, maar nergens boven de middelmaat uitkomt. Sommige verhalen halen zelfs die middelmaat niet. En waarom moet er ook voor deze leeftijdsgroep al over raketten worden geschreven? De tekeningen zijn nu en dan wel geestig, maar ook wat grof.

(f 1,75; geb. f 2,50)

8124 *Wiplala weer* door *Annie M. G. Schmidt* is een geestig vervolgboek over het toverdwergje dat ten huize van de familie Blom weer aan het 'tinkelen', ofwel toveren is. Nu worden Juffrouw Twiddel en Meneer Peters, de patroon van de heer Blom, zijn slachtoffers. De eerste verandert in een mees en de tweede in een hond. Dan gebeuren er natuurlijk de meest lachwekkende dingen en vallen er heel wat komische woorden. De kinderen zullen er van genieten, vooral ook omdat alles zo goed afloopt. Een klein bezwaar is wel, dat er wat al te kwistig met 'leugentjes om bestwil' wordt omgesprongen. (geb. f 4,90)

8125 Buitengewoon geslaagd is *De krekel in de ondergrondse* door *George Selden*. Een krekel uit Connecticut wordt bij toeval

in een picnicmand meegenomen naar een ondergronds station in New York. Hij wordt daar liefderijk verzorgd door een krantenjongen, die hem zelfs opera's leert zingen. Ook beleeft de krekel veel avonturen met een kat en een muis die samen in een afvoerpijp van het station



wonen. Tenslotte echter krijgt hij heimwee en neemt daarom de trein terug. Een werkelijk kostelijk, geestig en sprookjesachtig verhaal, met rake typeringen van mens en dier. Ook de tekeningen zijn sfeervol. Warm aanbevolen.

(f 2,90; geb. f 4,50)

*Het moddermannetje* door *Piet Heus* lijkt minder geslaagd. Een ijdele schilder vraagt na zijn dood aan O.L. Heer hem alsnog een beroemde naam te gunnen. Daartoe komt dan een van zijn nagelaten werken tot leven en ziedaar het moddermannetje: een onooglijk persoonje dat nu verder leeft temidden van afval en ratten. Het wezentje komt in aanraking met een schilder en daarna slaat het verhaal op hol, zodat de auteur er opnieuw O. L. Heer bij nodig heeft om er een slot aan te krijgen. Het blijft daarmee een weinig geslaagde poging tot originaliteit. Zelfs de hoofdfiguur kan voor de jeugdige lezers geen 'gezicht' krijgen. (geb. f 2,—)

8126

8127 *H. de Roos* vertelt in *De Kameleon wint de prijs* hoe de vrienden Sietske en Hielke weer nieuwe avonturen beleven. Met hun boot Kameleon winnen zij een puzzeltocht, zij leren judo en helpen de zieke melkvaarder uit de brand. Jongens zullen wel genieten van dit boek in moderne Dik Trom-stijl, al zal hun ontgaan hoe een vader er schuld aan kan zijn, dat een zoon zijn nieuwe brommer in brand steekt om de verzekeringspennningen frauduleus te incasseren.

(geb. f 2,90)

8128 *De kleine uitvinding van Oom Tob*, waarover *Erik Uyldeert* vertelt, is eigenlijk niet zo klein, want alle huisgenoten worden door het inademen van een gas zo klein, dat het de grootste moeite kost weer tot de normale lengte terug te keren. Geen wonder dat aan het einde van het boek alles een droom blijkt geweest te zijn. Het verhaal bevat aardige invallen; de humor is evenwel niet steeds op kindermaat gesneden. Door de uitzonderlijke inhoud zal het boek toch wel liefhebbers trekken. (f 2,20; geb. f 2,95)

8129 *De zeventiende mei* door *Zinken Hopp* is weer een deel uit de serie „Grote dag in...”, waarvoor ditmaal Noorwegen gekozen is. Per is een aardige jongen, die erg bang is dat hij op 17 mei, Noorwegens nationale feestdag, ziek zal zijn. Gelukkig springt hij 's morgens kiplekker uit bed en gaat aan allerlei festiviteiten deelnemen. 's Middags aan tafel meent hij de mazelen te hebben, maar later blijkt dat lippenstift te zijn van een tante die hem op straat gezoend heeft. Per gaat zielsgelukkig naar bed en staat de volgende morgen op... met mazelen! Een leuk verhaal met rijke illustraties en leerzame trekken in de inhoud.

(f 3,90)

8130 Het laatste boek in deze categorie verdient weer een warme aanbeveling: *Toontje speelt voor de film* door *Guus Betlem*. Toontje heeft een hond die van alles kan en een oom die films maakt. In de kerstvakantie moet hij dus met Zito op de film: eerst in Amsterdam, waar hij bij oom Dolf logeert, daarna in het dorp. Akelige Daantje probeert de



boel in het honderd te schoppen, maar hij wordt in zijn kraag gepakt. Een aardig verhaal, kostelijk geschreven, met een expliciteur op de achtergrond die fris en vrolijk het ene nuttige levenslesje na het andere weggeeft. Al zou men kunnen aanmerken dat Toontje met Sinterklaas wel erg veel cadeaux krijgt, toch zullen de kinderen van harte meelevan met de avonturen van dit sympathieke ventje. (geb. f 1,95)

### **Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar**

*Met z'n allen in een flat* werd geschreven door *Elizabeth Stucley*. Het grauwe flatgebouw waarin de familie Berner woont heeft wonderlijk genoeg de mooie naam Magnolia Flats. In hun kleine woonruimte zitten ze met zevenen wel wat op elkaar, maar moeder die 's morgens om vijf uur al opstaat om kantoorgebouwen schoon te maken, houdt er de moed en de vrolijkheid in. In afzonderlijke hoofdstukken worden de dromen en moeilijkheden van elk kind verteld. Ook tante, die geruisloos haar gang gaat, zorgt voor verrassingen. Een wel gezellig gezinsverhaal. (f 1,25)

8131

*K. Heizmann* schreef *Leve Oompie*. Wanneer de familie Miller haar te kleine huis verwisselt voor een oude priorij in

8132

- een klein dorp, beleeft zij bij het inrichten daarvan, samen met Oom Johannes en Tante Cornelia, onverwachte avonturen. Ook moeten zij veel weerstand van de dorpelingen overwinnen alvorens geaccepteerd te worden. De gebeurtenissen in dit familieverhaal zijn best gezellig, maar de humoristische schrijfrant is te opzettelijk. Alleen voor kinderen die nog weinig eisen stellen. (f 1,50)
- 8133 *De Leentjeburen buiten* door *Mary Norton* is een vervolg op ‚De Leentjeburen‘, een kabouterachtig volkje dat onder de vloeren woont en leentjebuur speelt om in het onderhoud te voorzien. Een drielal wordt verjaagd en gaat op zoek naar familieleden die op een weiland in een dasschol moeten wonen. Op hun lange tocht moeten zij veel ontberingen lijden en zelfs enige tijd in een oude schoen wonen. De taal van dit sprookje is voor kinderen van ongeveer tien jaar te moeilijk en jammer is ook, dat de jonge lezer zich niet gemakkelijk met deze vreemde wezentjes zal kunnen identificeren. Matig. (f 1,50)
- 8134 *Maya Boeke* beschreef hoe *Jon de zigeunerjongen* plotseling in het leven verschijnt van Mirelle, het dochtertje van een tuinman. Mirelle is een natuurkind, dat prettig kan opschieten met haar schoolkameraadjes, maar liefst vertoeft zij toch in bos en veld. Daar vindt dan de ontmoeting plaats met Jon. De prille vriendschap wordt zwaar beproefd als Jons pleegvader een dief blijkt te zijn. Na hevige ontwikkelingen blijkt Jon tenslotte de kleinzoon te zijn van de bestolen rijkard. Het uitvoerige verhaal heeft dromerige accenten, maar de intrige is ronduit melodramatisch. De poëzie ontaarde zodoende tot onnozelheid. (geb. f 5,95)
- 8135 Veel realistischer is *Ger en de wilde paarden* door *Julien van Remoortere*, een zelfstandig vervolg op ‚Ger van de Bongo-stam‘. Ger vangt met behulp van enkele stamgenoten een merrie en haar veulen. Met veel doorzettingsvermogen en ijzeren wil gelukt het hem, vriendschap te sluiten met deze dieren. Een boeiend en leerzaam boek over de oerbewoners. (f 2,20; geb. f 2,95)
- Van het beroemde boek *De laatste der Mohikanen* door *James Fenimore Cooper* verscheen een herdrukte bewerking. Het boek behandelt de strijd tussen de Engelsen en Fransen om het bezit van Canada, waarbij diverse Indianenstammen betrokken zijn. Hoofdmotief is de tocht van twee Engelse meisjes en hun begeleiders door vijandelijk gebied. De uitgave is in helder Nederlands gesteld, maar is onlogisch geworden door onbeheerste inkortingen. Een aanwinst kan men het niet noemen. Toelaatbaar. (f 2,20; geb. f 2,95)
- De talisman* door *Sir Walter Scott* beschrijft een episode uit de tijd van de Kruistochten. Tijdens de tocht van Richard Leeuwenhart weet de heldhaftige Schot Sir Kenneth veel onheil af te weren van zijn vorst en tevens de zaak van de Kruistochten te verdedigen. Het verhaal is wat rommelig, maar zal toch wel kunnen moeten. (f 2,20; geb. f 2,95)
- De schrijver *R. Voorhoeve* heeft zelf onder de Papoea's geleefd hetgeen goed te merken is aan (de herdruk van) zijn drie boeken over de bospapoea Tiliaw. In *Tiliaw de jager* wordt de jongen in bescherming genomen door de vogeljager Hassan. Tiliaw komt nu met de beschaving in aanraking en ontvangt enige jaren onderwijs. Maar dan wordt de aantrekkingskracht van het oerwoud te sterk en hij keert naar zijn dorp terug. Omdat hij nu meer van de wereld gezien heeft, komen *Tiliaw en de medicijnman* met elkaar in botsing. Onze held sticht tenslotte een nieuwe kampong, geholpen door zijn vriend Hassan. In *Tiliaw en het geheim van de kloof* gidst het jonge opperhoofd van de Sawia's twee blanken door de onherbergzame wildernis. Deze boeken zijn niet onaantrekkelijk geschreven en bevatten veel wetenswaardigs over land en volk van Nieuw-Guinea. (p.d.l. f 1,50)
- Het zesde deel van de ‚Oerwoud-serie‘ door *C. Butner* draagt de titel *Noodlanding in de groene hel*. Op een dag landen vier mannen op een onbekende

savanna ergens in Suriname. In opdracht van de regering moeten zij proberen een landingsbaan te maken opdat het oerwoud ontsloten kan worden. Mijnheer Bos is de sympathieke leider van het groepje; Kodjo is de bijdehante bosnegerjongen en Jacob een Surinaamse arbeider. Een Braziliaanse etnoloog ont-popt zich als een avonturier, die in het



geheim edelstenen delft en daarom door sabotage het ontsluitingsplan wil beletten. Dit spannende verhaal ademt een eerlijkheid en frisheid van stijl en karaktertekening die er een prachtig boek van maken. De keurige typografische verzorging en de pentekeningen vergroten het leesgenot. (f 3,—; geb. f 3,95)

8142 **Bruce Campbell** beschrijft in *Spooklichten* hoe een serie ongelukken het vertrouwen ondergraaft dat een verzekeringsmaatschappij stelde in het expeditiebedrijf van de Conners. Dit bedrijf wordt verkocht en valt in handen van een bende die het op de aangrenzende Bank gemunt heeft. De vrienden Ken en Sanden lossen deze misdadige achtergrond van de ogenschijnlijk toevallige ongelukken op. Dit vlotte, spannende boek is ook een aanbeveling waard. (f 1,20)

8143 **Norman Lee** beschrijft hoe *Paul Vassar* geheim agent te maken krijgt met de schat van Jonathan Fry, eens kapitein op een Engels oorlogsschip, en met de geheime plannen van Napoleon, die schrik en verderf beoogden voor Europa. Avonturen derhalve van ruim een eeuw

geleden. Spanning genoeg en ook betaald met mensenlevens. Onderhoudende lectuur voor op avontuur beluste jongelui. (f 1,20)

Sterke staaltjes zijn ook te vinden in *Het commando van Peter Kent* door **John Gunn**. Peter wordt uitgezonden om twee mijnen onschadelijk te maken, maar valt in handen van kapers. Hij komt terecht in de onderaardse schuilplaats van de bende, weet te ontsnappen en juist op tijd grijpt de marine in om de hele bende op te rollen. Het is niet allemaal even geloofwaardig, maar wel spannend. (f 1,20)

8145 **Enid Blyton** wijdde haar schrijftalent aan *Het geheim van de oude put*. Drie Engelse kinderen arriveren in het dorpje Klingelberg om van een doorstane griep te bekomen. Zij gaan aan het speuren in een oud kasteel en ontdekken daar een gevangen journalist, die al lang vermist werd. Samen met de politie ontmaskeren zij de bende, die hierachter steekt. Een leuk verhaal met avontuur en humor. (f 1,25)

8146 *Alarm op de 'Ship Argo'-ranch* door **Victor de Jonge** is minder geslaagd. Brandstichters en veerovers trachten Stamford te dwingen zijn ranch te verkopen: er ligt daar ergens een schat verborgen. Als men de schat ontdekt, blijkt die vervalst. Via een snuifdoos slaagt men erin te bewijzen hoe en door wie lang tevoren de eigenlijke schat is buitgemaakt. En men krijgt die langs gerechtelijke weg goeddeels terug. Het boek wil tegelijkertijd een cowboy-, speurder- en schatgraververhaal zijn. Waarschijnlijkheid en spanning zijn daarmee niet ge-dienst. Matig en nogal traag van ontwikkeling. (geb. f 2,90)

8147 En dan zijn er ook weer twee delen van **Karl May**. Eerst *De oase in de Llano Estacado*, waarin Old Shatterhand wordt tegengewerkt door Old Wabble, de oude koning van de cowboys, die zijn positie niet wil prijsgeven. Vervolgens *De koningin van de Gran Chaco*, waarin El Sendador de Indianen voortdurend tegen elkaar en tegen de blanken opstoot, maar zelf aan zijn noodlottig

einde komt. Beide delen dragen alle bekende eigenschappen van de reeks.

- (p.dl. f 1,75)
- 8149 Nummer 19 van de serie 'De Hardy's' door *F. W. Dixon* biedt een vreemde hutsplot. *Het geheimzinnige landhuis* van de geesteszieke technicus Adar brengt de ontknoping van een wirwar van ongerijmde gebeurtenissen uit de voorafgaande hoofdstukken. Het ondoordachte kolderverhaal bevat bovendien grove dialogen, die in een jeugdboek niet thuis horen. Heel zwak. (f 2,60; geb. f 3,50)
- 8150 Ook nummer 20 uit dezelfde serie is pover. Hier lossen de Hardy's *Het raadsel van de Flying Express* op. Het gaat om een centrum waar buitenlanders tot spion in de USA worden opgeleid. De tekst spot met elementaire eisen van logica en konsekventie. De spanning wordt slechts gehandhaafd door het bekende strip-trucje: op elke bladzij een nieuw avontuur. (f 2,60; geb. f 3,50)
- 8151 *Alleen op een eiland* door *Scott O'Dell* is een interessant boek. Het eiland San Nicolás wordt geëvacueerd (1835). Van de gedecimeerde Indianenbevolking dreigt een jongen van zes alleen achter te blijven en zijn zusje van twaalf springt overboord. Aldra verliest zij haar broertje en ziet zich dan gedwongen achttien jaar lang een Crusoe-bestaan te voeren. In een geraffineerd simpele stijl weet de auteur diep in te dringen in het primitieve gedachtenleven, dat het meisje staande houdt tegen duizend gevaren. Zij raakt ook steeds meer verbonden met allerlei diersoorten en kan ze niet meer doden. Tevens groeit het eeuwige vrouwelijke: met schelpen en veren verfraait zij haar toilet. De schrijver heeft een historisch gegeven vrij vertolkt in een boeiend en origineel verhaal. Aan de tekeningen zal wel geen lezeresje meer aanstoet nemen, maar vreemd is de afwezigheid van ieder gebedsleven. (f 2,90; geb. f 4,50)
- 8152 Waardevol is ook *Het leven van Harriet Tubman* door *Ann Petry*. Deze bewonderenswaardige negervrouw, die de bijnaam Mozes kreeg, hielp eerst haar familie en later grote groepen neger-slaven ontvluchten naar het vrije Noorden van Amerika. In de oorlog hielp zij bij het verplegen van gewonden. Ook nadien bleef zij haar medemensens helpen, zodat zij zelf in armoede moest sterven. Dit voorbeeldige leven is voor de jeugd prachtig beschreven, zodat het zeker aanbeveling verdient. (geb. f 4,90)
- 8153 *John Rouland* houdt *Alexander Fleming* aan de jeugd als voorbeeld voor. Helder schetst hij Flemings jeugd, zijn studie en strijd tegen de moeilijkheden en tenslotte zijn ontdekking van wereldbetekenis: de penicilline. Het gave karakter van deze bescheiden man is goed getekend. Gezonde lectuur, die eveneens een aanbeveling waard is. (geb. f 4,90)
- 8154 *Gerda van Eysden* schreef *Kampmeisje 1161*. Anna-Maria, een ontheemd meisje is voorlopig ondergebracht in een katholiek weeshuis in Rome. Het protestantse kind heeft het niet gemakkelijk. Het lot van haar Franse vader en haar Russische moeder, beiden nog achter het ijzeren gordijn, is onzeker. Plaatsing in een gezin brengt meer levensvreugde. Uiteindelijk keert althans haar vader terug, maar hij sterft spoedig. Dit gevoelige boek heeft een positieve instelling en kan de ogen openen voor de ellende der ontheemden. (f 1,25)
- 8155 Dan is er ook weer een nieuw product van *W. E. Johns*: *Biggles er op af*. Biggles krijgt een serie juwelendiefstallen op te helderen, waar een bende oorlogsmisdadigers achter blijkt te zitten die vanuit een geheime basis in Afrika opereren. Onze held slaagt natuurlijk bij het grijpen van de schurken en menig spannend hoofdstuk dankt daaraan zijn bestaan. Men zou nog wensen, dat de Duitsers niet op enkele plaatsen als 'de vijand' waren getekend. Overigens een heerlijk boek voor onze jongens. (f 1,25)
- 8156 *Piet Mortelman* schreef *Jan Monter tegen de Groene Banier*. Twee jongens ontdekken op een avontuurlijke bergtocht een geheime basis, vanwaar kleine raketten naar de maan worden gelanceerd. De bende, De Groene Banier, die gedeeltelijk op de maan opereert en gedeeltelijk op aarde, wordt dank zij de

ontdekking van de jongens onschadelijk gemaakt. Het uitgesproken Vlaamse taalgebruik kan moeilijkheden scheppen voor Nederlandse lezers. Ernstiger bezwaar vormen de vele onwaarschijnlijkheden, de zwakke compositie en de lichtvaardige wijze waarop de jongelui een ernstige belofte aan hun moeder schenden. On- geschikt. (geb. f 3,75)

## Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

8157 *H. Wolfenbuttel-Van Rooijen* beschreef hoe José van Woerden *Over de drempel* komt in haar groei naar volwassenheid. Na een dolle scène wordt José van school gestuurd. Noodgedwongen komt zij in een baan, maar zij heeft veel tijd nodig om in dit nieuwe milieu te wen- nen. Vaak heeft ze heimwee naar haar klas, naar het 'erbij horen'. Ze past zich moeilijk aan bij de bazen en de collega's met hun eigenaardigheden. Ook haar ge- loofsleven ondergaat een crisis. Dit goed vertelde verhaal doet soms wat ver- ouderd aan, vooral in de beschrijving van José's milieu met zijn absolute pa- triarchaat, dat soms kregel stemt. Maar voor het overige is dit meisjesboek zeer positief gericht en boeiend genoeg om vlot gelezen te worden. Aanbevolen.

(geb. f 4,50)

8158 *Anneke Bloemen* zorgde voor twee nieuwe delen in de Loesje Mertens-serie. *Loesje krijgt de schuld* van een diefstal, die een klasgenootje op haar geweten heeft. Gelukkig kan Loes de verdenking van zich afkeren en er gebeuren daar- naast toch ook wel gezellige dingen in haar leven, die zij mede aan haar be- hulpzaamheid te danken heeft.

8159 Het daarop volgende *Loesje springt in de bres* zal zich niet zo gemakkelijk af- zonderlijk laten lezen. Loes gaat met de burens en al haar vriendinnen naar Texel. Ze logeren daar in een bungalow-kamp. Als er in de kantine gebrek komt aan serveersters, springen Loesje en haar vriendinnen in de bres. De gebeurtenis- sen in beide delen zullen de meisjes wel

aanspreken, maar de gesprekken liggen wel eens boven het niveau dat men re- delijkerwijs van de heldin zou verwach- ten. (p.dl. geb. f 3,90)

Het vierde deel over Gon de verpleeg- ster door *Inger Austveg* en *Ruth Nissen- Drejer* draagt als titel *Zuster Gon onder de tropen*. Gon werkt samen met haar man, dominee Kaare, in Afrika. Beiden zetten zich in voor de mens in nood. De verblijfplaatsen Parijs, Genua, Kaïro, Port Soudan en Madagascar drukken alle een stempel op de jonge vrouw, die intussen ook moeder is geworden. Het verhaal is wel erg beknopt gehouden, voor zoveel wederwaardigheden en de stijl munt niet uit door soepelheid. Ma- tig dus. (geb. f 4,90)

*De groene draak* door *Conon Fraser* is jongenslectuur. In Hongkong opereert een smokkel- en dievenbende, die zeer geraffineerd te werk gaat. Twee school- jongens kruisen toevallig dit pad en ko- men argeloos op het spoor waarnaar de politie al maanden zoekt. Dat zij on- danks waarschuwingen doorgaan, kost hun bijna het leven, maar uiteindelijk wordt daardoor toch het beoogde resul- taat verkregen. Het verhaal is enigszins verward, maar het Chinese element geeft er extra spanning aan. Geschikt. (f 1,20)

8162 De bekende piloot *Jan Flinterman* geeft in *Jachtvlieger* een overzicht van de nooit geheel voltooide training voor jachtvliegers. Nieuwe machines komen en verouderen snel. De vlieger trekt met zijn squadron van de ene oefenbasis naar de andere, voert operationele vluchten uit, leert zijn kameraden kennen en ont- moet de dood bij herhaling. Het boek grijpt terug naar de oorlogsjaren, toen de voorziening met piloten een bron van zorg was voor de R.A.F. De auteur maakt een slippertje als een aalmoe- zner zijn 'witte mantel' aflegt, als een kerkdienst wordt afgebroken vanwege een spoedactie. Voor geïnteresseerde jon- geren een onderhoudend boek, verlevend- digd met vele anekdotes.

(f 4,50; geb. f 5,90)

*Geoffrey Trease* schreef 'n prachtig boek onder de titel *Storm over Valmy*. De

arme Pierre Mercier blijkt schilder talent te bezitten. Een rijke dame ontfermt zich over hem en zo belandt Pierre in aristocratische Franse kringen, juist als de revolutie nadert. Pierre beleeft de sociale tegenstellingen en neemt deel aan de volksofstand. Hij houdt er een lieve vrouw aan over. Deze lectuur eist wel enige kennis van de geschiedenis van het tijdperk. Maar dan valt er ook te genieten van een spits, levendig, natuurgebouw verhaal. Het boek kan warm worden aanbevolen aan jongelui die de verste ontwikkeling bezitten om het rijke genot er uit te puren. De illustraties zijn apart, maar in goede harmonie met de tekst. (f 4,50; geb. f 5,90)

8164 De Franse geschiedenis is ook aan het woord in *Met Napoleon naar Moskou* door Ernest A. Gray. Een Frans dokter maakt, met de Jonge Garde, Napoleons veldtocht tegen de Russen mee (1812). Hij beleeft daarbij een liefdesgeschiedenis met de zus van wat een kozakkenhoofdman zal blijken. Deze relaties bezorgen hem enige interessante en spannende wederwaardigheden. De Engelse schrijver is niet op zijn sterkst als hij de liefdesidylle beschrijft, en natuurlijk heeft hij overdreven voorstellingen van de emotionaliteit der Fransen. Voor het historische raam van zijn verhaal heeft hij zich integendeel zo grondig en gedetailleerd in de documenten verdiept, dat er een aantal treffende, ja onvergetelijke tafereelen, ontstaat. Bijzonder de figuur van Napoleon lijkt in grote lijnen goed geschilderd. (geb. f 4,90)

8165 Lowell Thomas jr. geeft in *De Dalai Lama* een goed gedocumenteerde en boeiende beschrijving van Tibet in verleden en heden. Hij vertelt over persoon en lotgevallen van de jonge Dalai Lama en wat deze politieke en godsdienstige heerser betekent in het religieus besef van zijn volk. De uiteenzetting over het lamaïsme en de 'wonderen' die leiden tot het vinden van het kind, dat de nieuwe Dalai Lama is, kunnen door de afwezigheid van alle commentaar licht verwarrend wekken bij jonge lezers. Eigen uitleg is dus wel gewenst. Maar aan geïntere-

seerde jongelui, met name voor leerlingen van voortgezet onderwijs, kan deze uitgave worden aangeraden.

(geb. f 4,90)

Verdienstelijk is ook *De beslissende zomer* door Mabel Esther Allan. Een Engels meisje, net geslaagd van de middelbare school, brengt met haar zusje een heerlijke vakantie door in Ierland. Zij wil graag schrijfster worden, maar dat is tegen de wens van haar vader. In Ierland regisseert zij enkele een-acters, die haar familieleden hebben ingestudeerd. Dan barst het geluk los: zij vindt een aantrekkelijke baan, er worden enkele artikelen van haar hand geplaatst en zij ontmoet de prins van haar dromen. Goede karaktertekening en mooie natuurbeschrijving maken dit een geschikt meisjesboek. (f 1,25)

Een vlot geschreven meisjesroman is ook *Schaduw en op de weg* door Cateau Kray-Sijmsma. Een jonge kunstschilder, als weduwnaar met een dochtertje achtergebleven, vindt na veel moeilijkheden een nieuwe levenskameraad. Het is een positief boek met gezonde standpunten en een zeer godsdienstige achtergrond.

(geb. f 5,90)

Belangwekkend voor de rijpere jeugd is tenslotte ook *Geheimzinnig Oosten* door Aster Berkhof. De Vlaamse filosoof vertelt in dit boek over zijn reis door de landen van het Verre Oosten. Hij bezoekt Damascus, Bagdad, Karatsji, Pakistan, Birma, China en Japan en spreekt daar met verschillende mensen, vooral jongeren. In korte hoofdstukken wordt een karakteristiek gegeven van land en volk, terwijl daarnaast de belangrijkste problemen in het kort worden besproken. Het boek is boeiend geschreven en zeker de belangstelling van de jeugd waard. Jammer dat een kaart ontbreekt.

(geb. f 4,90)





*Mogen wij u voorstellen:*

## TONKE DRAGT



Onze gastvrouw is deze keer de schrijfster-tekenares Tonke Dragt die wij graag het woord geven.

Ja, deze winter doet mij wel eens terugdenken aan mijn jeugdjaren. Ik ben nl. geboren in Indonesië en heb daar het grootste deel van mijn jeugd doorgebracht. Na de oorlog studeerde ik na mijn middelbare schoolopleiding aan de Academie voor Beeldende Kunsten in Den Haag, en ben nu als lerares tekenen aan een lyceum verbonden.

Bij ons thuis werd altijd veel gelezen en zo las ik ook alles wat los en vast zat. Maar het idee om schrijfster te worden kwam niet in mij op. Nee, tekenen was mijn grote liefhebberij en het is ook mijn beroep geworden. Jammer genoeg

vind ik niet voldoende tijd om te schilderen, al illustreer ik wel steeds mijn eigen verhalen.

Maar u vraagt mij hoe ik dan tot schrijven gekomen ben. Kijk, dat tekenen was voor mij van jongs af aan vaak 'verhaaltjes vertellen aan mezelf'. Pas in het jappenkamp ben ik gaan schrijven, samen met een vriendinnetje. We vonden dat we zó weinig te lezen hadden, dat we zelf maar voor boeken moesten zorgen. Ons werkstuk werd geschreven op de vreemdsoortigste stukjes bij elkaar gebedeld papier, waar uiteraard groot gebrek aan was; vandaar dat ik veel op deuren en ramen tekende. We hebben ons boek voltooid ook. Het was een avonturenverhaal, sterk beïnvloed door Paul d'Ivoi, die we toen zeer bewonderden. Toen ik ontdekt had, dat schrijven ook leuk was, ging ik ermee door. Daarnaast vertelde ik graag verhalen, eerst aan mijn zusjes, en later, toen ik voor de klas stond, merkte ik dat ik mijn leerlingen met vertellen kon pakken. Soms schreef ik die verhalen op, soms niet; ook schreef ik verhalen die ik niemand ooit vertelde. En zó is het begonnen.

Over mijn eerste boek, *Verhalen van de Tweelingbroers*, kan ik dit zeggen. In de gefantaseerde verhalen die ik nu en dan aan mijn leerlingen vertelde, kwamen vaak tweelingbroers voor, een edelsmid en een dief. De verhalen waren geïnspireerd op tweeling- en meesterdief-motieven van verschillende sprookjes en volksverhalen. De allereerste kennismaking met de twee broers is te danken aan een antieke Florentijnse ring, in het bezit van de vriendin met wie ik in het kamp had geschreven. We zouden samen een verhaal schrijven over die ring, en er zouden broers in voorkomen die door hun sprekende gelijkenis steeds verwarring zouden stichten. Het is er echter niet van gekomen; we waren het ontgroeid. Jaren later kwam die ring echter toch weer opduiken in het laatste van de 'Verhalen van de Tweelingbroers'. Dat was over mijn eerste boek. Toen het verschenen was, merkte ik enigszins tot mijn verbazing, dat ik nu als schrijfster

beschouwd werd. Maar het is wel vreemd wanneer je, als je jezelf hebt gedacht als tekenares en lerares, merkt dat je ook nog iets anders bent. Natuurlijk ben ik blij dat mijn boeken zo goed ontvangen zijn. Vooral *De brief voor de koning*, een avonturenverhaal dat ik zelf geïllustreerd heb, ontving veel bijval (recensie 8055).

Op uw vraag waarom ik jeugdboeken schrijf zou ik dit willen zeggen. De ideeën die ik krijg, de figuren die ik voor me zie, passen, vind ik, zo goed in jeugdboeken. O, denkt u vooral niet, dat ik een roeping gevoel om jeugdauteur te zijn. Nee, ik schrijf omdat ik het leuk vind iets te maken, en denk er, al werkend, niet bepaald aan voor welke leeftijd ik schrijf. Ik geloof niet aan een uitgesproken grens tussen boeken voor kinderen en volwassenen. Dat ik door mijn baan veel met de jeugd in aanraking kom, is me natuurlijk bij het schrijven tot voordeel geweest. Maar meer nog, geloof ik, grijp je terug naar je eigen

jeugd; je zou kunnen zeggen: ik probeer boeken te schrijven die ik als kind mooi gevonden zou hebben. Zo kan het gebeuren dat ik bij het overlezen van een verhaal ontdek dat het eigenlijk niet helemaal voor kinderen is. Dat hoeft echter niet eens een bezwaar te zijn, als kinderen er maar genoeg in kunnen vinden. Volwassenen moeten echter ook kunnen genieten van een jeugdboek; al is het maar alleen omdat ze zich anders zouden vervelen als ze het voor moeten lezen!

Plannen? Behalve schrijven, wil ik ook weer gaan schilderen. Ik zou ook wel het werk van 'n ander willen illustreren; sprookjes bijvoorbeeld, want ik houd nu eenmaal veel van het sprookjesachtige en fantastische.

In ons gesprek hebben wij Tonke Dragt leren kennen als een enthousiaste vrouw, waarvan wij en de jeugd in het bijzonder nog veel mogen verwachten.

R.

## BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Allan, M. E.: De beslissende zomer (Spectrum), 192 p. — V, M . . . . .	8166
Austveg, I. en R. Nissen-Drejer: Zuster Gon onder de tropenzone (La Rivière & V.), 196 p. — IV-V, M . . . . .	8160
Berkhof, A.: Geheimzinnig Oosten (Nelissen), 176 p. — IV-V . . . . .	8168
Betlem, G.: Toontje speelt voor de film (Kluitman), 94 p. — VIb-c . . . . .	8130
Bloemen, A.: Loesje krijgt de schuld (Fontein), 152 p. — V, M . . . . .	8158
Bloemen, A.: Loesje springt in de bres (Fontein), 159 p. — V, M . . . . .	8159
Blyton, E.: Het geheim van de oude put (Spectrum), 192 p. — VIa-b . . . . .	8145
Boeke, M.: Jon de zigeunerjongen (N. Kluwer), 216 p. — VIa-b, M . . . . .	8134
Bonsels, G.: Max en de mannetjes (Spectrum), 96 p. — VIc . . . . .	8121
Butner, C.: Noodlanding in de groene hel (Van Goor), 136 p. — VIa-b, J . . . . .	8141
Campbell, B.: Spooklichten (Verkenner), 160 p. — VIa, J . . . . .	8142
Cooper, J. M.: De laatste der Mohikanen (Van Goor), 116 p. — VIa, J . . . . .	8136
Dixon, F. W.: Het geheimzinnige landhuis (Van Goor), 120 p. — VIa, J . . . . .	8149
Dixon, F. W.: Het raadsel van de Flying Express (Van Goor), 132 p. — VIa, J . . . . .	8150
Dulieu, J.: Paulus en het levenswater (Ploegsma), 64 p. — VIc . . . . .	8113
Dulieu, J.: Paulus en Joris het vispaard (Ploegsma), 64 p. — VIc . . . . .	8114
Dulieu, J.: Paulus en Mol (Ploegsma), 63 p. — VIc . . . . .	8112
Duplaix, G.: Circus Ondersteboven (Bezige Bij), 28 p. — VIc . . . . .	8106
van Eysden, G.: Kampmeisje 1161 (Meinema), 191 p. — VIa, M . . . . .	8154

Flinterman, J.: Jachtvlieger (Van Goor), 175 p. — V, J . . . . .	—8162
Fraser, C.: De Groene Draak (Verkenner), 158 p. — V, J . . . . .	—8161
Gray, E. A.: Met Napoleon naar Moskou (Van der Peet), 182 p. — V, JM . . . . .	8164
Gunn, J.: Het commando van Peter Kent (Verkenner), 158 p. — VIa, J . . . . .	8144
Heizmann, K.: Leve Oompie (Helmond), 136 p. — VIa . . . . .	8132
Heus, P.: Het moddermannetje (W.-Friesl.), 88 p. — VIlb . . . . .	—8126
Hopp, Z.: De zeventuende mei (Bezige Bij), 34 p. — VIlb-c . . . . .	8129
Huisinga-Scaf, L.: „Fuut” zei de fuut (Van Goor), 35 p. — VIc, JM . . . . .	8108
Huisinga-Scaf, L.: Poes Alfa (Van Goor), 35 p. — VIc, JM . . . . .	8109
Huisinga-Scaf, L.: Sjoerd en zijn vriendjes (Van Goor), 35 p. — VIc, JM . . . . .	8110
Huisinga-Scaf, L.: William weet wat (Van Goor), 36 p. — VIc, JM . . . . .	8111
Johns, W. E.: Biggles er op af (Spectrum), 192 p. — VIa, J . . . . .	8155
de Jonge, V.: Alarm op de 'Ship Argo'-ranch (W.-Friesl.), 148 p. — VIa-b, J . . . . .	—8146
Kästner, E. en M. Diekmann: Gullivers reizen (Leopold), 52 p. — VIlb . . . . .	8122
Krauss, R.: Ik kan vliegen (Bezige Bij), 28 p. — VIc . . . . .	8104
Kray-Sijmsma, C.: Schaduwen op de weg (Kok), 204 p. — IV-V, Op . . . . .	8167
Lee, N.: Paul Vassar geheim agent (Verkenner), 158 p. — VIa, J . . . . .	8143
Louwman, J.: Ting-Tang (Van Goor), 96 p. — VIlb-c, JM . . . . .	8123
May, K.: De koningin van de Gran Chaco (Spectrum), 320 p. — VIa, J . . . . .	8148
May, K.: De oase in de Llano Estacado (Spectrum), 319 p. — VIa, J . . . . .	8147
Memberg, C.: Cornelis de neushoorn (Bezige Bij), 24 p. — VIc . . . . .	8107
Meyler, H. S. R.: Thomas Boelabas (Bezige Bij), 47 p. — VIc . . . . .	8119
Mitgutsch, A.: Op straat en op het water (Nijgh & Van D.), 16 p. — VIc, JM . . . . .	8120
Mortelman, P.: Jan Monter tegen de Groene Banier (Desclée), 122 p. — VIa°, J . . . . .	8156
Norton, M.: De Leentjeburen buiten (Ten Brink), 205 p. — VIa-b . . . . .	8133
O'Dell, S.: Alleen op een eiland (Ten Brink), 187 p. — V en VIa, M . . . . .	8151
Perrin, B. Ch.: De nieuwe ponnie (Bezige Bij), 24 p. — VIc . . . . .	8105
Petry, A.: Het leven van Harriet Tubman (Van der Peet), 168 p. — VIa . . . . .	8152
van Remoortere, J.: Ger en de wilde paarden (Van Goor), 104 p. — VIa-b, J . . . . .	8135
de Roos, H.: De Kameleon wint de prijs! (Kluitman), 128 p. — VIlb, J . . . . .	8127
Rowland, J.: Alexander Fleming (Van der Peet), 152 p. — VIa . . . . .	8153
Schermelé, W.: Bram en Brom bij Bientje Boeboe (Goede Boek), 28 p. — VIc . . . . .	8116
Schermelé, W.: Bram en Brom willen helpen (Goede Boek), 28 p. — VIc . . . . .	8115
Schermelé, W.: Ronnie en de rode vlieger (Goede Boek), 56 p. — VIc . . . . .	8117
Schermelé, W.: Ronnie redt koning Biebelebas (Goede Boek), 55 p. — VIc . . . . .	8118
Schmidt, A. M. G.: Wiplala weer (Arbeiderspers), 167 p. — VIlb-c . . . . .	8124
Scott, W.: De talisman (Van Goor), 104 p. — VIa-b . . . . .	8137
Selden, G.: De krekkel in de ondergrondse (Ten Brink), 188 p. — VIlb, JM . . . . .	8125
Stucley, E.: Met z'n allen in een flat (Spectrum), 159 p. — VIa, M . . . . .	8131
Thomas jr., L.: De Dalai Lama (Van der Peet), 149 p. — V, JM . . . . .	8165
Trease, G.: Storm over Valmy (Van Goor), 164 p. — V, JM . . . . .	8163
Uyldert, E.: De kleine uitvinding van oom Tob (Van Goor), 108 p. — VIlb . . . . .	8128
Voorhoeve, R.: Tiliauw de jager (Elsevier), 160 p. — VIa, J . . . . .	8138
Voorhoeve, R.: Tiliauw en de medicijnman (Elsevier), 159 p. — VIa, J . . . . .	8139
Voorhoeve, R.: Tiliauw en het geheim van de kloof (Elsevier), 160 p. — VIa, J . . . . .	—8140
Wolffenbittel-Van Rooijen, H.: Over de drempel (B. Gottmer), 144 p. — V, M, † . . . . .	8157

## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

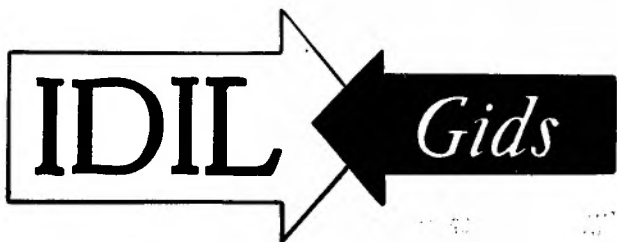
Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- ficatie	recensie- kaartje	MK	EE
Aafjes, B.: <i>Odysseus in Italië</i> (J. M. Meulenhoff f 10,90)		IV	8634	6	8
<p>Bertus Aafjes is in dit boek behalve een reiziger ook een ziener: het visioen van <i>Odysseus'</i> zwerftochten doemt voor hem op. Hij volgt de Griekse held in zijn spoor, voor zover dat in Zuid-Italië, Sicilië, Sardinië en kleine eilandengroepen als de Aeolische, langs de weg van een verbeeldingsrijk wetenschappelijk onderzoek (Bérard) is gevolgd. Een ziener is een dichter; dit reisboek heeft dan ook een dichtertlijk karakter door de zienersgave van de schrijver, zijn gevoel voor atmosfeer, zijn beeldende weergave en scherpe</p>	<p>observatie. Verleden en heden vallen in Aafjes boek samen: in het hedendaagse Italië is het Homerisch verleden nog aanwezig in steen en tekst. De opzet van het boek, aanvankelijk als feuilleton in een weekblad verschenen, heeft enkele hinderlijke doublures opgeleverd, terwijl ook een journalistieke oppervlakkigheid er niet geheel vreemd aan is. Desondanks een boeiend relaas, dat bovendien vele voortreffelijk vertaalde fragmenten van de <i>Odyssee</i> bevat.</p>				
	drs. Jan van Sleuwen				
Derksen, L.: <i>Doden hebben voorrang</i> (Stols f 8,90)		IV	8639	5	7
Novellen, getuigend van bizarre verbeeldingskracht. Een goed debuut.					
van Duinkerken, A.: <i>Verz. geschriften 2</i> (Spectr. f 12,50 p. dl.)		IV •	8640	5	8
'Debat en polemiëk', waarvan elke v.h.m.o'er iets zou moeten lezen.					
Govaart, Th.: <i>Het geclausuleerde beest</i> (Brand f 8,90 i)		IV	8642	5	7
Essays over: jonge mens en literatuur; Bordewijk; Claus.					
Gronon, R.: <i>De ramkoning</i> (De Clauwaert f 6,50)		IV	8644	3	7
Een roman van klassieke allure over Klytaimnestra, gemalin van Agamemnon.					
Ikink, W.: <i>Samuel Wasselie</i> (Bezige Bij f 4,50 i)		IV	8646	6	8
Krachtige debuutnovelle: De zielige dood van een zwerver in fellevend Amsterdam.					
Joyce, J.: <i>Het portret v/d jonge kunstenaar</i> (Donker f 12,50)		III •	8647		7
Autobiografische roman: jeugdijaren, rijping en geloofs crisis.					
Narayan, R. K.: <i>De menseneter</i> (Nelissen f 8,90)		IV-V, Op •	8654	6	8
Mild-ironische en menselijke vertelling en vertolking van het Indiase leven.					
Ruyslinck, W.: <i>De stille zomer</i> (Manteau f 6,90)		III	8656	4	6
Zeven verhalen, waarvan de zes korte gave, compacte vertelkunst geven.					
Vandelloo, J.: <i>De vijand</i> (Manteau f 6,90)		III	8661	4	6
Vijf verhalen over de broosheid van menselijke verhoudingen.					

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

MAART 1963      JAARGANG XIV      NUMMER 8



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.L.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
DRS. J. KLEIN

*Recensies 8169-8231*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,- per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616

INHOUD		pag.
Kroniek van jeugdlectuur . . .		103
Sprookjes-, vertelsel- en gezinsboeken . . . . .		113
Boekenweek 1963		
De muse en Europa . . . . .		113
Boeken voor de grote dag 1963		113
Bibliografisch register . . . . .		114
Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .		116

### VERKLARING DER TEKENEN

- VI = KINDERLECTUUR
- VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).  
VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.
- VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).  
VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.
- VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).  
VIa en b (9 - 14 jaar).  
VIb en c (6 - 11 jaar).  
VIa, b en c (6 - 14 jaar).
- VI = LECTUUR VOOR ALLEN
- V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.
- V, J = Idem voor jongens.
- V, M = Idem voor meisjes.
- IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).
- IV-V, J = Idem voor jongens.
- IV-V, M = Idem voor meisjes.
- Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

- welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J)P.
- IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR  
Veronderstelt voldoende levensinzicht.
- III = VOORBEHOUDEN LECTUUR  
Lectuur voor geestelijk volwassenen.
- ° = Pedagogisch niet verantwoord.
- °° = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = Storend neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontuisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch. positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

- 8169 De kracht van *Versjes die wij nooit vergeten*, verzameld door *Max Velthuis*, ligt vooral in de kleurige illustraties. De auteur heeft een aantal populaire kinderversjes vergaard en die in vrij willekeurige zetting opgenomen. Voorlezende ouders zullen wellicht wijzigingen moeten improviseren, omdat vaak allerlei varianten gangbaar zijn. Van de aardige speelliedjes zoals 'Twee emmertjes water halen' en 'Jan Huygen' is de muziek niet opgenomen. Om de frisse uitvoering en de vrijheid van gebruikswijze is deze uitgave zeker geschikt. (f 2,20; geb. f 2,95)
- 8170 *Dorothy Clewes* beschrijft in *De winkel van Roel en Karin* hoe de beide kinderen, reeds bekend uit een vorig deel, winkeltje gaan spelen in het echt. Als Roel een pak zout voor zijn moeder moet halen is de kruidenierswinkel gesloten. Karin weet echter de sleutel te liggen en samen helpen zij dan de klanten. Ze krijgen er zo'n plezier in, dat zij alles tegen halve prijs gaan verkopen. Tenslotte geven zij alle lege flessen en busen gratis aan de voddenman mee. De gebeurtenissen doen wat uitzonderlijk
- aan, maar een en ander is wel gezellig verteld. Geschikt. (f 1,25)
- 8171 Dan volgen nu weer vier boekjes van de hand van *Willy Schermelé*, twee uit de 'Bram en Brom-serie' en twee uit de 'Ronnie-serie'.
- Bram en Brom bij dokter Pil* verhaalt, hoe de vrienden in een auto-ongeluk betrokken raken en naar de poppendokter worden gebracht. Het is een leuk vertelsel, al is de compositie niet sterk.
- 8172 *Bram en Brom roepen de brandweer* om het paard van boer Jasper uit een boom te halen. In dit deeltje treedt weer als ernstig bezwaar aan het licht, dat de schrijfster niet de moeite neemt om in elk deel de personen voor te stellen. Daardoor wordt het verhaal, indien afzonderlijk gelezen, soms onbegrijpelijk. (p.d.l. geb. f 1,35)
- 8173 Ditzelfde manco doet zich voor bij de diverse nummers van de 'Ronnie-serie'. In *Ronnie en de groene draak* maakt een ondiere het bos onveilig, maar Ronnie met zijn hond Roef ontdekt dat hier sprake is van een onschuldige hagedis die uit de diertuin is weggelopen. Er gebeurt in dit boekje niet zo heel veel, maar het is wel aardig beschreven.
- 8174 *Ronnie en de wonderspiegel* heet het

volgende avontuur. Ronnie gaat in het bos op onderzoek in de onderaardse gangen om in het bezit te komen van de wonderspiegel, waarin de koning zal kunnen zien, welke bosmannetjes iets kwaads in de zin hebben. Er zijn weer enkele hachelijke avontuurtjes te doorstaan, waarbij allerlei figuren uit vorige delen van de serie een rol spelen. Als afzonderlijke boekjes zijn deze deeltjes nauwelijks geschikt te noemen. In de serie zijn ze wel aardig.

(p.dl. geb. f 1,50)

8175 *Nico vindt een schat* door *Ali Miigutsch* is met boeiende, bonte platen verlicht. Nico gaat bij een oom aan zee logeren en wordt aanvankelijk bij de jongens niet aanvaard, omdat de bleekneus in het water niets presteert. Gekwetst in zijn trots, gaat Nico alleen op visvangst. Een storm werpt hem in de grot van een verlaten eiland en daar vindt hij een oude schat. Nico wordt nu de gevierde held en zijn schat wordt in een klein museum tentoongesteld. Dit verhaal mist wat aan sfeer, maar de fraaie illustraties maken het toch wel aantrekkelijk.

(geb. f 5,90)

8176 *Dick Laan* schrijft in een voorwoord bij *Pinkeltje en de raket*, dat de kinderen hem gevraagd hebben in zijn serie ook raketten op te nemen. En dus krijgt Pinkeltje opdracht een heel bijzonder geschenk te zoeken voor Koningin Pinkelschoon. Hij gaat met de raket van meneer Pinkelprof naar de maan, maar daar zijn geen kostbaarheden te vinden. Dan belanden Pinkeltje en zijn trouwe Pinkelotje in Nederland en de bosdieren hier bedenken een geschikt cadeau: een tulpenbol. Eerst wordt Pinkeltje uitgelachen om dit logge feestgeschenk, maar als de prachtige tulp openbloeit, is heel Pinkelland verrukt. Er staan prettige delen in dit boek, maar er is tevens te veel uitleg van technische zaken, die voor de kleintjes oninteressant zijn: ontstaan van wolken, het ontbreken van lucht op de maan, e.d. Schrijvers poging om eigentijds te zijn heeft geen goed gedaan aan de simpele charme van Pinkeltje.

(f 2,90; geb. f 3,95)

*Hallo, Tuffy* door *Jaap ter Haar* kan ook geen aanwinst worden genoemd. Tuffy, een moderne sprookjeskabouter, heeft tot taak om radio- en televisietoestellen te repareren, maar hier valt vooral de nadruk op zijn goede daden, zoals het ophelderen van misverstanden en het opsporen van verloren zaken. In opvoedkundig opzicht slaat de schrijver meermalen de plank mis. Waarom bijvoorbeeld bh's te vermelden in een koffer met vrouwelijke accessoires? En waarom de man die lachkruid heeft geslikt aan het schelden gezet? (‚bal gehakt' tegen een dikke man; ‚banaan' tegen een vrouw in gele jurk; ‚Bruintje Beer' tegen een dame in bontjas).

Van dezelfde auteur is *Tuffy heeft haast*: een jongetje doet in de stalling alle fietsen op slot en verbergt de sleuteltjes. Hierdoor komen de fietsers veel te laat thuis met alle verwikkelingen vandien. Tuffy gaat de huizen langs en komt bij deze misverstanden te hulp. De gebeurtenissen zijn origineel, maar ook hier zweemt de tekst nu en dan naar banaliteit. (Kan je die melk niet uitplassen?) Omdat voor dit wonderlijke mannetje geen afstanden bestaan — op zijn hoge fluittoon is Tuffy overal in een wip — gaat *Tuffy op verre reizen*. In dit deel zijn de avonturen soms wat flauw en ook de banaliteit viert weer hoogtij. Beslist geen aanbeveling waard.

(p.dl. geb. f 2,95)

Van grote klasse zijn de sprookjes die *Godfried Bomans* schreef: *De ontevreden vis* en *Het locomotiefje*. In het eerste boekje wordt een rubber speelgoedvis, die altijd alleen maar in het bad mag rondzwemmen, ontevreden. Zodra hij de kans krijgt, vlucht hij door de afvoerpip en het riool naar zee. Hij kan er echter geen vriendjes vinden en krijgt heimwee naar zijn badkuip. Na veel omzwervingen belandt hij daar weer. In het tweede deeltje wordt machinist Piet mét zijn stoomlocomotief na 15 jaar trouwe dienst ontslagen. Zelfs de koning kan dat niet verhelpen. Maar op een zondag rijdt Piet met zijn gezin door de weilanden en ontmoet de defecte elektrische



trein met de koning erin. Door de vorst full speed naar de residentie te rijden,



weet Piet zijn vorst, zijn land en zijn eigen oude dag te redden. De ministers staan verbaasd van „zijn helder verstand zijn diepe opmerkingen en zijn ongewassen gezicht”. Bomans is zo uitstekend op dreef, dat kinderen hem kunnen volgen, terwijl de volwassenen mee genieten. De kleurige, kostelijke prenten van C. van Velsen verhogen nog de waarde van deze beide uitgaven. Aanbevolen!  
(p.dl. f 2,50)

### Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen

8182 Het slimme *Ezeltje Cadichon* van *Comtesse de Ségur* vertelt zelf zijn avontuurlijke belevenissen. Hij treft het niet erg bij zijn diverse bazen, maar ziet telkens kans om te ontsnappen als hij niet goed behandeld wordt. Intussen wint hij een wedstrijd voor ezels, spoort dieren op en redt een klein meisje. Hij begaat ook enkele lelijke streken, waardoor hij bijna zijn vriendjes verliest. Het is een plezierig en spannend verhaal geworden, waarin echter de vermenschelijking van het dier minder gewenst is: „want ook wij (de dieren) hebben gevoel en verstand” luidt het slot. En het blijkt ook letterlijk zo bedoeld te zijn! Toch wel geschikt.  
(f 1,75; geb. f 2,50)

8183 Weinig geslaagd is *Het Zwarte Pieten*

boek door *Hanny S. R. Meyler*, een bewerking van een televisiestuk dat enkele jaren geleden op 5 december werd uitgezonden. Vijf Pieten mogen niet met Sint mee naar Holland, maar moeten in Spanje op het paleis passen. De Pieten zijn lui en als kleine Pietje er niet geweest was, had zelfs een dief zijn slag kunnen slaan. Deze verhaalvorm is weinig geslaagd. De verschillende liedjes deden het in de tv-uitzending aardig, maar blijken in druk weinig te betekenen. Van een St. Nicolaasfeer is weinig te bespeuren en soms is de tekst met zichzelf in tegenspraak. De uiterlijke verzorging van de uitgave overtreft verre de kwaliteit van de inhoud. (geb. f 3,90) Zoals de titel al aanduidt heeft *Jaap Grinon* in het boek *Van een jongetje dat een stekje was* een uitzonderlijk thema aangesneden: een kind dat wortels in plaats van voeten heeft en in een bloempot groeit. Een meneer vindt hem in het park en doet daarna alle moeite om een gewoon jongetje van hem te maken. Na veel avonturen lukt dat eindelijk op het eiland van de stekinderen. Het originele gegeven neigt soms naar het bizarre, maar accepteert men dit eenmaal, dan mag het boek zeker geslaagd heten. Voor kinderen, die het ongewone kunnen waarderen. (geb. f 2,50)

*Ha! Die Barbara!* roept iedereen wanneer zij de vrolijke jongedame tegenkomen waarover *Miep van Duijsen-Stomps* vertelt. Samen met haar Spaanse buurjongen Pedro beleeft Barbara heel wat malle avonturen: ze bezoeken de vriendelijke maar superverstrooide professor Knietpak, ontmoeten de schrijfster Winnifred en het schildersechtpaar uit een woonwagen. Het hoogtepunt vormt de verjaardag van Barbara, gevierd in een vrolijk verlichte tuin. Het gaat er gezellig toe in dit meisjesboek, al zijn de professor en een schooljuffrouw te cliché-matig beschreven.

(f 2,—; geb. f 2,90)

*David Severn* beschrijft in *Het sprookjesbeest* hoe de drie kinderen van mijnheer Ramsden in de dierentuin ontdekken dat het dier op het schilderij op

8184

8185

8186

vaders kantoor echt bestaat. Het is een griffioen, een toverbeest dat alle wensen kan vervullen. De vurigste wens van de



kinderen is, dat hun vader niet naar de tropen zal worden uitgezonden, want dan moeten zij naar een kostschool. En werkelijk, de griffioen zorgt er voor dat deze hartewens wordt vervuld. Een aardig gegeven dat goed is uitgewerkt en de kinderen zeker zal aanspreken. Mede om de geslaagde illustraties aanbevolen.

(f 1,25)

**8187** *Een huis vol plezier* door *Ronny van den Eerenbeemt* is van geringer kwaliteit. Bas mag als verkenner spelen in de film die van vaders boek gemaakt wordt. Daartoe verhuist de familie tijdelijk naar Maastricht en hier krijgt de jongen tevens kans om zijn speurderstalent te ontplooien. Een groep boeven, die hun opslagplaats in de Pietersberg hadden, wordt ontmaskerd. Het is allemaal niet zo erg best uit de verf gekomen en waarschijnlijk zullen de kinderen er zich slechts matig mee amuseren.

(geb. f 2,90)

Ter afsluiting van deze afdeling een viertal stripverhalen, alle verschenen in de Collectie Jong Europa. *Spaghetti zoekt een baantje*, door *Dino Attanasio*, is nog al lawaaiërig. Spaghetti zoekt werk, maar wordt via dwaze situaties en vele misverstanden op straat gegooid. De tekeningen zijn wild en de tekst is moeilijk leesbaar. De helden doen wel niet ruw, maar des te meer onbezonnen, onbeheerst en onoverzichtelijk. Matig.

(f 1,25)

*R. Macherot* tekende en schreef *Op speurtocht met kolonel Clifton*. Een mysterieuze brandkast-roof wordt door de sluwe kolonel ontmaskerd en daar zitten dan wel enkele aardige vondsten in. Er is weinig tekst en het geheel is ongevaarlijk. (f 1,25)

Van *R. Macherot* is ook *De terugkeer van Chlorophyl*. Chloro en Minimum keren terug uit het land waar de dieren als mensen leven en onder meer de naaikunst beheersen. Nu willen de helden daarvan ook in eigen omgeving gebruik maken, maar een vijandige macht ontvoert Chloro. Dank zij de naspeuringen van Tootje de bever komt echter alles weer goed. Voor een uurtje ontspanning.

(f 1,25)

*L. en F. Funcken* verzorgden *Storm over de Far-West*, waarin Jack Diamond zich onder veedieven mengt om hun organisatie te kunnen ontmaskeren. Er wordt stevig geschoten, maar toch ook wel wat verstand gebruikt. Spanning genoeg en kleurige tekeningen van redelijk gehalte. Jammer dat het woord 'verdomd' de tekst ontsiert. (f 1,25)

## Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

Eerst een zestal uitgaven die hun stof aan de historie ontlene. *Patava de hollenjongen* door *C. Wilkeshuis* is een zeer geslaagd avonturenverhaal voor jongens. Kennelijk geïnspireerd door de bekende tekeningen op hollenwanden beschrijft de auteur het leven van Patava, een jongen

uit de IJstijd. Boeiend en leerzaam wordt verteld over deze primitieve voorouders, hun jacht, hun wapens, hun geloof in



de dorpspriester Atta. Als Patava zwaar gewond wordt door een bison en daardoor ongeschikt wordt voor de jacht, gaat hij zich toelagen op het schilderen van dierenfiguren op de holenwanden. Een interessant jeugdboek, dat aanbeveling verdient. (f 1,50)

8193

In *Telemachos de zoon van Odysseus*, door D. A. Cramer-Schaap vertelt de held in ik-vorm de eerste en laatste boeken van de Odyssee na voor jonge lezers. Zijn opgroeien in de verwaarloosde burcht op Ithaka en zijn snelle rijping tot man als Athene hem in de gedaanten van Mentos en Mentor aanspoort en helpt om naar zijn vader te speuren. Het verhaal culmineert in de terugkeer van Odysseus en de ontknopingen van herkenning en wraakneming, waarbij de slachtingen onder vrijers en slavinnen versoberd en verzacht werden. Ofschoon de feiten soms van Homerus' verhaal afwijken, zijn stijl en verteltrant goed getroffen. Het meest zal het verhaal met zijn vele ongewone namen natuurlijk te zeggen hebben aan jongelui uit meer ontwikkelde gezinnen, waar de ouders de achtergronden kunnen toelichten. Voor

de jongste gymnasiasten is het ook een aardige inleiding tot de stof.

(geb. f 4,90)

8194

*Babo de krijgsolifant* door C. Wilkeshuis speelt in de tijd van Hannibals tocht over de Alpen. Jaton is een veertienjarige Carthaagse jongen die de zorg krijgt over de machtige olifant Babo, een wild dier dat naar niemand anders luisteren wil. Jaton maakt eerst de reis mee naar Spanje en vervolgens de moeilijke tocht over land naar Italië. Van alle olifanten blijft tenslotte alleen Babo in leven. Nog even draagt het dappere dier de zieke veldheer Hannibal, maar dan zijn de laatste krachten uitgeput. Babo wordt in Italië begraven. Deze 'historische' episode is door de auteur zorgvuldig verbeeld met een menigte interessante bijzonderheden. De geestelijke evolutie van Jaton krijgt daardoor reliëf. Over afgoderij c.a. had een duidelijker oordeel mogen worden uitgesproken. Een geschikt jongensboek voor hen, die het historisch element enigszins plaatsen kunnen. (f 2,25; geb. f 2,95)

*P. de Zeeuw J. Gzn.* schreef *De hamer van Hein Haksteeg*. Om het timmervak grondiger te leren komt de jonge Hein uit Dordt naar Antwerpen in 1566, juist op tijd om de beeldenstorm mee te maken. Hij wordt ten onrechte als medeplichtige voorgeleid, en weer vrijgelaten op het getuigenis vooral van een beeldenverkoopster. Kameraden van Hein worden voor hun wandaden gestraft. Met veel nadruk wordt de beeldenstorm herhaaldelijk afgekeurd, zij het niet steeds in de meest gelukkige bewoordingen. Historisch is het wel onvolledig de beweging alleen te zien als een blinde uiting van volksrazernij. In dit verband worden de consistories niet eens genoemd; roof en plundering worden, idealiserend, gezien als een uitzondering, tegen de uitdrukkelijke wil van de beeldenstormers. Overigens komt de schrijver goed voor de dag. Hij vertelt zeer vlot en aannemelijk, met een bewonderenswaardige dialoog en een rechtlijnige karaktertekening die wel voldoet voor een jongensboek. Het werk behoeft voor

8195

- katholieke lezertjes niet te worden afge-  
wezen, al zal het hun ook geen goed  
doen. Spijts de irenische sfeer is er on-  
vermijdelijk een ferme afstandname t.o.v.  
de 'beeldenverering' blijven hangen.  
(geb. f 1,20)
- 8196 Een aanbeveling verdient *De brief van  
de Prins door D. M. Symonds*. John is  
de vermeende zoon van een herbergier  
in Zuid-Engeland, tot hij onverwacht  
van een heer zekerheid krijgt dat zijn  
werkelijke vader in Nederland is. Daar-  
door komt hij terecht in de strijd tussen  
de aanhangers van Jacobus II van Engeland  
en Willem van Oranje. Na veel  
avonturen weet John uiteindelijk de zaak  
ten goede te keren en Willem wordt  
koning van Engeland. Jeugdige lezers  
zullen door dit boek zeer geboeid worden.  
De historische achtergrond maakt  
het levensecht, zodat de gezonde moraal  
— grote gebeurtenissen vragen grote of-  
fers — gemakkelijk kan aanspreken. Een  
geslaagde uitgave. (f 1,20)
- 8197 *De modderjongens* door *Dick Dreux*  
speelt honderd jaar geleden in Londen  
en confronteert de lezers met toenmalige  
sociale misstanden, speciaal voor jonge  
wezen. De tweeling Jan en Agnietje, van  
Hollandse afkomst, komen na vaders  
dood in een Londens weeshuis terecht,  
maar wegens de slechte verzorging vluch-  
ten zij. Bij pleegouders komen zij dan  
in aanraking met de modderjongens, die  
leven van het afval dat zij in het slib  
van de Theems vinden. Ook ontmoeten  
zij een jeugdige gangster-bende, maar  
aan hun invloed weten zij zich te ont-  
trekken. Als tijdsbeeld, zwart-wit gete-  
kend, is het boek wel geslaagd. De taal  
is soms plat en men mist hier het gods-  
dienstig element wel pijnlijk.  
(geb. f 4,90)
- 8198 Dan volgt de traditionele portie *Karl  
May*. *Winnetou en de goudzoekers* ver-  
haalt hoe Winnetou en Old Shatterhand  
in aanraking komen met hartstochtelijke  
goudzoekers die hun doel desnoods met  
geweld willen bereiken. De helden zorgen  
er voor dat de misdaad voorkomen  
wordt, het goud in de juiste handen ge-  
raakt en ieder zijn verdiende loon krijgt.
- Een gezonde geschiedenis.  
De reis *Van Bagdad naar Istanboel* is 8199  
vol spannende avonturen, waarbij de  
held wel altijd overwint maar toch niet  
zonder kleerscheuren. Vooral de scène  
dat Kara Ben Nemsî besmet wordt met  
de pestziekte, veroorzaakt door het ver-  
voer van lijken van Mohammedanen,  
maakt indruk. (p. dl. f 1,75)
- H. Schreiber* is de auteur van *De witte* 8200  
*Indianen*. Een militaire expeditie ont-  
dekt diep in de Canadese binnenlanden  
een stad waar blanke Indianen wonen.  
Over de oorsprong van dit volk vertelt  
het tweede deel van het boek. Hierin  
volgen we Paul Knutson op zijn tocht  
naar Vinland, het land waar zelfs de  
wijnstok bloeit. Een gedeelte van de  
expeditie wordt door vijandige India-  
nen gedood, een ander deel gevangen  
en opgenomen in de Mandanenstam.  
Jongens van 12 tot 15 jaar zullen dit  
boek zeker met interesse lezen, ofschoon  
het in het begin wel wat taai is.  
(f 4,50; geb. f 5,90)
- Walter Farley* vertelt nog steeds verder 8201  
over de Zwarte Hengst. *Bonfire, Black's  
tweede zoon, in de drafsport* verhaalt  
hoe Bonfire een nieuwe pikeur krijgt.  
Alec en zijn leermeester Henry proberen  
van dit raspaardje iets bijzonders te ma-  
ken, maar er doen zich allerlei compli-  
caties voor. Toch wint Bonfire de prijs  
en bindt de zo vaak bedreigde vriend-  
schappen van de paardenminnaars hech-  
ter aaneen.  
In het volgende deel komt *Black, de* 8202  
*zwarte hengst, terug op de renbaan*. De  
fokkerij is namelijk in vlammen opge-  
gaan en alleen de overwinningen van de  
fabelachtige Black kunnen deze strop  
goedmaken. Ook nu weer vaardig ver-  
teld, maar in serie worden deze boeken  
toch wel erg eenzijdig. Gelukkig kunnen  
de delen ook afzonderlijk gelezen wor-  
den. (p.dl. f 1,90)
- Jennings, het zwarte schaap* door *Anthony* 8203  
*Buckeridge* bevat een reeks nieuwe  
kostschool-streken van de befaamde Jen-  
nings, onschuldig en vermakelijk. In dit  
deeltje houden ze goeddeels verband met  
een op de school uitgebroken rage voor

- ruimtevaart. De vertaling heeft de goede humor uitstekend weten te behouden, maar de typische Engelse college-sfeer is niet in Nederlandse begrippen te vangen. Ook de namen zijn voor lezers uit de lagere schooljaren onuitspreekbaar. Enige vereenvoudiging zou daarom wel overweging verdiend hebben. (f 1,25)
- 8204 *Johnny Peters en het spook van Dunro Castle* door *Frank Vernooy* is een vlot verhaal waarin Johnny en vriend Dick spanning beleven rond en in een oud klooster-kasteel. De oud-politieman Reeder kruist het pad van de jongens in de gedaante van de zwarte monnik, die volgens de volksmond echt bestaat. Samen ontmaskeren zij een bende die in dienst van een Oost-europees land Britse atoomgeleerden tracht te ontvoeren. Met veel bravour en enig verstand worden alle problemen opgelost. Geschikt. (geb. f 2,50)
- 8205 *M. Bakker* vertelde *Avonturen bij de hoge brug*. Regelmatig wordt er brand gesticht in Ennum en men kan de dader maar niet op heterdaad betrappen. Een zwerver, de Snor, wordt verdacht, temeer omdat hij al eens wegens diefstal veroordeeld is. De Snor, zwaar geschaad door de boeren en vooral door de jongens van 'Westernichove' gaat zelf op het detectivepad en lost de raadsels op. Goed voor een paar uurtjes ontspanning. De positieve houding tegenover landlopers en misdadigers valt te prijzen. (f 1,50)
- 8206 In het tweede deel van de betreffende serie door *A. D. Hildebrand* komen *Harry en Kwartje* op aarde per ruimteschip vanaf de planeet Viola. Zij proberen onopgemerkt te blijven, maar als dat niet lukt nemen ze overhaast de vlucht naar het oerwoud van Brazilië, waar ze brontosaurussen zien en een inlandse stam ontmoeten. Een aardig, fantastisch verhaal, waarin de vermelding van de mens als verre neef van de apen beter achterwege had kunnen blijven. (geb. f 3,95)
- 8207 *L. en F. Funcken* verzorgden het stripverhaal *De magische drank*, waarin de witte ruiter de strijd aanbindt met Koenraad, een duivel in mensengedaante. Deze onverlaat laat een liefvallige jonkvrouw een magische drank drinken, waardoor zij bewusteloos wordt. Slechts een andere drank, getrokken van een zeldzaam kruid, kan redding brengen. Daarvoor zorgt dan de witte ruiter. De spanning gaat gepaard met enige ruwheid zodat het geheel niet op grote hoogte staat. (f 1,25)
- In het beeldverhaal *Alarm in Hollywood* door *F. Craenhals* wordt de circusjongen Teddy filmster. Van diverse kanten probeert men dit te voorkomen, zodat er gevaarlijke situaties ontstaan. De tekeningen zijn niet geweldig, terwijl de vele Engelse namen een bezwaar vormen. Om de afloop te kennen, moet men een volgend deel lezen. (f 1,25)
- Milton Lomask* schreef een matige detectie onder de titel *Het Spookhotel*. Wanneer in het hotel van Gails moeder allerlei vreemde dingen gebeuren, gaan Gail en haar vriend Teddy op zoek naar de dader. Na veel wederwaardigheden vinden zij die ook, nadat zij de geheimen rond het huis van Twee-pistolen-Bailey hebben ontsluit. Het verhaal is in karaktertekening en intrige onevenwichtig: soms ingewikkeld, soms kinderlijk. Heel matig. (f 1,25)
- Doe je mee, Paul?* door *Toos Blom* vertelt over twee kinderen, die vaak spelen dat zij andere kinderen zijn en in vreemde landen avonturen beleven. Zij gaan geheel in deze gefantaseerde avonturen op en beleven er een heerlijke vakantie aan. De aardige vondst is ietwat geforceerd uitgewerkt en de auteur wil ook meermalen al te duidelijk instructief zijn. Geschikt (f 3,—; geb. f 3,95)
- Onder de veelbelovende titel *Toen het plafond naar beneden kwam* beschreef *Jenifer Wayne* de dagelijkse zorgen, vreugden en verdrietelijkheden van een Engels gezin, waarin de kinderen speuren naar een vroegere bewoner van het huis, een oud-kapitein. Geheimzinnige documenten en een kompas brengen de jongelui op het juiste spoor. Een heel aardig boek, waarvan de constructie soms iets te duidelijk doorschemert. (f 1,50)
- C. Th. Jongejan-De Groot* schreef *Greet-*

*je-Margriet wordt Margriet* als vervolg op 'Greetje-Margriet'. Samen met haar vriendin Eva gaat het meisje van de Ulo naar de HBS, waar de directrice wegens plaatsgebrek in de agenda voor de naamsverkorting zorgt. Intussen zijn er velerlei wederwaardigheden in de huiselijke kring voorgevallen, waarbij het verhaal echter aan de oppervlakte blijft. Een vriendelijk boek, christelijk getint en enigszins ouderwets.

(f4,65; geb. f 5,90)

- 8213 *Leontien in Afrika* door *Poul Nørgaard* is al het zesde deel in de serie over dit Deense meisje, maar het boek laat zich zelfstandig lezen. Leontien gaat met een vriendin op reis, als deze bij een oom in Kenya gaat logeren om te herstellen van een chronische bronchitis. Ze beleven een heerlijke tijd op de veefokkerij hoog in de bergen en maken kennis met het bedrijf en de zwarte bevolking. Een aardig meisjesboek, waarin het gebroken Nederlands als negertaal kan irriteren.

(geb. f 2,—)

- 8214 Tenslotte nog twee nieuwe delen uit de Gabi-serie door *Ada Kretzer-Hartl*. In het vijfde deel gaat *Gabi ver van huis* om als leerling-kinderverzorgster te werken in een kindertehuis. Ze ontfermt zich over het eenzame, teruggetrokken jongetje Teddy, die zich zo aan haar hecht, dat zij later als zijn gouvernante mee naar huis gaat. Het volgende deel *Gabi speelt het klaar* vertelt dan, dat Gabi er in slaagt om als gouvernante een stel moeilijke kinderen naar haar hand te zetten. Het gezin ondergaat een volslagen verandering, inclusief mevrouw, de lakse huishoudster en een koppige schimmel. Beide boeken munten niet uit door waarschijnlijkheid en zijn soms te zoetelijk. Toch nog wel geschikt te noemen. (p.dl. geb. f 2,95)

### Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- 8216 Het merendeel van de uitgaven in deze afdeling zijn, zoals gebruikelijk, meisjesboeken. Van *Margot Benary-Isbert* is

*Annegrete op Heiligenwald*. In Nazi-Duitsland van 1933 heeft de vijftienjarige Annegrete het allesbehalve gemakkelijk. Gelukkig weten haar ouders een plaats voor haar te krijgen in het internaat Heiligenwald, een kostschool waar jongens en meisjes een middelbare schoolopleiding krijgen zonder al te veel politieke inmenging. Het boek geeft een goed beeld van het enigszins Spartaanse kostschoolleven, dat door zijn methode van vrijwillige discipline de jongelui tot volwassenen vormt. Als Annegrete later in Freiburg studeert, verlooft zij zich met een vriend uit Heiligenwald. Zowel de romantiek als de sfeer van de tijd komen goed tot hun recht. Geschikt.

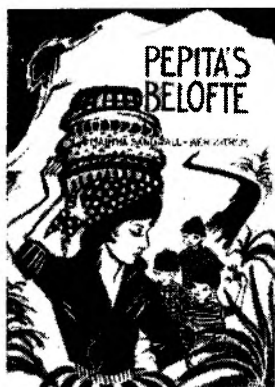
(geb. f 4,90)

*Leni Saris* schreef *En zo begon het*. Het begaafde ballet-danseresje Merel trekt al jong ieders aandacht door haar uiterlijk en temperament. Als 12-jarige wordt zij op straat gefotografeerd door een student, die daardoor in contact komt met Merel en haar familie. Na enige tijd verlooft hij zich met Merels zusje. Merel gaat in Parijs studeren en na vijf jaar is zij toech degene, die met de jongeman zal trouwen. Een romantisch verhaal met als ingrediënten: ballet, liefde en Parijs. (f 1,50)

Een warme aanbeveling verdient *Pepita's belofte* door *Martha Sandwall-Bergström*. Pepita, een jong Spaans meisje,

8217

8 18



heeft de huishoudelijke zorg op zich genomen voor een arm gezin waarvan de vader verdrongen en de moeder ziek is. Zij is erg gesteld op de oudste zoon Ramon, die als visser de karige kost verdient. Dan krijgt ze van een Amerikaan het aanbod om mee naar zijn land te reizen, maar als bij een stormramp alle bezit van het arme gezin verloren gaat, beseft Pepita dat zij hen niet in de steek mag laten. Ramon wint later een prijs in de voetbalpool en dan is ook een gelukkig huwelijk nabij. Een boeiend en positief boek. (geb. f 3,90)

8219

*Als ik jou niet had* door Harriët Hoppen bevat een aardige variant in de bekende meisjesromantiek. Liesbet en Agaath gaan na hun eindexamen HBS naar een Zwitsers kindertehuis om daar te werken en zich tevens te bekwamen in de Franse taal. De spontane Liesbet wijdt zich volkomen aan de hulpbehoevende kinderen en sluit vriendschap met een invalide jongeman. Als deze

sterft, is dat voor haar een zware slag, maar zij komt die moedig te boven. De stuggere Agaath raakt verliefd op een charmant heerschap, die later een hotelrat blijkt te zijn. Voor beide teleurgestelde meisjes wacht echter in Nederland een verloving met serieuze correspondentievrienden. Jammer dat terloops op luchthartige wijze de amourette van een getrouwde man wordt vermeld.

(geb. f 2,50)

8220

Veel matiger is *Weet wat je wilt* door Cok Grashoff. Het jonge, onevenwichtige onderwijzeresje Els weet niet wat ze wil, wanneer zij in gezelschap van haar verloofde in Duitsland een charmante student ontmoet, die haar het hof maakt. Pas als haar verloofde de relatie verbreekt beseft Els dat ze bij hem hoort. Dan komt alles bliksemsnel voor elkaar: in nog geen veertien dagen is het paar getrouwd. Het gegeven is wat onwaarschijnlijk uitgewerkt. Het verhaal is aanvankelijk langdradig en de romantiek

(Adv.)

## JAPIE EEN PIEPJONG ENGELTJE

door Sebastiaan

illustraties van Babs van Wely

Een spannend en goed geschreven verhaal van een klein jongetje dat in de hemel komt en daar van alles meemaakt, gevoelig geschreven. **Zeer geschikt als cadeau voor eerste communicantjes!**

prijs f 2,50.



Uit de recensies: ...heel begrijpelijk voorgesteld en enig verteld. Dagblad Noord Limburg

U hebt een mooi boekje geschreven, Sebastiaan! U laat de kleinen lachen en ontroert ons grote mensen... Hans van Zijl in Haarlems Dagblad

...Het verhaal is leuk, zeer begrijpelijk en de druk is prettig voor beginnertjes, van harte aanbevolen... Katholiek Schoolblad

Vol humor is het door Sebastiaan geschreven boekje: Japie een piepjong engel-tje! Babs van Wely illustreerde het met flair... Brabants Dagblad

In iedere boekhandel verkrijgbaar.

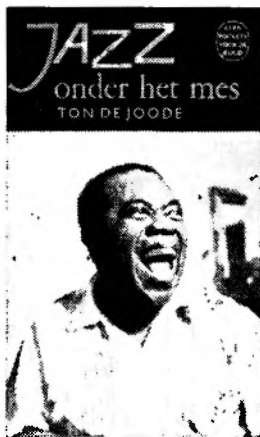
**UITGEVERIJ H. J. DIEBEN N.V. - DEN HAAG**

- 8221 sneuvelt in de nuchterheid. (geb. f 2,50)  
*Carry heeft altijd wat*, zo vertelt *Margo Driebergen*, want de zestienjarige Carry heeft het moeilijk met zichzelf en daardoor wil het ook op school niet vlotten. Ze blijft zitten en in de daarop volgende vakantie die ze bij haar grootouders doorbrengt, gaat ze veel dingen anders zien. Bovendien komt er een goede vriend in haar bestaan de wereld een andere kleur geven. Een vlot geschreven boekje, waaraan enige diepgang meer waarde had kunnen geven. (geb. f 2,50)
- 8222 *Jacques Melis* schreef *Sprookjesprinses*. Twee zusjes die samen een modemagazijntje beheren, krijgen een onverwachte erfenis. Zij besluiten met dit geld de wijde wereld in te gaan. In Parijs wordt de jongste aangezien voor een filmster, accepteert meteen deze rol en maakt een nieuwe film waar iedereen in zwijmelt. Vlot vinden beide meisjes daarna hun sprookjesprins. Er valt weinig goeds te zeggen van dit opgeschroefde verhaal, dat speculeert op de meest oppervlakkige wensdromen van teenagers. Het irreële, slecht gecomponeerde boek kan men moeilijk anders dan ongeschikt noemen. (geb. f 4,50)
- 8223 Hetzelfde geldt voor *Szösi* door *Márta Gergely*, ofschoon dit boek met duidelijk talent geschreven is. Szösi is een kind van gescheiden ouders, achteruitgezet, verongelikt en verlaten. De gebeurtenissen spelen zich dan verder af in Budapest tijdens de oktober-revolutie. Zonder duidelijke politieke uitspraken te doen, verwingt de auteur deze tragische gebeurtenissen naar de communistische gezichtshoek: er is geen sprake van revolutie, maar van 'onlusten', er zijn geen vrijheidsstrijders, maar 'herrieschoppers' en 'plunderaars'. Het effect van deze sluipende propaganda mag niet onderschat worden zodat de uitgave besliste afwijzing verdient. (geb. f 6,90)
- 8224 *Mary Dekker* vertelt in *Het hart in Sunny Hill* over Rell, de zoon van een schatrijke Australische schapenfokker, die tijdens een bezoek aan Nederland een ontmoeting heeft met Hanneke, dochter van zeer eenvoudige ouders.

Hun jonge liefde moet vele moeilijkheden overwinnen, maar er wacht een gelukkig einde. Het boek is boeiend geschreven. Jammer dat de geschetste situaties dikwijls wat overdreven aandoen. Toch kan de inhoud heel wat meisjes stof tot nadenken geven. (geb. f 4,90)

*Ton de Joode* nam de *Jazz onder het mes* en vertelt op bevattelijke wijze de geschiedenis daarvan. Hij heeft zijn verhaal opgesmukt met reportage-gedeelten die voor de jeugd aantrekkelijker zijn dan abstracte bespiegelingen. Er wordt aandacht gewijd aan jazz in Nederland, Engeland, Frankrijk, en andere landen. Ook de modernste ontwikkelingen na 1960 worden besproken. Omdat tevens

8225



een, — overigens zeer gezond — oordeel wordt gegeven over nevenverschijnselen als snobisme, massahysterie en doping lijkt het boekje eerder geschikt voor zestienjarigen dan voor de leeftijd (12 jr.) die de uitgever vermeldt. (f 1,50)

En tenslotte dan toch nog één uitgave in deze afdeling, die zich speciaal tot de jongens richt: *Jumper de hengst van Kabansk* door *Nicholas Kalashnikoff*. Een Siberisch paard weet aller harten te veroveren, eerst met zijn jeugdige charme, dan met zijn instinctieve meeleven, vooral tijdens bloedige oorlogsperiodes. Door een gelukkig toeval komt hij tenslotte

8226



op de boerderij van zijn jeugd terug. Dit paardeleven wordt goeddeels van binnenuit beschreven en daarom dringt zich een vergelijking op met de boeken van Curwood. Deze blijken spannender en warmbloediger. Ten dele is dit verklaarbaar, doordat de schrijver zich heeft willen houden aan de historische werkelijkheid, want Jumper heeft echt bestaan. Het boek is overigens goed geschreven en kan voor paardenliefhebbers van een jaar of zestien boeiende lectuur betekenen. Voor jongeren lijkt het minder geschikt, zowel om details inzake geboorte en bronst, als om de vreemde-naieve bespiegelingen over zonde.

(geb. f 5,90)

## SPROOKJES-, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN

- 8227 De onuitputtelijke fantasie van *Lea Smulders* leverde 41 korte verhaaltjes en versjes op onder de titel *...En tóch zijn er kabouters*. Een heerlijk voorleesboek voor ouders, die hun kind nog niet uitsluitend met televisie willen afschepen. Warm aanbevolen. (geb. f 3,95)
- 8228 *Jella Lepman* en *Hansjörg Schmitthenner* verzorgden de bundel *Als het weer donker wordt...* Het is een verzameling sprookjes uit vele landen. Er is voldoende variatie, er zijn geestige vondsten en de tekst laat zich doorgaans gemakkelijk lezen. Mede om de aardige illustraties is dit boek geschikt. (geb. f 4,25)
- 229 Goed is ook *Als het weer feest is...* door *Thea Wamelink*; voor knutselgrage vingers 'n gezellige bundel met goed bruikbare ideeën en praktische wenken voor verjaardagen van kleine en grote kinderen, voor moeder- en vaderdag, voor de feestdagen van het jaar. Naast enkele nodige voorbeelden maakt de schrijfster ruim baan voor eigen fantasie en zelfwerkzaamheid. Jammer is alleen dat het Kerstfeest slechts als surprisefeest wordt vermeld. (geb. f 4,90)
- 8230 *Het groot sprookjesboek* door *René van Walcheren* naverteld is ook wel geschikt te noemen. Er is een keur van 42 sprook-

jes, waarbij alle bekende. Soms wijkt de vertelling iets af van de gangbare vorm. Een enkele maal komt ook het griezelige wel sterk naar voren. De tekst van enkele Oosterse sprookjes lijkt haast letterlijk ontleend aan 'Karavaan' van Hauffman. Een bruikbare uitgave op slecht papier. (geb. f 2,95)

## BOEKENWEEK 1963

### DE MUZEN EN EUROPA

*Prof. G. Stuiveling* stelde onder de titel *De muze en Europa* een verzenbundel samen, 41 gedichten bevattende van 41 Noord- en Zuidnederlandse dichters. Elk gedicht kreeg een tekening mee van Lotte Ruting als illustratie.

Een bepaalde volgorde of groepering valt in de bundel niet te onderkennen, of het moest die van de leeftijd der dichters zijn, maar dan niet konsekvent volgehouden. Het literair-historisch bereik gaat van J. H. Leopold tot en met J. Bernlef, van klassiek tot experimenteel. Het gemiddelde niveau is goed, grote verrassingen zijn er weinig; de Vlamingen slaan een goed figuur. Het boekje sluit met 'Personalía' omtrent de auteurs; de summier biografische gegevens zijn soms onnozel en de bibliografische onvolledig. De tekeningen zijn over het algemeen slap. (f 0,90)

drs. L. van den Ham

## BOEKEN VOOR DE GROTE DAG 1963

Om de keuze van een passend communiegeschenk te vergemakkelijken publiceert de Nederlandse Bond van Katholieke Uitgevers ook dit jaar weer een Lectorwijzer voor Eerste Communie en Plechtige Hernieuwing der Doopbeloften. Een exemplaar van de catalogus, die circa 100 titels bevat, is gratis verkrijgbaar bij de Stichting Idil te Tilburg.

# BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

<b>Attanasio, D.:</b> Spaghetti zoekt een baantje (Standaard-Bkh.), 32 p. — VIb	8188
<b>Bakker, M.:</b> Avonturen bij de hoge brug (Kluitman), 160 p. — VIa, J	8205
<b>Benary-Isbert, M.:</b> Annegrete op Heiligenwald (W.-Friesl.), 213 p. — V, M	8216
<b>Blom, T.:</b> Doe je mee, Paul? (Van Goor), 128 p. — VIa-b, JM	8210
<b>Bomans, G.:</b> Het locomotiefje (Lanteern), 24 p. — VIc •	8181
<b>Bomans, G.:</b> De ontevreden vis (Lanteern), 24 p. — VIc •	8180
<b>Buckeridge, A.:</b> Jennings, het zwarte schaap (Spectrum), 192 p. — VIa, J	8203
<b>Clewes, D.:</b> De winkel van Roel en Karin (Spectrum), 128 p. — VIc	8170
<b>Craenhals, F.:</b> Alarm in Hollywood (Standaard-Bkh.), 30 p. — VIa-b	8208
<b>Cramer-Schaap, D. A.:</b> Telemachos de zoon van Odysseus (Hollandia), 180 p. — VIa	8193
<b>Dekker, M.:</b> Het hart in Sunny Hill (Callenbach), 191 p. — IV-V, M	8224
<b>Dreux, D.:</b> De modderjongens (Arbeiderspers), 222 p. — VIa	8197
<b>Driebergen, M.:</b> Carry heeft altijd wat (Kluitman), 160 p. — V, M	8185
<b>van Duijsen Stomps, M.:</b> „Ha! Die Barbara!” (Kluitman), 127 p. — VIb, J	8185
<b>van den Eerenbeemt, R.:</b> Een huis vol plezier (Kluitman), 128 p. — VIb	8187
<b>Farley, W.:</b> Black, de zwarte hengst, terug op de renbaan (ten Brink), 192 p. — VIa, J	8202
<b>Farley, W.:</b> Bonfire, Black's tweede zoon, in de drafspor (ten Brink), 190 p. — VIa, J	8201
<b>Funcken, L., en F. Funcken:</b> De magische drank (Standaard-Bkh.), 32 p. — VIa-b	8207
<b>Funcken, L., en F. Funcken:</b> Storm over de Far-west (Standaard-Bkh.), 32 p. — VIb, J	8191
<b>Gergely, M.:</b> Szöszi (Pegasus), 228 p. — V <sup>o</sup> , M	8223
<b>Grashoff, C.:</b> Weet wat je wilt (Kluitman), 160 p. — V, M	8220
<b>Grinon, J.:</b> Van een jongetje dat een stekje was (W.-Friesl.), 89 p. — VIb	8184
<b>ter Haar, J.:</b> Hallo, Tuffy (Van Holkema & W.), 80 p. — VIc	8177
<b>ter Haar, J.:</b> Tuffy heeft haast (Van Holkema & W.), 80 p. — VIc	8178
<b>ter Haar, J.:</b> Tuffy op verre reizen (Van Holkema & W.), 79 p. — VIc	8179
<b>Hildebrand, A. D.:</b> Harry en Kwartje op aarde (H. Meulenhoff), 160 p. — VIa, J	8206
<b>Hoppen, H.:</b> Als ik jou niet had (Kluitman), 160 p. — IV-V, M	8219
<b>Jongejan-De Groot, C. Th.:</b> Greetje-Margriet wordt Margriet (Callenbach), 189 p. — VIa, M	8212
<b>de Joode, T.:</b> Jazz onder het mes (ten Brink), 144 p. — IV-V (V), JM	8225

Kalashnikoff, N.: Jumper de hengst van Kabansk (Van Holkema & W.), 200 p. — IV-V, J	8226
Kretzer-Hartl, A.: Gabi speelt het klaar (B. Gottmer), 116 p. — VIa, M	8215
Kretzer-Hartl, A.: Gabi ver van huis (B. Gottmer), 119 p. — VIa, M	8214
Laan, D.: Pinkeltje en de raket (Van Holkema & W.), 176 p. — VIc	8176
Lepman, J., en H. Schmitthener: Als het weer donker wordt (Spaarnestad), 104 p. — VIc	8228
Lomask, M.: Het spookhotel (Spectrum), 160 p — VIa-b, JM	8209
Macherot, R.: Op speurtocht met kolonel Clifton (Standaard-Bkh.), 32 p. — VIb	8189
Macherot, R.: De terugkeer van Chlorophyl (Standaard-Bkh.), 32 p. — VIb	8190
May, K.: Van Bagdad naar Istanboel (Spectrum), 352 p. — VIa, J	8199
May, K.: Winnetou en de goudzoekers (Spectrum), 256 p. — VIa, J	8198
Melis, J.: Sprookjesprinses (W.-Friesl.), 186 p. — IV-V°, M	8222
Meyler, H. S. R.: Het zwarte pieten boek (Bezige Bij), 48 p. — VIb-c	8183
Mitgutsch, A.: Nico vindt een schat (Nijgh & Van D.), 28 p. — VIc	8175
Nörgaard, P.: Leontien in Afrika (W.-Friesl.), 76 p. — VIa-b, M	8213
Sandwall-Bergström, M.: Pepita's belofte (W.-Friesl.), 140 p. — V, M •	8218
Saris, L.: En zo begon het (W.-Friesl.), 160 p. — V, M	8217
Schermelé, W.: Bram en Brom bij dokter Pil (Goede Boek), 27 p. — VIc	8171
Schermelé, W.: Bram en Brom roepen de brandweer (Goede Boek), 28 p. — VIc	8172
Schermelé, W.: Ronnie en de groene draak (Goede Boek), 56 p. — VIc	8173
Schermelé, W.: Ronnie en de wonderspiegel (Goede Boek), 57 p. — VIc	8174
Schreiber, H.: De witte Indianen (Van Goor), 164 p. — VIa, J	8200
de Ségur, C.: Ezeltje Cadichon (Van Goor), 96 p. — VIb-c	8182
Severn, D.: Het sprookjesbeest (Spectrum), 96 p. — VIb-c, JM	8186
Smulders, L.: ...En tóch zijn er kabouters (Cantecleer), 128 p. — VIc	8227
(Stuiveling, G.): De muze en Europa (Ver. ter Bev. v. d. Bel. des Bkh.), 96 p. — V	8231
Symonds, D. M.: De brief van de prins (Verkenner), 159 p. — VIa, J	8196
(Velthuis, M.): Versjes die wij nooit vergeten (Van Goor), 48 p. — VIc	8169
Vernooy, F.: Johnny Peters en het spook van Dunro-Castle (Kluitman), 160 p. — VIa, J	8204
van Walcheren, R.: Het groot sprookjesboek (Tijl), 318 p. — VIb, JM	8230
Wamelink, Th.: Als het weer feest is... (Spaarnestad), 96 p. — VIa en b	8229
Wayne, J.: Toen het plafond naar beneden kwam (Arbeiderspers), 189 p. — VIa, JM	8211
Wilkeshuis, C.: Babo de krijgsolifant (Van Goor), 120 p. — VIa-b, J	8194
Wilkeshuis, C.: Patava de holenjongen (Kluitman), 160 p. — VIa en b, J	8192
de Zeeuw J.Gzn., P.: De hamer van Hein Haksteeg (Callenbach), 94 p. — VIa-b, P	8195

## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermogt te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwalificatie	recensie-nummer*	MK	EE
Bernlef, J.: De overwinning (Querido f 2,90 i) De jeugdherinneringen van een onaangepaste jongeman verklaren zijn opstand als rekrut.		IV	17.871	6	8
Berto, G.: Gods werken (J. M. Meulenhoff f 1,75 i) Oorlogsnovelle. De menselijke onmacht protesteert tegen rampen die God toelaat.		III	17.872	2	6
Bulthuis, R.: Nocturne der zeven spinnen (Stols f 4,90) Raamvertelling in fijn proza. Hoofdmotief: de toverkracht der verbeelding.		V	18.031	5	8
Claus, H.: De koele minnaar (Bezige Bij f 4,50 i) Claus kan niet zingen van mooi weer als hij puinhopen ziet. In heel zijn oeuvre zoekt hij 'naar het zuivere, het wezenlijke, het oorspronkelijke, het menselijke, dat in de rommel verloren is gegaan'. Met meesterhand tekent hij in deze roman de voosheid van die toch zo 'fascinerende' film- en theaterwereld, waarin het Italiaanse sterretje Jia verkommert, en haar liefde voor de Vlaming Edward omgebracht wordt. Er is weinig uitzicht, nauwelijks hoop, slechts een enkel moment van troost. Een somber, maar eerlijk boek.		III	17.886	4	6
					drs. E. L. Janssen
Eggink, C.: Een Rotterdams kind en andere ontmoetingen (J. M. Meulenhoff f 4,50 i) Een jeugdherinnering, verder reisimpressies. Nuchter, maar toch sympathie oproepend.		IV	17.895	8	9
de Pillecyn, F.: De soldaat Johan (Centr. Uitg. f 4,90) De boer geworden strijder komt op voor het recht, in het feodale Vlaanderen (15e eeuw).		IV	18.126	5	8
Slauerhoff, J.: Het lente-eiland (Nijgh & v. D. f 2,95) Uitstekende staten romantische vertelkunst, vooral in de Chinese verhalen.		III-IV	18.146	6	8
Tolstoj, L. N.: Hadji Murad (H. Meulenhoff f 1,50 i) Het gewetensconflict van de Kaukasische aanvoerder. Historisch décor (± 1850).		IV	17.982		8
Wolff, B., en A. Deken: De historie van Mejuffrouw Sara Burgerhart (Wereldbibliotheek f 4,90 i) De levendige roman in brieven boeit nog steeds. Helaas te spaarzaam geannoteerd.		V	18.178	5	9

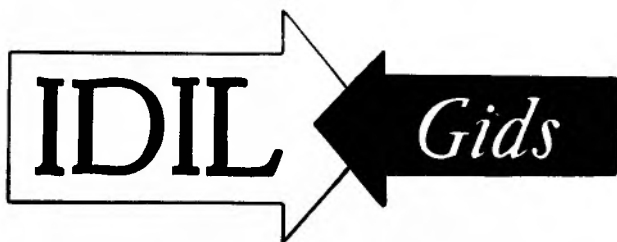
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. \*) Deze nummers zijn opgenomen in Idil-Tijdingen.

APRIL 1963

JAARGANG XIV

NUMMER 9



VOOR

JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG

IN OPDRACHT VAN

HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR

ONDERWIJS EN OPVOEDING

TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

JAN KLEIN

*Recensies 8232-8305*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.  
 Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## INHOUD

	pag.
Kroniek van jeugdlectuur . . .	119
Populair-wetenschappelijke lectuur voor de jeugd . . .	126
Herdrukken vragen uw aandacht . . . .	128
Bibliografisch register . . . . .	129
Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .	132

### VERKLARING DER TEKENS

VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

V I = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J)P.

IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Veronderstelt voldoende levensinzicht.

III = VOORBEHOUDEN LECTUUR  
 Lectuur voor geestelijk volwassenen.

◦ = Pedagogisch niet verantwoord.

◦◦ = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.

• = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.

N = Storend neutraal.

K = Kommunistisch; Marxistisch.

T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.

H = A-godsdienstig humanistisch.

Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.

Ma = Materialistisch.

Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.

Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch, positief.

P = In protestantse geest.

† = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

8232 *Dick Bruna* heeft een viertal grappige  
8233 kleine boekjes verzorgd, waarin bij sim-  
8234 pele, grofflijngige tekeningen versjes van  
8235 telkens vier regels zijn gevoegd. Tekst en  
platen zijn sober en ad rem, zodat men



er zeker van kan zijn, dat zij de kleuters  
zullen aanspreken. *Circus* toont een uit-  
stapje naar een circus, waar van alles te  
zien is: aap, olifant, clown, enz. *Het ei*

vertelt van een eendje, dat uit zijn ei  
kruipt en door andere dieren wordt ge-  
holpen. *De Koning* wordt in felle kleu-  
ren afgebeeld in het derde deeltje. Dat-  
zelfde gebeurt met *De vis* in het laatste  
deel. Stuk voor stuk aardige boekjes,  
leuk om bij te vertellen. De eenvoudige  
rijmpjes zullen bovendien door de klein-  
sten gemakkelijk onthouden kunnen wor-  
den. Met alle plezier aanbevolen.

(p. dl. gec. f 2,50)

Wil men *Geertje op de 'Karin'* door *Cok*  
*Grashoff* volledig kunnen volgen, dan  
mag men wel eerdere delen uit de Geert-  
je-serie gelezen hebben. Ditmaal gaat het  
meisje met oom, tante en alle andere  
huisgenoten heerlijk op vakantie in Zuid-  
Frankrijk. Oom Sven en het negerjon-  
getje Pinky nodigen hen uit op hun  
jacht, dat in de haven van Antibes ligt  
en daarmee beginnen enkele vreemde  
avonturen. Het is beslist een gezellig  
meisjesboek, maar zoals gezegd: het laat  
zich niet gemakkelijk afzonderlijk lezen.

(f 1,75; geb. f 2,50)

Onder de titel *Huis Muis Mannetje*  
schreef *Lea Smulders* drie verhalen over  
verschillende onderwerpen: een huisje  
dat van een toverfee voetjes krijgt; een  
muizenechtpaar waarvan het vrouwtje

8236

8237

steeds maar wil verhuizen; een krantenbezorger wiens kranten door de wind worden weggeblazen, zodat het hele dorp van nieuws verstoken blijft. Fantasie en werkelijkheid zijn op speelse wijze met elkaar vermengd. Jammer van het lelijke papier. (geb. f 3,90)

8238 Van *Rosemary Garland* is het kostelijke verhaal *Emmeke's kleine bos*. Met grote toewijding heeft Emmeke achter de tuin



een klein bos gekweekt. In de vijver huist Jason de salamander en Toby de pad. Op een kwade dag wordt de grond omgepaald: er komt een nieuw huis. Zelfs de pasgesloten vriendschap met het zontje van de nieuwe eigenaar zal de bedreiging niet kunnen keren. Maar dan blijkt dat er een bron opwelt, midden in het vijvertje. Dempen heeft dus geen zin. Zo blijft het bos behouden voor Emmeke en vriend Karel. Een zeer geslaagd boek, dat een warme aabeveling verdient.

(f 1,25)  
8239 *Witte vindt een zwarte vriend*, zo vertelt *Ans Muiderman*. De sneeuwpop wordt uitgenodigd voor een nachtelijk feest bij de Winterkoningin. Hij wordt afgehaald

met een arreslee en onderweg passeren ze de zielige vogelverschrikker. Gelukkig mag die ook mee en het wordt een prachtig feest met één zwarte man tussen de sneeuwpoppen. Dit aardige sprookje is misschien iets te moeilijk voor de kleintjes om zelf te lezen. Het laat zich echter heel goed voorlezen.

(f1,—; geb. f 1,50)  
Een geestig boek schreef *Otfried Preussler* over *De kleine heks*, die door de oudere collega's verjaagd werd omdat ze te jong was om een goede heks te zijn. Een jaar later mag ze heksenexamen komen afleggen. Maar zij tovert uitsluitend goede dingen: ze helpt een sprokkelvrouwtje aan hout; verandert de boze boswachter in een bereidwillige man; betovert de bloemen van het bloemenmeisje dat dan ineens veel meer verkoopt, enzovoort. Zij goochelt zelfs een brandstapel van de bezems en spreukenboeken der oude heksen en tovert hun de kunst af. Aan kinderen rond de acht jaar kan men dit amusante verhaal dat bovendien spannend is verteld, van harte aanbevelen. (f 1,25)

*Ik ben ik*, zei de kat door *A. van der Zwet* zou men de autobiografie van een kat kunnen noemen. Minet vertelt de vele gebeurtenissen uit een dierenleven van geboorte tot oude dag. Door de merkwaardige manier waarop een en ander verteld wordt, doet het boek een beetje onwezenlijk aan. De tekeningen zijn uitstekend. De kinderen zullen aan het geheel toch wel hun plezier beleven, al is de slotindruk matig. (f 2,25)

### *Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen*

*Patrica Lynch* beschrijft hoe de familie *Ryan* *Eindelijk een huis* vindt. Zij betrekken na veel omzwervingen een stenen hut, die zij als hun tehuis inrichten. Vader gaat elders werk zoeken. Moeder maakt het thuis intussen zo gezellig en maakt zoveel nieuwe vrienden dat besloten wordt, voortaan het zwerven op te geven. Een fris verhaal, waarin de



- mensen iets braver worden voorgesteld dan zij werkelijk zijn. (f 1,50)
- 8243 Vervolgens twee boeken van *Hans Peterson*. Een leeuw in huis verhaalt hoe de eenzame Ingvar op een avond een lief dier aantreft in de voortuin. Hij neemt het mee naar binnen en denkt nu een leuke hond te bezitten, al gedraagt het dier zich zonderling. Spoedig blijkt dat hier sprake is van een losgebroken leeuw! Het beest komt nog te hulp bij het betrappen van inbrekers, maar wordt dan toch weggehaald. Ingvar is vanzelfsprekend de gevierde man op school. De auteur heeft het gedachtenleven van de eenzelvige jongen knap weergegeven. Ouderlijke twisten, een gescheiden paar en enkele te moeilijke woorden beperken echter de geschiktheid van het boek. (geb. f 2,95)
- 8244 *Stina en Lars in de bergen* door dezelfde auteur kan daarentegen zonder voorbehoud worden aanbevolen. Met hun ouders zijn de 7-jarige Stina en de 9-jarige Lars op vakantie in een pension in Zwe-



den. Als de ouders voor zaken naar de stad zijn, verdwalen de kinderen en beleven bange avonturen in de besneeuwde bergen. Na twee dagen worden zij veilig thuis gebracht. Een charmant en stijlvol boek, dat een boeiende landschapsschildering in de avonturen verwerkt en met gezonde spanning is doortrokken. (geb. f 2,95)

- 8245 *Viola Wahlstedt* vertelt over *De verdwenen postzegel*, een uiterst kostbaar exemplaar dat door de zusjes Slänt zo maar

in een oude doos wordt gevonden. Daarmee zouden de geldzorgen van de familie meteen tot het verleden behoren. Maar wat een ontsteltenis, als de postzegel de volgende morgen spoorloos verdwenen is! Na veel piekeren en zoeken wordt de schat hervonden en nu kan moeder voor de nieuwe tweeling alles kopen wat zij maar had gedroomd. Een boeiend geschreven verhaal, waarin de goede gezinssfeer weldadig aandoet. (geb. f 2,95)

8246 *Hartger Menkman* doet een poging om het genie *Rembrandt* ook voor kleine kinderen dichterbij te brengen, langs biografische weg. Het leergierige kind zal zeker wel een en ander uit dit boekje kunnen opsteken over de grote meester. De tekst is echter weinig hedendaags en staat te lang stil bij Rembrandts kinder- en schooljaren, waarvan we niets weten en waarover we dan ook niet veel meer kunnen fantaseren dan de dromerij, de afkeer van leren, de harde vader, de zachte moeder, enz. Het matige werkje is geïllustreerd, maar het papier kon beter. (geb. f 3,20)

8247 *Het woonwagenkind* werd geschreven door *Annie Sanders*. Moeder is er eerst erg op tegen dat haar dochtertje Jopie vriendschap sluit met het moederloze woonwagenkind Truitje. Maar als ze dit kind beter leert kennen, wordt zij de weldoenster van dit arme gezin, zowel materieel als in godsdienstig opzicht. Een heel eenvoudig verteld verhaal, spelend rondom Kerstmis en in protestants milieu. (geb. f 1,—)

8248 Weinig opgetogen kunnen we zijn over *De wonderlijke uitvindingen van Professor Knapkop*, waarover *Wally Holzhaus* vertelt. Knapkop kan met behulp van carnometallium een levend mens in metaal veranderen. Zo wil hij van babies robots maken, „menchines”. Zijn pogingen tot kinderroof mislukken echter en hij gaat naar Amerika, waar hij zelf levende babies maakt, van poppen, gevuld met knankelsteen. Hij geeft hun groeipoeder in de melk en metalliseert ze. Aan een opstand van zijn eigen menchines weet de professor ternaauwernood te ontsnappen. Dit bizarre product van een

op hol geslagen fantasie toont weinig begrip voor humaniteit en zal de jonge lezers zeker doen huiveren. De silhouet-tekeningen zullen de griezels nog wat vermeerderen. Geen succes. (geb. f 3,90)

8249 Heel wat gezonder is het verhaal over *De vier uit het doktershuis* door *Ru Capel*. Als vader een caravan heeft gekocht maakt het vrolijke gezin gezellige tochten. Maar na een van die uitstapjes wacht hun een nare verrassing: in hun huis is ingebroken en vaders mooie horloge wordt vermist. Dank zij de oplettenheid van een van de kinderen wordt de dader echter spoedig gevonden. Een opgewekt familieverhaal met leuke illustraties door *Elly van Beek*. (f 1,50)

8250 *Jacqueline Mahuzier*, het oudste meisje van een Bretons-Parijse familie, brengt boeiend verslag uit van de tochten, die het hele gezin *Kamperend om de wereld* maakt naar Afrika, Australië en Canada. Haar plastische beschrijvingen, vooral van mensen en mensengroepen, zijn voortreffelijk. Tekenende details zijn scherp geobserveerd en in levendige volzinnen geordend. Jammer genoeg lijdt juist de inleiding van dit ongemeen boeiende boek aan zouteloze grapjes en een naieve familie-ijdelheid. Hopelijk zullen de jonge lezers zich hierdoor niet van deze lectuur laten afschrikken; deze heeft zo geweldig veel te bieden, ook nog een stukje intens beleefde katholieke godsdienst. (geb. f 3,75)

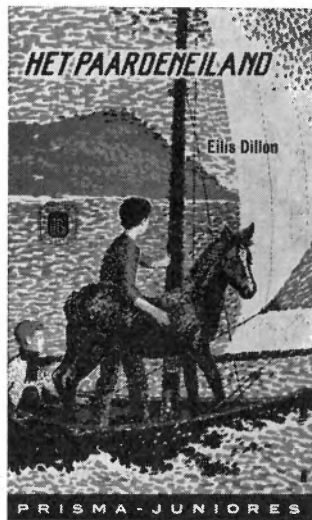
### Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

8251 Er is weer heel wat avontuur te koop in deze afdeling. Eerst *Ranger onmaskert de smokkelaars* door *Charles S. Strong*. De samojeed Ranger verveelt zich in zijn kennel, want hij is de wijde sneeuwvlakten gewend en hij treurt om zijn baas. Maar dan komt de dag dat hij, afgericht als politiehond, wordt ingezet in het havenwerk. Hij toont daar bijzondere kwaliteiten en vindt zijn oude baas terug. Samen gaan ze achter een smokkel-schip aan en na veel opwinding worden

de kapers onschadelijk gemaakt. Een spannend boek voor de jongens, al wordt wel iets te veel intelligentie aan de hond Ranger toegeschreven. (f 1,20)

*J. van Londen* vertelt, hoe een stel HBS-ers *Valse munters in het nauw* brengt. De jongens krijgen tijdens een valkantie aan de Loosdrechtse plassen een vals bankbiljet in handen en meteen gaan zij op speurtocht naar de verval-sers. Met nogal wat bravour en onwaarschijnlijk geluk zijn zij snel op het goede spoor en te juister tijd verschijnt de politie ten tonele. Terwille van de spanning moet de geloofwaardigheid veren laten en de conversatie van de jongelui is doorgaans opgeschroefd stoer. (f 1,50)

8253 Van veel grotere klasse is *Het paardeneiland* door *Eilis Dillon*. Danny en zijn vriend Pat wonen op een van de Ierse eilanden. Op een dag besluiten zij een



bezoek te brengen aan het Paardeneiland, waar volgens de overlevering nog wilde paarden leven. Hiermee begint een

reeks avonturen, die hun hoogtepunt vinden in een ontvoering en het oprollen van een bende paardedieven. Het verhaal komt wat traag op gang, maar boeit toch dadelijk door de beeldende taal. Er wordt een fraai beeld gegeven van het leven op de Ierse eilanden. Geleidelijk neemt ook de spanning toe. Het geheel is alleszins een aanbeveling waard. (f 1,25)

8254 *Door oerwoud en steppe*, geschreven door *Rex Gutridge*, is een pittig jongensboek dat duidelijk toont over welk enorm uithoudingsvermogen men in het begin van de vorige eeuw moest beschikken om de gevaren van woestijn en oerwoud te kunnen overleven. Een zestienjarige jongen trekt met een Zoeloe wekenlang naar het Noorden om medicijnen te halen tegen de gele koorts. Avonturen in overvloed, die alle bevredigend aflopen. Een goed boek. (f 1,20)

8255 *Herman H. Koch schreef over Marius Blok bij de Tommies*. Toen in september 1944 het Engelse leger Arnhem naderde, kon de 16-jarige Marius niet langer rustig thuis de komst van de bevrijders afwachten. Hij voerde verschillende gevaarvolle opdrachten uit voor een verzetsgroep en voegde zich later als tolk bij de Tommies. Het is een onderhoudend verhaal geworden, maar minder juist lijkt het, om aan de jeugd het oorlogsbedrijf als interessante sensatie voor te stellen. Dit gebrek aan diepgang vermindert de waarde aanmerkelijk. (geb. f 3,90)

8256 *Maria Jacques* bracht een spannend geschiedkundig verhaal, getiteld *Wolven huilen in Konstantinopel*, waarin een Bizantijnse en een Germaanse jongen de belegering van de stad meemaken. Hun kans om tevoren te ontsnappen hebben zij voorbij laten gaan. Tijdens de plundering vluchten zij zwemmend en worden door een voorbij varende boot opgepikt. Goed geschreven en met geslaagde sfeer-tekening. Een bezwaar is dat de Germaanse Herman soms te veel als supermens verschijnt. Een betere karaktertekening had het boek op een hoger peil kunnen brengen. Geschikt. (geb. f 3,75)

*Op zoek naar Peter* door *Britt G. Hallqvist* is een origineel en afwisselend verhaal. Terwijl hun pleegouders denken dat Raili en Pavo bij een vriendin logeren, liften de kinderen door het land, op zoek naar hun broer Peter. Ze beleven allerlei avonturen, maar keren zonder resultaat huiswaarts. En daar vindt Pavo op een avond onverwacht de gezochte Peter in zijn bed. Kinderen rond de elf jaar zullen het boek graag lezen. Jammer is wel, dat de rol van de vader van de kinderen zo vreemd 'is uitgevallen: Peter is namelijk op zwerftocht door het land, omdat de drankzuchtige vader hem mee in het ongeluk wilde storten. (geb. f 2,95)

*Piet Prins* schreef een drietal verdienstelijke boeken over een jonge Papoea, die langzaam vanuit het heidendom zich tot het christendom wendt. In *Wambo de jonge Papoea* wordt de knaap door een vijandige stam gevangen genomen, die wraak komt oefenen voor een sneltocht. Dit eerste deel eindigt met de vlucht van Wambo uit het mannenhuis, waarin hij zit opgesloten. *Wambo de zwarte zwerfer* vertelt dan hoe de jongen tracht de zendelingenpost te bereiken. Het wordt een zware tocht. Hij leeft van de dieren die hij vangt en moet zich bovendien ontdoen van grimmige achtervolgers. Maar hij bereikt de blanke nederzetting. *Wambo vindt het geluk*, tenslotte, vertelt hoe de jonge Papoea als pleegkind wordt aangenomen door de zending. Samen met de blanken gaat hij op zoek naar zijn verloren zusje. Langzaam ook groeit zijn geest naar het christelijk geloof. Deze trilogie heeft meerdere kwaliteiten: een schat aan interessante informatie over het leven van de Papoea's, een duidelijke intrige en een positieve strekking. De stijl zou men zich soms wat soepeler wensen en gevoelige kinderen kunnen wellicht geschokt worden door het realisme in de beschrijving van sneltochten e.d. Alles bijeen echter een trits gezonde boeken. (p.dl. geb. f 5,20)

*Irene, hoe kun je!* door *Miek van Doorn* is een meisjesboek, zoals de titel al verdraagt. Daar de ouders van Betty tijdens

8257

8258  
8259  
8260

8261

- een negeropstand in Zuid-Afrika zijn omgekomen, komt het meisje voorgoed bij Irene in huis. Direct al voelt Irene zich op de tweede plaats gedrukt. Heftige jaloezie drijft haar tot lelijke dingen. Totdat op zekere dag haar ogen open gaan en zij de beste vriendin van haar ouderloos nichtje wordt. Een onderhoudend boek, waarin de zwart-wit tekening van de figuren echter tot oppervlakkigheid heeft geleid. Jammer dat het modewoord 'ergens' herhaaldelijk de tekst ontstiert. (geb. f 2,50)
- 8262 Vlot geschreven zijn de delen van de Lisabella-serie door *Ruth Willke*. Het hele Italiaanse stadje Ponzano raakt in opschudding als *Lisabella* voor haar werkgeefster geld naar de bank moet brengen en door rovers wordt overvallen. Het meisje wordt van diefstal verdacht en vlucht. Na heel wat avonturen echter worden de ware schuldigen opgespoord. Het verhaal is helaas enigszins onwaarschijnlijk en het sensationele element is overdreven.
- 8263 Het tweede deel draagt de titel *Lisabella en de schatgravers van Ponzano*. Nu gaat het gerucht dat de in deel I gearresteerde boeven ergens een schat verborgen hebben. Het blijkt allemaal op fantasie te berusten. *Lisabella*, die ijverig heeft meegeholpen bij het zoeken naar de schat stuit intussen toch op andere kostbaarheden zodat er een happy-end uit voort vloeit. Dit deel is lichtvoetig en geestig verteld. Het grote aantal Italiaanse namen en termen zal jonge lezeressen misschien afschrikken. Geschikt. (p.dl. geb. f 2,50)
- 8264 *Chris van Loon* beschreef de historische avonturen van *Tuan Glou*, een missionaris van de H. Familie, op een verkenningstocht dwars door Borneo. In het voortreffelijk gedocumenteerde en redelijk goed geschreven verhaal wordt het griezelen niet uit de weg gegaan. Evenmin in de overigens uitstekende tekeningen van Ben Horsthuis. Misschien had de moedige pater iets minder onhandig kunnen worden voorgesteld. Maar jongens met een beetje missie-interesse zullen van het interessante boek toch zeker kunnen genieten. Geschikt (f 1,90)
- In *Jacht op een sneeuwman* door *Chris Scheffer* vertelt de meester over de verschrikkelijke sneeuwman van de Himalaya. De jongens maken een kolossale sneeuwpop op de speelplaats en de volgende morgen is die weg, met achterlating van enorme voetafdrukken. Zelfs de politie komt er aan te pas om alle raadsels op te lossen. Zowel om het gegeven als de uitwerking een aardig verhaal. (f 2,20; geb. f 2,95)
- Piet Mortelman* leverde weer twee nieuwe delen voor de Jan Monter-serie. *Jan Monter en de reuzesprinkhanen* bedrijft science-fiction, als Uno-stad bedreigd wordt door horden sprinkhanen van drie meter lengte. Als alle bestrijdingsmiddelen falen, ontdekt oom Jonas het overheersershormoon, waarvan de dieren elkaar te lijf gaan en vernietigen. *Jan Monter ontvoerd* is eveneens een fantasieproduct, waarin de monteurs van het ruimtestation Delta spoorloos verdwijnen, inclusief Jan Monter. Er moet hevige strijd gestreden worden op een vreemde planeet, voor allen weer veilig thuis komen. De beide boeken zijn niet sterk geschreven en de intrige doet nogal krampachtig aan. Toelaatbaar. (p.dl. geb. f 3,75)
- De maandelijkse portie *Karl May* bestaat deze keer uit *Door het woeste Koerdistan*, waarin Kara Ben Nemsis reisavonturen beleefd in het nabije Oosten. De wantoestanden onder het Turkse wanbeheer anno 1875 komen goed tot uiting en de hoofdfiguur tracht op een wat eigengereide manier een levende verkonning van het christelijk geloof te zijn. Geschikt. (f 1,75)
- Jennie de wildebras* door *Dorothy Simpson* is een fris verhaal over het oudste meisje uit een arm vissersgezin. Jennie spaart voor het 'Boek der wijsheid', waarin zoveel wetenswaardigs staat dat dit haar het gemis van een middelbare schoolopleiding zal vergoeden. Maar zij staat haar spaargeld spontaan af om het nieuwe broertje te mogen behouden, dat anders bij een rijk familielid zou worden opgevoed. Een gezond boek, waarin ech-

ter de problematiek rond 'bewust ouderschap' boven het bevattingsvermogen van de jonge lezeressen zal gaan. (f 1,25)

8270 *John Maurice* schreef over *Het valse paspoort*, dat door twee Engelse jongens gevonden wordt en dat later aan een gevreesde spion blijkt toe te behoren. Er zijn heel wat spannende bladzijden nodig, voordat men de schurk in de kraag kan grijpen. Jammer dat de gebeurtenissen zo vlak verteld zijn en dat de druk zo klein is. (f 1,20)

8271 *Tijgerpatrouille zet door*, zo verhaalt *Showell Styles*, wanneer zij op een trektocht verdwaalt en terecht komt in een streek met onderaardse grotten. De padvindsters stoten daar op een bende, die ondergronds valse postzegels fabriceert. Natuurlijk zegeviert het recht en daarmee wordt een spannend avontuur be kroond. Onze jongens zullen het boekje zeker graag lezen. (f 1,20)

### Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

8272 *W. E. Johns* zorgde weer voor een nieuw Biggles-avontuur, namelijk *Biggles in de Oriënt*. De Engelsen verliezen in het Verre Oosten op raadslachtige wijze vliegers en machines. Men denkt aan nieuwe, onbekende wapens. Maar als Biggles ten tonele verschijnt, is de pret voor de Jappen snel verkeken. Een spannend boek in het bekende genre. (f 1,25)

8273 *Tussen eb en vloed* door *Leni Saris* is een minder geslaagde meisjesroman. Aan de zorgeloze jeugd van Terry van Rossum komt een einde als haar broertje, voor wie zij een buitensporige genegenheid voelt, invalide wordt. Terry verafschuwet de jongeman die het ongeluk zou hebben veroorzaakt. Zij dwingt deze schatrijke Philip, ervoor te zorgen dat de jongen door een Italiaanse chirurg geopereerd wordt. Dan keert het getij: de operatie slaagt en de haat tegen Philip verkeert in liefde. De geschiedenis bevat te veel onwaarschijnlijkheden om aannemelijk genoemd te worden. Te veel

valse romantiek en te weinig realiteit.

(geb. f 4,90)

*Tot weerziens, Marjoke!* door *Frouck van der Hoening*, is het vierde deel uit de Marjoke-serie. Het is moeilijk op zichzelf te lezen, maar in verband met de voorgaande delen is het een aardig boek. Marjoke gaat met een oom naar Zuid-Afrika en maakt daar een trip door de Kruger Wildtuin. Het verslag van deze tocht maakt de hoofdschotel uit van het verhaal. De stijl is ietwat wee, maar onze jonge meisjes zullen er zich wel mee amuseren. (geb. f 4,90)

De roep om lectuur voor de rijpere jeugd waarin de eigentijdse problemen gesteld worden, klinkt reeds lang. Men kan van *Vader neemt Nout* door *C. E. Pothast-Gimberg* in ieder geval zeggen, dat hiermee een poging in genoemde richting wordt gedaan. Cato, zestien jaar en boordevol puberteitsellende — zij schrijft die toe aan haar gescheiden ouders, vooral aan moeder met haar affaires — zakt voor de vierde hbs, vlucht van huis en werkt op een boerderij. Ze scheert meermalen langs het verlies van haar onschuld, maar vindt steun bij de boer. Zij komt tot bezinning bij haar vader, in een pensioen met de jongere zoon Nout. Een 'vriend' van haar moeder verleidt haar bijna en deze lustervaring opent Cato verder de ogen. Ze gaat zelfs medelijden met moeder krijgen, ontfermt zich over het onwettige kind van een leeftijdgenoot en mag tenslotte bij vader komen wonen, in een eigen huis. Geen normale tiener-ager-belevenissen. Verteld in Cato's ik-persoon en in een afgebeten stijl die de tiener-ager-taal van nabij tracht te volgen. Deze hakkende stijl maakt het lezen echter moeizaam. In beschermd milieu lijkt het boek ongeschikt, wegens lustbeschrijving en enkele sequensen. Voor reeds ervaren meisjes van 17 à 18 jaar kan het boek met zijn schone godsvertrouwen goede lectuur betekenen.

(f 4,20; geb. f 5,90)

*Als een meisje vrouw wordt* door *dr. Edith Kent* is over het geheel een uitstekend voorlichtingsboekje: biologische volledigheid, praktische psychologie der

8274

8275

8276

- seksen, gezonde gedragsregels. Heel jammer dat het masturbatievraagstuk door al te ruime tolerantie (de normale sexuelle bevrediging tot aan het huwelijk!) het werkje ongeschikt maakt om teenagers in handen te geven zonder deskundige toelichting. Als gids bij de voorlichting door goed onderlegde moeders met onderscheidingsvermogen is het echter heel bruikbaar. (geb. f 5,90)
- 8277 *Maartje en de praktijk* is het zesde deel van de Maartje-serie door *Jan de Vries* en *Margreet Reiss*. Maartje is nu al jaren getrouwd en moeder van een zoon en dochter. Samen met Piet werkt zij aan de opbouw van een nieuwe praktijk in een in aanbouw zijnde wijk. Dat Maartje nog steeds impulsief handelt, blijkt ook nu weer. Het wel en wee van het jonge doktersgezin wordt op frissere wijze en met meer humor beschreven dan de vorige delen te lezen gaven. (f 3,80; geb. f 4,90)
- 8278 *Zo'n klas als wij!* door *Gerdi van Rijs-wijk* vertelt de persoonlijke en gezamenlijke belevenissen van zeven vijfde klas hbs-ers. De kameraadschap en onderlinge verbondenheid van het clubje vormt een pluspunt. Daartegenover staat dat het verhaal aan de oppervlakte blijft en niet zonder onwaarschijnlijkheden is. Het zal toch wel enig leesplezier verschaffen. (f 1,50)
- 8279 Na een zwak begin wordt *Grote ster in kleine wereld* door *Annelies de Greeve* gaandeweg beter. Ingrid heeft als zangeres een mislukte radio-auditie achter de rug en besluit nu verpleegster te worden in een inrichting voor zenuwzieken. Het leefklimaat van haar collega's is laag bij de gronds. Maar Ingrid zet zich ten volle in, zodat het haar later moeite kost, haar zieken te verlaten om de stem van haar hart te volgen. Het boek is goed geschreven, maar komt toch niet tot grote diepgang. (geb. f 3,90)
- 8280 Vrijwel cliché is *Rozen rond het zomerhuis* door *Chinny van Erven*. Joke van de Heuvel ontvlucht haar ouderlijk huis omdat ze meent te houden van de man van haar zusje. Daarna volgen complexe liefdesverwickelingen met enkele jonge-  
lieden, totdat alles goed komt. Het boek is met vaart en humor geschreven, maar graaft niet diep. (geb. f 3,90)
- Janet Lambert* beschrijft hoe *Ginda in tweestrijd* staat tussen Paul die te strak en Page die te los is opgevoed. Zij helpt bij de heropvoeding van de een en bij de 'bevrijding' van de ander. De teenagers denken wel erg volwassen in dit verhaal, maar Amerikaanse zeden maken het boek interessant om te lezen. Het geheel heeft toch wel een positieve strekking. (geb. f 3,90)

## POPULAIR- WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD

- Walt Disney's wonderen der wereld* door *Jane Werner Watson* is met prachtige kleurenfoto's verlicht en geeft een indruk van talrijke landen op onze aardbol, met hun bijzonderheden, geschiedenis en tradities. Het is wel een vluchtige kennismaking, maar die zal bij de lezers interesse kunnen wekken voor de vele wonderen der wereld en hen er toe brengen, meer over al deze landen en volkeren te gaan lezen. (geb. f 6,90)
- 8283 *De Vogels*, waarover *Clara Hussong* schrijft, zijn voor een belangrijk deel Amerikaanse vogels. Sommige soorten komen ook in Nederland voor. De afbeeldingen zijn treffend, de tekst is goed verzorgd. Naïef moet men echter wel de bewerkning noemen, met zijn Nederlandse transcriptie van typisch Engelse onomatopoeën en daarvan afgeleide vogelnamen. De uitgave is van weinig belang voor wie de vogels in de natuur wil leren kennen. Slechts als kijkboek is het interessant en dan nog matig. (geb. f 6,90)
- 8284 *C. A. Burland* geeft in *De Egyptenaren* eenvoudige uiteenzettingen over Egypte en zijn bewoners, met de zeden en gebruiken zoals die uit de geschiedenis bekend zijn. De auteur is kennelijk geen egyptoloog hetgeen de talrijke onjuistheden verklaart: bijvoorbeeld dat des-

- tijds iedereen tijdens zijn leven zijn doodskist thuis zou hebben; het vermelden van emmers, die eenvoudig onbekend waren; het spreken over rok, waar schort vermeld moest worden; het doen schrijven met een pen in plaats van met een schrijfbriet. Stijl en illustraties zijn matig en ook de vertaling laat wel eens een steek vallen ('witgewassen' i.p.v. 'gewit'). Het boek haalt het vereiste niveau derhalve niet. (geb. f 4,50)
- 8285 Beter geslaagd is het boek van dezelfde auteur over *De Romeinen*. Dit pretentieloze boek zou men in handen kunnen geven van leerlingen der eerste klassen van gymnasia en lycea, als hulpmiddel bij de eerste lessen in oude geschiedenis. Het boek schetst Rome in de tijd van keizer Trajanus (98-117 na Chr.). Ter sprake komen: het huiselijk leven, de schone kunsten, onderwijs, sport, kleding, huizebouw, watervoorziening, godsdienst. Kortom geschikte informatie voor geïnteresseerde jongelui. (geb. f 4,50)
- 8286 Nadat deel I zich voornamelijk met de dierenwereld heeft beziggehouden, treden in *Door de wijde natuur*, 2e deel van *Rik Dierckx* de verschillende volkeren meer op de voorgrond. Er staan wetenswaardige bijzonderheden en verdienstelijke afbeeldingen in dit boek. Daarnaast echter valt het accent vrij dikwijls op het buitenissige, zodat soms de indruk van een rariteitenwinkel wordt gewekt. De uitgave is stellig wel geschikt te noemen als aanvulling op meer systematisch onderricht terzake. Als eerste kennismaking met deze onderwerpen lijkt het te willekeurig en te gezocht. (geb. f 6,90)
- 8287 Dan verscheen ook nog het zevende deel van *Zoek het eens op*, een serie die als encyclopedie wordt betiteld, maar feitelijk een bundeling is van opstellen over diverse onderwerpen. Evenals in de vorige delen is er hier geen systeem bespeurbaar, de behandeling blijft oppervlakkig en de illustraties zijn te zoet. Of schoon een en ander de jeugd zeker zal interesseren, kan men deze uitgave toch geen aanbeveling meegeven. (p.d.l. geb. f 16,50)
- John Lewellen en Irwin Shapiro* schreven 8288  
*De geschiedenis van de luchtvaart*. In een aantal korte hoofdstukken schetst deze kostbare uitgave de ontwikkeling van de luchtvaart van Icarus tot John Glenn. Het boek is Amerikaans georiënteerd, doch besteedt bewust aandacht aan hetgeen ook andere landen hebben bijgedragen. De beknopte documentatie is correct. De illustratie met tekeningen en foto's is zeer geslaagd. Het is een prijzige uitgave geworden, maar vormt dan ook een kostelijk geschenk voor geïnteresseerde jongens. (geb. f 14,90)
- 8289 Het tweede deel van *De rode draad* door *Fem Rijkse-Den Breeje* behandelt in grote trekken de kunstgeschiedenis vanaf het Romeinse rijk tot en met Michelangelo aan de hand van vele, ook minder bekende reproducties. De typering van tijdperken en personen is bij alle bondigheid bijzonder knap. De stofbehandeling inspireert de jeugd om dieper te kijken dan de uiterlijke verschijningsvorm van de kunst. Een werkelijke aanwinst, die alle aanbeveling verdient. (geb. f 14,90)
- 8290 *Het wonder van de wiskunde* door *Irving Adler* beklemtoont, aan de hand van vele uitstekende tekeningen en een eenvoudige tekst, de grote betekenis van de wiskunde voor het dagelijks leven. Het boek vormt een uitstekende poging om de wiskunde dichter bij de mensen te brengen; het is boeiend en zal ook degene die een hekel heeft aan schoolwiskunde, aanspreken. Jammer is alleen dat de tekst enige onjuiste verwijzingen bevat en dat woorden als oscilloscoop en mercator-projectie niet zijn verklaard. De hoge prijs zal waarschijnlijk voor velen bezwaarlijk zijn, maar de uitgave is toch werkelijk deze prijs waard. Zeer aanbevolen. (geb. f 22,50)
- 8291 *Herbert Pothorn* verzorgde *Het bonte Jeugdboek in kleuren*, waarin aan kinderen van ca. 9 jaar een beeld wordt gegeven van de wereld om hen heen: huizen, planten, dieren, sport, e.d. Allengs kan zo inzicht ontstaan in moeilijker begrippen als geschiedenis, aardrijkskunde, enz. De korte tekst geeft een goede inleiding op de platen, maar liefst zal een volwassene

het lezende en kijkende kind nog wat meer toelichting moeten geven. Enkele platen zijn voor onze kinderen te Duits: bijvoorbeeld de post, de stuwdam. Ook is de vertaler een enkele maal geslipt, 'witloof' i.p.v. witlof, 'meibloempje' i.p.v. lelietje-van-dalen. Maar overigens een prachtig boek, dat bij verstandig gebruik de hoge prijs ten volle verantwoordt.  
(geb. f 14,90)

## HERDRUKKEN VRAGEN

### UW AANDACHT

8292 *A. Hamaker-Willink* vertelt in *Dim van Dam* over een gezellige robbedeos van 6 jaar, Jan van Dam, die graag speelt met Kees en diens broertje Dim. Jan houdt zoveel van Dim, dat hij zijn hond ook Dim noemt. Als kleine Dim zoek raakt, speurt de hond Dim hem op. Een eenvoudig verhaaltje met eenlettergrepige woorden. Leuk geïllustreerd en duidelijke druk. (geb. f 1,75)

8293 Ook verscheen de achtste druk van *De sprookjes van Moeder de Gans* door *Charles Perrault* in een bewerking. Mooie uitvoering en fijne illustraties. De teksten zijn ongeschikt om aan de jeugd in handen te geven. Maar om het geheugen op te frissen van vertellende ouders is deze uitgave zeer geschikt. (geb. f 5,90)

8294



In *De grote tovenaars van Oz* door *Frank L. Baum*, wordt het sprookje bijna werkelijkheid. Doortje en haar onafscheidelijke hondje Toto gaan met de boswachter van blik, de vogelverschrikker van stro en de laffe leeuw om op een manier, die de fantasie van het kind zeker aanspreekt. De reis die zij samen maken om de grote tovenaars te bereiken is geestig beschreven. Niets dan lof voor

dit goed bewerkte boekje. (f 1,50)  
*Pas op, Swiebertje!* zegt *J. H. Uit den Bogaard*. De opgewekte zwerver *Swiebertje* probeert met zijn grappen en vallen op goedkope wijze aan de kost te komen maar stuit daarbij op de onverzettelijke veldwachter *Bromsnor*. De tekst, nauwelijks meer dan dialogen, doet bij de jeugd beroep op de herinnering aan de TV-serie. (geb. f 1,95)

*Luuk schiet uit zijn slof* door *Aafje Bruijn*, verscheen eerder onder de titel 'Luuk vindt vrienden'. Luuk voelt zich eenzaam bij oma, maar gelukkig vindt hij aansluiting bij een buurgezin. Als vader hertrouwt, krijgt Luuk weer zijn eigen thuis. Wel geschikt maar bepaald geen uitblinker. (f 3,—; geb. f 3,95)  
Ongetwijfeld tot veler blijde verrassing verscheen er een herdruk, bijna geheel in de originele stijl, van *Reizen en avonturen van Mijnheer Prikkebeen* door *J. J. A. Goeverneur*. Ook de hedendaagse jeugd zal zich stellig amuseren met de dulle avonturen van *Prikkebeen* en *Ursula*. Een aanbeveling zal nauwelijks nodig zijn!  
(geb. f 2,95)

*Veertien dagen op een ijsschots* door *S. Abramsz* is weer eens van stal gehaald en doet het nog wel. Drie vissers, vader en twee zoons, gaan bot klappen en drijven af op een ijsschots. Tenslotte worden ze gered, maar twee van hen bezwijken. De moderne jeugd, gewend aan sterkere avonturen, zal toch wel niet meer zozeer door dit boek worden aangesproken.  
(f 1,50)

*Max van Amstel* vertelt hoe een jongen uit Naarden bij de Spaanse terreur zijn vader verliest en dank zij zijn oom *De boodschapper van de Prins* wordt. Zo speelt hij zijn kleine rol in de belangrijkste wapenfeiten van die jaren. Hij wordt tenslotte soldaat en vestigt zich nabij Alkmaar waar hij een boeredochter lief heeft gekregen. Behoorlijk gedocumenteerd en verteld. Jonge lezers zullen minder genieten van enige lange beschrijvingen, van retorische stukjes, e.d. Ook lijkt de steeds terugkerende 'haat tegen Spanje' pedagogisch minder juist. (f 1,50)  
*J. P. Baljé* beschrijft in *De woonwagen-*



- tocht van 'The Travellers' hoe zes hbsers per woonwagen een trektocht maken van Amsterdam naar Vlissingen. Een van hen heeft tevens een geheime opdracht, maar onder weg blijken tegenstanders aan het werk te zijn. Later wordt duidelijk dat het allemaal maar een grap is. Het verhaal is wel amusant, maar toont tekenen van veroudering, o.a. in de beschrijving van streken en plaatsen. (f 1,50)
- 8301 De 14-de druk van *De hut van Oom Tom* door *H. Beecher-Stowe* geeft een uittreksel van de oorspronkelijke uitgave. Toch zal het boek door de warmmenselijke inhoud ook onze jeugd nog wel aanspreken. (f 2,20; geb. f 2,95)
- 8302 *Het postkantoor van Doctor Dolittle* door *Hugh Lofting* blijft een kostelijk verhaal. De dierenvriend wil in het land Fantippo van koning Koko een postdienst organiseren. Daartoe schakelt hij de dieren in, waarvan vooral de trekvogels bekwaam te hulp komen. Humor vol onmogelijkheden, op de meest aanvaardbare, reële wijze verteld. (f 1,50)
- 8303 Verdiend is ook de herdruk van *De kinderen van het woud* door *Kapitein Maryat*. Het verhaal speelt omstreeks 1650, wanneer Engeland zich in een burgeroorlog bevindt en de opstandelingen onder leiding van Cromwell zich verzetten tegen Karel I. De vier kinderen van de gestorven koningsgezinde kolonel Beverley worden door een knecht gered als hun kasteel in brand wordt gestoken. In het woud opgegroeid, leren zij zichzelf helemaal onderhouden. Wanneer de oudste groot genoeg is, voegt hij zich bij de troepen van de koning. Hun trouw wordt rijkelijk beloond. Een heerlijk avonturenboek voor jongens. (f 2,20; geb. f 2,95)
- Ook *De zwarte hertog* door *Norman Lee* zit vol romantiek en avontuur. Engelse spionnen in de Napoleontische tijd, waaronder een meisje, beleven de hachelijkste ogenblikken in het land van de vijand. Maar tenslotte weten zij toch aan alle gevaren te ontsnappen en veilig in hun vaderland terug te keren. Aan de voorkomende wreedheden mocht iets minder uitvoerige aandacht zijn besteed, maar overigens toch een geschikte uitgave. (f 1,20)
- 8305 Als laatste herdruk dan nog *Van Texel begon de victorie* door *Piet van As*. Dit boek beschrijft de opstand van het Georgisch bataljon tegen de Duitsers op het eiland Texel. Het verhaal is opgebouwd rond de jonge Nol Roeper, die in de voorste gelederen meevocht. Soms valt iets te veel nadruk op het avontuurlijke element, maar overigens geeft het boek een reëel beeld van de historisch werkelijkheid. Ook ouderen zullen het boek nog geboeid lezen. (f 1,50)

## BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

Abramsz, S.: Veertien dagen op een ijsschots (Veen), 159 p. — VIa, P .	8298
Adler, I.: Het wonder van de wiskunde (Zuid-Ned. Uitg.), 142 p. — V .	8290
van Amstel, M.: De boodschapper van de prins (Veen), 160 p. — VIa, J	8299
van As, P.: Van Texel begon de victorie (W.-Friesl.), 144 p. — V, J .	8305
Baljé, J. P.: De woonwagentocht van 'The Travellers' (Veen), 160 p. — VIa, J	8300
Baum, F. L.: De grote tovenaars van Oz (Veen), 160 p. — VIb, JM .	8294
Bruna, D.: Circus (Bruna), 26 p. — VIc . . . . .	8232
Bruna, D.: Het ei (Bruna), 26 p. — VIc . . . . .	8233
Bruna, D.: De koning (Bruna), 26 p. — VIc . . . . .	8234

Bruna, D.: De vis (Bruna), 26 p. — VIc . . . . .	—8235
Brujn, A.: Luuk schiet uit zijn slof (Van Goor), 120 p. — VIb-c . . . . .	—8296
Beecher-Stowe, H.: De hut van oom Tom (Van Goor), 120 p. — VIa, JM . . . . .	8301
Burland, C. A.: De Egyptenaren (Nijgh & Van D.), 94 p. — VIa . . . . .	8284
Burland, C. A.: De Romeinen (Nijgh & Van D.), 95 p. — VIa . . . . .	8285
Capel, R.: De vier uit het doktershuis (J. H. Gottmer), 144 p. — VIb . . . . .	8249
(Dierckx, R.): Door de wijde natuur 2 (Standaard-Bkh.), 112 p. — VIa . . . . .	8286
Dillon, E.: Het paardeneiland (Spectrum), 192 p. — VIa, J . . . . .	8253
van Doorn, M.: Irene, hoe kun je! (W.-Friesl.), 125 p. — VIa, M . . . . .	8261
van Erven, Ch.: Rozen rond het zomerhuis (W.-Friesl.), 149 p. — IV-V, M . . . . .	8280
Garland, R.: Emmeke's kleine bos (Spectrum), 96 p. — VIc . . . . .	8238
Goeverneur, J. J. A.: Reizen en avonturen van mijnheer Prikkebeen (Tijl), 78 p. — VIb-c, JM . . . . .	8297
Grashoff, C.: Geertje op de 'Karin' (Van Goor), 88 p. — VIc, M . . . . .	8236
de Greeve, A.: Grote ster in kleine wereld (W.-Friesl.), 178 p. — V, M . . . . .	—8279
Gutridge, R.: Door oerwoud en steppe (Verkenner), 160 p. — VIa, J . . . . .	8254
Hallqvist, B. G.: Op zoek naar Peter (H. Meulenhoff), 143 p. — VIa, JM . . . . .	8257
Hamaker-Willink, A.: Dim van Dam (Wolters), 25 p. — VIc . . . . .	8292
Holzhaus, W.: De wonderlijke uitvindingen van professor Knapkop (Ar- beiderspers), 184 p. — VIb-c, J . . . . .	8248
van der Hooning, F.: Tot weerziens, Marjoke! (La Rivière & V.), 168 p. — IV-V, M, P . . . . .	8274
Hussong, C.: Vogels (Helmond), 58 p. — VIa . . . . .	8283
Jacques, M.: Wolven huilen in Konstantinopel (Desclée), 114 p. — VIa, J . . . . .	8256
Johns, W. E.: Biggles in de Oriënt (Spectrum), 192 p. — V, J . . . . .	8272
Kent, E., dr.: Als een meisje vrouw wordt (Ruys), 130 p. — V°, M . . . . .	8276
Koch, H. H.: Marius Blok bij de Tommies (Arbeiderspers), 182 p. — VIa, J . . . . .	8255
Lambert, J.: Cinda in tweestrijd (W.-Friesl.), 156 p. — IV-V, M . . . . .	8281
Lee, N.: De zwarte hertog (Verkenner), 160 p. — V, J (VIa°, J) . . . . .	8304
Lewellen, J. en I. Shapiro: De geschiedenis van de luchtvaart (Bezige Bij), 94 p. — V . . . . .	8288
Lofting, H.: Het postkantoor van doctor Dolittle (Arbeiderspers), 172 p. — VIb . . . . .	8302
van Londen, J.: Valse munters in het nauw (Kluitman), 160 p. — VIa, J . . . . .	8252
van Loon, Ch.: Tuan Glou (Zwijsen), 108 p. — VIa, J, † . . . . .	8264
Lynch, P.: Eindelijk een huis (Arbeiderspers), 165 p. — VIb . . . . .	8242
Mahuzier, J.: Kamperend om de wereld (Desclée), 128 p. — VIb, JM, † . . . . .	8250
Marryat, K.: De kinderen van het woud (Van Goor), 104 p. — VIa-b . . . . .	8303
Maurice, J.: Het valse paspoort (Verkenner), 160 p. — VIa, J . . . . .	8270
May, K.: Door het woeste Koerdistan (Spectrum), 352 p. — VIa, J . . . . .	8268
Menkman, H.: Rembrandt (Spruyt), 82 p. — VIb . . . . .	8246
Mortelman, P.: Jan Monter en de reuzesprinkhanen (Desclée), 117 p. —	

VIa-b, J	8266
Mortelman, P.: Jan Monter ontvoerd (Desclée), 117 p. — VIa-b, J	8267
Muiderman, A.: Witte vindt een zwarte vriend (Van Goor), 40 p. — VIc	8239
Perrault, Ch.: De sprookjes van Moeder de Gans (Kramers), 204 p. — V	8293
Peterson, H.: Een leeuw in huis (H. Meulenhoff), 141 p. — VIb	8243
Peterson, H.: Stina en Lars in de bergen (H. Meulenhoff), 140 p. — VIb	8244
Pothast-Gimberg, C. E.: Vader neemt Nout (Van Goor), 120 p. — IV-V, M	8275
Pothorn, H.: Het bonte jeugdboek in kleuren (Zuid-Ned. Uitg.), 184 p. — VIb, JM	8291
Preussler, O.: De kleine heks (Spectrum), 128 p. — VIb-c, JM	8240
Prins, P.: Wambo de jonge papoea (Groenendijk), 179 p. — VIa-b, P	8258
Prins, P.: Wambo de zwarte zwerver (Groenendijk), 181 p. — VIa-b, P	8259
Prins, P.: Wambo vint het geluk (Groenendijk), 189 p. — VIa-b, P	8260
Rijksen-Den Breeje, F.: De rode draad 2 (Van Gorcum), 104 p. — V, JM	8289
van Rijswijk, G.: Zo'n klas als wij! (Kluitman), 159 p. — V, M	8278
Sanders, A.: Het woonwagenkind (J. N. Voorhoeve), 46 p. — VIb, M, P	8247
Saris, L.: Tussen eb en vloed (W.-Friesl.), 203 p. — V, M	8273
Scheffer, Ch.: Jacht op een sneeuwman (Van Goor), 112 p. — VIa-b	8265
Simpson, D.: Jennie de wildebras (Spectrum), 192 p. — VIa, M	8269
Smulders, L.: Huis muis mannetje (Helmond), 87 p. — VIc, JM	8237
Strong, Ch. S.: Ranger ontmaskert de smokkelaars (Verkenner), 160 p. — VIa, J	8251
Styles, S.: Tijgerpatrouille zet door (Verkenner), 159 p. — VIa, J	8271
Uit den Bogaard, J. H.: Pas op, Swiebertje! (Kluitman), 80 p. — IVb-c, JM	8295
de Vries, J. en M. Reiss: Maartje en de praktijk (La Rivière & V.), 176 p. — IV-V, M	8277
Wahlstedt, V.: De verdwenen postzegel (H. Meulenhoff), 142 p. — VIb	8245
Watson, J. W.: Walt Disney's wonderen der wereld (Geïll. Pers), 178 p. — V	8282
Willke, R.: Lisabella (W.-Friesl.), 113 p. — VIa-b, M	8262
Willke, R.: Lisabella en de schatgravers van Ponzano (W.-Friesl.), 105 p. — VIa-b, M	8263
XX: Zoek het eens op 7 (Standaard-Bkh.), 168 p. — VIa	8287
van der Zwet, A.: 'Ik ben ik', zei de kat (Wolters), 81 p. — VIb-c	8241



## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

**Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing door v.h.m.o.-leerlingen.**

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- ficatie	recensie- nummer*)	MK	EE
<b>Baaij, H.:</b> Huilen zonder tranen (Donker f 3,90 i) Voortreffelijk beschreven egocentrische reacties van een onvolgroeide jongeman.		III-IV	17.865	4	6
<b>Calvino, I.:</b> De gespleten burggraaf (v. Ditmar f 3,75 i) Makabere satire over de in een goede en een slechte helft gesplitste edelman.		III	18.032	2	6
<b>Claes, E.:</b> Voordrachtgevers zijn avonturiers (Standaard-Bkh. f 4,90) Twaalfstal herinneringen aan causerieën, met ernst en humor.		IV, Op •	18.038	6	8
<b>Haasse, H. S.:</b> Het woud der verwachting (Querido f 16,90)		III-IV •	17.906	4	7

De grote moeilijkheid bij het componeren van een historische roman is historiciteit en fictie tot een eenheid te laten groeien. Hierin slaagt de auteur uitstekend. Op werkelijk indrukwekkende manier roept zij de sfeer van het 'herfsttij der Middeleeuwen' op. Wij krijgen een helder beeld van de

degeneratie in het toenmalige Frankrijk. Temidden van al de woelingen probeert de hoofdfiguur Charles van Orleans trouw te blijven aan eigen innerlijke overtuiging. In hem kan de moderne, bewust levende mens zich zelf in zijn strijd om eerlijk leven herkennen.

drs. E. L. Janssen

<b>(Last, J.):</b> Meesters der Japanse vertelkunst (J. M. Meulenhoff f 8,90)	III •	17.923	4	7
Gevarieerd beeld van moderne verhalenliteratuur, spiegel van Japans leven.				
<b>Minne, R.:</b> Heineke Vos en zijn biograaf (Nijgh & v. D. f 2,95)	IV	18.110	4	7
De geschiedenis van een vertwijfeld mens, bijzonder van compositie.				
<b>Steinbeck, J.:</b> Goede donderdag (Querido f 1,75 i)	IV	18.151	4	6
Sfeervolle tekening van Amerikaans dorpsleven. Eist enig levensinzicht.				
<b>Streuvels, S.:</b> Verhalen (Spectrum f 1,25 i)	IV	18.154	6	8
Alledaagse gebeurtenissen uit het leven gegrepen. Om rustig te lezen.				
<b>Verroen, D.:</b> Ildebrando (Manteau f 2,50 i)	IV •	17.988	5	7
Tragisch lot van Corsicaanse jongen (eerder getiteld 'Van eeuwigheid tot amen').				

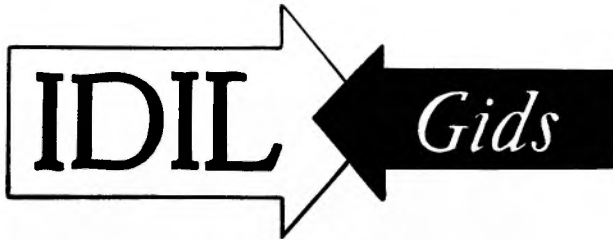
De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels. \*) Deze nummers zijn opgenomen in *Idil-Tijdingen*.

MEI 1963

JAARGANG XIV

NUMMER 10



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
JAN KLEIN

*Recensies 8306-8374*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditioes op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	135
<i>Godsdienstige lectuur . . . . .</i>	141
<i>Herdrukken</i>	
<i>vragen uw aandacht . . . .</i>	142
<i>Mogen wij u voorstellen:</i>	
<i>W. J. Verbeeten . . . . .</i>	144
<i>Hardop denken</i>	
<i>over het kinder- en jeugdboek</i>	145
<i>Bibliografisch register . . . . .</i>	145
<i>Welke literaire werken voor de</i>	
<i>jeugdige lezer? . . . . .</i>	148

### VERKLARING DER TEKENEN

#### VI = KINDERLECTUUR

- Vla = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).
- Vla-b = voor circa 11, 12 jaar.
- Vlb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).
- Vlb-c = voor circa 8, 9 jaar.
- Vlc = Voor beginnelingen (6, 7, 8 jaar).
- Vla en b (9 - 14 jaar).
- Vlb en c (6 - 11 jaar).
- Vla, b en c (6 - 14 jaar).

#### V I = LECTUUR VOOR ALLEN

- V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 14-, 15-jarigen.
- V, J = Idem voor jongens.
- V, M = Idem voor meisjes.
- IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).
- IV-V, J = Idem voor jongens.
- IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (Vla°, J)P.

#### IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

#### III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

- o = Pedagogisch niet verantwoord.
- oo = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.

- N = *Stoerend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch. positief.
- P = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

8306 *Chris Scheffer* voegde twee nieuwe deeltjes toe aan de Puntje-serie. Het grappige egeltje *Puntje en Spido gaan naar de stad*, waar zij Vlegel de hond ontmoeten. *Puntje gaat weg uit het grote bos* in het vierde deel, want vriend egel vindt het bos maar saai in de winter: zijn hele familie slaapt en Spido de specht is weg. Hij zoekt daarom Vlegel weer op in de stad en mag warempel bij hem blijven wonen. De verhalen zijn eenvoudig en leuk verteld, in een goede stijl. De illustraties door Babs van Wely sluiten daar uitstekend bij aan. (p.dl. f 1; geb. f 1,50)

8308 *Maurits Mok* vertelt grappige belevenissen van de knappe Dr. Kwekkeltee, die vroeger leraar is geweest. *De fluit van Dr. Kwekkeltee* wordt teruggevonden op de rommelzolder en de geleerde gaat op de vreemdste plaatsen aan het oefenen om zijn vroegere vaardigheid terug te winnen. Als hij er echter bijna een bekeuring mee oploopt en als het optreden voor de damesvereniging ook al geen onverdeeld succes blijkt, geeft Kwekkeltee



de fluit toch maar liever weg aan de buurman.

*Dr. Kwekkeltee vindt een paard* op een van zijn gebruikelijke avondwandelingen. De goede man weet niet beter te doen dan het brave dier mee naar huis te nemen, maar dan ontstaan al spoedig huisvestings- en voedingsproblemen. Gelukkig komt te juister tijd de schillenboer zijn paard weer terughalen. Dit deeltje is soms iets te gezocht en ook de

8309

- woordkeus ligt wel eens te hoog, maar als geheel zijn deze uitgaven toch amussante lectuur, die de kinderen met plezier zullen lezen of horen vertellen.  
(p.dl. geb. f 1,75)
- 8310 *Phiny Dick* laat in *Olle Kapoen en de gestolen kroon* aan de hand van kleine tekeningen zien, hoe een sluwe kabouter de ekster voor zich uit stelen stuurt. Zelfs de kroon van de koning is niet veilig voor dit oneerlijke tweetal. Maar dank zij het ingrijpen van een goede kabouter keert de kroon toch in het paleis terug. Kinderen uit de laagste klassen kunnen dit eenvoudige boekje geschikt lezen.
- 8311 Later gaat *Olle Kapoen op avontuur*, als hij in het bezit is gekomen van een toverhoed. Hij wil wel eens onderzoeken, wat daar zoal mee mogelijk is, maar zijn experimenten zijn lang niet allemaal ongevaarlijk. Geen hoogvlieger, maar toch wel bruikbare ontspanningslectuur.  
(p.dl. f 1,25)
- 8312 *Albertine Deletaille* laat *Azan de hond*, een grote herder, zijn belevenissen vertellen met zijn baasje Vincent. Azan vindt de mensen in veel opzichten hulpeloos: zij ruiken bijna niets, kunnen niet speuren, enz. Maar als de hond door ongehoorzaamheid een ziekte oploopt, moet hij toch wel inzien dat de mensen nog zo dom niet zijn. Het zal niet alle kleuters even gemakkelijk vallen om zich de 'gedachtengang' van het dier in te denken, maar het amusante verhaaltje zal hen toch wel kunnen bezighouden. Kleurig geïllustreerd. (f 1,95)
- 8313 *Op eigen benen* door *Cas Klavier* dient eigenlijk als schoolleesboekje voor het einde van het eerste leerjaar te worden gekenmerkt. In zijn soort verschilt het niet van de talrijke andere die voor dit doel worden uitgegeven. Het geheel maakt een wat ouderwetse indruk. Het boekje kan ook afzonderlijk thuis gelezen worden. (f 1,50)
- 8314 *Hoe de apen naar de maan visten* schreef *Sjia Sjia* boven het bekende gegeven van dieren die de maan in het water zien schijnen en hem er uit willen halen. In een tweede verhaal denken de dieren de mensen te slim af te zijn, maar zij trekken aan het kortste einde. De tekst van dit Chinese boekje is weinig origineel. De illustraties, die een belangrijke plaats innemen, steken niet boven de middelmaat uit. (f 0,75)
- Stapvoet, het ezeltje van het pannekoken-huis* loopt altijd op zijn gemakje, zo vertelt *Lea Smulders*. Het beestje heeft een goede baas gevonden in Willem Roerom, de bakker en een goede vriend in Jaapje van de molenaar. Het ezeltje is heel slim en blijkt zelfs alléén boodschappen te kunnen doen, terwijl de knecht langs de weg ligt te slapen. Dit grappig verhaaltje is heel eenvoudig geschreven en bijzonder prettig geïllustreerd door *Coby C. M. Krouwel*.  
(geb. f 2,25)
- Hetty Drost* beschreef hoe *De laatste vakantiedag* beslissend was voor *Brams* toekomst. De jongen wilde graag naar de ULO-school, maar daar was thuis geen geld voor. Hij moest dus maar gaan verdienen om zo zijn arme moeder, een weduwe, te helpen. Dan weet *Bram* een meisje van de verdrinkingsdood te redden en de rijke ouders belonen de dappere knaap en zijn moeder. Dit optimistische verhaal op een oud, overbekend thema is in christelijke geest geschreven. Matig. (geb. f 1,—)
- Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen**
- Een lief, wat ouderwets aandoend verhaaltje schreef *J. H. Veenkamp* met *Jacolientje's kleine wereld*. Vlak bij het huisje waarin *Jacolientje* en haar moeder wonen, betrekken jonge mensen een woonboot. Er wordt wederzijdse vriendschap gesloten en als tijdens hevige onweer de woonschuit op drift geraakt, weet *Jacolien* de baby in veiligheid te brengen. Later hertrouwt moeder met de tuinman van het Hoge Huis en dan is het geluk compleet. Tempo moet men in dit verhaal niet zoeken, maar het heeft toch wel aardige kwaliteiten. (geb. f 2,90)
- Met nummer nul op de Schelde* door *Erik Suls* is een merkwaardige kruising



tussen avonturenverhaal en sprookje. De auteur vertelt in de ik-vorm hoe hij als Antwerpenaar een grote liefde heeft voor de scheepvaart en de Schelde. Hij krijgt het buitenkansje om op het wonderlijke schip van het watermannetje Lorpik een avontuurlijke tocht te maken over de rivier. Zo komt hij ook te weten dat deze kabouters een eiland bewonen tussen het riet en dat zij bij de stormramp van 1953 grote ellende hebben doorstaan. Wellicht zullen vele kinderen het een vreemd boek vinden. Bovendien zal het Zuid-Nederlandse taaleigen aan de Nederlandse jeugd de lectuur bemoeilijken.

(geb. f 6,50)

*Nel Veerman* vertelt in *Ditje en Dootje* op goede, vlotte manier hoe Ditje een overbuurtje krijgt waarmee zij aanvankelijk weinig te maken wil hebben, omdat het kind zo opschepperig en stiekum is. Als het nieuwe

buurmeisje echter waardering leert krijgen voor een mismaakt kameraadje, zijn weldra oprechte vriendschappen gesmeed. Dit eenvoudige, protestants-getinte dorpsverhaal, dat nergens overdreven of te moralistisch is, heeft aan meisjes van ongeveer tien jaar wel iets te zeggen, ook aan onze katholieke jeugd. (geb. f 2,90)

Juist als *De tweeling van de plantage* in Nederlands-Indië op verlof zal gaan naar Holland, breekt de Tweede Wereldoorlog uit. *Johan van Hulzen* vertelt hoe de kinderen in een kamp terecht komen waar zij veel ontberingen doormaken. Na de oorlog kan de reis naar het moederland eindelijk plaats vinden. Speciaal het eerste gedeelte van het boek, splend op de plantage, doet ouderwets aan door stijve woordkeus. Het hele onderwerp zal onze jeugd trouwens niet meer zo gemakkelijk aanspreken. Elfjarigen zullen het nog wel kunnen waarderen. (geb. f 2,90)

In het zendingsverhaal *Om de paarse orchideeën* door *G. van Heerde* wordt een negerjongen door slechte vrienden overgehaald tot diefstal van een met orchideeën bedrukte lap stof voor zijn moeder. Hij belandt echter in de gevangenis en komt daar in aanraking met het christendom. Het wezen van de verlossing door Christus wordt, ook voor katholieke lezertjes, uitstekend weergegeven. Leuk is ook dat bij het vertellen wordt uitgegaan van de negers: het zijn dus de blanken die krom-praten. Compositie en stijl van het boek zijn echter niet sterk. (geb. f 1,50)

*Ronald Fleming* produceerde weer twee delen van de *Ivanhoe*-serie. In *De Ierse vrijbuiters* stuit *Ivanhoe* op een piraten-nest, waarvan de aanvoerder zichzelf Koning van Ierland noemt. De held geeft de schurk een pak slaag, maar raakt daarna zelf in gevangenschap. Er is een geweldige vechtpartij voor nodig om de overwinning te behalen.

In *De oorlog der clans* brengt *Ivanhoe* een afstammeling en erfgenaam van Heer Simon Angel naar diens burcht. Vlak voor men het doel bereikt wordt de kleine groep overvallen en de beschermeling ontvoerd door een vijandige clan. Maar *Ivanhoe* lost alle problemen op. Beide boekjes geven heldenverhalen in reïncultuur: wit tegen zwart en keihard knokken. Het zal wel geen kwaad doen en de moraal is gezond. De vormgeving is echter primitief. (p.d.l. geb. f 2,50)

### Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar

De vertaalster van *Als een meisje Ronnie heet* door *Käthe von Roeder-Gnadeberg* heeft zoveel uitgesproken Duitse elementen van dit meisjesboek klakkeloos overgenomen, dat het resultaat moeilijk een succes genoemd kan worden. Als vader in een sanatorium moet worden opgenomen, gaat moederloze Ronnie als jongen verkleed piccolo spelen in een hotel, om zo geld te verdienen voor vaders verpleging. Omdat Ronnie tegelijkertijd het gymnasium bezoekt, brengt



8321

8319

8322

8323

8320

8324

- dit dubbele leven heel wat verwickelingen mee. Helaas zijn in schoolwereld en gevoelsleven zoveel weelige factoren, dat men het boek niet meer dan toelaatbaar kan noemen (f 1,50)
- 8325 In de Bonanza-reeks door *Ronald Fleming* verscheen *Een oude vete*. Ben Cartwright, eigenaar van een ranch in Nevada en vader van drie stoere zoons, wordt beschuldigd van een moord die hij 19 jaar geleden zou hebben gepleegd. Dan blijkt dat de arresterende politie-inspecteur een verklede schurk is. De dappere zoons ontzetten hun vader en doen de boef in het zand bijten. Dit cowboy-verhaal is te onbenullig geschreven om er een aanbeveling aan te kunnen meegeven. Ook de illustraties zijn niet fraai. (geb. f 2,50)
- 8326 *Cor Bruijn* leverde een betere prestatie met *Australië, doe open!* Mr. Leichart begeeft zich met zeven man in de wildernis van Australië om te onderzoeken of het land in cultuur kan worden gebracht. Het wordt een zware tocht. Maar eensgezind en tot offers bereid volgen de mannen hun aanvoerder. Een aanval van vijandige inboorlingen kost een dode en enkele gewonden. De mannen zetten echter door. Dit boek geeft een fraaie indruk van de moeilijkheden van een rimboetocht. De stijl ligt niet steeds op hetzelfde niveau. Geschikt. (geb. f 6,90)
- 8327 *Pim Pandoer vist op gladder aal* door *Carel Beke* verhaalt hoe Pim met zijn pleegvader Bas Baanders in Volendam komt om daar enkele machines te installeren en dan geconfronteerd wordt met enige brutale diefstallen. Pandoer weet na veel moeite de bende op te rollen, waartoe ook een oude bekende, De Moker, behoort. Een en ander is wel boeiend weergegeven, al ontsnapt de intrige niet aan een aantal onwaarschijnlijkheden. Voor niet te veel eisende lezers. (geb. f 3,90)
- 8328 *Biggles als detective* door *W. E. Johns* bevat een bekend gerecht uit een bekende keuken. Deze keer moet er een enorme goudiefstal opgelost worden en de bende gaat zo geraffineerd te werk, dat er haast geen vat op te krijgen is. Zelfs de inname van hun hoofdkwartier in een oase in de Sahara brengt nog niet de gewenste oplossing. Maar uiteindelijk gaat de bende voor de bijl, anders was Biggles zichzelf niet meer. De ontsnapt aanvoerder zal wel weer in een volgend Biggles-boek opduiken! (f 1,25)
- 8329 Als afsluiting van deze groep een viertal boeken van *Karl May*, waarvan iedereen het genre, de verdiensten en de zwakheden langzamerhand wel kent. *Winnetou bij de Bedoeïenen* toont ons de held bij wijze van uitzondering in Europa en Noord-Afrika. In Egypte bevindt zich namelijk een rijke jongeman in moeilijkheden en Winnetou reist er heen om alle problemen uit de weg te ruimen.
- 8330 *Kara Ben Nemsî, de held uit de woestijn* is ditmaal de schuilnaam van Old Shatterhand als hij in de Moslimwereld stouthe stukjes uithaalt. Theologische beschouwingen vertragen in dit deel soms te zeer de voortgang van het verhaal.
- 8331 *Door het land der Skipetaren* speelt in de Oriënt, waar Kara Ben Nemsî met Hadji en andere helpers een bende rovers klein krijgt. Deze strijd verloopt niet geheel zonder ruwheid, maar toch wordt het juiste evenwicht bewaard door de edele karakters van de dramatis personae.
- 8332 *De bandiet der Albaanse bergen* tenslotte krijgt eveneens de rekening gepresenteerd door de onoverwinnelijke Kara Ben Nemsî, die terloops ook weldaden bewijst aan armoedige, brave lieden. (p.dl. f 1,75)

## Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

- 8333 *J. G. Thieme* schreef *Het geheim van de rode pion*, waarin Dick Snel een vakantiereis maakt naar zijn ouders in Vietnam, waar vader in dienst van de Verenigde Naties werkt. In de binnenlanden van Zuid-Vietnam geraakt Dick tussen figuren uit de Viet-Cong-Beweging. De verdwenen diamant van een vermoorde generaal verhoogt de geheimzinnigheid nog. Mede door het schaaktalent van onze held komt er toch klaar-

- heid in de ondoorzichtige situaties. Het thema is actueel en de stijl populair. De zestienjarige jongen verricht soms al te sterke staaltjes, maar de jeugd zal het toch wel graag lezen. (geb. f 4,50)
- 8334 *Ø. Holmvik en H. Faye-Lund* schreven *Diepte - 120 voet*. Vier Noorse jongens en een meisje, diepzee-duikers uit liefhebberij, worden door een Engelsman geëngageerd om hem bij een verlaten eilandje in de Atlantische Oceaan te helpen zoeken naar een verzonken schat. Als blijkt dat het hier gaat om een militair geheim aan boord van een verongelukte Amerikaanse bommenwerper, verzetten de jongelui zich tegen verdere medewerking. Te juister tijd daagt hulp van buiten op. Er is in dit boek wel enige spanning, al is het verhaal te schematisch gehouden. Tegenover veel wetenswaardigs over de duik-techniek staat een somtijds grof woordgebruik en een vrijwel volstrekte neutraliteit. Geen uitschieter. (f 3,50; geb. f 4,95)
- 8335 Van *Heinz Sponzel* verschenen een tweetal levensbeschrijvingen van beroemde persoonlijkheden. Hoewel het boek over *Copernicus* niet van een literaturopgave is voorzien, maakt het toch een gedegen indruk. Het volgt het leven van de grote sterrenkundige van zijn jongensjaren tot zijn sterfbed. *Copernicus'* ideeën verwierven bij zijn leven niet veel erkenning, met name de Kerk verzette zich tegen zijn leer. De schrijver geeft een objectief verslag, interessant om het materiaal, maar weinig emotionerend.
- 8336 Het leven van de beroemde ontdekkingsreiziger *Magallanes* werd door de auteur even nauwgezet verslagen: zijn verhuizing van Portugal naar Spanje, zijn tocht over de Atlantische Oceaan en over de Grote Oceaan naar de Molukken. Moed en uithoudingsvermogen van de scheepelingen worden wel in een helder licht gezet, maar ook in deze biografie blijft de stijl iets te droog om van een geslaagd jeugdboek te kunnen spreken. Geïnteresseerden zullen er zich intussen best aan kunnen verrijken.  
(p.d.l. geb. f 4,90)
- 8337 *Jeanne van Luijpen-Bronwasser* schreef *Het geluk komt nooit te vroeg*, een meisjesboek van middelmatig gehalte. Enige jongelui ontmoeten elkaar tijdens de grote vakantie en de Kerstdagen in een buitenhuis. Amoureuze perikelen vormen de hoofdschotel. De diverse personen komen niet voldoende uit de verf, zodat het geheel een vrij vlak verhaal geworden is. Dit boek zonder enige pretentie en in vlotte bakvistijl geschreven kan wel geschikt worden genoemd.  
(geb. f 3,90)
- Gouden kroon voor Gina* door *Hila Colman* beschrijft hoe Gina na vaders dood een baantje zoekt, terwijl haar jongere broer in Delft gaat studeren. De jongen raakt sterk onder de invloed van een rijke medestudent, die later ook op Gina indruk maakt. Toch vindt het meisje het geluk bij haar goede vriend André. Het verhaal is nogal overdreven en geld speelt een te belangrijke rol. Mede door de bepaald vervelende houding van Gina tegenover haar moeder is dit boek weinig geschikt. (geb. f 3,90)
- Jytte Lyngbirk* gaf aan *Waag 't er op, Anne* meer diepte en inhoud dan vele meisjesromannetjes te bieden hebben. Simon, de joodse vriend van de Deense teenager Anne, heeft het concentratiekamp waar zijn ouders omkwamen nog juist bewust genoeg beleefd om een trauma over te houden dat hem parten speelt zo vaak een nieuwe pijnlijke ervaring diep gaat. Met name de dood van een jeugdvriend, het feit dat hij zich een uitgestotene voelt en dat de ouders van vriendinnetjes hem niet graag zien als aanstaande schoonzoon. In bitterheid en opstand stoot Simon ook Anne van zich weg na het eerste bezoek bij haar ouders. Maar Anne, die zich altijd zwakker en verlegener voelt dan alle anderen, vindt nu de enige uitweg in het besef dat zij ditmaal de sterkste moet zijn. De positieve probleemstelling is sympathiek, ofschoon niet zo sterk uitgewerkt. Het tot drie uur 's nachts uitblijven van Anne met Simon geeft ook een zwakker accent aan dit overigens toch verdienstelijke meisjesboek. (f 3,50; geb. f 4,95)
- Louise Charlotte*, waarover *C. W. van*

*Veen-Van der Vlies* schrijft, voelt zich sterk de mindere van haar knappere zus Rudi. Als blijkt dat de jongen van wie zij houdt, de voorkeur geeft aan Rudi, heeft ze het heel moeilijk om haar ja-loerse gevoelens de baas te blijven. Dank



zij de hulp van een tante en een vriendin komt zij er door heen en met de eenvoudige Bram gaat Louise Charlotte tenslotte een nieuwe toekomst in Canada tegemoet. De schildering van de beproefde liefde en van het sympathieke gezin van tante Lot zijn wel de sterkste delen van dit boek. Dit levensechte verhaal met zeer positieve protestantse inslag is ook voor katholieke lezeressen heel geschikt, speciaal ook voor meer belezen meisjes. (f 3,90; geb. f 4,90)

- 8341 *Mabel L. Robinson* vertelt in *Jij bent de sterkste* over het meisje Thankful, dat als een echt natuurkind op een klein eiland voor de Amerikaanse kust is opgegroeid. Tot haar bakvisjaren heeft zij les gehad van haar moeder, maar dan moet zij nog een jaartje naar een High School op de vaste wal. De avances van een medeleerling en vooral van een knappe jonge leraar dringen tijdelijk het beeld van de jeugdviend Dave op de achtergrond. Maar Thankful beseft dat ze alleen wil trouwen als ze na haar huwelijk op het eiland kan blijven wonen. Zo blijven de jonge stuurman Dave en het eiland sterker dan al het andere. Een aardig, fris

verhaal, al is aan tempo en bijzonderheden de ouderdom (1937) merkbaar. Veel meisjes tussen 14 en 17 jaar zullen toch wel met Thankful kunnen meeleven. (geb. f 3,90)

*Steffie, waarom?* door *Margrit Staub* is een sentimentele verhaal over een vijftienjarig pleegkind van rijke ouders. Om met leeftijdgenoten in aanraking te komen, moet zij naar kostschool. Bij toeval ontdekt Steffie dat zij een aangenomen kind is. Tijdens een reis met haar pleegouders ontmoet zij haar vader, die zij natuurlijk niet herkent. Als de man juist de moed heeft opgevat om zich aan zijn dochter bekend te maken, verongelukt hij dodelijk. Alleen een nagelaten brief getuigt nog van zijn liefde. Jammer dat de serieuze problemen rond geadopteerde kinderen niet tot leven komen, maar verloren raken tussen een overmaat van toevalligheden. Ongeschikt. (f 4,50)

Zwak is ook *Filmster tegen wil en dank* door *Ans van Breda*. Christa maakt via een toevallige ontmoeting bij een automaat kennis met Emily en onmiddellijk wordt dit contact voortgezet met een dinertje op kosten van Emily's oom. Zonder aarzeling of informatie accepteert Christa een Rome-reis, waarbij de gulle oom ditmaal de volledige uitzet fourneert. Nietsvermoedend moet Christa in Italië voor een filmster doorgaan, waar zij veel op lijkt. Allicht ontstaan allerlei complicaties tot zij zich hals over kop verlooft met de secretaris van een filmmaatschappij. Knutselwerk van weinig waarde. (f 1,50)

In *Marieke over de stroom* door *Maria de Vleeschouwer*, — vervolg op 'Mariekes memoires' —, gaat het meisje, dat in een klein Vlaams dorp woont, na rijp beraad naar de Kweekschool in Antwerpen. Zij moet daartoe iedere dag per veerboot de Schelde oversteken. Op deze tochten en op de nieuwe school doet zij haar eerste levens- en liefdeservaringen op en groeit uit tot een serieus meisje dat de Vlaamse Beweging een warm hart toedraagt. Dit in de dertiger jaren spelende verhaal zal zowel door het onderwerp (de Vlaamse Beweging) als door

de Vlaamse taal weinig meisjes van boven de Moerdijk kunnen boeien. Voor wie deze bezwaren echter niet gelden is dit een rijk en geestig boek met zeer positieve levensopvattingen en idealen.

(geb. f 4,50)

## GODSDIENSTIGE LECTUUR

8343 *E. P. W. Hillmann, o.f.m.* verzorgde een *Kinderbijbel*, waarin veel teksten uit de H. Schrift letterlijk worden weergegeven. Het taalgebruik is overigens goed aangepast bij het leesvermogen van kinderen tussen 8 en 12 jaar en de fijnkleurige tekeningen zijn een lust voor het oog. Naast deze uitgave, waarin de voornaamste gebeurtenissen uit Oude en Nieuwe Testament aan de orde worden gesteld, dient de jeugd wel met uitvoeriger boeken te worden in kennis gebracht, die ook wat meer aan moderne opvattingen beantwoorden. (geb. f 5,90)

8346 Het kinderkerkboek *Alle eer en glorie* door *Raymond van den Bosch, o.praem.* biedt bij kleurenfoto's van een mis aan een pauselijk altaar twee misteksten. De



tweede is slechts een wat uitgebreidere versie van de eerste en is bestemd voor vlugger lezende kinderen. De taal is bewonderenswaardig helder. Alle wendingen die het kind (nog) niets zeggen,

zijn vermeden. Daarbij verlangen naar wat meer ritme en dichterlijkheid zou misschien een al te hoge eis zijn. De inleiding, die terecht wijst op de noodzaak van volwassen hulp bij de uitspraak van het Latijn, vergaloppeert zich met de mededeling dat men, om de mis goed te volgen, een boek 'moet' gebruiken.

(geb. f 2,95)

In het *Communie Album* van *Lea Smulders* staan enkele korte verhaaltjes betreffende de Eerste 'H. Communie, er is plaats voor prentjes, foto's, handtekeningen en notities, terwijl het geheel fraai is verlucht met tekeningen van A. Sevenster. Een aardig cadeau voor vele communicantjes, een herinneringsalbum voor later. (geb. f 3,90)

In de hoogste klassen van de lagere school kan men vruchtbaar gebruik maken van het gedenkboekje *Het Concilie en wij* door *W. P. Janssen*. Vragen en opdrachten i.v.m. het huidige Concilie worden voorafgegaan en begeleid door allerlei informatie. Het 'bijwerken' van deze vijfde druk is nogal summier gebeurd. Over het feitelijke verloop van het Concilie vindt men meer vragen dan inlichtingen. Enige simplismen, maar vooral de moeilijkheidsgraad bestemmen deze uitgave voor klassikaal gebruik.

(f 1,50; geb. f 1,90)

De elfde druk van het *Groot Vertelboek voor de Bijbelse Geschiedenis* door *Anne de Vries*, — eerste deel: Het Oude Testament —, is in alle opzichten de herdruk van een ontwerp uit voorbije jaren. Het is een aaneenschakeling van sterke verhalen. Moses en de Pentateuch beslaan bijna de helft van het boek. Slechts eenderde is gewijd aan Israëls bloeitijd; aan de tijd na de ballingschap wordt zelfs geen aandacht geschonken. Praktisch alle onderdelen worden nog uitgelegd als in de vorige eeuw (schepping, paradijs, zondeval, zondvloed).

Dezelfde opmerkingen gelden voor het tweede deel van deze uitgave, Het Nieuwe Testament. Omdat echter de uitleg van het N.T. op zich minder geëvolueerd is, doen de verklaringen hier niet zó ouderwets aan als in het eerste deel. Tot

8347

8348

8349

8350

zels in de tekeningen echter is de uitgave ouderwets gehouden. Op enkele punten — prismaat van Petrus, instelling van de Eucharistie — wordt de protestantse leer wat sterk benadrukt, echter niet zo dat het een katholiek in de war brengt. De voor gereformeerd protestantse jeugd bedoelde uitgave is voor de katholieke jeugd niet verboden, maar evenmin in enig opzicht aanbevolen.  
(p.dl. geb. f 10,75)

## HERDRUKKEN VRAGEN

### UW AANDACHT

- 8351 Wanneer een pasgeboren varkentje al meteen vrolijk rondspringt op de verjaardag van de boerin, noemt men het *Hopla, het feestvarken*. *Harriet Laurey* vertelt dan hoe Hopla terecht komt bij een prins, door een zigeuner gestolen wordt en dank zij een aardige circusbaas herenigd wordt met zijn prinselijke vriend. Heerlijk om zelf te laten lezen of om uit voor te lezen. (geb. f 4,50)
- 8352 *De rode ponnie* door *Miss Bouhuys* is ook een verrukkelijk verhaal. Zigeuners stelen twee werkpaarden van boer Manus. Een zigeunermeisje geeft daarvoor in de plaats een toverponnie en doet hem zich inbeelden koning te zijn. Dat geeft heel wat narigheid op de boerderij. Leuk geïllustreerd door Babs van Wely, maar vrij duur bij zo'n slechte bindwijze.  
(geb. f 4,50)
- 8353 Men kan het charmante vertelsel *De to-*



*verende tweeling* door *Tiny Broekman* geen recht doen wedervaren door op te sommen dat Loes en Peter bij tante in het bos logeerden en daar een toverstokje vonden, door een goedmoedig tovervrouwtje verloren. En dat ze daarna deze Maaikemoei zelf ontmoetten, die door een abuis met de wakker twee eeuwen geslapen had. Het gaat hier vooral om het 'hoe': het begaafd vertellen met de soberste middelen, geen woord teveel en alles lééft. Dit boek voor de kleintjes is van uitzonderlijk hoge kwaliteit.  
(f 1,40; geb. f 1,95)

Aanbevolen blijft ook het verhaal van *Jaap ter Haar over Saskia en Jeroen aan zee*, een boek vol levensblijheid. Het is bewonderingswaardig hoe de auteur van de simpele belevenissen der beide kinderen aan zee zulke aardige lectuur weet te maken, zoals het vergeten van de koffertjes en het verliezen van ijsjes.  
(geb. f 2,50)

Aantrekkelijke boekjes voor de kleinen zijn ook nog steeds de deeltjes uit de Daantje-serie door *Leonard Roggeveen*. Ze zijn in kostelijke uitvoering met amusante tekeningen herdrukt. De gebeurtenissen zijn in elk deel uiterst simpel, de tekst bevat veel herhalingen, de stijl is zuiver. Als bezwaar zou kunnen worden aangevoerd, dat al te veel van deze stof tot infantiliteit zou kunnen leiden. Maar ernstiger is toch wel het tekort, wanneer geen enkele godsdienstige inhoud aanwezig is waar deze verwacht mocht worden. Dit is namelijk het geval, als Daantje zich bemoeit met de voorbereiding van feesten: Kerstmis, Pasen. Met mate gebruikt blijven het toch unieke uitgaven. Herdrukt werden: *Daantje doet boodschappen*, *Daantje gaat op reis*, *Daantje helpt een handje*, *Daantje groot en Daantje klein* (waarin het Kerstfeest niet verder komt dan de kerstboom) en *Wees voorzichtig Daantje*, waarin Pasen synoniem is met eieren-kleuren.  
(p.dl. geb. f 2,95)

*Johan Buursink* beschrijft in *De smokkelaars van Oosterhorst* hoe twee jongens vriendschap sluiten. De vader van de een is grenskommies, die van de ander is

8354

8355  
t.fm.  
8359

8360

- smokkelaar. Natuurlijk komen er moeilijkheden en een wilde jacht op smokkelaars wordt spannend beschreven. Een goed boek met juiste pedagogische accenten. (geb. f 3,95)
- 8361 De verkorte bewerking van *Alleen op de wereld* door *Hector Malot* is niet helemaal ontkomen aan de kwaal van vele bewerkingen, namelijk het te snel heenschrijven over gebeurtenissen die in het oorspronkelijke werk de sfeer bepalen. Het pleit voor het werk van Malot, dat het ook in deze vorm nog een aantrekkelijk boek gebleven is. (geb. f 2,95)
- 8362 Ook de bewerking van *De kleine Lord* door *Frances Elisa Hodgson Burnett* heeft stellig nog aantrekkingskracht voor de jeugd van nu. Een eenvoudig ventje, dat met zijn moeder in Amerika woont, wordt plotseling een voornaam persoon. Hij blijft echter hartelijk en mild tegenover zijn omgeving. Romantisch, soms wat zoet, maar toch nog geschikt. (geb. f 2,95)
- 8363 *IJsgang* door *P. A. de Rover* is al aan de zesde druk toe en terecht. Dit aardige verhaal over *Kees Dinkelwaard* en zijn vrienden is kergezond. De jongens beleven een strenge winter, vol ijspret en plezier. Simpele gebeurtenissen, maar prettig en onderhoudend verteld. (geb. f 1,50)
- 8364 *Spionnen schaakmat* is een betere titel voor het boek van *Peter van Campen* dan 'De geheimzinnige kluzenaar' waaronder het eerder verscheen. Onfrisse figuren gaan schuil onder het mom van kluzenaar, bakker en vreemdeling, maar drie knapen zorgen voor de ontmaskering van het spionage-komplot. Een levendig verhaal met de nodige spanning. (f 1,50)
- 8365 Met zijn oom mag *Tom Prins op expeditie naar donker Afrika* en de auteur *P. van der Leeden* grijpt die kans aan, om ferme avonturen te beschrijven met apen, slangen, krokodillen, panters, een angstige dwaaltocht in ondergrondse holen en ontmoetingen met inboorlingen. Een en ander schetst het Afrika van gisteren en is in zoverre een nakomertje. De stijl is wat stijfjes, maar het boek laat zich nog wel lezen. (geb. f 3,95)
- James Willard Schultz* heeft jarenlang onder de Indianen geleefd. Dit is merkbaar aan de levensechtheid van zijn boeken daarover: *Pitamakan opperhoofd der Zwartvoet-Indianen*, waarin de strijd tegen de 'Kraaien' levendig wordt geschikerd, terwijl de held zich onderscheidt door bescheidenheid. *Rode Kraai de jonge Zwartvoet-Indiaan* leert aan een jonge blanke, die bij de Zwartvoet-Indianen is terecht gekomen en bij hen leeft onder de naam Rijzende Wolf, alle Indiaanse gebruiken en gewoonten. Voor de auteur alle kans om zijn deskundigheid te bewijzen. *Wampus, het opperhoofd der Tewa's*, vertelt aan de blanke Zwartvoet-Indiaan zijn leven. Hoe hij als Navajo-jongen bij de Tewa's terecht kwam en het daar van verschoppeling tot opperhoofd bracht. Spannend en zeer leerzaam. (p. dl. f 1,50)
- J. W. Grisnigt* beschreef in *Moeders grote dochter* de overstromingsramp van 1953. De evacuatie en de verspreiding van de gezinnen onder hun familieleden wordt in verhaalvorm verteld door een 14-jarig meisje. Uitgesproken christelijk en in ietwat ouderwetse trant. (geb. f 1,65)
- Lente Nocturne* door *Leni Saris* is een vlot meisjesboek met positieve sfeer. Astrid, door haar tante streng opgevoed, krijgt eindelijk toestemming om naar het conservatorium te gaan. Later vindt zij ook de grote liefde. Geschikte lectuur. (f 1,50)
- De herdruk van de boeken door *Enid Blyton* over het meisje *Pitty* zal veel bakvissen welkom zijn. De diverse delen zijn afwisselend van inhoud en zeer levendig geschreven. De neutraliteit kan men daarbij voor lief nemen. De Engelse sfeer geeft aan de serie een aparte tint. *Pitty naar kostschool*, *Pitty's tweede kostschooljaar*, *Pitty in de derde* en *Pitty als vierde klasser* geven alle de gebruikelijke schoolbelevissen, vriendschappen en rivaliteiten die men in dit genre pleegt aan te treffen. Prettige ontspanningslectuur van het beschaafde soort. (p.dl. f 1,50)

Mogen wij u voorstellen:

## W. J. VERBEETEN

Boeken, vraagt u? Daar ben ik altijd gek op geweest, zo antwoordt spontaan onze gastheer, eigenlijk al vanaf het moment dat ik kon lezen. En hij vertelt verder: Boeken heb ik altijd verslonden en ik weet nog best hoe fijn ik het vond mee te mogen helpen in een uitleenbibliotheek, waar ik elke week een stapeltje boeken haalde. Midden tussen de boeken! Ik voelde me in mijn element, en later op de H.B.S. en daarna op de Kweekschool groeide deze liefhebberij nog.

Toen ik tijdens de oorlog moest onderduiken, hebben boeken veel van mijn lege tijd gevuld en ben ik ook als tijdpassering met schrijven begonnen. Omdat mijn meest geliefde schrijvers Jules Verne en Karl May waren, zocht ik het ook in het avontuurlijke vlak. Nog meer interesse had — en heb — ik in alles wat met ruimtevaart te maken heeft. Vandaar dat ik na mijn eerste boeken, *Strijd om de meteorformule*, *Misdaad op de dubbele S* en *Vlugge Eekhoorn wordt opperhoofd* een ruimtevaart-serie op touw zette, met als hoofdpersoon de raket-piloot Rik Robberts. In deze serie kwamen o.a. de volgende delen uit: *Rik Robberts raketpiloot*; *Rik Robberts en de ruimtepiraten*; *Rik Robberts en het geheim van Atlantis*; *Rik Robberts en de dwergpiloten*; *Rik Robberts ruimte-detective*; *Rik Robberts, ruimteschipbreukeling* en er is zelfs nog een hoorspelserie uit ontstaan.

U vraagt me of ik nu ook wel eens leuke reacties krijg. Zeker, ik herinner me het geval van een hoofd van een lagere school die in zijn klas 'Vlugge Eekhoorn wordt opperhoofd' had voorgelezen. De kinderen vonden het heel jammer toen het verhaal uit was en vroegen of er geen vervolg bestond. Dat bestond



inderdaad niet. Het schoolhoofd kwam toen namens zijn klas informeren of ik niet voor een tweede deel kon zorgen. Dat heb ik graag gedaan en zo ontstond *Sator en de zonen van Vlugge Eekhoorn*. Of ik me na het begin uitsluitend tot de Rik Robberts-reeks beperkt heb? Neen, zeker niet. Tussen de delen van de reeks door, schreef ik *Het geheim van de spookboerderij*, *Ontvoerd* en *Strijd om de driehoeksranch*. In die tijd ontstond ook een nieuwe cowboyfiguur: Knock-out Nick, die zo zachtjesaan aan zijn vijfde (pocket)boek toe is.

Mijn liefste boek? Onze gastheer denkt eens even na. Och..... schrijven is mijn hobby en ieder boek schreef ik met plezier. Maar bijzonder blij was ik toch met de opdracht een boek te schrijven over de Hongaarse opstand van 1956. Dat werd *Vlucht uit Boedapest*, dat ook als vervolghoofdstuk in *Taptoe* heeft gestaan. Mijn plannen? Kijk, ik ben onderwijzer en dat ben ik graag. Maar het liefst zou ik alleen maar schrijven. Het is echter in Nederland onmogelijk een bestaan te vinden in het schrijven van jeugdlektuur, dus dit moet een vrome wens blijven. Om



een jeugdschrijver een behoorlijk bestaan te verzekeren, zouden de jeugdboeken heel wat duurder moeten zijn. Bepaald goedkoop — afgezien van de pockets — zijn ze toch al niet, al is dit maar betrekkelijk, want geld voor een goed jeugdboek is altijd goed besteed.

Maar ik zeg dan ook een goed jeugdboek. Persoonlijk vind ik dat jeugdlektuur op de eerste plaats ontspanning moet brengen Goede ontspanning, geen sensatieverhalen waar de kruitdamp van elke bladzijde afslaat; waarin de hoofdpersoon nu nooit eens een stommiteit uithaalt en waarin met geen woord gerept wordt over de hoge waarden in elk mensleven: liefde tot God en de medemens. Soms denk ik dat veel ouders er zich niet van bewust zijn hoeveel lektuur betekend en hoe groot de invloed daarvan kan zijn. In de beste boekhandels immers ligt onder het koren vrijwel altijd nogal wat waardeloos kaf. Het zou er niet liggen als het niet verkocht werd. Ouders moeten het lezen aanmoedigen en zorg dragen voor een verantwoorde keus.

Wij zijn de heer Verbeeten dankbaar voor zijn visie op het jeugdboek en wensen hem gaarne toe dat zijn reeds omvangrijk oeuvre nog menige uitbreiding mag ondergaan.

R.

## HARDOP DENKEN OVER HET KINDER- EN JEUGDBOEK

(Uit het referaat van Prof. Dr. J. G. Bomhoff op het Kinder- en Jeugdboeken Congres 1961.)

Taalkunst is een kunst, die meer dan de andere een beroep doet op kennis en begrip en die daarom voor het verstaan heel wat opvoeding, onderwijs, aandacht, scholing en studie vereist. Men kan dit ook anders zeggen: omdat het tot de onafwijsbare opgave van de opvoeding behoort, de esthetische ontvankelijkheid op te wekken en te bevorderen, meent men te licht, dat die ook al spoedig aanwezig is. De toegewijde opvoeder maakt zich hier graag illusies, die elke ervaren psycholoog hem kan ontnemen en dit geldt op overtreffende wijze voor de literatuur. (.....)

Dat wil niet zeggen dat de jeugdige, die boeken niet eerder mag lezen, omdat hij ze niet volledig recht kan doen. Integendeel! Tot smaak komt men slechts door keurend kiezen. Daar gaat veel inleidend en voorbereidend toe-eigenen aan vooraf. Waar ik echter tegenop kom, is het aanleggen van literaire maatstaven als eerste vereiste aan een goed kinderboek, wanneer ervaring en psychologie beide uitwijzen, dat het kind aan literair waarden niet toe is.

## BIBLIOGRAFISCH REGISTER

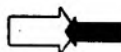
In dit nummer werden besproken :

(volgnummer)

Beke, C.: Pim Pandoer vist op gladde aal (Malmberg), 159 p. — VIa, J	8327
Blyton, E.: Pitty als vierde klasser (Goede Boek), 143 p. — VIa, M . . .	8374
Blyton, E.: Pitty in de derde (Goede Boek), 144 p. — VIa, M . . . .	8373
Blyton, E.: Pitty naar kostschool (Goede Boek), 144 p. — VIa, M . . .	8371
Blyton, E.: Pitty's tweede kostschooljaar (Goede Boek), 144 p. — VIa, M	8372
van den Bosch, R., o.praem.: Alle eer en glorie (Helmond), 96 p. — VIb en c	8346
Bouhuys, M.: De rode ponnie (Holland), 56 p. — VIb-c, JM . . . . .	8352
van Breda, A.: Filmster tegen wil en dank (Kluitman), 160 p. — V° , M .	8343
Broekman, T.: De toverende tweeling (Van Goor), 48 p. — VIc . . . .	8353
Bruijn, C.: Australië, doe open! 1e Deel (Callenbach), 184 p. — VIa, J .	8326

Burnett, F. E. H.: De kleine Lord (Van Goor), 132 p. — VIa-b . . . . .	8362
Buursink, J.: De smokkelaars van Oosterhorst (Kok), 144 p. — VIa-b, J, P	8360
van Campen, P.: Spionnen schaaemat! (J. H. Gottmer), 144 p. — VIa, J	8364
Colman, H.: Gouden kroon voor Gina (W.-Friesl.), 149 p. — IV-V, M .	8338
Deletaille, A.: Azan de hond (Contact), 16 p. — VIc . . . . .	8312
Dick, Ph.: Olle Kapoen en de gestolen kroon (Wolters), 40 p. — VIc :	8310
Dick, Ph.: Olle Kapoen op avontuur (Wolters), 40 p. — VIc . . . . .	8311
Drost, H.: De laatste vakantiedag (Voorhoeve), 46 p. — VIb-c . . . . .	8316
Fleming, R.: De Ierse vrijbuiters (Zuid-Ned. Uitgeverij), 36 p. — VIb, J	8322
Fleming, R.: De oorlog der Clans (Zuid-Ned. Uitgeverij), 36 p. — VIb, J	8323
Fleming, R.: Een oude vete (Zuid-Ned. Uitgeverij), 35 p. — VIa, J . . .	8325
Grisnigt, J. W.: Moeders grote dochter (Voorhoeve), 94 p. — VIa, M, P .	8369
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen aan zee (Geill. Pers), 90 p. — VIb-c, JM .	8354
van Heerde, G.: Om de paarse orchideeën (Voorhoeve), 78 p. — VIb, JM, P	8321
Hillmann, E. P. W., o.f.m.: Kinderbijbel (Cantecleer), 96 p. — VIb en c, †	8345
Holmvik, Ø., en H. Faye-Lund: Diepte - 120 voet (Van Holkema & W.), 176 p. — V, J . . . . .	8334
van Hulzen, J.: De tweeling van de plantage (Kok), 165 p. — VIa-b, JM, P	8320
Jansen, W. P.: Het concilie en wij (Stenvert), 52 + 16 p. — VIa-b, † . . . .	8348
Johns, W. E.: Biggles als detective (Spectrum), 191 p. — VIa, J . . . . .	8328
Klavier, C.: Op eigen benen. 3e Deel (Zwijzen), 32 p. — VIc . . . . .	8313
Laurey, H.: Hopla het feestvarken (Holland), 56 p. — VIb-c, JM . . . .	8351
van der Leeden, P.: Tom Prins op expeditie naar donker Afrika (Kok), 168 p. — VIa, J . . . . .	8365
van Luipen-Bronwasser, J.: Het geluk komt nooit te vroeg (W.-Friesl.), 164 p. — V, M . . . . .	8337
Lyngbirk, J.: Waag 't er op, Anne (Van Holkema & W.), 149 p. — IV-V, M	8339
Malot, H.: Alleen op de wereld (Van Goor), 144 p. — VIa-b . . . . .	8361
May, K.: De bandiet der Albaanse Bergen (Spectrum), 334 p. — VIa, J	8332
May, K.: Door het land der Skipetaren (Spectrum), 368 p. — VIa, J . . . .	8331
May, K.: Kara Ben Nemsi, de held uit de woestijn (Spectrum), 368 p. — VIa, J . . . . .	8330
May, K.: Winnetou bij de Bedoeïenen (Spectrum), 288 p — VIa, J . . . .	8329
Mok, M.: Dr. Kwekeltee vindt een paard (W.-Friesl.), 69 p. — VIc . . . .	8309
Mok, M.: De fluit van dr. Kwekeltee (W.-Friesl.), 60 p. — VIc . . . . .	8308
Robinson, M. L.: Jij bent de sterkste (W.-Friesl.), 157 p. — IV-V, M . . . .	8341
von Roeder-Gnadeberg, K.: Als een meisje Ronnie heet (J. H. Gottmer), 144 p. — VIa, M . . . . .	8324
Roggeveen, L.: Daantje doet boodschappen (Van Goor), 76 p. — VIb-c . . . .	8355
Roggeveen, L.: Daantje gaat op reis (Van Goor), 72 p. — VIb-c . . . . .	8356
Roggeveen, L.: Daantje groot en Daantje klein (Van Goor), 72 p. — VIb-c	8358
Roggeveen, L.: Daantje helpt een handje (Van Goor), 72 p. — VIb-c . . . .	8357

Roggeveen, L.: Wees voorzichtig, Daantje! (Van Goor), 72 p. — VIIb-c.	8359
de Rover, P. A.: IJsgang (Voorhoeve), 78 p. — VIa en b, J.	8363
Saris, L.: Lente nocturne (W.-Friesl.), 176 p. — V, M.	8370
Scheffer, Ch.: Puntje en Spido gaan naar de stad (Van Goor), 32 p. — VIc	8306
Scheffer, Ch.: Puntje gaat weg uit het grote bos (Van Goor), 31 p. — VIc	8307
Schultz, J. W.: Pitamakan opperhoofd der Zwartvoet-Indianen (Goede Boek), 144 p. — VIa, J.	8366
Schultz, J. W.: Rode Kraai de jonge Zwartvoet-Indiaan (Goede Boek), 144 p. — VIa, J.	8367
Schultz, J. W.: Wampus, het opperhoofd der Tewa's (Goede Boek), 144 p. — VIa, J.	8368
Sjia Sjia: Hoe de apen naar de maan visten (Pegasus), 13 p. — VIc	8314
Smulders, L.: Communie album (Helmond), 32 p. — VIc, †	8347
Smulders, L.: Stapvoet, het ezeltje van het pannekoeken-huis (Canteleer), 64 p. — VIc.	8315
Sponsel, H.: Copernicus (Veen), 168 p. — IV-V	8335
Sponsel, H.: Magallanes (Veen), 156 p. — IV-V	8336
Staub, M.: Steffie, waarom? (B. Gottmer), 151 p. — V, M, †	8342
Suls, E.: Met nummer nul op de Schelde (Standaard-Bkh.), VIb	8318
Thieme, J. G.: Het geheim van de rode pion (Kluitman), 158 p. — V, J	8333
van Veen-Van der Vlies, C. W.: Louise Charlotte (Callenbach), 189 p. — IV-V, M, P	8340
Veenkamp, J. H.: Jacolientje's kleine wereld (Kok), 149 p. — VIb, M, P	8317
Veerman, N.: Ditje en Dootje (Kok), 159 p. — VIb, M, P	8319
de Vleeschouwer, M.: Marieke over de stroom (Standaard-Bkh.), 150 p. — V, M	8344
de Vries, A.: Groot vertelselboek voor de bijbelse geschiedenis: Het Oude Testament (Kok), 330 p. — VIa°, P	8349
de Vries, A.: Groot vertelselboek voor de bijbelse geschiedenis: Het Nieuwe Testament (Kok), 312 p. — VIa°, P	8350



## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing  
door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- ficatie	recensie- kaartje	MK	EE
<b>Braine, J.:</b> Leven aan de top (Sijthoff f 4,90 i) De geestelijke evolutie van de eierzuchtige, gedesillusioneerde hoofdfiguur.		III	8667	3	6
<b>Carlier, L. B.:</b> De vlucht (Sikkel f 5,90)		IV	8668		7
<p>Een gelukkige jeugd heeft Lode niet gehad. Zijn cynische vader leeft met beide kinderen gescheiden van zijn vrouw. Ook op school voelt hij zich nauwelijks met zijn klasgenoten verbonden. Liefde ontvangt hij eigenlijk alleen van zijn zus. Op 17-jarige leeftijd wendt hij zich van het bekende af en vlucht met Peter, een man van het verzet, naar Zuid-Frankrijk om vandaar naar het vrije Spanje te ont-</p>	<p>snappen. Veel meer dan een vlucht voor de Duitsers betekent deze reis voor Lode een vlucht voor de ervaren werkelijkheid, die hij als aan zijn wezen vreemd gevoeld heeft. De mens ontkomt echter niet aan de eigen eenzaamheid. Het gegeven is niet origineel, de compositie van het boek en de goede beschrijvingen verlenen het enige importantie.</p>	drs. E. L. Janssen			
<b>Claus, H.:</b> Omtrent Deedee (Bezige Bij f 8,90) Ondanks technische knapheid is deze pastorieroman onecht gebleven, ver beneden Claus' kunnen.		III, Ni	8670	4	5
<b>Hughes, R.:</b> De vos op zolder (Fontein f 10,90) Duitsland anno 1923, aanloop tot een meerdelige roman, meesterlijk maar moeilijk.		III	8680	3	5
<b>Lampo, H.:</b> Hermione betrapt (Stols f 9,75) Een jeugdliefde herleeft: verbeeldingsromantiek, onverbloemd m.b.t. vrouwelijk schoon.		III	8683	4	5
<b>Lind, J.:</b> Landschap in beton (Bezige Bij f 9,75) De oorlogswaanzin gesymboliseerd. Een moeilijke roman van een groot auteur.		II-III	8684	2	4
<b>Nooteboom, C.:</b> De ridder is gestorven (Querido f 8,90) Suggestief beeld van een in roes en machteloosheid vastgelopen artiestenleven.		III	8689	4	5
<b>Rinser, L.:</b> De volmaakte blijdschap (Leopold f 9,75) Idealistische roman van in verzaking zegevierde liefde, die echter veel vragen open laat.		III-IV, Op	8691	5	6
<b>Wilson, A.:</b> De oude mannen v. d. dierentuin (Contact f 12,50) Toekomst-satyre, vernuftig gecomponeerd, vol sublieme spot.		III	8694		7
<b>Wilson, C.:</b> Bohémiens in Soho (Contact f 7,90) Knappe uitbeelding van de worsteling om een authentiek leven, om innerlijke vrijheid.		III, Op	8695	2	4

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1—10 (waarbij 5 = even onvoldoende).

De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.

JUNI 1963

JAARGANG XIV

NUMMER 11



VOOR  
JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD  
UITGEGEVEN  
DOOR  
DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG  
IN OPDRACHT VAN  
HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR  
ONDERWIJS EN OPVOEDING  
TE 'S-GRAVENHAGE  
REDACTEUR-SECRETARIS  
JAN KLEIN

*Recensies 8375-8422*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.

Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie.  
 Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616.

## INHOUD

	pag.
<i>Kroniek van jeugdlectuur . . .</i>	151
<i>Bibliografisch register . . . . .</i>	158
<i>Welke literaire werken voor de jeugdige lezer? . . . . .</i>	160

### VERKLARING DER TEKENS

**VI — KINDERLECTUUR**

- Vla = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).
- Vla-b = voor circa 11, 12 jaar.
- Vlb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).
- Vlb-c = voor circa 8, 9 jaar.
- Vlc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).
- Vla en b (9 - 14 jaar).
- Vlb en c (6 - 11 jaar).
- Vla, b en c (6 - 14 jaar).

**VI = LECTUUR VOOR ALLEN**

- V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 13-, 15-jarigen.
- V, J = Idem voor jongens.
- V, M = Idem voor meisjes.
- IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).
- IV-V, J = Idem voor jongens.
- IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v.  
 III (Vla°, J)P.

**IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR**  
 Veronderstelt voldoende levensinzicht.

**III = VOORBEHOUDEN LECTUUR**

- Lectuur voor geestelijk volwassenen.
- o = Pedagogisch niet verantwoord.
- o o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd; zeer waardevol.
- N = *Storend* neutraal.
- K = Kommunistisch; Marxistisch.
- T = Theosofisch, spiritistisch, pantheïstisch, of anderszins vaag-religieus.
- H = A-godsdienstig humanistisch.
- Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienstig.
- Ma = Materialistisch.
- Ni = Nihilistisch, negativistisch, levensontluisterend.
- Op = Ophouwend, optimistisch, idealistisch, positief.
- p = In protestantse geest.
- † = In katholieke geest.

# KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR



## Voor de kleinsten tot acht jaar

Het modeverschijnsel om kinderboeken in serie te produceren is ook in deze aflevering met meerdere voorbeelden vertegenwoordigd. Opnieuw moet geconstateerd worden, dat in deze series zelden een hoog niveau wordt bereikt om de eenvoudige reden, dat werkelijke inspiratie speciaal bij auteurs van kinderboeken te zeldzaam is om een serie-productie toe te laten. Verwijzingen naar volgende delen op het omslag of zelfs in de tekst kenmerken ten overvloede deze uitgaven als overwegend commercieel van opzet.

- 8375 De *Bambi* Boekjes door Corrie Scherrewitz vertonen het beeld zoals hierboven werd geschetst. Deze boekjes bepalen zich weliswaar tot het taalniveau van de kleintjes en ook de inhoud ligt wel binnen de kinderlijke interesse-sfeer, maar over het geheel zijn de deeltjes zonder originaliteit en bepaald bloedeloos geschreven. Dit geldt voor *Plonsje Donsje*, het nieuwsgierige eendje dat stilletjes van huis weg zweemt met een gevonden haarlint om en dat onderweg avontuurtjes beleefd met andere dieren. De auteur is nonchalant geweest bij de eigenhandige illustraties, zodat het haarlint op de ene

bladzijde blauw en op de andere groen is.

- De avonturen van Bolletje Bluf* verhalen over een poesje dat aan de kip een groot ei vraagt voor het zieke eekhoornkind en dan uit de boom tuimelt als hij het ei is gaan brengen. 8376

- Flapjes droomreis* heeft plaats aan een tros ballonnen, waarmee het hondje door de lucht naar Afrika zeilt. Hij leert daar diverse dieren kennen en schenkt de laatste ballon aan koning leeuw. In dit deeltje verliezen de tekeningen meermalen het contact met de tekst. 8377

- Het tamme konijntje *Wips herneemt de vrijheid* als het zijn hokje open vindt. In het bos wordt Wips liefderijk geadopteerd door een konijnenfamilie, die ter ere van hem een reuzefeest aanricht. 8378

- De avonturen van Teddy en Freddy*, twee ondeugende beren-broertjes, brengen hen meermalen in de narigheid. Eekhoorns, konijntjes en zelfs pinguïns komen echter telkens te hulp. 8379

- Tjoembo de kleine chimpansee* is een intelligent dier, want hij doet zelfs koning leeuw een oplossing aan de hand, als die recht moet spreken over twee beren. Als beloning mag Tjoembo aan het hof komen, waar hij wordt opgeleid tot eerste minister. 8380

8381 *Rosientje het ijdele biggetje* is te nuffig om zich te willen vuil maken. Maar de hond leert haar hoe een varken zich dient te gedragen.

8382 *Eekhoorn Kwikje gaat de wijde wereld in*, althans voor één dag. Hij beleefd wel zoveel avonturen, dat hij er bij thuiskomst nog lang over vertellen kan. Zoals gezegd: deze serie biedt geen kinderlectuur zoals men zich deze wensen zou.  
(p.dl. ing. f 0,50)

*C. M. van den Berg-Akkerman* heeft een begin gemaakt met de *Diedeltje-serie*, die ons al evenmin tot enthousiasme bewegen kan.

8383 *Diedeltje maakt een poppenjurk*, althans dat wil ze, maar ze mag van moeder de naaimachine niet gebruiken. Ongehoorzaam gaat het meisje dan buiten in de regen spelen en als ze 's avonds de afwas doet, heeft moeder intussen de poppejurk gemaakt.

8384 *Diedeltje krijgt een slee* als er sneeuw gevallen is en het kleine meisje mag met vader mee om de slee te gaan kopen. Met de kinderen uit de straat en vooral één jongetje heeft zij dan een zalige dag.

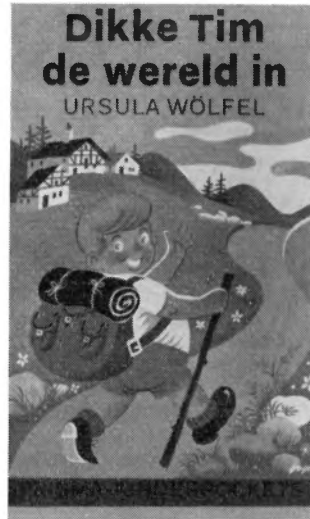
8385 In het derde deeltje zijn *Diedeltje en Sietske* vriendinnetjes geworden. Zij spelen samen en doen boodschappen voor de moeder van Diedeltje, die een kruidenierszaak heeft. Een keer verdwalen zij daar zelfs bij, maar een vriendelijke man brengt hen weer thuis. Men kan zich hierbij afvragen, of het wel pedagogisch is deze laatste scène in een kinderboek op te nemen, juist nu de ouders hun kinderen zo op het hart drukken om niet met vreemden mee te gaan.

8386 *Diedeltje eet chocola* en nog wel 's avonds in bed, als zij bij haar vriendinnetje logeert omdat er thuis een zusje geboren is. Het heeft allemaal weinig om het lijf; meer inhoud zou ook niet noodzakelijk zijn als de vormgeving maar meer geïnspireerd was. Zouden er nog meer delen volgen?

(p.dl. f 1,—; geb. f 1.50)

8387 *Dikke Tim de wereld in* door *Ursula Wölfel* is een humoristisch en spannend boekje, waar bovendien nog opvoedkundige waarde in schuilt. De zevenjarige

Tim wenst voor zijn verjaardag dat hij niet meer zo dik zal zijn. Vader geeft hem een rugzak en schoenen en samen



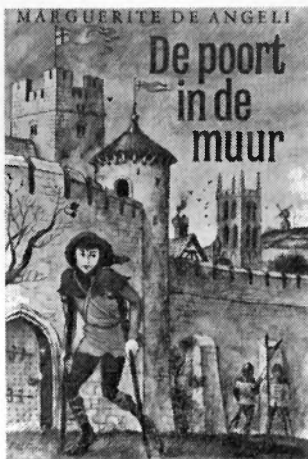
trekken zij er in de vakantie als zwervers op uit. Vader heeft als schoenmaker onderweg heel wat te werken. Tim begint uit vaders verhalen onderweg te begrijpen, dat het eigenlijk vervelend is om altijd dingen te wensen die toch niet kunnen. Een fijn kinderboek. (f 1,25) *Lea Smulders* gaf aan het negende deel van de serie *Rond het grote feest* de titel *Twee kleine Indiaantjes*. Als de parochiekerk is afgebrand schuiven Floor en Flip hun voorliefde voor indiaantjespelen terzijde en gaan oud papier en flessen ophalen voor de herbouw. Zij hebben voor- en tegenspoed bij dit werk en komen later met de bijeengebrachte centjes bij de pastoor. De bedoeling om met deze serie een aantal geschikte geschenkbokjes voor communicantjes te creëren is wat de inhoud van dit deel betreft wel verwerkelijk, maar de totaalindruk is toch enigszins tam en weinig doorleefd. (geb. f 1,50)

8388



- 8389 *Ano woont in de toendra* door *Anna Dobrinskaja* is van sfeervolle plaatjes voorzien en vertelt in kort bestek over de bewoners van de toendra's in de kustgebieden van de IJszee. Hoofdpersoon is het zesjarige meisje Ano. Communistische invloed blijkt uit het noemen van de staatsboerderij, waarheen de kudde tegen de winter gedreven wordt, en uit het uitdelen van premies voor de beste herders. Maar deze politieke tint zal aan de kleinsten wel ontgaan. Van enige godsdienstzin is natuurlijk geen sprake. Toch bruikbaar. (geb. f 2,90)
- 8390 *Waar is Teddy?* door *Milan Pavlík* vertelt van een speelgoedbeer die dansen kan. Heintje vindt hem zo mooi dat hij de beer stiekum van de kleuterschool mee naar huis neemt. 's Nachts droomt Heintje dat Teddy terug naar school wil, omdat alle kinderen met hem moeten kunnen spelen. In dit naar een Tsjechische tekenfilm vervaardigde prentenboek zijn de illustraties het voornaamste: bijzonder mooi van kleur en lijn. Het verhaalje is wat houterig verteld. Als kijkboek geslaagd. (geb. f 3,90)
- 8391 *Daan - Dik en Dineke in het verkeer* door *Y. B. Dondorp en M. C. van Krimpen* bevat twaalf gekleurde platen met eenregelige tekst om de jongsten te wijzen op veilig gedrag in het verkeer. Elke prent beeldt uit hoe het wél moet en welke kwade gevolgen een verkeerd gedrag heeft. De drie kinderen bemoeien zich vooral met oversteek-perikelen en verstandig gebruik van het trottoir. De frisse tekeningen zouden aan waarde winnen, als de tegenstelling tussen goed en verkeerd gedrag sterker in het oog sprong. Als hulpmiddel bij de verkeersopvoeding toch wel geschikt. (f 1,85)
- 8392 *Paul François* vertelt hoe *Piepelotje de kleine muis* ondanks de waarschuwingen van moeder het hulletje verlaat omdat de kookjes in de kast zo lekker ruiken. Het muisje wordt gevangen en in een glazen fles gestopt. Maar 's avonds neemt Piepelotje een reuze sprong uit de fles en keert veilig bij moeder terug. Een snoezig kleuterboekje met mooie illustraties. De prijs is ietwat gepeperd. (f 1,95)
- Voor ietwat gevorderden rond de acht tot ongeveer elfjarigen**
- Dirk, de jonge watergeus*, zo vertelt *Brid Knight*, moet door overstromingen met zijn familie uit Friesland vluchten en komt in Holland terecht. Hier belandt hij bij de watergeuzen, met wie hij het beleg en het ontzet van Leiden meemaakt. Het verhaal is boeiend geschreven en goed vertaald. Bovendien kunnen de jongens heel wat opsteken over de 80-jarige oorlog, waaromtrent het boek goed is gedocumenteerd. (f 1,75)
- Leopold Vermeiren* vervolgt zijn verhalen uit de tijd der Kruistochten met *De Rode Ridder en het blauwe vuur*. Ditmaal is de inname van Antiochië het hoogtepunt. Maar het doel van de Kruistochten en de zin van allerlei gebeurtenissen in dit boek blijven onduidelijk. Het is een staal van valse ridderromantiek met overdreven nadruk op het vechten. Gallicismen en talrijke uitdrukkingen die in het A.B. onbekend zijn, ontstieren deze lectuur. Ongeschikt. (geb. f 4,90)
- Het appeltaart-mysterie* door *R. Weerstand* speelt zich af in het dorpje Zanddijk, waar geheimzinnige inbraken worden gepleegd. Telkens wordt uitsluitend voedsel ontvreemd, dat ter plaatse wordt geconsumeerd. Drie jongens besluiten wachmeester Verbalen te helpen. Zij ontmoeten de dief op de torenzolder, maar de arrestatie moeten zij toch aan anderen overlaten. Een wat mager verhaal in stroeve verteltrant. Heel matig. (geb. f 1,25)
- Nel Verschoor-Van der Vlis* vertelt, hoe *Kees van Dam naar Luxemburg* mag met zijn familie. Zij kamperen in een tent en Kees gedraagt zich moedig bij het zoeken naar een verloren geraakt meisje. Er zit vaart in dit verhaal, waarin de goede dialogen opvallen. Helaas slaat Kees tegen zijn vader wel een erg joviale toon aan. En pa gedraagt zich weinig voorbeeldig tegenover een verbaliserende agent. De humor wordt daardoor meermalen van het grovere soort. Matig. (f 1,25; geb. f 1,70)

- 8397 *De poort in de muur* door Marguerite de Angeli speelt in Engeland in de twaalfde



eeuw, tijdens de oorlogen met Schotland. Een jonge edelknaap worstelt zich, met de hulp van heilige monniken, door de ergste gevolgen van kinderverlamming heen. Manmoedig doorstaat hij tegelijkertijd de vereenzaming waarin hij door een toeval is gekomen. De kroon op het genezingsproces vormt zijn heldhaftige koerierstocht, die redding brengt aan het belegerde kasteel waar hij page-diensten vervult. Een prachtig boek, spannend verteld en goed gedocumenteerd. (f 4,50)

- 8398 *Toen de stormvloed kwam* door M. C. Capelle verplaatst ons terug naar de stormramp van 1953. Bram is de zoon van een boer op Schouwen-Duiveland die bij de overstroming alles kwijt raakt en met veel moeite langzaam weer alles goed krijgt. Op een prachtige, boeiende wijze weet de auteur de gebeurtenissen te doen herleven met de menselijke tragiek die daaraan verbonden was. Door de belevenissen van een bepaald gezin met Bram als middelpunt te nemen, zit er lijn en vaart in het verhaal. Een waardevol boek, dat warme aanbeveling verdient.

(geb. f 2,90)

Mary Norton schreef over *Het vliegende ledikant* dat drie kinderen als zwijgloos kregen, toen zij ontdekt hadden dat Juffrouw Prijs voor heks studeerde. 's Nachts maken de jongelui wonderlijke reizen met hun fantastisch vervoermiddel, niet alleen naar Amsterdam, maar ook naar het eiland Oejepie waar zij door kannibalen worden belaagd, en naar het jaar 1666, waar ze een beroepstovenaar aan overhouden, die later met Juffrouw Prijs trouwt. Argeloos en minutieus worden deze dwaze gegevens uitgewerkt. Het reizen in de tijd geeft consequenties die niet voor alle kinderen begrijpelijk zullen zijn. Een brandstapel passage is bovendien wel wat griezelig. Toch zullen er hopelijk veel kinderen zijn die van deze geslaagde kolder kunnen genieten. (geb. f 4,50)

*Netty Streef* vertelt over *Loesje*, een weesmeisje dat niet welkom is bij oom en tante en daarom wordt uitbesteed bij een stugge boer. Ze heeft er een triest leven, maar ze vindt een vriendje en later ook nog een vriendin. Als de boer haar door omstandigheden niet meer bergen kan, mag Loesje voorgoed in huis komen bij de ouders van het vriendje. Een aardig verhaal naar beproefde trant en met een vrome achtergrond.

(geb. f 2,90)

*Een jaar met Anneke* door *Els Lucas* is een simpel verhaaltje over de belevenissen van een tienjarig meisje. Samen met haar gaan we een heel jaar door, waarin natuurlijk van alles gebeurt zoals kamperen in de vakantie, logeren bij Oma en als hoogtepunt de geboorte van een broertje. De verteltrant is niet altijd even prettig en logisch, maar kleine meisjes zullen dit verhaal toch wel met plezier lezen. (f 1,50)

Een warme aanbeveling verdienen twee boeken door *Eleanor Estes*. *Moortje Coek* is de naam van een klein gitzwart katje dat door de familie Coek, die op het Vuureiland op vogelexpeditie is, liefderijk wordt opgenomen. Het blijkt een bijzonder slim katje te zijn, dat typen kan, geheimen oplost en zelfs haar memoires op schrift stelt. *Moortje* wordt dan ook door alle gezinsleden als huisgenoot ge-

accepteerd en gaat na een verrukkelijke zomer vol spannende gebeurtenissen mee terug naar Cranbury. Dit bijzondere boek, vol sprankelende humor en met

doel gesteld belangrijke werken uit de wereldliteratuur na te vertellen voor de jeugd. Bij een dergelijke opzet spelen zowel de keuze van de werken als de be-



*Uit: Moortje Coek*

goede karaktertekeningen, is kennelijk geschreven vanuit een grote liefde en een scherp oog voor mensen en dieren.

(geb. f 5,90)

8403 *Snipper Coek* door dezelfde auteur is het hondje van Jessie en Gerrie. Dit amuzante boek vertelt hoe ze aan dit dier gekomen zijn, hoe Snipper gestolen werd en teruggevonden, pas maanden later. De ontleding van de gevoelens en reacties van de kinderen is buitengewoon geslaagd en maakt ook dit boek van deze schrijfster tot een juweeltje onder de kinderlectuur. Omslag en tekeningen beantwoorden volkomen aan het geestige karakter van het verhaal. (geb. f 5,90)

### **Voor grotere kinderen van elf tot zestien jaar**

Met de Titanen-reeks heeft men zich ten

werking daarvan een kritieke rol. De delen uit genoemde reeks die ons tot heden onder ogen gekomen zijn, geven weinig hoop voor het welslagen van de onderneming.

*De drie musketiers* door *Alexander Dumas* bevat het beroemde verhaal van de onverschrokken Gascogner d'Artagnan, die circa 1625 uit Tarbes naar Parijs vertrok om zich daar bij de musketiers van Lodewijk XIII te voegen. Samen met de vrienden Athos, Porthos en Aramis beleeft hij tal van avonturen en verkeert vele malen in levensgevaar, hetgeen vooral te wijten is aan de kuiperijen van kardinaal Richelieu. Men zal moeilijk kunnen volhouden dat de beschrijving van de kuiperijen aan het Franse hof, de vele onwettige liefdesverhoudingen en het doorlopend duelleren deze literatuur tot

8404

- typische jeugdlectuur stempelen. (geb. f 2,95)
- 8405 Ditzelfde geldt voor *Twintig jaar later* door *Alexander Dumas*. De drie musketiers staan nu tegenover elkaar geplaatst in vijandige partijen, waarbij de lezer terdege op de hoogte moet zijn van de politieke verwickelingen ten tijde van de Zonnekoning en Karel I. De anonieme vertaling kleeft hinderlijk aan het Frans en de vele frivoliteiten en bloedige gebeurtenissen maken dit deel eveneens ongeschikt. (geb. f 2,95)
- 8406 *Het piratenrijk* door *F. A. Stone* verhaalt de droomwens van de beruchte, in de 16e eeuw levende piraat Pierre L'Olonnais, keizer te worden van een door hem te stichten Piratenrijk. Dit zou alle eilanden en koloniën in en rondom de Caraïbische Zee moeten omvatten. Ondanks tegenwerking van Spanje, Frankrijk en Engeland wist hij door massaslachtingen, list en plundering zijn doel te bereiken. Na meningsverschillen met zijn vrienden ging het pas gestichte rijk echter weer snel ten onder. Ook deze weinig verheffende lectuur, zonder enige positieve zijde, kan men geen enkele aanbeveling meegeven. (geb. f 2,95)
- 8407 *De koning van de Apachen* door *Mayne Reid* zou men toelaatbaar kunnen noemen. Old Shatterhand komt als jonge man naar het Westen, waar hij in de strijd tegen blanke schurken en Indianen zijn erenaam verkrijgt. Hij sluit vriendschap met Winnetou en zijn stamgenoten. Het verhaal is naverteld naar het boek van Karl May en mist de beschrijvingen van landschap en personen uit het origineel. De tekeningen zijn een te nadrukkelijke beklemtoning van het ruwe vechtleven. (geb. f 2,95)
- De delen 9 en 10 uit de *Zwarte Hengstreeks* door *Walter Farley* zijn zoals steeds gezond van inhoud, al dreigt er eenzijdigheid.
- 8408 In *Het mysterie van Black's vader* maakt Alec met zijn vriend Henry en zijn paard Black een reis naar Europa, om daar iets te ontdekken over de afstamming van Black. Daardoor komen ze in vreemde en merkwaardige plaatsen waar zich geheimzinnige dingen afspelen. Hun komst blijkt zelfs te zijn voorbereid en verwacht. Na veel speuren weet Alec met zijn paard Ziyadah te vinden en alles op te lossen. Een boeiend verhaal, dat een deel van de aantrekkelijkheid ontleent aan de achtergrond van paardefokkerijen en Arabische mensen.
- 8409 *Black, de zwarte hengst, en Flame* vertelt hoe Black en zijn meester op de oceaan een vliegtuigongeluk meemaken. Ze komen afzonderlijk aan land en beleven een aantal avonturen. Dank zij de wederkerige liefde tussen man en paard vinden zij elkaar terug. De gebeurtenissen zijn levendig beschreven, waarbij de psyche van mens en dier beide aan hun trekken komen. Vooral voor paardeliefhebbers een prettig stuk lectuur. (p.dl. f 1,90)
- 8410 *Karl May* ontbreekt vanzelfsprekend ook in deze aflevering niet. *De oliekoning* is de verpersoonlijking van misdaad en bedrog, waartegenover Old Shatterhand en Winnetou de ziele-adel en heldenmoed vertegenwoordigen. Een van de boeiendste en meeste gevarieerde Karl May-verhalen.
- 8411 *In de rotskloven van de Balkan* is een van de minder geslaagde delen uit de reeks. Het is een z.g. overbruggingsdeel, waarin de trekkende held een groot aantal avonturen meemaakt, uiteraard kortstondig van duur en onderling te los van samenhang om gezonde spanning te continueren.
- 8412 *De smokkelaars van de Tigris* bevat het laatste avontuur van Kara Ben Nemsî en zijn onafscheidelijke Hadsji Halef rond de imposante ruïnes van het bijbelse Babel. Gelukkig zorgt Hadsji Halef voor de overgangstinten in de zwart-wit schilderingen van deugd en ondeugd. Zijn breedsprakerige humor en de herhaalde religieuze conversatie van de held maken dit avontuur wel onnodig lang, maar tevens leesbaarder dan wanneer dit uit louter heroïek zou hebben bestaan. (p.dl. f 1,75)
- 8413 *Johan Hidding* beschrijft in *Komplot in Ethiopië* hoe Edward Smit met zijn oom op een foto-expeditie gaat naar zeldzaam

wild in Noordoost Afrika. In plaats van wilde beesten ontdekken zij slavenjagers, die de expeditie van begin tot eind hinderlijk volgen. Ze worden ingerekend. Het boek is met zorg geschreven en gepunctueerd, maar bevat een groot aantal onwaarschijnlijkheden. De held kan ongeveer alles, maar zoiets wil de leesgrage jeugd nog wel voor lief nemen.

(geb. f 3,95)  
 8414 In het stripverhaal *De valstrik door Edgar P. Jacobs* is professor Mortimer de hoofdpersoon. Hij krijgt van zijn overleden vijand een erfenis, die bestaat uit een apparaat waarin men naar verleden en toekomst kan reizen. Zo belandt hij achtereenvolgens tussen prehistorische dieren en 'bij boze lieden uit het jaar 5060, maar komt toch weer heelhuids in zijn eigen tijd terug. Een nonsensverhaal van nul en gener waarde. (f 1,25)

8415 In *Rumoer rond De Duiventil door Jenny Slegers-Kwakkel* zullen twee zusjes met hun ouders de zomervakantie doorbrengen in Gaasterland. Ze mogen een nichtje en een vriendinnetje uitnodigen. Zo volgt de vakantie met vrolijkheid, vriendschappen en ruzies. De schrijfster heeft het verhaal een diepere inhoud gegeven door het behandelen van haatgevoelens tegen een paar Duitse kampeerders: de vader van het nichtje is namelijk in de oorlog gesneuveld. Het resultaat van deze opzet kan wel geslaagd heten. (geb. f 2,90)

## Voor de rijpere jeugd van zestien jaar af

De serie *De Jonge Reizigers* was reeds met vele delen in vorige afleveringen vertegenwoordigd. Opzet en kwaliteit zijn van gelijkblijvend gehalte: in de vorm van reisverhalen wordt enige feitenkennis en begrip geboden omtrent verschillende landen en volken.

8416 *Margaret Faraday* schreef *De jonge reizigers in Zuid-Amerika*. De jongelui gaan met auto en vliegtuig van de ene wereldstad naar de andere. Er worden interessante dingen daaromtrent verteld, maar het is toch wel een ernstig tekort dat

armoede, onderontwikkelde gebieden en rassendiscriminatie niet worden genoemd. Slechts het goet gesitueerde blanke deel van de bevolking verschijnt voor het voetlicht.

*De jonge reizigers in Italië* door *David Raymond* nodigt meer uit tot een bezoek aan Italië dan dat het een reis beschrijft die op zichzelf reeds boeit. Dat komt waarschijnlijk door de grote hoeveelheid Baedeker-gegevens, die het sociale en avontuurlijke element te zeer overheersen. Toch zal het boek de jeugd wel boeien, dank zij vooral de prettige schrijftrant en de gevarieerde opzet der toeristische belevenissen. Dit deel bevat goed fotomateriaal.

Dezelfde auteur is beter geslaagd in *De jonge reizigers in Israël*. Opbouw, ontginning, verdediging, leefwijze, werkverdeling worden op levendige wijze besproken, zodat men uit deze lectuur een behoorlijk beeld kan krijgen van deze jonge staat. Het boek bevat nochtans zoveel gegevens in kort bestek, dat men het bij voorkeur niet in één keer moet uitlezen. Van de hand van *Lucille Iremonger* is *De jonge reizigers in de Zuidzee eilanden*. De overvloedige wetenswaardigheden zijn goed 'bij de tijd'; land en volk komen aan hun trekken in onderhoudende dialogen en kleine avonturen. Maar de schrijfster is wel erg praktisch en prozaïsch ingesteld. Men mist hinderlijk de gave om werkelijk iets van de schoonheid, stemming en sfeer op te roepen. De lezer heeft veel vernomen, maar hij is er niet gewéést. Maar men kan niet alles hebben; het boekje blijft heel instructief. (p.d.l. geb. f 4,90)

*Figuranten gevraagd* door *Jet Jorssen* verhaalt, hoe enige Vlaamse meisjes van een kweekschool worden uitgenodigd als figurenten in een melo-dramatisch toneelstuk. Het verloop van de repetities en de uitvoeringen wordt uitvoerig geschetst om de lezeres kennis te doen maken met de levensomstandigheden van de meisjes. Voor de rest draait de geschiedenis meer om hun liefdesperikelen, die voor een jaar een tragisch tintje hebben. Waar de moeilijkheden van een leven als actrice

- besproken worden, vindt het boek nog de meeste diepgang. Overigens blijft het aan de oppervlakte. Neutraal. (geb. f 4,50)
- 8421 *Leni Saris* vertelt in *De zesde reisgenote*, hoe Sybrand Osinga niet erg gesteld is op Marie-José van Moorland, die hij een verwend meisje vindt. Hij schrikt er dan ook danig van als hij hoort, dat prof. van Garderen haar uitnodigt om deel te nemen aan de expeditie naar Peru, waaraan Sybrand als cineast is toegevoegd. Tijdens die avontuurlijke reis, — heel boeiend beschreven —, leren ze elkaar kennen en liefhebben. Al is de taal niet vlekkeloos en de intrige doorzichtig: toch wel een aardig boek. (geb. f 4.90)
- 8422 *Ik wacht op jou, Cecilia* door *Clara de Groot* is een zelfstandig vervolg op 'Dit is Parijs, Cecilia'. Nu ontmoeten we Cécile von Eckstein, het circuskind, als aankomend prima ballerina van de balletgroep Bomballier te Parijs. Na een korte vriendschap met een jonge stadhuisclerk, komt zij tot het inzicht, dat het rustige burgerbestaan voor haar niet is weggelegd. Als

de jeugdvriend uit het circus, de draad-  
loper-kunstschilder Kaky Philippon haar



komt opzoeken, beseft Cécilie dat hij het is, op wie zij heeft gewacht. Dit serieuze meisjesboek geeft een reële kijk op het zware leven bij het ballet. Door in het verhaal ook de Algerijnse tragedie en de reactie daarop van de Parijse jongeren te verweven houdt het tevens een pleidooi voor de vrede. Een mooi boek voor meisjes vanaf 15 jaar. (geb. f 4,25)

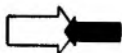
## BIBLIOGRAFISCH REGISTER

In dit nummer werden besproken:

(volgnummer)

<i>de Angeli, M.</i> : De poort in de muur (Ten Brink), 124 p. — VIb . . . . .	8397
<i>van den Berg-Akkerman, C. M.</i> : Diedeltje eet chocola (Van Goor), 32 p. — VIc, M . . . . .	8386
<i>van den Berg-Akkerman, C. M.</i> : Diedeltje en Sietske (Van Goor), 32 p. — VIc, M . . . . .	8385
<i>van den Berg-Akkerman, C. M.</i> : Diedeltje krijgt een slee (Van Goor), 32 p. — VIc, M . . . . .	8384
<i>van den Berg-Akkerman, C. M.</i> : Diedeltje maakt een poppenjurk (Van Goor), 32 p. — VIc, M . . . . .	8383
<i>Capelle, M. C.</i> : Toen de stormvloed kwam (Bosch & Keuning), 131 p. — VIa-b . . . . .	8398
<i>Dobrninskaja, A.</i> : Ano woont in de toendra (Pegasus), 40 p. — VIc, M . . . . .	8389
<i>Dondorp, Y. B., en M. C. van Krimpen</i> : Daan - Dik en Dineke in het verkeer (Roelofs van Goor), 24 p. — VIc . . . . .	8391
<i>Dumas, A.</i> : De drie musketiers (Stand. Bkh.), 125 p. — VIa° . . . . .	8404
<i>Dumas, A.</i> : Twintig jaar later (Stand. Bkh.), 123 p. — VIa° . . . . .	8405
<i>Estes, E.</i> : Moortje Coek (Van Breda), 196 p. — VIa en b, JM . . . . .	8402
<i>Estes, E.</i> : Snipper Coek (Van Breda), 192 p. — VIa en b, JM . . . . .	8403
<i>Faraday, M.</i> : De jonge reizigers in Zuid-Amerika (Van der Peet), 145 p. — V, JM . . . . .	8416

Farley, W.: Black, de zwarte hengst, en Flame (Ten Brink), 159 p. — VIa, J	8409
Farley, W.: Het mysterie van Black's vader (Ten Brink), 186 p. — VIa, J	8408
François, P.: Piepelotje de kleine muis (Contact), 16 p. — VIc, JM	8392
de Groot, C.: Ik wacht op jou, Cecilia (Roelofs van Goor), 240 p. — V, M	8422
Hidding, J.: Komplot in Ethiopië (Kok), 203 p. — VIa, J	8413
Iremonger, L.: De jonge reizigers in de Zuidzee eilanden (Van der Peet), 156 p. — V, JM	8419
Jacobs, E. P.: De valstrik (Geill. Pers), 64 p. — VIa°, J	8414
Jorssen, J.: Figuranten gevraagd (Stand. Bkh.), 152 p. — V, M	8420
Knight, B.: Dirk, de jonge watergeus (Ten Brink), 207 p. — VIa-b, J	8393
Lucas, E.: Een jaar met Anneke (Kluitman), 159 p. — VIb, M	8401
May, K.: In de rotskloven van de Balkan (Spectrum), 368 p. — VIa, J	8411
May, K.: De oliekoning (Spectrum), 309 p. — VIa, J	8410
May, K.: De smokkelaars van de Tigris (Spectrum), 377 p. — VIa, J	8412
Norton, M.: Het vliegende ledikant (Ten Brink), 188 p. — VIb, JM	8399
Pavlik, M.: Waar is Teddy? (Pegasus), 32 p. — VIc, JM	8390
Raymond, D.: De jonge reizigers in Israël (Van der Peet), 156 p. — V, JM	8418
Raymond, D.: De jonge reizigers in Italië (Van der Peet), 151 p. — V, JM	8417
Reid, M.: De koning van de Apachen (Stand. Bkh.), 126 p. — VIa, J	8407
Saris, L.: De zesde reisgenote (W.-Friesl.), 210 p. — V, M	8421
Scherrewitz, C.: De avonturen van Bolletje Bluf (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8376
Scherrewitz, C.: De avonturen van Teddy en Freddy (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8379
Scherrewitz, C.: Flapjes droomreis (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8377
Scherrewitz, C.: Kwikje gaat de wijde wereld in (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8382
Scherrewitz, C.: Plonsje Donsje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8375
Scherrewitz, C.: Rosientje het ijdele biggetje (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8381
Scherrewitz, C.: Tjoembo de kleine chimpansee (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8380
Scherrewitz, C.: Wips herneemt de vrijheid (Van Holkema & W.), 24 p. — VIc	8378
Slegers-Kwakkel, J.: Rumoer rond de Duiventil (Kok), 157 p. — VIa, M	8415
Smulders, L.: Twee kleine Indiaantjes (Malmberg), 35 p. — VIc, JM	8388
Stone, F. A.: Het piratenrijk (Stand. Bkh.), 126 p. — VIa°, J	8406
Streef, N.: Loesje (Kok), 135 p. — VIb, M, P	8400
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en het blauwe vuur (Stand. Bkh.), VIa-b, J	8394
Verschoor-Van der Vlis, N.: Kees van Dam naar Luxemburg (La Rivière & V.), 67 p. — VIb, J	8390
Weerstand, R.: Het appeltaart-mysterie (J. N. Voorhoeve), 62 p. — VIb, J	8395
Wölfel, U.: Dikke Tim de wereld in (Spectrum), 96 p. — VIc, JM	8387



## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER?

Belangrijke literaire boeken van de laatste tijd, met een speciaal advies voor lezing  
door v.h.m.o.-leerlingen.

Voor de 'begeleiding' van de lectuur is uitvoeriger informatie nodig dan deze beknopte selectie vermag  
te geven. Hiervoor wordt verwezen naar de volledige recensies, waarop men zich abonneren kan.

auteur en titel	uitgever en prijs geb. (waarbij i = ingenaaid)	kwali- ficatie	recensie- kaartje	MK	EE
van Aerschot, B.: Kinderen van Atlas (J. M. Meulenhoff f 9,50)		IV	8699	4	6
Levensproblematiek van een dokterszoon, meer redenerend dan verbeeldend.					
Bastet, F. L.: Lava (Arbeiderspers f 5,50)		IV	8702	4	6
Een triest beeld van menselijke verharding, knap gecomponeerd, scherp gepeild.					
Bergeyck, J.: Het levende beeld (Standaard-Bkh. f 9,50)		IV-V	8703	6	8
Overrijke roman over Ndala de beeldsnijder, in het zich vernieuwende Afrika.					
de Céspedes, A.: Het verboden schrift (Leopold f 9,75)		III	8669	3	5
Dagboekroman, met begrip voor de problemen van het moderne gezin!					
van Duinkerken, A.: Verz. geschriften 3 (Spectr. f 12,50 p. dl.)		IV	8705	5	7
Een groot deel van zijn literair-historisch werk, essayistisch, en enige poëzie.					
Enzinck, W.: Sardinië (Leopold f 12,90)		IV	8706	6	8

Reisherinneringen in de klassieke traditie van Geel en Busken Huet, van Couperus en Werumeus Buning: essayistisch vrij, plastisch herscheppend en vaak zeer geestig. Graag zou men gaan citeren uit de vele vondsten. Een enkele keer vindt een volzin misschien niet het juiste evenwicht, maar daar staat tegenover dat Enzinck de eilandbewoners benadert als hun gelijke. Hij laat ze in hun waarde en dringt zo dieper door in hun wezen dan een Couperus vermag. Daarbij is hij een van die gelukkigen wie altijd iets overkomt: al zijn ontmoetingen worden kleine avonturen, tot een „uitplundering” toe. Deze reis door het onontsloten Sardinië wordt zo voor de lezer

een meeslepende ontdekkingsstocht, deels langs het pad van de mensheid zelf. Kleine, sprankelende essays rijden lyrisch op bij het ploeteren van een mestkever, of uit de huiver van een halfdonkere kathedraal. De treffende foto's halen het niet bij de tekst: soms te onscherp; slecht geordend; incompleet. In de onvermijdelijke worsteling met het Italiaans pleegt schrijver zijn schoonste misgreep daar waar hij de prozaïsche Droogleggingen (Le Bonifiche) omtovert tot de „De Weldadige”. Het toeristisch gidsje en het register kunnen praktische diensten bewijzen, maar in wezen blijft dit een reismijmerij, boeiend als een roman.

Jan Klein.

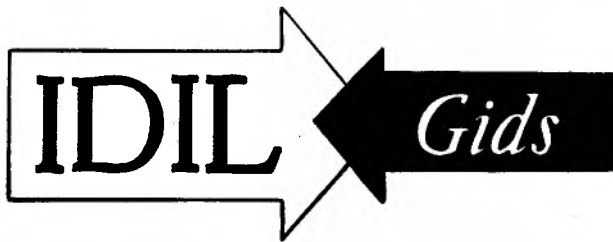
van Gestel, P.: Buiten de grens (Querido f 4,90 i)	III	8710	3	5
Zeer moderne roman over vervreemdingsverschijnselen bij een zielszieke.				
Heizmann, K. H.: Ook gij zult geen rust vinden (B. Gottmer f 10,90)	V	8712	7	7
Het rusteloos zoeken van de wandelende Jood naar de waarheid omtrent Christus.				
Sikkens, J.: Glas (Strengholt f 4,90)	IV	8722	4	6
Magisch-realistisch verhaal over onze ontmenselijkte beschaving, knap debuut.				
Timmers, O.: Enkele reis retour (Bezige-Bij f 8,90)	IV	8725	3	5
Huwelijkscrisis en zelfconfrontatie van een muziekcriticus.				

De adviescijfers voor Middenklassen (MK) en Eindexamenklassen (EE) zijn gemiddeld gericht; ze lopen van 1-10 (waarbij 5 = even onvoldoende). De volledige recensiekaartjes zijn te raadplegen in de meeste katholieke bibliotheken, scholen en boekhandels.



JULI 1963

JAARGANG XIV · NUMMER 12



VOOR

## JEUGDLECTUUR

---

MAANDBLAD

UITGEGEVEN

DOOR

DE STICHTING I.D.I.L. TE TILBURG

IN OPDRACHT VAN

HET R.K. CENTRAAL BUREAU VOOR

ONDERWIJS EN OPVOEDING

TE 'S-GRAVENHAGE

REDACTEUR-SECRETARIS

JAN KLEIN

*Registernummer*

REDACTIE EN ADMINISTRATIE: PARKSTRAAT 16, TILBURG

**De jaargang vangt aan in augustus en de abonnementsprijs bedraagt f 5,— per jaar bij vooruitbetaling, bij voorkeur te voldoen door storting op postrekening 1073500 van de Stichting I.D.I.L. te Tilburg.**

**Advertenties vallen buiten verantwoordelijkheid van de redactie. Conditie op aanvraag bij de administratie. Tel. 04250-31616**

### WIN ER EEN ABONNEE BIJ

Het moet onze trouwe lezers niet moeilijk vallen de **Idil-gids** bij anderen (ouders, opvoeders, onderwijzers, geestelijken, bibliotheken) te introduceren. Win er een abonnee bij — het zal uw tijdschrift, dus ook uzelf, ten goede komen.

**De Idil-gids voor jeugdlectuur  
GEEFT VEEL, KOST WEINIG**

### VERKLARING DER TEKENS

#### VI = KINDERLECTUUR

VIa = Voor grotere kinderen (12, 13, 14 jaar).

VIa-b = voor circa 11, 12 jaar.

VIb = Voor ietwat gevorderde lezertjes (9, 10, 11 jaar).

VIb-c = voor circa 8, 9 jaar.

VIc = Voor beginners (6, 7, 8 jaar).

VIa en b (9 - 14 jaar).

VIb en c (6 - 11 jaar).

VIa, b en c (6 - 14 jaar).

#### VI = LECTUUR VOOR ALLEN

V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van 13-, 15-jarigen.

V, J = Idem voor jongens.

V, M = Idem voor meisjes.

IV-V, JM = Afgestemd op de specifieke eigen mentaliteit van de rijpere jeugd (16 à 17 jaar en ouder).

IV-V, J = Idem voor jongens.

IV-V, M = Idem voor meisjes.

Is een jeugdboek alleen toelaatbaar voor oudere lezers dan waartoe het zich eigenlijk richt, dan wordt bovendien tussen haakjes aangegeven voor

welke leeftijd door schr. bedoeld. Dus b.v. III (VIa°, J)P.

#### IV = NIET-VOORBEHOUDEN LECTUUR

Veronderstelt voldoende levensinzicht.

#### III = VOORBEHOUDEN LECTUUR

Lectuur voor geestelijk volwassenen.

- o o = Pedagogisch niet verantwoord.
- o o = Beneden de maat in literair, wetenschappelijk of vakkundig opzicht.
- = In zijn soort uitstekend geslaagd;

• = zeer waardevol.

N = Storend neutraal.

K = Kommunistisch; Marxistisch.

T = Theosofisch, spiritistisch, pantheistisch, of anderszins vaag-religieus.

H = A-godsdienschtig humanistisch.

Ag = Anti-christelijk, of anti-godsdienschtig.

Ma = Materialistisch.

Ni = Nihilistisch, negativistisch,

levensontluisterend.

Op = Opbouwend, optimistisch, idealistisch,

positief.

p = In protestantse geest.

† = In katholieke geest.

# REGISTER — JAARGANG XIV

Het Romeinse cijfer (met eventueel letters en tekens) geeft een moreel-pedagogische kwalificatie. De verklaring van deze symbolen vindt men op blz. 162.

Het Arabische cijfer is het volgnummer, zoals dat in deze jaargang bij elke recensie in de marge is geplaatst. Het verwijst dus naar de desbetreffende bespreking in: **De Kronieken van jeugdlectuur**, of andere overzichten en artikelen. De numerieke volgorde van de cijfers loopt van 7786 (aug./sept. 1962) t/m 8422 (juni 1963).

Wil men bibliografische gegevens, dan raadplege men wat de *prijs* betreft steeds de recensie zelf, en voor de *uitgever*, het *aantal bladzijden* en de *kwalificatie*: de *Bibliografische Registers*.

**Voorbeeld.** Zoekt men een boek van Velsen-Quast (zie onder Velsen-Quast in dit register), dan vindt men het volgnummer 8091. Bij het bladeren lettend op de margecijfers, komt men onder nr. 8091 dan op blz. 80 de recensie van dit boek tegen, en achter deze recensie de prijs. Als men vervolgens de uitgever, het aantal bladzijden, of de kwalificatie wil weten, kijkt men in het onmiddellijk daaropvolgende Bibliografisch Register van die maand, dat alfabetisch op auteur is ingericht (blz. 82).

Wat de rubriek **Welke literaire werken voor de jeugdige lezer?** betreft, verwijst het getal niet naar het nummer, maar naar de **bladzijde**.

Abramsz, S.: Veertien dagen op een ijsschots — VIa, P . . . . .	8298
Adema, T.: De man die de trap afging — VIa, J . . . . .	8101
Adler, I.: Het wonder van de wiskunde — V . . . . .	8290
Allan, M. E.: De beslissende zomer — V, M . . . . .	8166
van Amstel, M.: De boodschapper van de prins — VIa, J . . . . .	8299
(Andreas, H.): Het grote boek vol dierenverhalen — VIc . . . . .	7906
de Angeli, M.: De poort in de muur — VIb . . . . .	8397
van As, P.: Van Texel begon de victorie — V, J . . . . .	8305
Assolant, A.: De wonderbaarlijke avonturen van kapitein Corcoran — VIa . . . . .	7812
Attanasio, D.: Spaghetti zoekt een baantje — VIb . . . . .	8188
Atwater, R., en F. Atwater: Meneer Popper en zijn pinguïns — VIb, JM . . . . .	7988
Austveg, I. en R. Nissen-Drejer: Zuster Gon onder de tropenzon — IV-V, M . . . . .	8160
Auwers, F.: Het wonderlijk avontuur van Silvester de stenen kabouter — VIb, JM . . . . .	7793
Avery, G.: Herrie om Jumbo — VIa, M . . . . .	7948
Baker, M. J.: De toverschelp — VIb, JM . . . . .	7986
Bakker-Winsemius, D.: Geef je hart, Nicolet — IV-V, M . . . . .	7894
Bakker, M.: Avonturen bij de hoge brug — VIa, J . . . . .	8205
Baljí, J. P.: De woonwagentocht van 'The Travellers' — VIa, J . . . . .	8300
Bartels, L.: Wraak in het oerwoud — VIa-b, J . . . . .	8072
van Battum, A.: Marij — IV-V, M, Op . . . . .	8087
Baum, F. L.: De grote tovenaer van Oz — VIb, JM . . . . .	8294
Beecher-Stowe, H.: De hut van oom Tom — VIa, JM . . . . .	8301
de Beer, A.: Kees Corvers vindt het avontuur — VIa, J . . . . .	7809
Beke, C.: Pim Pandoer vist op gladde aal — VIa, J . . . . .	8327
Benary-Isbert, M.: Annegrete op Heiligenwald — V, M . . . . .	8216
Benson, B.: Paarden voor de Wolvenranch — VIa, J . . . . .	7884
Bente, E.: Corry Brokken — V . . . . .	7841
Bente, E.: Mieke Telkamp - Rita Reys - Rudi Carrell — V . . . . .	7843
Bente, E.: Teddy en Henk Scholten — V . . . . .	7842

Beresfort, E.: Het verdwenen kasteel — V <b>Ib</b> . . . . .	7801
van den Berg-Akkerman, C. M.: Diedeltje eet chocola — V <b>Ic</b> , M . . . . .	8386
van den Berg-Akkerman, C. M.: Diedeltje en Sietske — V <b>Ic</b> , M . . . . .	8385
van den Berg-Akkerman, C. M.: Diedeltje krijgt een slee — V <b>Ic</b> , M . . . . .	8384
van den Berg-Akkerman, C. M.: Diedeltje maakt een poppenjurk — V <b>Ic</b> , M . . . . .	8383
Berkhof, A.: Geheimzinnig Oosten — IV-V . . . . .	8168
Berna, P.: De man met de trekharmonica — V <b>Ia</b> -b, J <b>M</b> . . . . .	7993
Betlem, G.: Toontje speelt voor de film — V <b>Ib</b> -c . . . . .	8130
Blinxma, J.: Kansas-Kidd en de schatten der Azteken — V <b>Ia</b> , J . . . . .	7997
Bloemen, A.: Kooltje Roet helpt de koning — V <b>Ic</b> . . . . .	7974
Bloemen, A.: Loesje krijgt de schuld — V, M . . . . .	8158
Bloemen, A.: Loesje springt in de bres — V, M . . . . .	8159
Blom, T.: Doe je mee, Paul? — V <b>Ia</b> -b, J <b>M</b> . . . . .	8210
Blyton, E.: Het geheim van de oude put — V <b>Ia</b> -b . . . . .	8145
Blyton, E.: Pitty als vierde klasser — V <b>Ia</b> , M . . . . .	8374
Blyton, E.: Pitty in de derde — V <b>Ia</b> , M . . . . .	8373
Blyton, E.: Pitty naar kostschool — V <b>Ia</b> , M . . . . .	8371
Blyton, E.: Pitty's tweede kostschooljaar — V <b>Ia</b> , M . . . . .	8372
Boeke, M.: Jon de zigeunerjongen — V <b>Ia</b> -b, M . . . . .	8134
Bomans, G.: Het locomotiefje — V <b>Ic</b> . . . . .	8181
Bomans, G.: De ontevreden vis — V <b>Ic</b> . . . . .	8180
Bomans, G.: Wonderlijke nachten — V . . . . .	7953
Bond, M.: De beroemde beer Paddington — V <b>Ib</b> . . . . .	8036
Bond, M.: Paddington op pad — V <b>Ib</b> . . . . .	8037
Bonsels, G.: Max en de mannetjes — V <b>Ic</b> . . . . .	8121
de Booy, H. Th.: Het geheim van het Zwarte Meer — V <b>Ia</b> , J . . . . .	8074
de Booy, H. Th.: Hier reddingboot 'Brandaris' — V, J . . . . .	8083
Borg, I.: Bamse in Lapland — V <b>Ic</b> . . . . .	7920
van den Bosch, R., o.praem.: Alle eer en glorie — V <b>Ib</b> en c . . . . .	8346
Bosschaerts, E.: Het vrolijk leven van Tijl Uilenspiegel — V <b>Ib</b> -c . . . . .	7856
Bouhuys, M.: Het hok vol dagen en 23 andere verhalen — V <b>Ic</b> . . . . .	8034
Bouhuys, M.: De rode ponnie — V <b>Ib</b> -c, J <b>M</b> . . . . .	8352
Bourgeois, W.: Het commando van de dorst — V, J . . . . .	8081
Bourgeois, W.: De R.A.F. houdt stand — IV-V (V <sup>o</sup> , J) . . . . .	7891
Bower, L.: Jaboelaan de zoeloejongen — V <b>Ia</b> -b, J <b>M</b> . . . . .	8005
van Breda, A.: Filmster tegen wil en dank — V <sup>o</sup> , M . . . . .	8343
Brink, C. R.: Bandieten in het motel — V <b>Ia</b> -b . . . . .	8071
Broekman, T.: De toverende tweeling — V <b>Ic</b> . . . . .	8353
Bruinhof, B.: Rob Robson en het groene licht — V <b>Ia</b> , J . . . . .	7811
Bruna, D.: Circus — V <b>Ic</b> . . . . .	8232
Bruna, D.: Het ei — V <b>Ic</b> . . . . .	8233
Bruna, D.: De koning — V <b>Ic</b> . . . . .	8234
Bruna, D.: De vis — V <b>Ic</b> . . . . .	8235
Bruijn, A.: Luuk schiet uit zijn slof — V <b>Ib</b> -c . . . . .	8296
Bruijn, C.: Australië, doe open! 1e Deel — V <b>Ia</b> , J . . . . .	8326
de Bruyn, F.: De brug van de vrijheid — V <b>Ia</b> . . . . .	7931
Bruyn-Ouwehand, M.: Hermelijn's dochter — IV-V, M . . . . .	7903
Buckeridge, A.: Jennings, het zwarte schaap — V <b>Ia</b> , J . . . . .	8203
van de Burgt, N.: De doodstamnt dreunt Mike Munco — V <b>Ia</b> , J . . . . .	7944
Burland, C. A.: De Egyptenaren — V <b>Ia</b> . . . . .	8284
Burland, C. A.: De Romeinen — V <b>Ia</b> . . . . .	8285
Bürger, G. A.: De reizen en wonderlijke avonturen van baron van Münch-	

hausen — VIa	7991
Burnett, F. E. H.: De kleine Lord — VIa-b	8362
Butner, C.: Giftige pijlen en stenen bijlen — VIa-b, J	8004
Butner, C.: Noodlanding in de groene hel — VIa-b, J	8141
Butters, D. G.: Arbella vecht zich vrij — V, M	7836
Buursink, J.: De smokkelaars van Oosterhorst — VIa-b, J, P	8360
Campbell, B.: Spooklichten — VIa, J	8142
van Campen, P.: Spionnen schaakmat! — VIa, J	8364
Campens, L.: Floepje het Libellemeisje — VIc	7790
Capel, R.: De vier uit het doktershuis — VIb	8249
Capelle, M. C.: Toen de stormvloed kwam — VIa-b	8398
de Cesco, F.: Regen over India — IV-V, M	7899
Chapman, E.: Avonturen met Marmaduk — VIc	7865
Chapman, E.: Langs de weg met Marmaduk — VIc	7864
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Jan en Joppie in de kou — VIc	7862
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Jan en Joppie op de kermis — VIc	7863
Clarenbeek-Van Klaveren, M.: Jan, Joppie en Joris — VIc	7861
Clewes, D.: De winkel van Roel en Karin — VIc	8170
de Cnodder, R.: Een pionier van de luchtvaart — VIa	7930
Coleman, P. H.: Vaart onder eigen vlag — IV-V, M	7896
Colman, H.: Gouden kroon voor Gina — IV-V, M	8338
Colnot, C.: Alles draait om Pintas — VIa, J	8066
Cooper, J. M.: De laatste der Mohikanen — VIa, J	8136
Cracnhals, F.: Alarm in Hollywood — VIa-b	8208
Cramer-Schaap, D. A.: In 'De vrolijke eend' — VIb	8044
Cramer-Schaap, D. A.: Telemachos de zoon van Odysseus — VIa	8193
Daanc, L. A.: Puzzelboek voor de jeugd 2 — VIa-b	7850
Dahn, F.: Strijd om Rome — VIa	7829
Dekker, M.: Het hart in Sunny Hill — IV-V, M	8224
Deletaille, A.: Azan de hond — VIc	8312
Dick, Ph.: Olle Kapoen en de gestolen kroon — VIc	8310
Dick, Ph.: Olle Kapoen op avontuur — VIc	8311
Diddens, H.: Een hofmeier wordt koning — VIa	7932
Diekmann, M.: Als je het nog niet wist — IV-V, M, N	7847
(Dierckx, R.): Door de wijde natuur 2 — VIa	8286
Diessel, H.: Plaats voor Gino — VIa	7805
Dillon, E.: Het paardeneiland — VIa, J	8253
Disney, W.: Donald Duck en andere verhalen 6 — VIc	7905
Disney, W.: Het gouden sprookjesboek — VIc	7907
Dixon, F. W.: Het geheimzinnige landhuis — VIa, J	8149
Dixon, F. W.: De gezonken schat — VIa-b, J	8065
Dixon, F. W.: Het raadsel van de Flying Express — VIa, J	8150
Dixon, F. W.: Smokkelaarseiland — VIa, J	7995
Dobrinskaja, A.: Ano woont in de toendra — VIc, M	8389
Dondorp, Y. B., en M. C. van Krimpen: Daan - Dik en Dineke in het verkeer — VIc	8391
van Doorn, M.: Irene, hoe kun je! — VIa, M	8261
Dragt, T.: De brief voor de koning — VIa-b, J	8055
Dreux, D.: De modderjongens — VIa	8197
Driebergen, M.: Carry heeft altijd wat — V, M	8185
Drost, H.: De laatste vakantiedag — VIb-c	8316
Duino, M.: Achter de schermen van de wereldsmokkel — V, J	7844

Dulieu, J.: Paulus en Joris het vispaard — VIc . . . . .	8114
Dulieu, J.: Paulus en het levenswater — VIc . . . . .	8113
Dulieu, J.: Paulus en Mol — VIc . . . . .	8112
Dumas, A.: De drie musketiers — VIa° . . . . .	8404
Dumas, A.: Twintig jaar later — VIa° . . . . .	8405
Duplaix, G.: Circus Ondersteboven — VIc . . . . .	8106
Durnez, G.: Onze eerste krant — VIa . . . . .	7935
van Duijnen Stomps, M.: „Ha! Die Barbara!” — Vīb, J . . . . .	8185
van Dijk, F.: Ik lees van... — VIc . . . . .	8022
Edel, M.: Reportage uit de oertijd — VIa-b . . . . .	7848
van den Eerenbeemt, R.: Het hek van de dam — VIa-b, M . . . . .	7923
van den Eerenbeemt, R.: Een huis vol plezier — Vīb . . . . .	8187
Eggermont, J. L.: De nederlaag van Rode Adelaar — VIa . . . . .	7940
Ende, M.: Jim Knoop en Lucas de machinist — Vīb . . . . .	7985
Enright, E.: De club van avontuur — Vīb . . . . .	7802
van Erven, Ch.: Rozen rond het zomerhuis — IV-V, M . . . . .	8280
Estes, E.: Moortje Coek — VIa en b, JM . . . . .	8402
Estes, E.: Snipper Coek — VIa en b, JM . . . . .	8403
Evenhuis, G.: Verdreven vloot — VIa, JM . . . . .	8008
Evenhuis, G.: Wij waren er ook bij — V, JM . . . . .	7955
van Ewijk, A.: Feest door heel het jaar — VIc, † . . . . .	7791
van Eysden, G.: Kampmeisje 1161 — VIa, M . . . . .	8154
Fabiola: De twaalf wonderlijke sprookjes van koningin Fabiola — Vīb . . . . .	7908
Faraday, M.: De jonge reizigers in Zuid-Amerika — V, JM . . . . .	8416
Farley, W.: Black, de zwarte hengst, en Flame — VIa, J . . . . .	8409
Farley, W.: Black, de zwarte hengst komt in opstand — VIa, J . . . . .	7880
Farley, W.: Black, de zwarte hengst, terug op de renbaan — VIa, J . . . . .	8202
Farley, W.: Black Minx, het veulen van Black, de zwarte hengst — V, J . . . . .	7826
Farley, W.: Bonfire, Black's tweede zoon, in de drafport — VIa, J . . . . .	8201
Farley, W.: Het mysterie van Black's vader — VIa, J . . . . .	8408
Fasmer Dahl, T.: Het avontuur van Albert Schweitzer — VIa, P . . . . .	7832
Feder-Tal, K.: Waar bleef de ring? — VIa . . . . .	7806
Fenton, E.: Toveren op zaterdag — VIa . . . . .	8054
Fernez, A.: Nick Jordan trekt van leer — V, J . . . . .	7810
Fernez, A.: De schijnwerpers op Nick Jordan — V, J . . . . .	7956
Fidler, K.: De Deans gaan verhuizen — VIa-b, M . . . . .	8053
Fleischman, Th.: Tamboer in de zon van Austerlitz — VIa, J . . . . .	7887
Fleming, R.: De Ierse vrijbuiters — Vīb, J . . . . .	8322
Fleming, R.: De oorlog der Clans — Vīb, J . . . . .	8323
Fleming, R.: Een oude vete — VIa, J . . . . .	8325
Flinterman, J.: Jachtvlieger — V, J . . . . .	8162
François, P.: Piepelotje de kleine muis — VIc, JM . . . . .	8392
Franklin, R.: Winfair en de held van de Zwarte Bergen — VIa, J . . . . .	7939
Franklin, R.: Winfair en de rode mocassin — VIa, J . . . . .	7938
Franklin, R.: Winfair en het geheim van de Duivelskreek — VIa, J . . . . .	7996
Fraser, C.: De Groene Draak — V, J . . . . .	8161
Frinsel, J. J.: De avonturen van Gripgrap en Grombrom — VIc . . . . .	7971
Frinsel, J. J.: De verdere avonturen van Gripgrap en Grombrom — VIc . . . . .	7972
Funcken, L., en F. Funcken: De magische drank — VIa-b . . . . .	8207
Funcken, L., en F. Funcken: Storm over de Far-west — Vīb, J . . . . .	8191
van der Gaag, W.: De kristallen tiran — V, J . . . . .	8020
Garland, R.: Emmeke's kleine bos — VIc . . . . .	8238

Garland, R.: Koen en zijn ezeltje — Vlb-c	7796
van der Geest, K.: Vernietig die raketten! — V, J	8019
Gergely, M.: Szöszi — V <sup>oo</sup> , M	8223
Gilhuis-Smitskamp, Gr., en D. Thomas-Gilhuis: Een koffer vol verhaaltjes — Vlc	8023
Goeverneur, J. J. A.: Reizen en avonturen van mijnheer Prikkebeen — Vlb-c, JM	8297
Goscinny: Hoempa Pa de roodhuid — Vlb	7873
Grashoff, C.: Geertje op de 'Karin' — Vlc, M	8236
Grashoff, C.: Renée leert fietsen — Vlb-c, M	7982
Grashoff, C.: Weet wat je wilt — V, M	8220
Graton, J.: De renbaan van de angst — VIa-b, J	7820
Gray, E. A.: Met Napoleon naar Moskou — V, JM	8164
de Greeve, A.: Grote ster in kleine wereld — V, M	8279
Grimme, A.: Storm over Bronckhorst — Vlb, J	7925
Grinon, J.: Van een jongetje dat een stekje was — Vlb	8184
Grisnigt, J. W.: Moeders grote dochter — VIa, M, P	8369
Grit Seuberlich, H.: Niemand is alleen — VIa, M	7949
Groenevelt, A., en H. Herzberg-Pinas: Romanomnibus voor oudere meisjes — V, M	8093
de Groot, C.: Ik wacht op jou, Cecilia — V, M	8422
de Groot, N.: Rolf op reis — Vlc, P	7916
Guillot, R.: Drie meisjes en één droom — VIa, M	7951
Gunn, J.: Het commando van Peter Kent — VIa, J	8144
Guntridge, R.: Door oerwoud en steppe — VIa, J	8254
ter Haar, J.: Hallo, Tuffy — Vlc	8177
ter Haar, J.: Saskia en Jeroen aan zee — Vlb-c, JM	8354
ter Haar, J.: Tuffy heeft haast — Vlc	8178
ter Haar, J.: Tuffy op verre reizen — Vlc	8179
Hagers, F.: Kathinka van de huishoudschool — VIa, M	7890
Hallqvist, B. G.: Op zoek naar Peter — VIa, JM	8257
Hamaker-Willink, A.: Dim van Dam — Vlc	8292
Harry sr., R.: Poe Ban en zijn olifant — VIa, Op	8006
Hartekamp, H.: Bloemen bloeien in december — IV-V, M	7901
Hartekamp, H.: Omweg naar het geluk — IV-V, M	7838
van Hartingsveldt, A.: Prikkie gaat de boer op — VIa-b, P	7924
Hatano, I., en I. Hatano: In de schaduw van Hiroshima — V	7846
Hauff, W.: Sprookjes van Hauff — Vlb	7857
van Havelte, S.: Ontmoeting aan het meer — IV-V, M	7898
van Heerde, G.: Om de paarse orchideeën — Vlb, JM, P	8321
Heizmann, K.: Leve Oompie — VIa	8132
Hennink, I.: Boeken en liefde — IV-V, M	7840
Hertz, B.: Het eendje Dagdag — Vlc	7871
Heus, P.: Het moddermannetje — Vlb	8126
van den Heuvel, M.: Hanneke en haar vriendenkring — Vlb, M	8100
van den Heuvel, M.: Juf en Jetty — Vlb, M	8099
van den Heuvel, M.: Rinie kent geen problemen — VIa, M	7952
Heys, H. L.: Scheikunde thuis — IV-V, J	8076
Hidding, J.: Komplot in Ethiopië — VIa, J	8413
Hildebrand, A. D.: Harry en Kwartje op aarde — VIa, J	8206
Hillmann, E. P. W., o.f.m.: Kinderbijbel — Vlb en c, †	8345
Hoffmann, F.: Op weg naar de kribbe — Vlb-c	8029

Hofman, I.: De ontdekking van Rajoe en Roeki — VIb, P . . . . .	8046
Holmvik, Ø., en H. Faye-Lund: Diepte - 120 voet — V, J . . . . .	8334
Holthausen, H.: Meisje kun je koken? — V . . . . .	7849
Holzhaus, W.: De wonderlijke uitvindingen van professor Knapkop — VIb-c, J . . . . .	8248
Hoogland, H.: Kermismeisje — VIb, M . . . . .	7858
van der Hooning, F.: Tot weerziens, Marjoke! — IV-V, M, P . . . . .	8274
Hopp, Z.: De zeventiende mei — VIb-c . . . . .	8129
Hoppen, H.: Als ik jou niet had — IV-V, M . . . . .	8219
ter Horst, W.: Bert het hert — VIc . . . . .	8030
ter Horst, W.: Hans de gans — VIc . . . . .	8031
ter Horst, W.: Jaap het schaap — VIc . . . . .	8032
Hug, F., en M. Hug: En God zag dat het goed was — VIc . . . . .	7977
Huisinga-Scaf, L.: Fluutje — VIc . . . . .	7975
Huisinga-Scaf, L.: „Fuut” zei de fuut — VIc, JM . . . . .	8108
Huisinga-Scaf, L.: Poes Alfa — VIc, JM . . . . .	8109
Huisinga-Scaf, L.: Sjoerd en zijn vriendjes — VIc, JM . . . . .	8110
Huisinga-Scaf, L.: William weet wat — VIc, JM . . . . .	8111
(Hulsebosch, T.): Winterboek — VIa, b, c . . . . .	8026
van de Hulst jr., W. G.: Kerstfeest voor een gulden — VIb-c . . . . .	7976
van Hulzen, J.: De tweeling van de plantage — VIa-b, JM, P . . . . .	8320
Hussong, C.: Vogels — VIa . . . . .	8283
Iremonger, L.: De jonge reizigers in de Zuidzee eilanden — V, JM . . . . .	8419
Jacobs, E. P.: De valstrik — VIa°, J . . . . .	8414
Jacques, M.: Wolven huilen in Konstantinopel — VIa, J . . . . .	8256
Jagt, B.: Ted en Silvie en het boekbeest — VIc . . . . .	7868
Jagt, B.: Ted en Silvie helpen de pozzebokken — VIc . . . . .	7867
Jagt, B.: Ted en Silvie tekenen een pozzebok — VIc . . . . .	7866
Jansen, W. P.: Het concilie en wij — VIa-b, † . . . . .	8348
Jaspers, P.: De Enkeling — V, M . . . . .	8094
Johns, W. E.: Biggles als detective — VIa, J . . . . .	8328
Johns, W. E.: Biggles en de kroonjuwelen — V, J . . . . .	7817
Johns, W. E.: Biggles en het luipaardmysterie — V, J . . . . .	7816
Johns, W. E.: Biggles er op af — VIa, J . . . . .	8155
Johns, W. E.: Biggles in de kou — VIa, J . . . . .	7946
Johns, W. E.: Biggles in de Oriënt — V, J . . . . .	8272
Johns, W. E.: Biggles in de woestijn — VIa, J . . . . .	8069
Johns, W. E.: Biggles op Borneo — VIa, J . . . . .	8070
Johns, W. E.: De detectiveclub — VIa, J . . . . .	7992
van Jole, M.: Rubens in Italië — VIa . . . . .	7928
de Jong, D.: Het geheimzinnige huis — V . . . . .	8090
de Jonge, V.: Alarm op de 'Ship Argo'-ranch — VIa-b, J . . . . .	8146
Jongejan-De Groot, C. Th.: Greetje-Margriet wordt Margriet — VIa, M . . . . .	8212
Jongejan-De Groot, C. Th.: Kameleon — V, M . . . . .	7904
de Jongh, M.: Een huis voor een gulden — V, M . . . . .	7900
de Joodse, T.: Jazz onder het mes — IV-V (V), JM . . . . .	8225
Jorssen, J.: Figuranten gevraagd — V, M . . . . .	8420
Kästner, E. en M. Diekmann: Gullivers reizen -- VIb . . . . .	8122
Kaih, E.: Woestijnbloem — V, M . . . . .	7960
Kalashnikoff, N.: Jumper de hengst van Kabansk — IV-V, J . . . . .	8226
Kaye, G.: Kwasi gaat naar Accra — VIb . . . . .	8047
Kent, E., dr.: Als een meisje vrouw wordt — V°, M . . . . .	8276
Kiriakoff, S. G., prof. dr.: Planten tussen pool en evenaar — IV-V . . . . .	8077



Klavier, C.: Op eigen benen 1 — Vlc . . . . .	—7786
Klavier, C.: Op eigen benen 2 — Vlc . . . . .	—7786
Klavier, C.: Op eigen benen 3 — Vlc . . . . .	—8313
Klink, J. L., dr.: Bijbel voor de kinderen met zingen en spelen. 2e Deel: Het Nieuwe Testament — Vlb, P . . . . .	7878
Kloek, D.: Tòch de verte, Liselot! — V, M . . . . .	—8095
de Kloet, C.: Daar dromen alle meisjes van — V . . . . .	—7962
Knight, B.: Dirk, de jonge watergeus — VIa-b, J . . . . .	8393
Koch, H. H.: Marius Blok bij de Tommies — VIa, J . . . . .	8255
Kocher, H.: De koning van het woeste eiland — VIa, J, Op . . . . .	8002
Koen-Conrad, N.: Maar Mieke bleef op haar post — V, M . . . . .	8096
Kordt, I.: Kleine Zuster in Amerika — V, M (VIa-b°) . . . . .	7959
Kordt, I.: Kleine Zuster uit Korea — VIa, M . . . . .	7950
Krauss, R.: Ik kan vliegen — Vlc . . . . .	8104
Kray-Sijmsa, C.: Schaduwen op de weg — IV-V, Op . . . . .	8167
Kretzer-Hartl, A.: Gabi speelt het klaar — VIa, M . . . . .	8215
Kretzer-Hartl, A.: Gabi ver van huis — VIa, M . . . . .	8214
Laan, D.: Pinkeltje en de raket — Vlc . . . . .	8176
van der Laan, J.: Jagers in 't vrije veld — VIa . . . . .	—7879
Lamarque, G.: Mario en de meeuw — Vlb . . . . .	8051
Lambert, J.: Cinda in tweestrijd — IV-V, M . . . . .	8281
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske bij de Vierdaagse — Vlb, M . . . . .	7980
de Lange-Praamsma, M.: Marlieske op 'De Meihorst' — Vlb, M . . . . .	7979
de Lannoy, M.: Miriam Wieland — V, M . . . . .	8092
Laurey, H.: Hopla het feestvarken — Vlb-c, JM . . . . .	8351
Lee, N.: Paul Vassar geheim agent — VIa, J . . . . .	8143
Lee, N.: De zwarte hertog — V, J (VIa°, J) . . . . .	—8304
van der Leeden, P.: Tom Prins op expeditie naar donker Afrika — VIa, J . . . . .	8365
de Leeuw, K.: Anita krijgt een gouden plaat — IV-V, M . . . . .	8088
Lems, L.: Gineke zoekt een baantje — V, M . . . . .	8013
Lems, L.: Rossie ontdekt de rode vlam — VIa, J . . . . .	8067
Lentinck, R.: De bruidsschat — IV-V, M . . . . .	7839
Lepman, J., en H. Schmitthener: Als het weer donker wordt — Vlc . . . . .	8228
Lequime, M.: Edoe en Rode Pijl — Vlb . . . . .	8049
Lewellen, J. en I. Shapiro: De geschiedenis van de luchtvaart — V . . . . .	8288
Lofting, H.: De dierentuin van doctor Dolittle — Vlb . . . . .	8098
Lofting, H.: De geschiedenis van doctor Dolittle — Vlb . . . . .	8097
Lofting, H.: Het postkantoor van doctor Dolittle — Vlb . . . . .	8302
Lomask, M.: Het spookhotel — VIa-b, JM . . . . .	8209
van Londen, J.: Valse munters in het nauw — VIa, J . . . . .	8252
van Lookeren Campagne, B.: Amalia Slak trekt er op uit — Vlb-c, JM . . . . .	8039
van Lookeren Campagne, B.: De avonturen van Amalia Slak — Vlb-c, JM . . . . .	8038
van Loon, Ch.: Tuan Glou — VIa, J, † . . . . .	8264
Loonen-Van der Linden, M. C.: Het dubbele leven van Job Tersteeghe — IV-V, M . . . . .	7897
Louwman, J.: Het geheim van Sémaphore — VIa, J . . . . .	7945
Louwman, J.: Meester Bikkel en de baardmannetjes — Vlb . . . . .	7794
Louwman, J.: Ting-Tang — Vlb-c, JM . . . . .	8123
Lucas, E.: Een jaar met Anneke — Vlb, M . . . . .	8401
van Luipen-Bronwasser, J.: De club van dertien — V, M . . . . .	8010
van Luipen-Bronwasser, J.: Frits en Tineke — Vlb, JM . . . . .	—7921
van Luipen-Bronwasser, J.: Het geluk komt nooit te vroeg — V, M . . . . .	8337

van Luipen-Bronwasser, J.: Margot gaat in de kunst — V, M . . . . .	8012
van Luipen-Bronwasser, J.: Een zomer om nooit te vergeten — V, M . . . . .	8011
Lynch, P.: Eindelijk een huis — Vlb . . . . .	8242
Lyngbirk, J.: Waag 't er op, Anne — IV-V, M . . . . .	8339
Macherot, R.: Op speurtocht met kolonel Clifton — Vlb . . . . .	8189
Macherot, R.: De terugkeer van Chlorophyl — Vlb . . . . .	8190
Mahuzier, J.: Kamperend om de wereld — Vlb, JM, † . . . . .	8250
Malot, H.: Alleen op de wereld — VIa-b . . . . .	8361
van Maren, G. H.: Jef Farèl contra Kameleon — VIa, J . . . . .	8068
van Maren, G. H.: Jef Farèl en de onvindbare Arabier — VIa, J . . . . .	7994
Marin, T.: De zwarte ram en de witte maraboe — Vlb, J . . . . .	7807
Marryat, K.: De kinderen van het woud — VIa-b . . . . .	8303
Martin, J.: De vlammenzee — VIa-b . . . . .	7819
Maurice, J.: Het valse paspoort — VIa, J . . . . .	8270
May, K.: Aan de Rio de la Plata — VIa, J . . . . .	7999
May, K.: De bandiet der Albaanse Bergen — VIa, J . . . . .	8332
May, K.: Door het land der Skipetaren — VIa, J . . . . .	8331
May, K.: Door het woeste Koerdistan — VIa, J . . . . .	8268
May, K.: Het geheim van Old Surehand — VIa, J . . . . .	8060
May, K.: In de rotskloven van de Balkan — VIa, J . . . . .	8411
May, K.: In het land van de Mahdi — VIa, J . . . . .	8061
May, K.: Kara Ben Nemsî, de held uit de woestijn — VIa, J . . . . .	8330
May, K.: De koningin van de Gran Chaco — VIa, J . . . . .	8148
May, K.: De laatste slavenjacht — VIa, J . . . . .	8062
May, K.: Mensenjagers aan de Nijl — VIa, J . . . . .	7942
May, K.: De oase in de Llano Estacado — VIa, J . . . . .	8147
May, K.: Old Shatterhand — VIa, J . . . . .	7822
May, K.: De olieking — VIa, J . . . . .	8410
May, K.: De rotsvesting in Sonora — VIa, J . . . . .	7998
May, K.: De schat in het Zilvermeer — VIa, J . . . . .	7823
May, K.: De smokkelaars van de Tigris — VIa, J . . . . .	8412
May, K.: Van Bagdad naar Istanboel — VIa, J . . . . .	8199
May, K.: Winnetou bij de Bedoeïenen — VIa, J . . . . .	8329
May, K.: Winnetou en de goudzoekers — VIa, J . . . . .	8198
May, K.: Winnetou, het grote opperhoofd — VIa, J . . . . .	7821
May, K.: De zoon van de berejager — VIa, J . . . . .	7885
May, K.: De Zwarte Mustang — VIa, J . . . . .	7886
van der Meer, N.: Goed zo, Annemieke! — Vlb-c, M, P . . . . .	7917
Melis, J.: Sprookjesprinses — IV-V <sup>c</sup> , M . . . . .	8222
Memberg, C.: Cornelis de neushoorn — Vic . . . . .	8107
Menkman, H.: Rembrandt — Vlb . . . . .	8246
Mens, J.: De redders van Engeland — Vlb, P . . . . .	7798
te Merwe, H.: Reis in rumoerig land — VIa, J, P . . . . .	8056
Meyler, H. S. R.: Thomas Boelabas — Vic . . . . .	8119
Meyler, H. S. R.: Het zwarte pieten boek — Vlb-c . . . . .	8183
Mitgutsch, A.: Nico vindt een schat — Vic . . . . .	8175
Mitgutsch, A.: Op straat en op het water — Vic, JM . . . . .	8120
Mok, M.: Dr. Kwekeltee vindt een paard — Vic . . . . .	8309
Mok, M.: De fluit van dr. Kwekeltee — Vic . . . . .	8308
Mok, M.: Rom bom bom! — Vic . . . . .	7869
Mortelman, P.: Jan Monter en de reuzesprinkhanen — VIa-b, J . . . . .	8266
Mortelman, P.: Jan Monter ontvoerd — VIa-b, J . . . . .	8267

Mortelman, P.: Jan Monter tegen de Groene Banier — VIa°, J . . . . .	8156
Muiderman, A.: De derde roos — IV-V, M . . . . .	7835
Muiderman, A.: Witte vindt een zwarte vriend — Vic . . . . .	8239
Nash, M.: Vacantie en alleen thuis — Vlb . . . . .	8042
van Nerum, A.: Om de hertogskroon van Limburg — Via . . . . .	7937
Nierop, P.: Om het bruine monster — VIa-b, J . . . . .	7860
Niemeijer, J. E.: De drie vingers — VIa, J . . . . .	8063
Nörgaard, P.: Leontien in Afrika — VIa-b, M . . . . .	8213
Nörgaard, P.: Leontien in Italië — Vlb, M . . . . .	8048
van Noort, N.: Pim en Puk — Vic . . . . .	7872
Norel, K.: Waterrotten — Vlb-c . . . . .	7983
Norton, M.: De Leentjeburen buiten — VIa-b . . . . .	8133
Norton, M.: Het vliegende ledikant — Vlb, JM . . . . .	8399
Nowee, P.: Arendsoog en het blaffende zand — Via, J . . . . .	7941
O'Dell, S.: Alleen op een eiland — V en Via, M . . . . .	8151
Ollivier, J.: Tonnie en de kangoeroe — Vlb . . . . .	8050
Oosterhuis, T.: De kleine ranseldrager — Via, J . . . . .	7859
Ouvaroff, S.: Menselijke torpedo's — V . . . . .	7892
Parker, R.: De leeuw is los — Vlb . . . . .	7795
Pavlik, M.: Waar is Teddy? — Vic, JM . . . . .	8390
Perquin, N., dr., s.j.: Gebeden voor jonge mensen — V, JM . . . . .	8103
Perrault, Ch.: De sprookjes van Moeder de Gans — V . . . . .	8293
Perrin, B. Ch.: De nieuwe ponnie — Vic . . . . .	8105
Peterson, H.: Een leeuw in huis — Vlb . . . . .	8243
Peterson, H.: Stina en Lars in de bergen — Vlb . . . . .	8244
Petrus, J.: Mijn eerste reis om de wereld — Via . . . . .	8007
Petry, A.: Het leven van Harriet Tubman — Via . . . . .	8152
Phaff, Ch.: Trix kan alles — VIa-b . . . . .	7922
Pleysier, A. J.: Bertje, Annelies en de torenkraai — Vic . . . . .	7919
Pohl, V.: Verloren in de wildernis — Via, J . . . . .	8001
Pothast-Gimberg, C. E.: Vader neemt Nout — IV-V, M . . . . .	8275
Pothorn, H.: Het bonte jeugdboek in kleuren — Vlb, JM . . . . .	8291
Preussler, O.: De kleine heks — Vlb-c, JM . . . . .	8240
Prins, P.: Wambo de jonge papoea — VIa-b, P . . . . .	8258
Prins, P.: Wambo vindt het geluk — VIa-b, P . . . . .	8260
Prins, P.: Wambo de zwarte zwerfer — VIa-b, P . . . . .	8259
Purcell, J. W., A. T. White en J. R. Saunders: Het tweede gouden dierenboek — VIa-b . . . . .	7851
van Pijkeren, W.: Het geheim van de Wallenburg — Via, J . . . . .	7815
Raymond, D.: De jonge reizigers in Israël — V, JM . . . . .	8418
Raymond, D.: De jonge reizigers in Italië — V, JM . . . . .	8417
Reding, R.: Jari in de knel — VIa-b . . . . .	7818
Reid, M.: De koning van de Apachen — Via, J . . . . .	8407
Richard, C.: Fijn om jong te zijn — IV-V, JM . . . . .	7893
de Ridder, M.: Vogels boven land en zee — VIa-b . . . . .	7852
van Remoortere, J.: Ger en de wilde paarden — VIa-b, J . . . . .	8135
Renes-Boldingh, M. A. M.: De tent op de boswei — Via, M, P . . . . .	8009
Robertson, K.: De schipbreuk van de Saginaw — Via, J . . . . .	8057
Robinson, M. L.: Jij bent de sterkste — IV-V, M . . . . .	8341
von Roeder-Gnadeberg, K.: Als een meisje Ronnie heet — Via, M . . . . .	8324
van der Roest-Kleinmeijer, T.: Siep vindt zijn thuis — Vlb, J, P . . . . .	8041
Roggeveen, L.: Daantje doet boodschappen — Vlb-c . . . . .	8355

Roggeveen, L.: Daantje gaat op reis — VIb-c . . . . .	8356
Roggeveen, L.: Daantje groot en Daantje klein — VIb-c . . . . .	8358
Roggeveen, L.: Daantje helpt een handje — VIb-c . . . . .	8357
Roggeveen, L.: Wees voorzichtig, Daantje! — VIb-c . . . . .	8359
Rongen, B.: S.O.S. ijsberg S.O.S. — VIa, J . . . . .	7943
de Roos, H.: De Kameleon blijft favoriet — VIb, JM . . . . .	7799
de Roos, H.: De Kameleon wint de prijs! — VIb, J . . . . .	8127
de Rover, P. A.: IJsgang — VIa en b, J . . . . .	8363
Rowaan, H.: De uilenjacht — VIc, J . . . . .	7918
Rowland, J.: Alexander Fleming — VIa . . . . .	8153
Rutgers van der Loeff-Basenau, A.: Vlucht Wassilijs, vlucht! — V . . . . .	8080
Rutley, C. B.: Bru de grizzly-beer — VIa-b . . . . .	7927
Rutley, C. B.: Inkosi de leeuw — VIa-b . . . . .	7926
Rutley, C. B.: Miska de zeehond — VIa-b . . . . .	7876
Rutley, C. B.: Pieko de bever — VIa-b . . . . .	7877
Rijksen-Den Breeje, F.: De rode draad 2 — V, JM . . . . .	8289
(van Rijn, D.): Encyclopedie van de sport. 4 dln. — V . . . . .	7853
van Rijswijk, G.: Zo'n klas als wij! — V, M . . . . .	8278
Saint-Lambert, P.: Hallo Vicky — V, M . . . . .	7961
Salden-Campfens, E.: Ingrid heeft weer wat — IV-V, M . . . . .	8085
Sanders, A.: Het woonwagenkind — VIb, M, P . . . . .	8247
Sandwall-Bergström, M.: Pepita's belofte — V, M . . . . .	8218
van 't Sant, M.: Mieke als gymnasiaste — VIa, M . . . . .	7888
van 't Sant, M.: Mieke slaat op hol — VIa, M . . . . .	7889
Saris, L.: En zo begon het — V, M . . . . .	8217
Saris, L.: Lente retourne — V, M . . . . .	8370
Saris, L.: Nooit is het de tijd terug — IV-V, M . . . . .	8015
Saris, L.: Tussen de enen vloed — V, M . . . . .	8273
Saris, L.: De zesde reisgenote — V, M . . . . .	8421
Saville, M.: Het geheim van De zeven witte hekken — VIa en b . . . . .	7882
Saville, M.: Raadsels om de Heksenhoek — VIa . . . . .	7803
Scheffer, Ch.: Jacht op een sneeuwman — VIa-b . . . . .	8265
Scheffer, Ch.: Puntje en Spido — VIc . . . . .	7788
Scheffer, Ch.: Puntje en Spido gaan naar de stad — VIc . . . . .	8306
Scheffer, Ch.: Puntje en Vlegel — VIc . . . . .	7787
Scheffer, Ch.: Puntje gaat weg uit het grote bos — VIc . . . . .	8307
Schermelé, W.: Bram en Brom bij Bientje Boeboe — VIc . . . . .	8116
Schermelé, W.: Bram en Brom bij dokter Pil — VIc . . . . .	8171
Schermelé, W.: Bram en Brom roepen de brandweer — VIc . . . . .	8172
Schermelé, W.: Bram en Brom willen helpen — VIc . . . . .	8115
Schermelé, W.: Ronnie bij de bosmannetjes — VIc . . . . .	7911
Schermelé, W.: Ronnie en de groene draak — VIc . . . . .	8173
Schermelé, W.: Ronnie en de rode vlieger — VIc . . . . .	8117
Schermelé, W.: Ronnie en de wonderspiegel — VIc . . . . .	8174
Schermelé, W.: Ronnie en heks Kniezerina — VIc . . . . .	7914
Schermelé, W.: Ronnie en het toverstafje — VIc . . . . .	7913
Schermelé, W.: Ronnie in het berenhuisje — VIc . . . . .	7912
Schermelé, W.: Ronnie redt koning Biebelebas — VIc . . . . .	8118
Scherrewitz, C.: De avonturen van Bolletje Bluf — VIc . . . . .	8376
Scherrewitz, C.: De avonturen van Teddy en Freddy — VIc . . . . .	8379
Scherrewitz, C.: Flapjes droomreis — VIc . . . . .	8377
Scherrewitz, C.: Kwikje gaat de wijde wereld in — VIc . . . . .	8382

Scherrewitz, C.: Plonsje Donsje — VIc . . . . .	8375
Scherrewitz, C.: Rosientje het ijdele biggetje — VIc . . . . .	8381
Scherrewitz, C.: Tjoembo de kleine chimpansee — VIc . . . . .	8380
Scherrewitz, C.: Wips herneemt de vrijheid — VIc . . . . .	8378
Schmidt, A. M. G.: Wiplala weer — VIb-c . . . . .	8124
Schmidt, A. M. G.: Woelewippie onderweg — VIc . . . . .	7915
Schmitz, M.: Kom maar binnen! — VIc . . . . .	7855
Schöler, E.: Reis naar het geluk, Annet! — IV-V, M . . . . .	8014
Scholliers, E., en F. Auwera: Een fort in de rimboe — VIa . . . . .	7929
Scholliers, E., en F. Auwera: Verkenncrs varen naar Indië — VIa . . . . .	7934
Schreiber, H.: De witte Indianen — VIa, J . . . . .	8200
Schregel-Onstein, F.: Wolf mijn vriend — VIb . . . . .	7797
Schultz, J. W.: Pitamakan opperhoofd der Zwartvoet-Indianen — VIa, J . . . . .	8366
Schultz, J. W.: Rode Kraai de jonge Zwartvoet-Indiaan — VIa, J . . . . .	8367
Schultz, J. W.: Wampus, het opperhoofd der Tewa's — VIa, J . . . . .	8368
Schwalje, M., en E. Schwalje: Klappertje en de goochelaar — VIb . . . . .	7984
de Schweinitz, K.: Waar komen de kindertjes vandaan? — VIb° . . . . .	7990
Scott, W.: Ivanhoe — V, J . . . . .	7957
Scott, W.: De talisman — VIa-b . . . . .	8137
Sebastiaan: Japie een piepjong engeltje — VIc . . . . .	7792
de Ségur, C.: Ezeltje Cadichon — VIb-c . . . . .	8182
Selden, G.: De krekkel in de ondergrondse — VIb, JM . . . . .	8125
Sereyns, B.: De eed van de Viking — VIa, J . . . . .	7830
Sesmero, P.: Tonio en de stier — VIb . . . . .	8052
Severn, D.: Het sprookjesbeest — VIb-c, JM . . . . .	8186
van Seijen, A.: Oefening Parnassus — VIa-b, J . . . . .	7814
Shireffs, G. D.: De zoon van het Dondervolk — VIa, J . . . . .	7883
Simpson, D.: Jennie de wildebras — VIa, M . . . . .	8269
Sjia Sjia: Hoe de apen naar de maan visten — VIc . . . . .	8314
Slegers-Kwakkel, J.: Rumoer rond de Duiventil — VIa, M . . . . .	8415
Sleigh, B.: Karbonkel — VIb . . . . .	7987
Sluysen, M.: Door storm en duisternis — V, J . . . . .	7845
Smce, D.: Het televisiespook — VIb, JM . . . . .	7804
Smulders, L.: Communie album — VIc, † . . . . .	8347
Smulders, L.: ...En tóch zijn er kabouters — VIc . . . . .	8227
Smulders, L.: Het geluk van Pietje Prik — VIc . . . . .	7870
Smulders, L.: Huis muis mannetje — VIc, JM . . . . .	8237
Smulders, L.: De muts van Kasjetoe — VIc . . . . .	7910
Smulders, L.: Stapvoet, het ezeltje van het pannekoeken-huis — VIc . . . . .	8315
Smulders, L., en T. Bouws: Torentje, torentje bussekruit — VIc . . . . .	7854
Smulders, L.: Twee kleine Indiaantjes — VIc, JM . . . . .	8388
Smulders, L., en F. van de Poel, s.j.: Wij zijn blij — V, † . . . . .	8027
Spence, E.: Het spoor door de wildernis — VIa . . . . .	8000
Spierings, K.: Wonderwereld der zoogdieren I — VIa-b . . . . .	7969
Spierings, K.: Wonderwereld der zoogdieren II — VIa-b . . . . .	7970
Sponsel, H.: Copernicus — IV-V . . . . .	8335
Sponsel, H.: Het gesprek in de arena — VIa . . . . .	—827
Sponsel, H.: Magallanes — IV-V . . . . .	—8336
Springenschmid, K.: Signorina N.N. — IV-V, M . . . . .	8086
Staub, M.: Steffie, waarom? — V, M, † . . . . .	—8342
Stolk, J.: Een vreemde expeditie — VIa, J . . . . .	—8064
Stolz, M.: Waar wacht je op, Miranda? — V, M . . . . .	7902

Stone, F. A.: Het piratenrijk — VIa°, J . . . . .	8406
Streatfeild, N.: Vier vrolijke vrijbuiters — VIb, JM . . . . .	8043
Streef, N.: Loesje — VIb, M, P . . . . .	8400
Strong, Ch. S.: Ranger onmaskert de smokkelaars — VIa, J . . . . .	8251
Stucley, E.: Met z'n allen in een flat — VIa, M . . . . .	8131
(Stuiveling, G.): De muze en Europa — V . . . . .	8231
Styles, S.: Tijgerpatrouille zet door — VIa, J . . . . .	8271
Suls, E.: Met nummer nul op de Schelde — VIb . . . . .	8318
Symonds, D. M.: De brief van de prins — VIa, J . . . . .	8196
Thieme, J. G.: Het geheim van de rode pion — V, J . . . . .	8333
Thieme, J. G.: Het geheim van het witte paard — VIa, J . . . . .	7813
Thomas jr., L.: De Dalai Lama — V, JM . . . . .	8165
Timmy, T.: De fantasietjes van Lies Anderson — IV-V, M . . . . .	8084
Trease, G.: Storm over Valmy — V, JM . . . . .	8163
Turkry, R.: Een prins te Beloëil — VIa . . . . .	7936
Uit den Bogaard, J. H.: Pas op, Swiebertje! — IVb-c, JM . . . . .	8295
Uyldert, E.: Het geheim van de Hemony's — VIa-b . . . . .	7808
Uyldert, E.: De kleine uitvinding van oom Tob — VIb . . . . .	8128
Vauzière, C.: Alarm voor Spoetnik 7 — V, J . . . . .	8078
van Veen-Van der Vlies, C. W.: Louise Charlotte — IV-V, M, P . . . . .	8340
Veenkamp, J. H.: Jacolientje's kleine wereld — VIb, M, P . . . . .	8317
Veerman, N.: Ditje en Dootje — VIb, M, P . . . . .	8319
Velsen-Quast, M.: Hoor ik er wel bij? — V, M . . . . .	8091
(Velthuis, M.): Versjes die wij nooit vergeten — VIc . . . . .	8169
Vendelier, M.: Baaf Jellinga maakt geschiedenis — V, J . . . . .	8082
Verbeeten, W. J.: Bella en Bob van Buffalo Bend — VIa-b . . . . .	7824
Verbeeten, W. J.: Knock-out Nick en Kleine Lynx — VIa, J . . . . .	8073
Verdenius, M.: Waarom ik nou! — IV-V°, M . . . . .	8089
Vermeiren, L.: De Rode Ridder en het blauwe vuur — VIa-b, J . . . . .	8394
Vermeiren, L.: S.O.S. 'Justa 1' in nood — VIa, J . . . . .	8058
Vermeiren, L.: De stad onder de aarde — VIa, J . . . . .	8059
Vermeulen, L.: Pit en An — VIc . . . . .	8035
Verne, J.: Reis naar de maan — VIa, J . . . . .	7947
Vernes, H.: Bob Morane en de dinosaurussen — V, J . . . . .	8017
Vernes, H.: Bob Morane en de onzichtbare vijand — VIa-b, J . . . . .	7833
Vernes, H.: Bob Morane en de vallende vliegtuigen — V, J . . . . .	8018
Vernes, H.: Bob Morane en de waanzinnige — VIa en V, J . . . . .	8075
Vernooy, F.: Johnny Peters' avontuur in Schotland — VIa, J . . . . .	7881
Vernooy, F.: Johnny Peters en het spook van Dunro-Castle — VIa, J . . . . .	8204
Verroen, D.: Sjoer en Piet zijn vriendjes — VIc . . . . .	8033
Verschoor-Van der Vlies, N.: Hoog bezoek bij Josje en Jaap! — VIb, JM, P . . . . .	7875
Verschoor-Van der Vlies, N.: Kees van Dam naar Luxemburg — VIb, J . . . . .	8390
Vertessen, I.: Een brief van Justus Lipsius — VIa . . . . .	7933
Visser, W. F. H.: Niku de zigeunerjongen — VIa-b . . . . .	7828
Vlas, E.: Ik noem je Ingeli — IV-V, M . . . . .	7837
de Vleeschouwer, M.: Marieke over de stroom — V, M . . . . .	8344
van Vlijmen, F.: Het verstoorde bivak — VIb, J . . . . .	7800
Vollewens, H.: Drie dikke varkentjes — VIc . . . . .	7789
Voorhoeve, R.: Tiliauw en de medicijnman — VIa, J . . . . .	8139
Voorhoeve, R.: Tiliauw en het geheim van de kloof — VIa, J . . . . .	8140
Voorhoeve, R.: Tiliauw de jager — VIa, J . . . . .	8138
de Vries, A.: Groot vertelselboek voor de bijbelse geschiedenis: Het Oude	

Testament — VIa <sup>oo</sup> , P	8349
de Vries, A.: Groot vertelboek voor de bijbelse geschiedenis: Het Nieuwe Testament — VIa <sup>oo</sup> , P	8350
de Vries-Van der Lichte, I.: Jitske — VIb, M, P	7987
de Vries, J., en M. Reiss: Maartje en de praktijk — IV-V, M	8277
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Aarde en ruimte — VIa-b	7965
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: De dieren en waar zij wonen — VIa-b	7967
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Mikroben de kleinste levende wezens — VIa-b	7968
de Vries, L.: Om die ene wereld — V, JM, Op	7954
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Raketten en hoe die werken — VIa-b	7964
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Vliegmaachines en hoe zij vliegen — VIa-b	7963
de Vries, L., en dr. C. van Rijsinge: Zaadjes en hoe zij groeien — VIa-b	7966
van de Vijver, E.: De legende van de Pilatusberg — V	7834
Waanders-De Haer, M.: Acrobaten — V, J	8016
Wahlstedt, V.: De verdwenen postzegel — VIb	8245
van Walcheren, R.: Het groot sprookjesboek — VIb, JM	8230
Wallagh, B.: Portret van Tom Manders — V	8021
Wamelink, Th.: Als het weer feest is... — VIa en b	8229
Wamelink, Th.: De vakantie van koning Bollewang — VIb	7874
Watson, J. W.: Walt Disney's wonderen der wereld — V	8282
Wayne, J.: Toen het plafond naar beneden kwam — VIa, JM	8211
Weber, L. M.: Bonnie doet het zelf — V, M	7958
Weerstand, R.: Het appeltaart-mysterie — VIb, J	8395
van Westering-Van der Plaats, B.: De verrassing — VIb, J	7981
van Wieringen, F.: Vrijbuiters langs de Abajo — VIa-b, J	7825
Wilkeshuis, C.: Babo de krijgsolifant — VIa-b, J	8194
Wilkeshuis, C.: Patava de holenjongen — VIa en b, J	8192
Willke, R.: Lisabella — VIa-b, M	8262
Willke, R.: Lisabella en de schatgravers van Ponzano — VIa-b, M	8263
Wine, S.: Pepita in Spanje — VIa, M	8003
Witteboer, W.: Bertje en de poppenrover — VIc, JM	7973
Wölfel, U.: Dikke Tim de wereld in — VIc, JM	8387
Wolffenbittel-Van Rooijen, H.: Over de drempel — V, M, †	8157
Wolffenbittel-Van Rooijen, H.: Rodrigo met de prinsenmanieren — VIb, JM	8040
Wyler, R.: De toverwereld van de natuur — VIa-b	7989
XX: Aan moeders schoot — VIc	7909
XX: Het gouden dierenboek — VIa-b	7851
XX: Groot vakantieboek — VIa-b	8025
XX: Het licht schijnt overal 1962 — VIb	8028
XX: Mijn liefste vertelboek — VIc	8024
XX: Zoek het eens op 7 — VIa	8287
van der Zee, N.: Haar eerste patiënt — IV-V, M	7895
van der Zee, N.: De promotie van Jet Didam — IV-V, M	8102
de Zeeuw J.Gzn., P.: Berend de spion — VIa-b	7831
de Zeeuw J.Gzn., P.: De hamer van Hein Haksteeg — VIa-b, P	8195
de Zeeuw J.Gzn., P.: Vlucht naar de vrijheid — IV-V, J	8079
van der Zwet, A.: 'Ik ben ik', zei de kat — VIb-c	8241
van der Zwet, A.: Piet Vrolijk en de valse munters — VIb, J	8045

## WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?

<i>Aafjes</i> , B.	100	<i>van Eijsselstein</i> , L.	84	<i>de Pillecyn</i> , F.	116
<i>Aerschbot</i> , B.	160	<i>van Gestel</i> , P.	160	<i>Raes</i> , H.	68
<i>Baaij</i> , H.	132	<i>von Goethe</i> , J. W.	68	<i>Rinser</i> , L.	28, 148
<i>Bastet</i> , F. L.	160	<i>Govaart</i> , Th.	100	<i>Rulfo</i> , J.	16
<i>Bergeyck</i> , J.	160	<i>Greene</i> , G.	52	<i>Ruyslinck</i> , W.	100
<i>Bernleij</i> , J.	116	<i>Gregor</i> , M.	16	<i>Sagan</i> , F.	28
<i>Berto</i> , G.	116	<i>Gronon</i> , R.	100	<i>Sikkens</i> , J.	160
<i>Bomans</i> , G.	28	<i>Haasse</i> , H.	84, 132	<i>Simenon</i> , G.	68
<i>Boudier-Bakker</i> , I.	84	<i>Harwood</i> , R.	16	<i>Simonow</i> , K.	28
<i>ter Braak</i> , M., en E. d.	84	<i>Hebbelinck</i> , G.	28	<i>Sivirsky</i> , A. M.	16
<i>Perron</i>	84	<i>Heeresma</i> , H.	16, 84	<i>Slauerhoff</i> , J.	116
<i>Braine</i> , J.	148	<i>Heizmann</i> , K. H.	160	<i>Steinbeck</i> , J.	28, 132
<i>Bulthuis</i> , R.	116	<i>Hughes</i> , R.	148	<i>Streuvels</i> , S.	132
<i>Calvino</i> , I.	132	<i>Ilink</i> , W.	100	<i>Timmers</i> , O.	160
<i>Carlier</i> , L. B.	148	<i>de Jong-Keesing</i> , E.	84	<i>Tolstoj</i> , L. N.	116
<i>Carmiggelt</i> , S.	16, 68	<i>Joyce</i> , J.	100	<i>Vandeloo</i> , J.	100
<i>Cassola</i> , C.	84	<i>Lampo</i> , H.	148	<i>van der Veen</i> , A.	52, 68
<i>de Céspedes</i> , A.	160	<i>Last</i> , J.	132	<i>Verraen</i> , D.	132
<i>de Ceulaer</i> , J.	52	<i>Lennart</i> , C.	84	<i>Vestdijk</i> , S.	68
<i>Claes</i> , E.	132	<i>Lind</i> , J.	148	<i>Visser</i> , A.	16
<i>Claus</i> , H.	68, 116, 148	<i>Luursema</i> , L.	28	<i>van der Wal</i> , Th. J.	16
<i>Dabl</i> , R.	84	<i>Manzini</i> , G.	16	<i>West</i> , M.	16
<i>Dainsie</i> , J.	52	<i>Maugham</i> , W. S.	16	<i>Wilson</i> , A.	148
<i>Dalle</i> , F.	84	<i>Membrecht</i> , S.	16	<i>Wilson</i> , C.	148
<i>Derksen</i> , L.	100	<i>Minne</i> , R.	132	<i>Wolf-Catz</i> , H.	68
<i>van Duinkerken</i> , A.	28, 100, 160	<i>Narayan</i> , R. K.	100	<i>Wolff</i> , B., en A. Deken	116
<i>Eggink</i> , C.	116	<i>Nooteboom</i> , C.	148	<i>Wolkers</i> , J.	68
<i>Enzinck</i> , W.	160	<i>Oorlof</i> , A.	28		

## INHOUD VAN JAARGANG XIV

Pag.

KRONIEK VAN JEUGDLECTUUR	3, 19, 31, 55, 71, 87, 103, 119, 135, 151
POPULAIR-WETENSCHAPPELIJKE LECTUUR VOOR DE JEUGD	11, 44, 126
SPROOKJES, VERTELSEL- EN GEZINSBOEKEN	25, 64, 113
HERDRUKKEN VRAGEN UW AANDACHT	12, 81, 128, 142
KERSTLECTUUR VOOR DE JEUGD	65
GODSDIENSTIGE LECTUUR	141
WELKE LITERAIRE WERKEN VOOR DE JEUGDIGE LEZER ?	16, 28, 52, 68, 84, 100, 116, 132, 148, 160

### MOGEN WIJ U VOORSTELLEN :

Jo Elsendoorn	46
Tonke Dragt	97
W. J. Verbeeten	144
BIBLIOGRAFISCH REGISTER	13, 26, 48, 66, 82, 98, 114, 129, 145, 158
JAARREGISTER	163—176
Prijs Kinderboek 1962	25
De Rafaël-catalogus 1962	26
Kinderboekenweek	26
Boekenweek 1963. De muze en Europa	113
Boeken voor de grote dag 1963	113
Hardop denken over het kinder- en jeugdboek	145
BIJLAGE : Jeugdlectuurlijst 1962-1963.	bij nummer 4